

01001511609940132

1767

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 151

16 Σεπτεμβρίου 1994

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2238*Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.****Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδωμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος, από την ειδική επιτροπή που συγκροτήθηκε, κατεξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 105 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') και 34 του ν.1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), με την 1156657/1341/0006 από 31 Δεκεμβρίου 1993 (ΦΕΚ 13 Β' 1994) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και ο οποίος έχει ως ακολούθως:

ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 1

Αντικείμενο του φόρου

Επιβάλλεται φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή και αποκτάται από κάθε φυσικό πρόσωπο για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2.

Άρθρο 2

Υποκείμενο του φόρου

1. Σε φόρο υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο αποκτά εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής του. Επίσης, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά του, σε φόρο υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο για τα

εισοδήματά του που προκύπτουν στην αλλοδαπή, εφόσον έχει την κατοικία του στην Ελλάδα.

2. Οι έμμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή θεωρείται ότι κατοικούν στην Ελλάδα.

3. Σε φόρο υπόκειται και η σχολάζουσα κληρονομία.

4. Σε φόρο υπόκεινται επίσης, οι ομόρρυθμες και οι ετερόρρυθμες εταιρίες, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, οι συμμετοχικές ή αφανείς, καθώς και οι κοινοπραξίες της παρ. 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992, ΦΕΚ 84 Α').

Άρθρο 3

Χρόνος επιβολής του φόρου

1. Ο φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο εισόδημα που αποκτάται μέσα στο αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος, κατά τις διακρίσεις που ορίζει αυτός ο νόμος.

2. Η χρονική διάρκεια του οικονομικού έτους αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

Άρθρο 4

Εισόδημα και εξεύρεσή του

1. Εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται ο φόρος είναι το εισόδημα που προέρχεται από κάθε πηγή ύστερα από την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτησή του, όπως αυτό προσδιορίζεται ειδικότερα στα άρθρα 20 έως 51. Ο φόρος αυτού του νόμου, τα πρόστιμα και οι πρόσθετοι φόροι δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από το εισόδημα αυτό.

2. Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή της προέλευσής του διακρίνεται κατά τις επόμενες κατηγορίες ως εξής:

Α-Β. Εισόδημα από ακίνητα.

Γ. Εισόδημα από κινητές αξίες.

Δ. Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

Ε. Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.

ΣΤ. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Ζ. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών και από κάθε άλλη πηγή.

* Στο τέλος του νόμου παρατίθεται πίνακας, ο οποίος περιλαμβάνει τις πηγές των διατάξεων που ενσωματώθηκαν στα άρθρα της κωδικοποίησης.

3. Για να βρεθεί το συνολικό εισόδημα, αθροίζονται τα επί μέρους εισοδήματα των κατηγοριών Α' έως Ζ' της προηγούμενης παραγράφου τα οποία αποκτώνται από κάθε φυσικό πρόσωπο είτε κατά το οικονομικό έτος το προηγούμενο από τη φορολογία, είτε κατά το ημερολογιακό ή διαχειριστικό ή γεωργικό έτος το οποίο έληξε μέσα στο προηγούμενο από τη φορολογία οικονομικό έτος. Κατά την άθροιση αυτή συμψηφίζονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των επί μέρους εισοδημάτων. Ειδικά, το αρνητικό στοιχείο (ζημία) του εισοδήματος από εμπορικές, γεωργικές, βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που προκύπτει από τα βιβλία του υποχρέου που τηρούνται επαρκώς και ακριβώς, αν δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικού στοιχείου εισοδήματος άλλης πηγής, είτε γιατί δεν υπάρχει τέτοιο στοιχείο εισοδήματος είτε γιατί αυτό που υπάρχει είναι ανεπαρκές, μεταφέρεται για να συμψηφισθεί ολόκληρο στην πρώτη περίπτωση ή κατά το υπόλοιπο αυτού στη δεύτερη, διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά, με την προϋπόθεση ότι κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υποχρέου τηρούνται επαρκώς και ακριβώς.

4. Αρνητικό στοιχείο εισοδήματος από πηγή που βρίσκεται στην αλλοδαπή συμψηφίζεται μόνο με θετικά εισοδήματα του φορολογουμένου που προκύπτουν στην αλλοδαπή.

5. Το καθαρό εισόδημα από κύριες αποδοχές που αποκτούν αποκλειστικά από την άσκηση του επαγγέλματός τους:

α) Οι συντάκτες οι οποίοι είναι μέλη της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών, της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Μακεδονίας - Θράκης, της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Πελοποννήσου - Ηπείρου - Νήσων, της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Εύβοιας και της Ένωσης Συντακτών Περιοδικού Τύπου, καθώς και οι δημοσιογράφοι που έχουν ασφαλιστική κάλυψη ως δημοσιογράφοι στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία για πέντε (5) τουλάχιστον συνεχή έτη και ο χρόνος ασφάλισης βεβαιώνεται από τα ασφαλιστικά ταμεία, οι οποίοι εργάζονται στις εφημερίδες και στα περιοδικά, στη ραδιοφωνία και την τηλεόραση, στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, στη Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών και στα γραφεία τύπου των κρατικών υπηρεσιών και δεν έχουν την ιδιότητα του μόνιμου δημόσιου υπαλλήλου και

β) οι εικονολήπτες επικαίρων τηλεόρασης, μειώνεται κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) στο ποσό του καθαρού εισοδήματος αυτού, για την αντιμετώπιση ειδικών δαπανών του επαγγέλματος.

6. Το ποσό της κύριας σύνταξης, που καταβάλλεται στα πρόσωπα που αναφέρονται στην περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου, τα οποία συνταξιοδοτήθηκαν λόγω της ιδιότητάς τους ως διευθυντών σύνταξης, αρχισυντακτών, συντακτών της ύλης κ.λπ. και μόνο για τη σύνταξη που τους καταβάλλεται από αυτήν την αιτία, μειώνεται κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) στο καθαρό ποσό αυτής.

7. Εισοδήματα από την εκμίσθωση ακινήτων και από τόκους δανείων που θεωρούνται ότι έχουν αποκτηθεί κατά τις διατάξεις του παρόντος και τα οποία αποδειγμένα δεν έχουν εισπραχθεί από το δικαιούχο, επιτρέπεται να μη συνυπολογίζονται στο συνολικό καθαρό εισόδημά του, εφόσον εκχωρηθούν στο Δημόσιο χωρίς

αντάλλαγμα. Η εκχώρηση γίνεται με απλή έγγραφη δήλωση του υποχρέου σε φόρο, η οποία υποβάλλεται στον αρμόδιο για τη φορολογία του προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μέσα στο οικονομικό έτος στο οποίο τα εισοδήματα αυτά υπόκεινται σε φόρο. Μαζί με τη δήλωση αυτή παραδίδονται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας τα αποδεικτικά έγγραφα της εκχωρούμενης απαίτησης και με την ίδια δήλωση ο εκχωρών βεβαιώνει ότι δεν κατέχει κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο. Το Δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα του εκχωρητή.

Άρθρο 5

Φορολογία των εισοδημάτων των συζύγων και των ανήλικων τέκνων

1. Κατά τη διάρκεια του γάμου οι σύζυγοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν κοινή δήλωση των εισοδημάτων τους, στα οποία ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν υπολογίζονται χωριστά στο εισόδημα καθενός συζύγου. Σε αυτή την περίπτωση, το τυχόν αρνητικό αποτέλεσμα του εισοδήματος του ενός συζύγου δεν συμψηφίζεται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου.

2. Ειδικά, το εισόδημα του ενός συζύγου, το οποίο προέρχεται από επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο, προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου συζύγου και φορολογείται στο όνομά του.

3. Το εισόδημα των ανήλικων τέκνων προστίθεται στα εισοδήματα του γονέα που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα και φορολογείται στο όνομά του. Αν οι γονείς έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος, το εισόδημα του ανήλικου τέκνου προστίθεται στο εισόδημα του πατέρα και φορολογείται στο όνομά του. Αν ο υπόχρεος γονέας δεν έχει τη γονική μέριμνα, το εισόδημα προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου γονέα και φορολογείται στο όνομά του.

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται για τα εισοδήματα τα οποία προκύπτουν: α) από την παροχή της προσωπικής εργασίας του τέκνου, β) από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο τέκνο από κληρονομία ή από δωρεά, με εξαίρεση τις γονικές παροχές και τις δωρεές που έγιναν σε αυτό από τους γονείς του, γ) από συντάξεις που απονεμήθηκαν στο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα του ή της μητέρας του και δ) από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικό τέκνο από δωρεές ή γονικές παροχές, που έγιναν σε αυτό από γονέα του, ο οποίος έχει αποβιώσει κατά το χρόνο που προκύπτει το εισόδημα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία. Για τα εισοδήματα αυτά το τέκνο έχει δική του φορολογική υποχρέωση.

Άρθρο 6

Απαλλαγές από το φόρο

1. Απαλλάσσονται από το φόρο προσωπικά και με τον όρο της αμοιβαιότητας:

α) Οι αλλοδαποί πρεσβευτές και οι λοιποί διπλωματικοί αντιπρόσωποι και πράκτορες για το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και για τα από κάθε πηγή εισοδήματά τους που αποκτώνται στην αλλοδαπή.

β) Οι πρόξενοι και προξενικοί πράκτορες, ως και το κατώτερο προσωπικό των ξένων πρεσβειών και προξενείων, εφόσον έχουν την ιθαγένεια του Κράτους που

αντιπροσωπεύεται και αποκτούν στην Ελλάδα εισόδημα μόνο από μισθωτές υπηρεσίες.

2. Από το εισόδημα από ακίνητα απαλλάσσεται:

α) Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτων από τον κύριο, νομέα ή επικαρπωτή αυτών, στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χωρίς αντάλλαγμα.

β) Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση της κύριας κατοικίας του φορολογουμένου, εμβαδού μέχρι διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα. Αν το εμβαδόν της ιδιοκατοικούμενης κύριας κατοικίας είναι μικρότερο από διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα η διαφορά μέχρι τα διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα, λαμβάνεται υπόψη για απαλλαγή μίας μόνο ιδιοκατοικούμενης δευτερεύουσας κατοικίας. Αν η ιδιοκατοικούμενη κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία ανήκει στη σύζυγο ή τα τέκνα του φορολογουμένου, το απαλλασσόμενο ποσό που αναλογεί αφαιρείται από το δικό τους ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση. Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας μεταξύ των συζύγων ή μεταξύ αυτών και των ανήλικων τέκνων τους, το συνολικό ποσό που απαλλάσσεται αφαιρείται αναλογικά από το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση του καθενός, με βάση το ποσοστό συνιδιοκτησίας τους. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και για το τεκμαρτό εισόδημα, το οποίο αποκτούν ομογενείς ή Έλληνες μόνιμοι κάτοικοι του εξωτερικού, από ιδιοκατοίκηση μίας μόνο κατοικίας που βρίσκεται στην Ελλάδα.

3. Από το εισόδημα από κινητές αξίες απαλλάσσονται:

α) Οι τόκοι οποιασδήποτε μορφής κατάθεσης σε τράπεζες που είναι στην Ελλάδα ή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, εφόσον το ποσό αυτής είναι σε ξένο νόμισμα.

β) Οι τόκοι εκούσιων καταθέσεων όψεως ή ταμιευτηρίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εφόσον το ποσό αυτών είναι σε ξένο νόμισμα.

γ) Οι τόκοι καταθέσεων στεγαστικού ταμιευτηρίου, εφόσον το προϊόν τους χρησιμοποιείται αποκλειστικώς για την εξασφάλιση στεγαστικών δανείων.

δ) Οι τόκοι καταθέσεων σε δραχμές μετατρέψιμες σε συνάλλαγμα, στις οποίες όμως δεν περιλαμβάνονται οι τόκοι των καταθέσεων ή ομολόγων ή ομολογιακών δανείων με ρήτρα ξένου νομίσματος.

ε) Οι τόκοι καταθέσεων τραπεζών σε άλλες τράπεζες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι υποχρεωτικές ή μη καταθέσεις αυτών στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και οι τόκοι οι προερχόμενοι από καταθέσεις του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

στ) Οι τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων, που έχουν συναφθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1990 και για το χρονικό διάστημα μέχρι την πρώτη ανανέωσή τους μετά από αυτήν την ημερομηνία.

ζ) Οι τόκοι καταθέσεων σε δραχμές μη κατοίκων Ελλάδας.

η) Οι τόκοι εθνικών δανείων που εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή ομολογίες, εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο.

θ) Οι τόκοι ενυπόθηκων δανείων αλλοδαπής, τα οποία παρέχονται από αλλοδαπούς με εγγραφή υποθήκης σε πλοία ελληνικής ιθαγένειας.

ι) Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού και του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος, εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή

από τον οικείο νόμο.

ια) Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε δραχμές ή συνάλλαγμα, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

ιβ) Οι τόκοι ομολογιακών δανείων που εκδίδονται από δήμους και κοινότητες.

ιγ) Οι τόκοι των εκδιδόμενων ομολογιακών δανείων και η υπεραξία που τυχόν προκύπτει κατά την εξόφληση των ομολόγων με ρήτρα εξωτερικού συναλλάγματος ή ευρωπαϊκής νομισματικής μονάδας (ΕCΥ).

ιδ) Οι τόκοι των εντόκων τίτλων που εκδίδονται στην Ελλάδα, με τις εγκρίσεις που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Διεθνή Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως, τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως και την Ασιατική Τράπεζα Αναπτύξεως.

ιε) Τα μερίσματα από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ημεδαπών ανώνυμων εταιριών που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πλοίων των οποίων τα κέρδη υπόκεινται στον ειδικό φόρο πλοίων, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά. Αν η ανώνυμη εταιρία παράλληλα με την εκμετάλλευση των πλοίων ασκεί και άλλες επιχειρήσεις τότε απαλλάσσεται από το φόρο ποσό μερίσματος ίσο με τη σχέση μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων από την εκμετάλλευση των πλοίων και του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων της εταιρίας.

4. Από το εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται:

α) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

β) Τα κέρδη από τη λιανική πώληση καπνού ή από την άσκηση του επαγγέλματος του μικροπωλητή ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου ή από την εκμετάλλευση καφενείου, κυλικείου, κουρείου κ.λπ. μέσα στα κτίρια και καταστήματα στα οποία στεγάζονται δημόσιες γενικά υπηρεσίες ή δημοτικές ή κοινοτικές και εκκλησιαστικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τα οποία πραγματοποιούνται από ανάπηρους και θύματα πολέμου στους οποίους χορηγήθηκε σχετική άδεια, εφόσον η εκμετάλλευση αυτών ενεργείται από τους ίδιους. Επίσης, απαλλάσσεται το δικαίωμα που παίρνουν τα πρόσωπα αυτά από την παραχώρηση της εκμετάλλευσης του περιπτέρου, καφενείου κ.λπ. σε τρίτους.

5. Από το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες απαλλάσσονται:

α) Οι συντάξεις και κάθε είδους περιθάλψεις, οι οποίες παρέχονται σε ανάπηρους πολέμου και θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου ως και σε ανάπηρους και θύματα ειρηνικής περιόδου στρατιωτικούς γενικά που έπαθαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους προδήλως, αναμφισβήτητα και εξαιτίας αυτής.

β) Τα έξοδα παράστασης που παρέχονται στους νομάρχες μέχρι ποσό ίσο με τα δύο τρίτα (2/3) των ετήσιων κύριων αποδοχών (μισθών) τους, καθώς και τα έξοδα παράστασης στο σύνολό τους που παρέχονται στους δημάρχους, αντιδημάρχους και προέδρους κοινοτήτων του Κράτους.

γ) Οι αποδοχές των κατώτερων πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.

δ) Η σύνταξη που καταβάλλεται σε ανάπηρους πολέμου με βάση τα έτη υπηρεσίας τους στο Δημόσιο, κατά το ποσό της αναπηρικής σύνταξης την οποία θα

ελάμβανε ο δικαιούχος αν δε είχε παραιτηθεί από το δικαίωμα λήψης της. Η διάταξη αυτής της περίπτωσης εφαρμόζεται ανάλογα και στις συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου.

ε) Το εξωιδρυματικό επίδομα, καθώς και το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται η σύνταξη, που καταβάλλεται σε τυφλούς και γενικά σε πρόσωπα, που ευρίσκονται διαρκώς σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη, περιποίηση και συμπαράσταση άλλων προσώπων (απόλυτος αναπηρία), τα οποία καταβάλλονται στους δικαιούχους από το Δημόσιο ή άλλους ασφαλιστικούς φορείς.

στ) Τα ειδικά επιδόματα επικίνδυνης εργασίας: πτητικό, καταδυτικό, ναρκαλιείας, αλεξιπτωπιστών, δυτών και υποβρύχιων καταστροφών, που καταβάλλονται σε αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οπλίτες των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας, της πυροσβεστικής υπηρεσίας και του λιμενικού σώματος, καθώς και το επίδομα ναρκαλιείας που καταβάλλεται σε ιδιώτες οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ναρκαλιείας με οποιαδήποτε σχέση στα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας. Επίσης, τα επιδόματα επικίνδυνης εργασίας που καταβάλλονται στους δικαιούχους με βάση την παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194 Α'), καθώς και την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1711/1987 (ΦΕΚ 109 Α').

ζ) Η σύνταξη, που καταβάλλεται σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α').

η) Το στεγαστικό επίδομα που καταβάλλεται στους δικαιούχους με βάση τις διατάξεις της περιπτώσεως στ' του άρθρου 10 του ν.1284/1982 (ΦΕΚ 114 Α') και των παρ. 19 και 44 του άρθρου 11 του ν.1881/1990 (ΦΕΚ 42 Α').

θ) Οι μισθοί, συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε πρόσωπα που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και σε πρόσωπα που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες, που υπερβαίνει σε ποσοστό το ογδόντα τοις εκατό (80%).

6. Επίσης απαλλάσσονται από το φόρο:

α) Οι αμοιβές, που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, καθώς και το σύλλογο "Οι Φίλοι της Μουσικής" σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα ή μεμονωμένους καλλιτέχνες ξένων χωρών, για τη συμμετοχή τους σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

β) Τα χρηματικά βραβεία που καταβάλλονται από το Δημόσιο ή την Ακαδημία Αθηνών ή τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, για τη βράβευση επιστημονικών, καλλιτεχνικών και πνευματικών γενικά επιδόσεων, καθώς και αυτά που απονέμονται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αφού προκηρυχθεί νόμιμα σχετικός δημόσιος διαγωνισμός.

γ) Τα ποσά των υποτροφιών που καταβάλλονται σε όσους νόμιμα έλαβαν την υποτροφία από το Δημόσιο ή από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από τα ιδρύματα και από περιουσίες του α.ν. 2039/1939 (ΦΕΚ 155 Α'), εφόσον από αυτά αποδεδειγμένα επιδιώκονται οποιοί εθνωφελείς ή θρησκευτικοί ή φιλανθρωπικοί ή εκπαιδευτικοί ή καλλιτεχνικοί ή κοινωφελείς, ως και τα ποσά των υποτροφιών που παρέχονται σε Έλληνες

υποτρόφους από ξένα κράτη ή αλλοδαπά ιδρύματα και οργανισμούς.

Άρθρο 7

Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογούμενους

1. Θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο:

α) Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.

β) Τα ανήλικα άγαμα τέκνα.

γ) Τα ενήλικα άγαμα τέκνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού και εκείνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας τους και παρακολουθούν δημόσια μεταλλευτικά προπαρασκευαστικά κέντρα.

δ) Τα άγαμα τέκνα τα οποία δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση, εφόσον υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία.

ε) Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

στ) Οι ανιόντες και των δύο συζύγων.

ζ) Οι αδελφοί και οι αδελφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

η) Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τον τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους.

2. Τα πρόσωπα, που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' έως η' της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο εφόσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών ή το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) δραχμών αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία. Τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, που κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα, δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 8

Έκπτωση δαπανών από το συνολικό εισόδημα

1. Από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρούνται, κατά περίπτωση, τα ποσά των πιο κάτω δαπανών:

α) Ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της δαπάνης του ενοικίου που καταβάλλεται ετησίως για κύρια κατοικία του φορολογούμενου και της οικογένειάς του και μέχρι ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του εισοδήματος, που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση, μη δυνάμενο να υπερβεί το ποσό των διακοσίων σαράντα χιλιάδων (240.000) δραχμών. Δεν δικαιούνται το αφορολόγητο αυτό ποσό όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα.

Επίσης, δικαιούται ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της δαπάνης του ενοικίου που καταβάλλει ετησίως για τα τέκνα του ο φορολογούμενος που μισθώνει κατοικίες

για την ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών τους, τα οποία φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού, εφόσον αυτά τον βαρύνουν και εφόσον οι κατοικίες που μισθώνονται βρίσκονται στην περιοχή που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο που φοιτούν τα τέκνα του και αυτός ή τα τέκνα του δεν έχουν άλλη κατοικία σε αυτήν την περιοχή και μέχρι ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του εισοδήματος, που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του υποχρέου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) δραχμών.

Η περιοχή της τέως Διοίκησης Πρωτεύουσας θεωρείται ως μία πόλη. Η έκπτωση αυτής της περίπτωσης αναγνωρίζεται μόνο όταν ο φορολογούμενος αναγράφει στις οικείες ενδείξεις της ετήσιας δήλωσης φόρου εισοδήματος τον αριθμό του φορολογικού μητρώου του εκμισθωτή ή τον αριθμό της ταυτότητάς του, όταν δεν του έχει χορηγηθεί αριθμός φορολογικού μητρώου. Αν πρόκειται για εκμισθωτές που δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στην Ελλάδα μπορεί να αναγράφεται ο αριθμός φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας του πληρεξούσιου ή νόμιμου εκπροσώπου τους. Για τους ανήλικους εκμισθωτές, που δεν έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας, αναγράφονται τα αντίστοιχα στοιχεία του προσώπου που έχει την επιμέλεια του ανήλικου. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να χορηγεί τον αριθμό φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας του εκμισθωτή ή του ενοικιαστή κατά περίπτωση, ύστερα από αίτηση του προσώπου που είναι υπόχρεο για την αναγραφή του αριθμού στην ετήσια δήλωση φόρου εισοδήματος ή στα οικεία έντυπα που συνυποβάλλονται με αυτή.

β) Το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, ασφαλίσεων προσωπικών ατυχημάτων, καθώς και των ασφαλιστρών για ασφαλιστήρια ασθένειας, για την ασφάλιση του υποχρέου, του άλλου συζύγου και των τέκνων τους τα οποία τους βαρύνουν, κατά τις διατάξεις του παρόντος.

Το ποσό αυτής της δαπάνης δεν μπορεί να υπερβεί το ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος, που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του υποχρέου, μέχρι το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών, αθροιστικώς υπολογιζόμενο και για τους δύο συζύγους.

γ) Ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) της δαπάνης για παράδοση κατ' οίκον ιδιαίτερων μαθημάτων ή φροντιστηρίων οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών που καταβάλλει ετησίως ο φορολογούμενος για κάθε τέκνο του, που τον βαρύνει ή για τον ίδιο, και μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) δραχμές για καθένα από αυτά τα πρόσωπα.

δ) Το συνολικό ποσό των εισφορών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο σε ταμεία ασφάλισής του, εφόσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισής του σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο.

ε) Το συνολικό ποσό των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογούμενου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 7. Ως έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται μόνο: αα) οι αμοιβές που καταβάλλονται για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, γενικά, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ακτινολογικές και μικροβιολογικές εξετάσεις, καθώς και η δαπάνη για οδοντοθεραπεία και οδοντοπροσθετική, ββ) τα έξοδα νοσηλείας, που καταβάλλονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικές κλινικές, στα οποία περιλαμβάνονται και τα έξοδα για φαρμακευτική περίθαλψη στο νοσοκομείο ή στην κλινική, γγ) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε νοσοκόμο, για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή, κατά τη νοσηλεία του σε νοσοκομείο ή κλινική ή στο σπίτι, δδ) η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά μέλη, καθώς και η δαπάνη για την αγορά ή τοποθέτηση στο σώμα του ασθενούς οργάνων, τα οποία είναι αναγκαία για τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, εε) τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) δραχμών και πάσχουν από ανίατο νόσημα, καθώς επίσης και με τις ίδιες προϋποθέσεις η δαπάνη για την περίθαλψη με οποιονδήποτε τρόπο των τυφλών, κωφάλαλων ή διανοητικά καθυστερημένων τέκνων του φορολογούμενου, όπως και η δαπάνη τους για διδάκτρα ή τροφεία που καταβάλλονται για αυτά τα τέκνα σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές ή θεραπευτήρια, στστ) ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της δαπάνης που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του οικείου νόμου που ισχύει κάθε φορά.

Αν το συνολικό ποσό των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογούμενου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, αυτής της περίπτωσης, καθώς και της παραγράφου 6, δεν καλύπτεται από το συνολικό ετήσιο πραγματικό εισόδημα του φορολογούμενου και της συζύγου του, το υπόλοιπο που απομένει, μεταφέρεται για να αφαιρεθεί διαδοχικά, κατά το ποσό που απομένει κάθε φορά, στα δύο (2) επόμενα οικονομικά έτη, αθροιζόμενο με τα χρηματικά ποσά, τυχόν, άλλων εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης σε αυτά τα έτη.

στ) Η αξία των ακινήτων, που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του κράτους, τους ιερούς ναούς, τις ιερές μονές του Αγίου Όρους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων. Η αξία των ακινήτων καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43 Α') ή ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, στις περιοχές που δεν ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων.

Η αξία των ιατρικών μηχανημάτων και των ασθενοφόρων αυτοκινήτων, που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Αν το ποσό των ανωτέρω δωρεών υπερβαίνει το συνολικό ετήσιο πραγματικό εισόδημα του φορολογου-

μένου, το υπόλοιπο που απομένει μεταφέρεται διαδοχικά, κατά το ποσό που απομένει κάθε φορά, στα δύο (2) επόμενα οικονομικά έτη, αθροιζόμενο με τα χρηματικά ποσά, τυχόν, άλλων δωρεών των ιδίων περιπτώσεων σε αυτά τα έτη.

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σωματεία που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, καθώς και οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο που έχει συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρισμένο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές αυτές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων. Επίσης, τα χρηματικά ποσά, που καταβάλλονται από το φορολογούμενο μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματός του λόγω χορηγίας προς τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα υφίστανται ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς. Πολιτιστικοί σκοποί είναι, ιδίως, η καλλιέργεια, προαγωγή και διάδοση των γραμμάτων, της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, του κινηματογράφου, της ζωγραφικής, της γλυπτικής και των τεχνών γενικότερα, καθώς και η ίδρυση, επέκταση και συντήρηση των αναγνωρισμένων ιδιωτικών μουσείων, όπως τέχνης, φυσικής ιστορίας, εθνολογικών και λαογραφικών.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού καθορίζονται, μετά από έλεγχο του Υπουργείου Πολιτισμού, τα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν πολιτιστικούς σκοπούς, για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων.

Όταν τα ποσά των δωρεών και των χορηγιών αυτής της περίπτωσης, με εξαίρεση τις δωρεές που καταβάλλονται στους δωρεοδόχους του πρώτου εδαφίου, υπερβαίνουν τις ογδόντα χιλιάδες (80.000) δραχμές ετησίως, λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον έχουν κατατεθεί σε ειδικό λογαριασμό του νομικού προσώπου, που πρέπει να ανοιχθεί για το σκοπό αυτόν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τράπεζα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα.

Ειδικώς, τα χρηματικά ποσά, που καταβάλλονται λόγω δωρεάς σε αθλητικά σωματεία, λαμβάνονται υπόψη μόνον εφόσον κατατίθενται σε λογαριασμό τους στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τράπεζα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα.

Τα ποσά αυτών των δωρεών αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα, εφόσον ο δωρητής υποβάλλει με την αρχική εμπρόθεσμη φορολογική του δήλωση τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

αα) Το πρωτότυπο του παραστατικού κατάθεσης του ποσού της δωρεάς.

ββ) Αντίγραφο πρακτικού του διοικητικού συμβουλίου περί αποδοχής της δωρεάς θεωρημένο από τον προϊστάμενο του γραφείου φυσικής αγωγής του νομού της έδρας του σωματείου.

γγ) Αντίγραφο της σελίδας του βιβλίου ταμείου του σωματείου, όπου έχει καταχωρηθεί το ποσό της δωρεάς θεωρημένο από τον παραπάνω προϊστάμενο του γραφείου φυσικής αγωγής.

Το οικείο γραμμάτιο εισπραχής της τράπεζας που

θα εκδίδεται πρέπει να αναφέρει τα στοιχεία του δωρητή ή χορηγού και δωρεοδόχου, το ποσό της δωρεάς ή χορηγίας αριθμητικώς και ολογράφως, την ημερομηνία κατάθεσής του και την υπογραφή του δωρητή ή χορηγού, κατά περίπτωση.

Τα χρηματικά ποσά αυτών των δωρεών και χορηγιών δεν πρέπει να έχουν εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος.

Το αφορολόγητο ποσό αυτής της περίπτωσης, που προέρχεται από δωρεές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του εισοδήματος που προκύπτει σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 19.

ζ) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για:

αα) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται στο φορολογούμενο με υποθήκη ή προσημείωση από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμειυτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό του ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν.

ββ) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους αυτών, εφόσον οφείλονται από αυτούς και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό τους ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν.

γγ) Προκαταβολές που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοήθειας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 398/1974 (ΦΕΚ 116 Α') για απόκτηση πρώτης κατοικίας από τους βοηθηματούχους αυτών.

δδ) Δάνεια που χορηγούνται στο φορολογούμενο από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμειυτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν, για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραισμό διατηρητέων κτισμάτων, καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί.

εε) Χρέη προς το Δημόσιο από φόρο κληρονομιάς, δωρεάς και γονικής παροχής που οφείλονται από αυτόν. Το αφαιρούμενο συνολικό ποσό τόκων της υποπερίπτωσης αυτής δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι ανώτερο από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος, που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του υποχρέου.

Το ποσό της δαπάνης της περίπτωσης αυτής δεν πρέπει να έχει εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος.

η) Ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της δαπάνης για την αμοιβή που καταβάλλεται σε δικηγόρο για τις νομικές υπηρεσίες αυτού από οποιαδήποτε αιτία, και μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του εισοδήματος που δηλώνεται με την εμπρόθεσμη αρχική δήλωση του υποχρέου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών, ετησίως.

θ) Εκτός από τις δαπάνες που ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρείται ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού ετήσιου ποσού των οικογενειακών δαπανών, στις οποίες υποβάλλεται ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα τέκνα τους που συνοικούν με

αυτούς και τους βαρύνουν, για αγορά αγαθών και υπηρεσίες γενικώς.

Από τις δαπάνες αυτές εξαιρούνται:

αα) αυτές που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 23 αυτού του νόμου,

ββ) πραγματικές δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 αυτού του νόμου,

γγ) αυτές που ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις,

δδ) δαπάνες για αγορά τροφίμων και ποτών, γενικώς, καθώς και καυσίμων,

εε) δαπάνες για ύδρευση, αποχέτευση, συγκοινωνίες, φωταέριο, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, ασφάλιστρα και τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων, καθώς και για διδάκτρα σε ιδιωτικά σχολεία.

Το ποσό που αφαιρείται συνολικά και για τους δύο συζύγους δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών. Το ποσό αυτό μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του φορολογούμενου με τις γενικές διατάξεις εισοδήματος του καθενός, όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεση δήλωσή τους.

Η μείωση του φόρου, που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης, δεν μπορεί να είναι ανώτερη για κάθε σύζυγο του ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του αφορολόγητου ποσού που του αναλογεί, ούτε ανώτερη από το φόρο που εκπίπτει για τις δαπάνες αυτές με βάση την αρχική εμπρόθεση δήλωση.

Για τη διενέργεια της έκπτωσης αυτής πρέπει το συνολικό ποσό των δαπανών, που καταβλήθηκε για αγαθά και υπηρεσίες, να αναγράφεται στην αρχική εμπρόθεση δήλωση εισοδήματος και να συνυποβάλλονται με αυτή τα πρωτότυπα των νόμιμων δικαιολογητικών, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Αποδείξεις λιανικής πώλησης αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών γίνονται δεκτές για την αναγνώριση της έκπτωσης της δαπάνης που αντιπροσωπεύουν, μόνον εάν αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του αγοραστή φορολογούμενου και τίθεται η σφραγίδα του πωλητή.

Δαπάνες αυτής της παραγράφου που γίνονται στην αλλοδαπή δεν αφαιρούνται.

2. Επίσης, εκπίπτει ως δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά ποσό πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών για τον ίδιο το φορολογούμενο και για καθένα από τα πρόσωπα, που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, εφόσον: α) παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα εφτά τοις εκατό (67%) και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση, με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, που εδρεύει σε κάθε νομό. Δε λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία, β) είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία νομαρχία, γ) είναι νεφροπαθείς που τελούν υπό αιμοκάθαρση ή πρόσωπα που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος, δ) είναι ανάπηροι αξιωματικοί ή οπλίτες, οι οποίοι με την ιδιότητα του αναπήρου παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ή αξιωματικοί οι οποίοι έχουν τεθεί σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας ή αξιωματικοί που εξαιτίας πολε-

μικού τραύματος ή νοσήματος που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, βρίσκονται σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου ή πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1579/1950 (ΦΕΚ 286 Α') και του ν.δ. 330/1947 (ΦΕΚ 84 Α'), ε) είναι θύματα πολέμου. Θύματα πολέμου κατά την έννοια του παρόντος είναι τα πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία. Με τα θύματα πολέμου εξομοιώνονται και τα πρόσωπα τα οποία ως μέλη οικογενειών αξιωματικών και οπλιτών, οι οποίοι απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας σε ειρηνική περίοδο, δικαιούνται σύνταξη από το δημόσιο ταμείο, στ) παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάπηροι ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 1543/1985 (ΦΕΚ 73 Α') και 1863/1985 (ΦΕΚ 204 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με το ν. 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α').

3. Για τη σύζυγο η οποία έχει εισόδημα, οι δαπάνες των παραγράφων 1 και 2, που αφορούν την ίδια, της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1, καθώς και της παραγράφου 2, που αφορούν τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, τα χωρίς γάμο τέκνα της, τους γονείς της και τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της εισόδημα.

4. Όταν οι σύζυγοι υποχρεούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, να υποβάλλουν κοινή δήλωση και όταν λόγω θανάτου του ενός από τους συζύγους υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις, αν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα ή αυτό είναι κατώτερο από το άθροισμα των ποσών που αφορούν τις δαπάνες της παραγράφου 1, το άθροισμα αυτών ή η διαφορά που προκύπτει δεν προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου. Εξαιρετικώς, στις περιπτώσεις αυτές προστίθενται στις δαπάνες του άλλου συζύγου τα ποσά που αφορούν τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ενός συζύγου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν.

5. Όταν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από τα ποσά των δαπανών των περιπτώσεων ε' και θ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2, που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, τότε ολόκληρο το ποσό των δαπανών ή η διαφορά προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου. Όταν το σύνολο των δαπανών του ενός συζύγου είναι ανώτερο από το φορολογούμενο εισόδημά του, τότε η διαφορά, που προκύπτει και μέχρι το άθροισμα των δαπανών των περιπτώσεων ε' και θ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2, προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.

6. Οι δαπάνες για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των προσώπων, που αναφέρονται στο άρθρο 7 τα οποία συνοικούν με το φορολογούμενο και παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα εφτά τοις εκατό (67%) και πάνω, από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση, με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, που εδρεύει σε κάθε νομό ή είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία νομαρχία, στην περίπτωση κατά την οποία έχουν αποκτήσει ετήσιο εισόδημα πάνω από εξακόσιες χιλιάδες (600.000) δραχμές, κατά το ποσό που τα έξοδα αυτά υπερβαίνουν το πραγματικό φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο ετήσιο

καθαρό εισόδημα των προσώπων αυτών, προστίθεται στις δαπάνες του φορολογουμένου τον οποίο βαρύνουν. Αν αυτός δεν έχει εισόδημα ή το εισόδημά του είναι κατώτερο από το άθροισμα των δαπανών των παραγράφων 1 και 2, το ποσό αυτό προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.

7. Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις εκπτώσεις των παραγράφων 1 και 2. Αν προκύπτει εισόδημα, σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομίας, επιδικίας ή μεσεγγύησης, δεν υπολογίζονται εκπτώσεις.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αναγνώριση της συνδρομής των προϋποθέσεων για τον υπολογισμό των αφορολόγητων ποσών που ορίζονται από το άρθρο

αυτό. Επίσης, με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται για την απόδειξη του ποσοστού της αναπηρίας. Με τις αποφάσεις των προηγούμενων ε-δαφίων ορίζεται επίσης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 9

Υπολογισμός και καταβολή του φόρου

1. Το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των ποσών των μειώσεων και των δαπανών από το συνολικό εισόδημα του φορολογουμένου υποβάλλεται σε φόρο με βάση την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Φόρου
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
8.000.000	40	3.200.000	15.000.000	4.400.000
Υπερβάλλον	45			

Ειδικά για φορολογούμενο με εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις, το ποσό του πρώτου κλιμακίου της πιο πάνω κλίμακας, προκειμένου να υπολογισθεί ο φόρος που αναλογεί στο εισόδημά του, αυξάνεται κατά τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές με ισόποση μείωση του ποσού του δεύτερου κλιμακίου. Το πρόσθετο αυτό ποσό δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το συνολικό ποσό του μισθού ή της σύνταξης που δηλώνεται.

2. Για το φορολογούμενο που τον βαρύνουν τέκνα, το ποσό φόρου που προκύπτει με βάση την πιο πάνω κλίμακα μειώνεται ως εξής:

α) είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές για καθένα τέκνο του, όταν έχει μέχρι δύο (2) τέκνα που τον βαρύνουν.

β) τριάντα χιλιάδες (30.000) δραχμές για καθένα τέκνο του όταν έχει τρία (3) τέκνα που τον βαρύνουν.

γ) σαράντα χιλιάδες (40.000) δραχμές για καθένα τέκνο του, όταν έχει τέσσερα (4) τέκνα και πάνω που τον βαρύνουν.

Για το φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, εφόσον αυτός προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για εννέα (9) τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα αυτό στους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου, καθώς και σε περιοχή των νομών Θεσσαλονίκης, Κιλίκης, Σερρών και Δράμας, η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους είκοσι (20) χιλιομέτρων από τη μεθοριακή

γραμμή, τα ως άνω ποσά μείωσης του φόρου προσαυξάνονται με δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές για κάθε τέκνο που βαρύνει το φορολογούμενο.

Αν με βάση τη φορολογική κλίμακα δεν προκύπτει, για το φορολογούμενο, ποσό φόρου ή αυτό είναι μικρότερο του συνολικού ποσού των ανωτέρω μειώσεων, ολόκληρο το ποσό των μειώσεων ή η διαφορά που προκύπτει, μειώνει το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για τον άλλο σύζυγο.

Εάν το συνολικό ποσό των ανωτέρω μειώσεων είναι μεγαλύτερο του φόρου, ο οποίος προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για το φορολογούμενο και τη σύζυγό του, η διαφορά δεν επιστρέφεται ούτε και συμψηφίζεται.

Το ποσό, που απομένει ύστερα από τις ανωτέρω μειώσεις, αποτελεί το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογουμένου.

3. Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, εκτός από το απαλλασσόμενο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας, το ακαθάριστο ποσό αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%). Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου αυτής της παραγράφου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, κατά περίπτωση.

Ειδικώς, ο συντελεστής του πρώτου εδαφίου αυξάνεται σε έξι τοις εκατό (6%) και επιβάλλεται στο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, εφόσον η επιφάνεια καθεμιάς από αυτές υπερβαίνει τα τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα.

4. Ειδικά, ο φόρος στις αμοιβές που αποκτούν οι αξιωματικοί του εμπορικού ναυτικού και το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας από την παροχή υπηρεσιών σε εμπορικά πλοία ή σε αεροσκάφη, κατά περίπτωση, υπολογίζεται ως εξής: α) στις αμοιβές που καταβάλλονται από τον εργοδότη σε ξένο νόμισμα, με αναλογικό συντελεστή οκτώ τοις εκατό (8%), β) στις αμοιβές που καταβάλλονται από τον εργοδότη σε δραχμές, με αναλογικό συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%). Αν ο φόρος που εξευρίσκεται με αυτό τον τρόπο είναι ανώτερος από το φόρο που προκύπτει με βάση τις παραγράφους 1 και 2, το επιπλέον ποσό φόρου επιστρέφεται, ύστερα από την υποβολή στον προϊστάμενο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας της σχετικής ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από το δικαιούχο.

5. Για να εξευρεθεί ο φόρος που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα των αξιωματικών του εμπορικού ναυτικού και του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά αποκτούν εκτός από τις αμοιβές τους για τις υπηρεσίες τους σε εμπορικά πλοία ή ως ιπτάμενοι, αντίστοιχα, και εισοδήματα από τις κατηγορίες Α' έως Ζ' του άρθρου 4 του παρόντος, το ποσό του φόρου που αναλογεί με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αθροίζεται με το ποσό του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υποχρέου. Για την εξεύρεση του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υποχρέου, με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού, ανάλογα με τα ποσά των αμοιβών του, ως αξιωματικού των εμπορικών πλοίων ή ως ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας και των εισοδημάτων του από τις κατηγορίες Α' έως Ζ'.

6. Από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα εκπίπτουν:

α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 54 έως 58 στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος.

β) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν μέχρι όμως του ποσού του φόρου που αναλογεί για αυτό το εισόδημα στην Ελλάδα.

Για την εξεύρεση του ποσού αυτού του φόρου, το ποσό του φόρου που προκύπτει στην Ελλάδα στο συνολικό εισόδημα ύστερα από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, μειώνεται κατά το ποσό που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού και μερίζεται, ανάλογα με τα δύο τμήματα του εισοδήματος στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή.

Εάν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.

7. Ο φόρος, που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή το υπόλοιπο που απομένει μετά τις εκπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες

υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμιά από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντιστοίχως, από τη βεβαίωση του φόρου. Αν το συνολικό ποσό της οφειλής, η οποία προκύπτει με βάση την αρχική δήλωση του υποχρέου είναι μέχρι το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) δραχμών για τον ίδιο και για τη σύζυγό του αθροιστικά λαμβανόμενο, τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα, από τη βεβαίωση του φόρου. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο φόρος βεβαιώνεται μετά το μήνα Οκτώβριο του οικείου οικονομικού έτους, ο φόρος καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση του φόρου μήνα και η άλλη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα.

Όταν ο οφειλόμενος, με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση, φόρος καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο αυτή, παρέχεται έκπτωση πέντε τοις εκατό (5%) στο συνολικό ποσό αυτού και των λοιπών συμβαιούμενων με αυτόν οφειλών. Στην περίπτωση που η βεβαίωση ενεργείται ύστερα από το μήνα Οκτώβριο του οικείου οικονομικού έτους, παρέχεται έκπτωση τρία τοις εκατό (3%) στην εφάπαξ καταβολή της οφειλής μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, μόνον όταν αυτή προέρχεται από εμπρόθεσμη δήλωση και η βεβαίωση γίνει μέχρι το μήνα Οκτώβριο του επόμενου οικονομικού έτους.

8. Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα, στο ποσό του φόρου που αντιστοιχεί με βάση τη φορολογική κλίμακα της παραγράφου 1 προστίθεται ο φόρος, ο οποίος προκύπτει με την εφαρμογή αναλογικού συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) για το τμήμα εισοδήματος μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές.

Άρθρο 10

Φορολογία του εισοδήματος των εταιριών, κοινοπραξιών και κοινωνιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα

1. Τα καθαρά κέρδη των υποχρέων, που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2, όπως αυτά προσδιορίζονται με βάση τις διατάξεις αυτού του νόμου, φορολογούνται με συντελεστή τριανταπέντε τοις εκατό (35%) μετά την αφαίρεση:

α) των κερδών τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς,

β) των κερδών τα οποία προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών ανωνύμων εταιριών ή συνεταιρισμών ή κερδών αμοιβαίων κεφαλαίων ή κερδών από μερίδια εταιρίας περιορισμένης ευθύνης ή από τη συμμετοχή σε υποχρέους που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2,

γ) ειδικώς, προκειμένου για τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες από τα κέρδη που απομένουν ύστερα από την εφαρμογή των διατάξεων των ως άνω περιπτώσεων α' και β', αφαιρείται επιχειρηματική αμοιβή, για μέχρι τρεις ομόρρυθμους εταίρους φυσικά πρόσωπα με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής. Σε περίπτωση περισσοτέρων με ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται από την εταιρία

και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωσή τους. Τα ποσοστά αυτά δεν ισχύουν για τις εταιρίες του άρθρου 13 του ν. 718/1977 (ΦΕΚ 304 Α'). Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής αυτού του εταίρου στο πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών των κερδών της εταιρίας, που δηλώθηκαν με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση.

Όταν η αρχική δήλωση υποβάλλεται εκπρόθεσμα και μέχρι τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της, εξακολουθεί να ισχύει το δικαίωμα αφαίρεσης της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη. Σε περίπτωση συμμετοχής του υπόχρεου φυσικού προσώπου, ως ομόρρυθμου εταίρου ή διαχειριστή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε περισσότερες εταιρίες, αυτός δικαιούται επιχειρηματική αμοιβή, από μία από αυτές, κατ' επιλογήν του. Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη, κατά περίπτωση, δήλωση της εταιρίας και δεν ανακαλείται.

Με την επιβολή αυτού του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, επί των κερδών αυτών, των προσώπων που συμμετέχουν σε αυτούς τους υποχρέους.

2. Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, το ακαθάριστο ποσό αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%). Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου αυτής της παραγράφου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα του υποχρέου, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν:

α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52, 54, 55 και 58 στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο με βάση αυτό το άρθρο.

β) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν και υφίσταται σε φόρο. Ο φόρος αυτός σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

4. Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί, τούτο συμψηφίζεται στο τυχόν υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαίωση.

5. Για την εξεύρεση του συνολικού καθαρού φορολογητέου εισοδήματος των υποχρέων της παρ. 4 του άρθρου 2, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 7 του άρθρου 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 11

Αυτοτελής φορολόγηση εισοδήματος από ακίνητα

Επιβάλλεται αυτοτελώς φορολογία με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), στον οποίο περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος, τα τέλη χαρτοσήμου και η εισφορά Ο.Γ.Α. στο χαρτόσημο, στο ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση κοινόχρηστων χώρων, γενικώς, σε οικοδομές, που από τον κανονισμό της οροφοκτικής ανήκουν

στους ιδιοκτήτες των διηρημένων ιδιοκτησιών της.

Το ποσό του φόρου που αναλογεί αποδίδεται από το διαχειριστή της πολυκατοικίας με δήλωση, η οποία υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μήνα Δεκεμβρίου του οικείου έτους, στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται το εκμισθούμενο ακίνητο. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα από τα οποία το πρώτο κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή και τα άλλα δύο, αφού θεωρηθούν, παραδίδονται στον υπόχρεο. Τα αντίτυπα αυτά αντικαθιστούν τα πιστοποιητικά που απαιτούνται από οποιαδήποτε αρχή ή ενδιαφερόμενο, για την απόδειξη της εκπλήρωσης της φορολογικής υποχρέωσης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης αυτού του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

Άρθρο 12

Αυτοτελής φορολόγηση εισοδήματος
από κινητές αξίες

1. Επιβάλλεται φόρος εισοδήματος στους τόκους, οι οποίοι αποκτώνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και προκύπτουν στην Ελλάδα από:

α) Οποιαδήποτε μορφή κατάθεσης, περιλαμβανομένων και των πιστοποιητικών καταθέσεων, σε τράπεζα ή ταμειυτήριο, που είναι στην Ελλάδα.

β) Οποιαδήποτε μορφή κατάθεσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

γ) Ομόλογα ή άλλους έντοκους τίτλους, γενικώς, τραπεζών ή ασφαλιστικών επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από το αν είναι διαπραγματεύσιμοι ή μη στο χρηματιστήριο.

δ) Ομολογιακά δάνεια επιχειρήσεων, εφόσον έχουν τύχει των απαλλαγών του ν.δ. 3746/1957 (ΦΕΚ 173 Α').

Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου θεωρούνται τόκοι καταθέσεων και τα εισοδήματα που προκύπτουν από πράξεις, όπως αυτές ορίζονται στις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 3632/1928, που προστέθηκαν με το άρθρο 74 του ν. 1969/1991 (ΦΕΚ 167 Α'), τα οποία λαμβάνουν οι δικαιούχοι φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου.

2. Ο φόρος υπολογίζεται, με συντελεστή δέκα πέντε τοις εκατό (15%), στο ποσό των τόκων που προκύπτουν και παρακρατείται από τον οφειλέτη των τόκων κατά το χρόνο που γίνεται ο εκτοκισμός της κατάθεσης ή από εκείνον που καταβάλλει τους τόκους, κατά την εξαργύρωση των τοκομεριδίων.

Ειδικώς, για ομόλογα χωρίς κουπόνια (ZERO COUPON) ο φόρος υπολογίζεται κατά την έκδοσή τους.

Με την παρακράτηση του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.

3. Ο κατά τα ανωτέρω παρακρατούμενος φόρος

αποτελεί έσοδο του οικονομικού έτους επί του οποίου υπολογίστηκαν οι τόκοι, βεβαιώνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Δεκεμβρίου του έτους αυτού και αποδίδεται με εφάπαξ καταβολή στο Δημόσιο, με την υποβολή δήλωσης, από τον οφειλέτη των τόκων ή από εκείνον που εξαργύρωσε τα τοκομερίδια, στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην περιφέρεια της οποίας αυτός έχει την έδρα του κεντρικού, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από το τέλος του μήνα που υπολογίστηκαν οι τόκοι.

Ειδικώς:

α) Ο φόρος που αναλογεί στα ομόλογα χωρίς κουπόνια αποδίδεται στο Δημόσιο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη διάθεσή τους στους ενδιαφερομένους.

β) Τα πιστωτικά ιδρύματα, που υπολογίζουν τους τόκους εφάπαξ κατ' έτος, υποχρεούνται στην υποβολή προσωρινής δήλωσης και στην απόδοση του αντίστοιχου φόρου μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από το τέλος του μήνα στον οποίο υπολογίστηκαν οι τόκοι. Η οριστική δήλωση υποβάλλεται μέσα σε πέντε (5) μήνες από το τέλος του μήνα στον οποίο υπολογίστηκαν οι τόκοι μαζί με την τυχόν θετική διαφορά φόρου. Στην περίπτωση αρνητικής διαφοράς ο φόρος επιστρέφεται στο πιστωτικό ίδρυμα ως αχρεωστήτως καταβληθείς.

4. Η δήλωση περιέχει τα στοιχεία του υποχρέου απόδοσης του φόρου, το συνολικό ποσό των τόκων, το μήνα υπολογισμού των τόκων των καταθέσεων ή της εξαργύρωσης των τοκομεριδίων, καθώς και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε και αποδίδεται στο Δημόσιο.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 65, 66, 68, 70, 74, 75, 84, 85, 86, 87 και 88, καθώς και της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 93, εφαρμόζονται αναλόγως, για τη διαδικασία υποβολής των δηλώσεων, ελέγχου αυτών και βεβαίωσης του φόρου που επιβάλλεται με αυτό το άρθρο.

6. Η κατά τα ανωτέρω επιβολή του φόρου δεν συνεπάγεται την άρση του απορρήτου των καταθέσεων στις τράπεζες, όπως αυτό ισχύει σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

7. Εξαιρούνται από τη φορολογία, που επιβάλλεται με αυτό το άρθρο, οι τόκοι που προκύπτουν από:

α) Έντοκουσ τίτλους, γενικώς, που εκδίδονται από το Ελληνικό Δημόσιο, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) και τα κτηματικά ομόλογα του άρθρου 71 του ν. 1892/1990.

β) Οποιαδήποτε μορφή κατάθεσης σε τράπεζες που είναι στην Ελλάδα ή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, εφόσον το ποσό αυτής είναι σε ξένο νόμισμα.

γ) Εκούσιες καταθέσεις όψεως ή ταμιευτηρίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εφόσον το ποσό αυτών είναι σε ξένο νόμισμα.

δ) Καταθέσεις στεγαστικού ταμιευτηρίου, εφόσον το προϊόν τους χρησιμοποιείται αποκλειστικώς για την εξασφάλιση στεγαστικών δανείων.

ε) Καταθέσεις σε δραχμές μετατρέψιμες σε συνάλλαγμα, στις οποίες όμως δεν περιλαμβάνονται οι τόκοι των καταθέσεων ή ομολόγων ή ομολογιακών δανείων με ρήτρα ξένου νομίσματος.

στ) Καταθέσεις τραπεζών σε άλλες τράπεζες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι υποχρεωτικές ή μη καταθέσεις αυτών στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και οι τόκοι οι προερχόμενοι από καταθέσεις του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και του Ταμείου Παρακαταθη-

κών και Δανείων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

ζ) Ομόλογα ή ομολογιακά δάνεια γενικά, που έχουν εκδοθεί ή έχουν συναφθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1990, καθώς και οι τόκοι από ομολογιακά δάνεια σε συνάλλαγμα, που εκδίδονται από την Τράπεζα της Ελλάδος από την 1η Ιανουαρίου 1991 και μετά.

η) Προθεσμιακές καταθέσεις, που έχουν συναφθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1990 και για το χρονικό διάστημα μέχρι την πρώτη ανανέωσή τους μετά από αυτήν την ημερομηνία.

θ) Ομόλογα, που εκδίδονται από τις ελληνικές τράπεζες επενδύσεων και αγοράζονται από τράπεζες, που είναι νόμιμα εγκατεστημένες στην Ελλάδα, με την προϋπόθεση ότι προέρχονται από ειδική έκδοση αποκλειστικά διαπραγματεύσιμη στη διατραπεζική αγορά.

ι) Έντοκουσ τίτλους, γενικώς, που εκδίδονται από τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως, το Διεθνή Οργανισμό Χρηματοδοτήσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως.

ια) Καταθέσεις σε δραχμές μη κατοίκων Ελλάδας.

ιβ) Έντοκουσ τίτλους που εκδίδονται από τους δήμους και τις κοινότητες.

Άρθρο 13

Αυτοτελής φορολόγηση εισοδήματος από επιχειρήσεις ή επαγγέλματα

1. Φορολογείται αυτοτελώς λογιζόμενο ως εισόδημα:

α) Με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) κάθε κέρδος ή ωφέλεια που προέρχεται από τη μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου ή ολόκληρης επιχείρησης με τα άυλα στοιχεία αυτής, όπως αέρας, επωνυμία, σήμα, προνόμια κ.λπ..

β) Με συντελεστή τριάντα τοις εκατό (30%) κάθε κέρδος ή ωφέλεια που προέρχεται από την εκχώρηση ή μεταβίβαση αυτοτελώς κάθε δικαιώματος, το οποίο είναι συναφές με την άσκηση της επιχείρησης ή του επαγγέλματος, όπως του δικαιώματος της μίσθωσης ή υπομίσθωσης ή του προνομίου ή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και άλλων παρόμοιων δικαιωμάτων, καθώς και της άδειας κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων ή μοτοσυκλετών δημόσιας χρήσης που μεταβιβάζονται. Με εκχώρηση εξομιλώνεται και η παραίτηση από μισθωτά δικαιώματα.

Ο φόρος αυτός παρακρατείται από τον υπόχρεο για την καταβολή του κέρδους ή της ωφέλειας κατά την πίστωση ή την καταβολή αυτών στο δικαιούχο.

2. Η νόμιμη αμοιβή όσων ασχολούνται ατομικώς με την ανέγερση οικοδομών προς πώληση, εφόσον αυτοί με την ιδιότητά τους ως αρχιτέκτονες ή πολιτικοί μηχανικοί εκπόνησαν μερικώς ή ολικώς τη μελέτη ή επέβλεψαν την εκτέλεση των εργασιών του οικοδομικού έργου, θεωρείται ότι αποκτάται στο ημερολογιακό έτος που πραγματοποιείται η πρώτη πώληση από το ακίνητο και φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), πλέον εισφοράς Ο.Γ.Α. δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ποσό του φόρου. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται στη νόμιμη αμοιβή μειωμένη κατά δέκα τοις εκατό (10%) και καταβάλλεται με δήλωση που υποβάλλεται μέσα στο μήνα Ιανουάριο κάθε χρόνου.

3. Αν ο αρχιτέκτονας ή πολιτικός μηχανικός, ο οποίος αναλαμβάνει τη σύνταξη της μελέτης ή την επίβλεψη ανέγερσης οικοδομής, συμμετέχει στην επιχείρηση που αναλαμβάνει την ανέγερση και πώληση της οικοδομής, την οποία αφορά η μελέτη ή η επίβλεψη, επιβάλλεται

σε βάρος της επιχείρησης φόρος εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό της νόμιμης αμοιβής, ανεξάρτητα από κάθε άλλη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της επιχείρησης από φόρο εισοδήματος, πλέον εισφοράς Ο.Γ.Α. δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ποσό του φόρου. Σε περίπτωση εφαρμογής της διάταξης αυτής της παραγράφου, ο δικαιούχος της αμοιβής αρχιτέκτονας ή πολιτικός μηχανικός ή μηχανολόγος ή ηλεκτρολόγος μηχανικός, καθώς και τα λοιπά πρόσωπα που συμμετέχουν στην επιχείρηση, απαλλάσσονται από κάθε άλλη επιβάρυνση από φόρο εισοδήματος από την αιτία αυτή. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πριν από τη χρονολογία έκδοσης της πολεοδομικής άδειας, κατατεθεί για το σκοπό αυτό στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της έδρας της επιχείρησης, κοινή δήλωση αυτού που συνέταξε τη μελέτη ή θα επιβλέψει την εκτέλεση του έργου μηχανικού και της επιχείρησης και συγχρόνως καταβληθεί ο φόρος που αναλογεί σύμφωνα με τα παραπάνω. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί δήλωση και δεν καταβληθεί ο φόρος, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 50 και 52 παράγραφος 4.

4. Αν ο αρχιτέκτονας ή πολιτικός μηχανικός που υπογράφει τη μελέτη ή αναλαμβάνει την επίβλεψη είναι μισθωτός της επιχείρησης, η οποία αναλαμβάνει τη μελέτη ή επίβλεψη ή ανέγερση της οικοδομής, η επιχείρηση μπορεί να ζητήσει να επιβληθεί σε αυτό φόρος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό της νόμιμης αμοιβής, πλέον εισφοράς Ο.Γ.Α. δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ποσό του φόρου. Το ποσό της αμοιβής μειώνεται κατά το ποσό των ακαθάριστων αποδοχών από μισθωτές υπηρεσίες που καταβάλλονται στον παραπάνω μηχανικό κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη της μελέτης μέχρι την αποπεράτωση της οικοδομής. Ο φόρος της παραγράφου αυτής καταβάλλεται πριν από την έκδοση της πολεοδομικής άδειας. Η διάταξη του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως. Αν η επιχείρηση δεν ζητήσει την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων για το ποσό της αμοιβής που φορολογείται κατά τις διατάξεις αυτές, το ποσό αυτό λογίζεται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες του μηχανικού, ο οποίος υπέγραψε τη μελέτη και ανέλαβε την επίβλεψη, για το οποίο η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει το φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 και 59.

5. Στις αποζημιώσεις ή τα δικαιώματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα ή σε φυσικά πρόσωπα κατοίκους αλλοδαπής που δεν ασκούν επάγγελμα ή επιχείρηση στην Ελλάδα:

α) για τη χρήση ή παραχώρηση της χρήσης τεχνικών μεθόδων παραγωγής, τεχνικής ή τεχνολογικής βοήθειας, εφευρεσιτεχνίας, σημάτων και προνομιών, εφευρών ή προτύπων γενικά, αποτελεσμάτων ερευνών, κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών, μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές εκπομπές, αναπαραγωγής βιντεοκασετών, κινηματικές ιδεοκινητές, αναδημιουργίας άρθρων και μελετών και λοιπών συνυφών δικαιωμάτων,

β) για την εκμίσθηση μηχανημάτων, εγκαταστάσεων και γενικά κινητών πραγμάτων, την επισκευή και συντήρηση μηχανημάτων και λοιπών εξοπλισμού, την οργάνωση επιχειρήσεων, την εκπαίδευση προσωπικού και για την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας και κάθε

είδους συμβουλών στην Ελλάδα, καθώς και στις αμοιβές, που καταβάλλονται σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα ή μεμονωμένους καλλιτέχνες κατοίκους ξένων χωρών για τη συμμετοχή τους σε διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, ενεργείται από τον υπόχρεο για την καταβολή, παρακράτηση φόρου εισοδήματος που βαρύνει το δικαιούχο της αποζημίωσης ή του δικαιώματος ή της αμοιβής.

Ο φόρος αυτός υπολογίζεται στο ακαθάριστο ποσό της αποζημίωσης ή του δικαιώματος ή της αμοιβής, ανεξάρτητα αν για την καταβολή αυτήν απαιτείται ή όχι απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4171/1961 (ΦΕΚ 93 Α'), όπως ισχύει, με συντελεστή:

αα) Δέκα τοις εκατό (10%) για αποζημιώσεις ή δικαιώματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα για τη χρήση ή παραχώρηση χρήσης στην Ελλάδα κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών ταινιών, μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές εκπομπές και για την αναπαραγωγή βιντεοκασετών.

ββ) Είκοσι τοις εκατό (20%) για αποζημιώσεις ή δικαιώματα ή αμοιβές των λοιπών περιπτώσεων της παραγράφου αυτής.

Με την παρακράτηση του φόρου που ενεργείται σύμφωνα με τα πιο πάνω, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του αλλοδαπού δικαιούχου από το φόρο εισοδήματος για τα εισοδήματά του αυτά.

Σε όλες τις περιπτώσεις, στον αλλοδαπό δικαιούχο καταβάλλεται η διαφορά μεταξύ του ποσού της αποζημίωσης, δικαιώματος ή αμοιβής, που δικαιούται να λάβει και του παρακρατούμενου φόρου που αναλογεί στο ποσό αυτής.

Η παρακράτηση του φόρου που οφείλεται ενεργείται κατά την πίστωση ή την καταβολή της αποζημίωσης ή του δικαιώματος ή της αμοιβής στο δικαιούχο και η απόδοσή του γίνεται με σχετική δήλωση στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα.

Οι τράπεζες υποχρεούνται να αρνηθούν την παροχή του ποσού συναλλάγματος, που αναλογεί για την αποστολή στο εξωτερικό των αποζημιώσεων, δικαιωμάτων και αμοιβών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, αν δεν προσκομισθεί σε αυτές αποδεικτικό καταβολής στο Δημόσιο του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα αυτά.

6. Στις αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς που αναλαμβάνουν στην Ελλάδα κατάρτιση μελετών και σχεδίων ή τη διεξαγωγή ερευνών τεχνικής, οικονομικής ή επιστημονικής γενικά φύσεως, ανεξάρτητα αν αυτές εκπονούνται στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή ή την επίβλεψη και συντονισμό εκτέλεσης τεχνικών έργων που πραγματοποιούνται από τρίτους στην Ελλάδα ή την παροχή επιστημονικής φύσεως συμβουλών προς τον κύριο του εκτελούμενου στην Ελλάδα τεχνικού έργου, επιβάλλεται, για τα καθαρά κέρδη που αποκτούν από τις υπηρεσίες αυτές, φόρος εισοδήματος με συντελεστή δεκαεπτά και μισό τοις εκατό (17,50%), ο οποίος υπολογίζεται στη συνολική ακαθάριστη αμοιβή τους. Ο φόρος αυτός παρακρατείται από τον υπόχρεο για την καταβολή κατά την εκάστοτε πίστωση ή την καταβολή της αμοιβής στο δικαιούχο και αποδίδεται με σχετική δήλωση στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία το βραδύτερο μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα.

Με την παρακράτηση του φόρου που ενεργείται

σύμφωνα με τα πιο πάνω, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος των αλλοδαπών επιχειρήσεων και οργανισμών για τα κέρδη που αποκτούν από τις υπηρεσίες αυτές.

Οι τράπεζες υποχρεούνται να αρνηθούν την παροχή του ποσού συναλλάγματος που αναλογεί για την αποστολή στο εξωτερικό εισοδημάτων, που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, αν δεν προσκομισθεί σε αυτές αποδεικτικό καταβολής στο Δημόσιο του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα αυτά.

7. Στις αλλοδαπές εταιρίες και οργανισμούς που αναλαμβάνουν την εργοληπτική κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων στην Ελλάδα, επιβάλλεται φόρος εισοδήματος για τα καθαρά κέρδη που αποκτούν από τις εργασίες αυτές, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή που ορίζεται:

α) Τέσσερα τοις εκατό (4%) στη συνολική ακαθάριστη αξία των έργων του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημοσίων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφελείας και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου γενικά, ανεξάρτητα αν τα έργα εκτελούνται με υλικά του εργολήπτη ή όχι.

β) Τέσσερα και ογδόντα τοις εκατό (4,80%) στη συνολική ακαθάριστη αξία των ιδιωτικών έργων, γενικά.

γ) Δέκα τοις εκατό (10%) στη συνολική ακαθάριστη αξία των έργων χωρίς την αξία των υλικών για έργα που αναφέρονται στην πιο πάνω περίπτωση β', για τα οποία ο εργολήπτης δεν χρησιμοποιεί δικά του υλικά. Ο παραπάνω τρόπος φορολογίας εφαρμόζεται στις αλλοδαπές εργοληπτικές εταιρίες και οργανισμούς, που συμβάλλονται απευθείας με το Δημόσιο και τα λοιπά πρόσωπα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

Ο φόρος που επιβάλλεται στις πιο πάνω περιπτώσεις παρακρατείται από τον, υπόχρεο για την καταβολή, εργοδότη κατά την εκάστοτε πίστωση ή την καταβολή της αξίας του έργου στο δικαιούχο και αποδίδεται με σχετική δήλωση στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα.

Με την παρακράτηση του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος των αλλοδαπών εταιριών και οργανισμών για τα κέρδη που αποκτούν από τις εργασίες αυτές.

Οι διατάξεις της παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και στις αλλοδαπές εταιρίες και οργανισμούς που ασχολούνται με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 542/1977 (ΦΕΚ 41 Α').

Άρθρο 14

Αυτοτελής φορολόγηση εισοδήματος
από μισθωτές υπηρεσίες

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παρ. 4 του άρθρου 45, φορολογούνται αυτοτελώς, εξαντλουμένης της φορολογικής υποχρέωσης, τα ποσά των αποζημιώσεων που καταβάλλονται στους δικαιούχους με βάση:

α) το άρθρο 1 του β.δ. 16/18 Ιουλίου 1920 (ΦΕΚ 158 Α'),

β) το ν. 2112/1920 (ΦΕΚ 67 Α'),

γ) το άρθρο 94 του ν.δ. 3026/1954 (ΦΕΚ 235 Α').

Ο φόρος υπολογίζεται με βάση την κλίμακα της παρ. 1 του άρθρου 9, στο καθαρό ποσό της αποζημίωσης, μετά την αφαίρεση ποσού ενός εκατομμυρίου (1.000.000)

δραχμών που δεν θεωρείται εισόδημα και παρακρατείται κατά την πληρωμή της στο δικαιούχο.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παρ. 4 του άρθρου 45, οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης εφαρμόζονται αναλόγως και για κάθε ε-φάπαξ αποζημίωση που παρέχεται από οποιονδήποτε φορέα και για οποιονδήποτε λόγο διακοπής της σχέσης η οποία συνδέει το φορέα με το δικαιούχο της αποζημίωσης. Αν το ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο της αποζημίωσης υπερβαίνει εκείνο που θα έπρεπε να του καταβληθεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το συνολικό ποσό της αποζημίωσης που του καταβάλλεται φορολογείται με την πιο πάνω κλίμακα.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η φορολογική αρχή που είναι αρμόδια για την επιστροφή του φόρου στο δικαιούχο, σε περίπτωση που το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε υπερβαίνει αυτό που οφείλεται.

2. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους ποδοσφαιριστές, καθώς και τους άλλους αμειβόμενους αθλητές, κατά περίπτωση, από τις ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες ή τα αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία, κατά την υπογραφή του συμβολαίου μετεγγραφής ή την ανανέωση του συμβολαίου συνεργασίας, φορολογούνται αυτοτελώς, με συντελεστή φόρου δέκα τοις εκατό (10%), πλέον εισφοράς Ο.Γ.Α. δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ποσό του φόρου. Τα ποσά φόρου και εισφοράς Ο.Γ.Α. στο φόρο, που προκύπτουν, παρακρατούνται κατά την πληρωμή. Για την απόδοση του φόρου και της εισφοράς Ο.Γ.Α. της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 60.

3. Οι αποδοχές των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα ελληνικά σχολεία που λειτουργούν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και έχουν την ελληνική υπηκοότητα ή την ελληνική και τη γερμανική υπηκοότητα ή μόνο τη γερμανική ή είναι υπήκοοι τρίτης χώρας και πληρώνονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέα που βρίσκεται στην αλλοδαπή και αποτελεί υποδιαίρεση του Ελληνικού Δημοσίου ή υπηρεσία αυτού, υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) στο ποσό των αποδοχών πριν από κάθε κράτηση που τις βαρύνει, και εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για τις αποδοχές αυτές. Ο φόρος που αναλογεί με βάση το συντελεστή αυτόν παρακρατείται από τον εκκαθαριστή των αποδοχών κατά την εκκαθάριση αυτών και αποδίδεται με εξαμηνιαίες δηλώσεις στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία. Οι δηλώσεις αυτές, οι οποίες περιλαμβάνουν το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής του δικαιούχου, το ποσό αποδοχών, το φόρο που αναλογεί σε αυτές, καθώς και τον αριθμό και την ημερομηνία του τίτλου εξόφλησης και του εμβάσματος ή της επιταγής, υποβάλλονται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου για τα ποσά φόρου που παρακρατήθηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους και μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου για τα ποσά φόρου που παρακρατήθηκαν κατά τη διάρκεια του δεύτερου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους. Τα ποσά που παρακρατήθηκαν στέλνονται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία Πληρωμών Αθηνών κάθε μήνα με επιταγές, εμβάσματα, κ.λπ., η οποία στη συνέχεια, εκδίδει γραμμάτιο συμψηφισμού για τη δημόσια οικονομική υπηρεσία Γε-

νικών Εσόδων Αθηνών. Οι εκκαθαριστές υποβάλλουν τις δηλώσεις αυτές, μέσω της Προξενικής Αρχής, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας Γενικών Εσόδων Αθηνών, ο οποίος συντάσσει τους οικείους χρηματικούς καταλόγους. Στους δικαιούχους χορηγούνται βεβαιώσεις αποδοχών στις οποίες, εκτός από τα στοιχεία του δικαιούχου, αναγράφεται το σύνολο των ακαθάριστων και καθαρών αποδοχών, οι κρατήσεις που βάρυναν αυτές, ο φόρος που αναλογεί, καθώς και ο φόρος που παρακρατήθηκε. Οι δικαιούχοι των αποδοχών αυτών υποβάλλουν δήλωση φόρου εισοδήματος, η οποία συνοδεύεται από την οικεία βεβαίωση αποδοχών, μέχρι τη 10η Απριλίου κάθε οικονομικού έτους. Για τις περιπτώσεις αυτές αρμόδιος ορίζεται ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας Γενικών Εσόδων Αθηνών.

Εξαιρούνται της παρούσας οι αμοιβές των προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 41, καθώς και του άρθρου 22 του ν.817/1978 (ΦΕΚ 170 Α').

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ
ΥΛΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Άρθρο 15
Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση
την τεκμαρτή δαπάνη

Το συνολικό εισόδημα προσδιορίζεται, κατ' εξαίρεση, με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου και των προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, όταν το συνολικό ποσό των δαπανών που προσδιορίζεται κατά τα επόμενα άρθρα είναι ανώτερο από το συνολικό καθαρό εισόδημα των κατηγοριών Α' έως Ζ'. Το εισόδημα που υπόκειται σε φόρο στην περίπτωση αυτή προσδιορίζεται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 19.

Άρθρο 16
Τεκμήριο δαπανών διαβίωσης

1. Για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης διαβίωσης του φορολογουμένου, της σύζυγου του και των προσώπων που συνοικούν και τους βαρύνουν λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για δευτερεύουσα κατοικία, γενικώς, εφόσον η επιφάνειά της υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα, το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δύο (2). Αν ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν έχουν στην κατοχή ή στην κυριότητά τους περισσότερα ακίνητα με συνολική επιφάνεια τουλάχιστον εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα, τα οποία χρησιμοποιούνται από αυτούς ως δευτερεύουσα κατοικία, τότε για τον υπολογισμό του πραγματικού ή του τεκμαρτού μισθώματός τους λαμβάνονται υπόψη όλες οι μισθώμενες ή ιδιοκατοικούμενες κατοικίες τους. Κατ' εξαίρεση, δε λαμβάνεται υπόψη η τεκμαρτή δαπάνη, για δευτερεύουσα κατοικία που βρίσκεται σε χωριό ή πόλη με πληθυσμό κάτω από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους και η οποία περιήλθε στο φορολογούμενο ή τη σύζυγό του από κληρονομία, προίκα ή γονική παροχή, εκτός από τις κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές, οι οποίες χαρακτηρίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία ως του-

ριστικοί τόποι.

β) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που υπολογίζεται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης που προσδιορίζεται ανάλογα με τους φορολογήσιμους ίππους του αυτοκινήτου και της συμμετοχής της τεκμαρτής αυτής δαπάνης στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, ως ακολούθως:

Φορολογήσιμοι ίπποι αυτοκινήτου	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης σε δραχμές
μέχρι 7	1.150.000
8	1.400.000
9	1.750.000
10	2.100.000
11	2.550.000
12	3.000.000
13	3.600.000
14	4.300.000
15	5.850.000
16	7.150.000
17	8.450.000
18	9.750.000
19	11.700.000
20	13.650.000
21	16.250.000
22 και πάνω	19.500.000

Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη από κάθε επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητά του, η οποία υπολογίζεται από το έτος της πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, κατά ποσοστό:

αα) Είκοσι τοις εκατό (20%) για χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) έτη και μέχρι δέκα (10) έτη,
ββ) Τριάντα τοις εκατό (30%) για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη και μέχρι δεκαπέντε (15) έτη,
γγ) Πενήντα τοις εκατό (50%) για χρονικό διάστημα πάνω από δεκαπέντε (15) έτη. Το ίδιο ποσοστό μείωσης υπολογίζεται για τη δαπάνη που προκύπτει με βάση το αυτοκίνητο που έχει αγοραστεί από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.), για τη δαπάνη που προκύπτει με βάση αυτοκίνητο που ανήκει στην κυριότητα του φορολογουμένου για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη, εφόσον αυτός έχει ηλικία πάνω από εξήντα (60) έτη και αποκτά αποκλειστικώς εισοδήματα από συντάξεις ή και από ιδιοκατοίκηση κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας, καθώς και όταν πρόκειται για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για αναπήρους. Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για αναπήρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάσθηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) από φυσική αναπηρία, νοητική καθυστέρηση ή ψυχική πάθηση ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

Στις περιπτώσεις εταιριών ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή ανώνυμων ή αστικών, καθώς και των κοινωνιών και κοινοπραξιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι οποίες έχουν στην κυριότητα ή στην κατοχή τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής

χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί σε αυτά λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των:

ι) Ομόρρυθμων ή απλών εκτός των ετερόρρυθμων εταιρών ή κοινωνιών ή μελών της κοινοπραξίας, φυσικών προσώπων, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, προκειμένου περί ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή αστικών εταιριών ή στην κοινωνία ή στην κοινοπραξία.

ii) Των φυσικών προσώπων, μελών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, μεριζόμενη μεταξύ αυτών, κατά το ποσοστό συμμετοχής του καθενός στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης, όταν οι διαχειριστές αυτής δεν είναι εταίροι της.

iii) Των διαχειριστών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που είναι και εταίροι της, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης.

iiii) Των διευθυνόντων και εντεταλμένων συμβούλων, διοικητών ανωνύμων εταιριών και προέδρων των διοικητικών συμβουλίων τους, μεριζόμενη ισομερώς μεταξύ τους.

Αν στις πιο πάνω περιπτώσεις οι εταίροι των ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή αστικών εταιριών, καθώς και των κοινωνιών ή κοινοπραξιών είναι νομικά πρόσωπα, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει με βάση τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που έχουν στην κυριότητα ή την κατοχή τους λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των φυσικών προσώπων, που μετέχουν σε αυτά τα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο. Για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στις διατάξεις της περίπτωσης δ' του άρθρου 18, το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει με βάση αυτοκίνητα αυτής της περίπτωσης, ιδιοκτησίας ή κατοχής γραφείου, υποκαταστήματος ή πρακτορείου τους, εγκατεστημένο στην Ελλάδα, βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα την αλλοδαπή επιχείρηση και προϊστάται του οικείου γραφείου ή υποκαταστήματος ή πρακτορείου.

Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη βαρύνει καθένα από τα φυσικά πρόσωπα που ορίζονται από τις διατάξεις αυτής της παραγράφου, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής ή κατοικίας τους και δεν μπορεί για καθένα από αυτά τα πρόσωπα και για κάθε εταιρία να είναι ανώτερη από τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της εταιρίας.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα προστατευόμενα μέλη είναι κύριοι ή κάτοχοι και άλλων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει για τα αυτοκίνητα αυτά λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης.

Η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι ανήλικο τέκνο, λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη του γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα και αν αυτός έχασε τη γονική μέριμνα του άλλου γονέα. Σε περίπτωση απόκτησης ή μεταβίβασης με οποιονδήποτε τρόπο επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης κατά τη διάρκεια του έτους, η τεκμαρτή δαπάνη περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) μέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας. Τα ίδια εφαρμόζονται και στην περίπτωση ακινησίας ή ολοκληρωτικής καταστροφής του αυτοκινήτου

από οποιαδήποτε αιτία. Σε περίπτωση εικονικής μεταβίβασης αυτοκινήτου της περίπτωσης αυτής ή εικονικής κτήσης αυτών από περισσότερα πρόσωπα, το τεκμήριο της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης του ισχύει αυτοτελώς στο σύνολό της για καθέναν από τους συμβαλλομένους. Ως εικονική θεωρείται ιδίως η μεταβίβαση ή η κτήση όταν πραγματοποιείται μεταξύ συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας κατ'ευθείαν γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και τον τρίτο βαθμό, οπότε επιτρέπεται και η ανταπόδειξη. Όταν η συγκυριότητα είναι πραγματική, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη μερίζεται κατά το λόγο των ιδανικών μεριδίων καθενός συγκυρίου.

Προκειμένου για εκπαιδευτές οδηγών αυτοκινήτων, καθώς και για τις επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων, που χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτόν περισσότερα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, για τον υπολογισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη το αυτοκίνητο που δίνει τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη. Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων επιβατικών ιδιωτικής ή μικτής χρήσης, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, που αντιστοιχεί στο χρόνο χρησιμοποίησης αυτών, βαρύνει το μισθωτή τους.

Οι διατάξεις της παρούσας περίπτωσης β' εφαρμόζονται ανάλογα και για τον προσδιορισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και κυκλοφορίας αυτοκινήτου μικτής χρήσης.

Επίσης, οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης εφαρμόζονται αναλόγως και για τα αυτοκίνητα τύπου JEEP. Για καθένα από αυτά τα οχήματα λαμβάνεται υπόψη κατ' επιλογή του φορολογούμενου:

αα) το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων αυτής της περίπτωσης, μειωμένο κατά είκοσι τοις εκατό (20%) ή

ββ) η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία τους, κατά το χρόνο της αγοράς τους, προσαυξημένη κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%).

Για όσα από αυτά τα οχήματα έχουν ήδη ταξινομηθεί λαμβάνεται υπόψη η τιμολογιακή αξία της 31ης Δεκεμβρίου 1991, του ίδιου ή όμοιου με αυτά τύπου οχήματος.

γ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη με βάση τον κυβισμό του δίτροχου ή τρίτροχου ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτου οχήματος, η οποία καθορίζεται στο ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών για μοτοσυκλέτα πεντακοσίων (500) κυβικών εκατοστών, προσαυξημένη με το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) δραχμών ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά προκειμένου για μοτοσυκλέτες με κυβισμό πάνω από πεντακόσια (500) κυβικά εκατοστά. Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζονται αναλόγως και στην παρούσα περίπτωση.

δ) Η ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή δύο (2). Αν ο φορολογούμενος απασχολεί ένα μόνο οικιακό βοηθό, η καταβαλλόμενη γι' αυτόν ετήσια δαπάνη δεν αποτελεί τεκμήριο, όταν έχει τέκνο ηλικίας μέχρι δώδεκα (12) ετών που τον βαρύνει, με την προϋπόθεση ότι ο ίδιος και ο άλλος σύζυγος αποκτούν εισόδημα από παροχή εξαρτημένης εργασίας, άσκηση εμπορικής ή γεωργικής επιχείρησης ή επαγγέλματος από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 48 ατομικώς, ή από συμμετοχή σε κοινοπραξία, κοινωνία, αστική κερ-

δοσκόπική εταιρία ή σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία ως ομόρρυθμο μέλος, ή όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει παρουσιάζει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία, ή έχει ηλικία πάνω από εξήντα πέντε (65) ετών.

ε) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η οποία ορίζεται ως εξής:

αα) Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι πέντε (5) μέτρα στο ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) δραχμών, που προσυξάνεται με το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) δραχμών για κάθε μέτρο μήκους πάνω από τα πέντε (5) μέτρα.

ββ) Προκειμένου για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιάθεσης η τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται βάσει των μέτρων ολικού μήκους του σκάφους ως ακολούθως:

Μήκος σκάφους	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης σε δραχμές
μέχρι 8 μέτρα	2.500.000
9 και 10 μέτρα	4.500.000
11 και 12 μέτρα	6.000.000
13 και 14 μέτρα	7.700.000
15 και 16 μέτρα	10.000.000
17 και 18 μέτρα	12.500.000
19 και 20 μέτρα	15.600.000
21 και 22 μέτρα	19.500.000
23 και 24 μέτρα	25.000.000
25 και 26 μέτρα	30.000.000
27 μέτρα και πάνω	36.000.000

Η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε σκάφος μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητά του κατά ποσοστό: ι) δέκα τοις εκατό (10%), αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) έτη και μέχρι δέκα (10) έτη από το έτος που νηολογήθηκε για πρώτη φορά και ιι) είκοσι τοις εκατό (20%) αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη.

Προκειμένου για σκάφη με μόνιμο πλήρωμα ναυτολογημένο για ολόκληρο ή μέρος του έτους, στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή δύο (2). Τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης δε λαμβάνονται υπόψη για το τεκμήριο της δαπάνης.

Οι διατάξεις της περίπτωσης β' εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

στ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η οποία ορίζεται ως εξής:

αα) Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα στο ποσό των έξι εκατομμυρίων (6.000.000) δραχμών για τους εκατόν πενήντα (150) πρώτους ίππους, που προσυξάνεται με το ποσό των πενήντα χιλιάδων

(50.000) δραχμών για κάθε ίππο πάνω από τους εκατόν πενήντα (150) ίππους του κινητήρα αυτών.

ββ) Για αεροσκάφη αεριοπρωθούμενα (JET) στο ποσό των δεκαοκτώ χιλιάδων (18.000) δραχμών για κάθε λίμπρα ώθησης.

γγ) Για ανεμόπτερα στο ποσό του ενός εκατομμυρίου διακοσίων χιλιάδων (1.200.000) δραχμών.

Οι διατάξεις της περίπτωσης β' εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

2. Το συνολικό ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν, όπως αυτό προσδιορίζεται από την προηγούμενη παράγραφο, προσυξάνεται κατά δέκα τοις εκατό (10%) για καθένα στοιχείο προσδιορισμού της δαπάνης αυτής πέρα από το δεύτερο.

Δεν προσυξάνεται με κανένα ποσοστό η δαπάνη που προκύπτει κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, όταν το ποσό αυτής δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) δραχμές.

3. Το ετήσιο συνολικό ποσό τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο όταν η πραγματική δαπάνη του φορολογουμένου και των μελών που τον βαρύνουν είναι μικρότερη από την τεκμαρτή δαπάνη, όπως αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά. Η επίκληση των περιστατικών αυτών μπορεί να γίνει μόνο από τους υπόχρεους οι οποίοι:

α) Υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους στις Ένοπλες Δυνάμεις.

β) Είναι φυλακισμένοι.

γ) Νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική.

δ) Έχουν δικαίωμα εισαγωγής επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης με μειωμένους δασμούς, φόρους ή τέλη. Τα πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα αυτό δύναται να επικαλούνται το περιστατικό αυτό για πέντε (5) έτη από το έτος του εκτελωνισμού του αυτοκινήτου εκτός από τους ναυτικούς, οι οποίοι μπορούν να το επικαλούνται για ένα (1) έτος από το έτος του εκτελωνισμού του αυτοκινήτου.

ε) Είναι άνεργοι και για το χρονικό διάστημα που δικαιούνται βοήθημα ανεργίας.

στ) Συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, γιατί αποδεικνύεται ότι στις δαπάνες συμβάλλουν οι συγγενείς αυτοί οι οποίοι πραγματοποιούν εισόδημα από εμφανείς πηγές.

ζ) Είναι ορφανοί ανήλικοι οι οποίοι έχουν στην κυριότητά τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας τους.

η) Προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την τεκμαρτή.

Όταν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτής της παραγράφου, ο φορολογούμενος υποχρεούται να υποβάλει μαζί με τη δήλωσή του και τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των ισχυρισμών και τα αποδεικτικά στοιχεία του φορολογουμένου και μειώνει ανάλογα την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 17

Τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

α) Αγορά αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν, κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης δεν λαμβάνονται υπόψη τα χρηματικά ποσά που διατίθενται για την αγορά κινητών πραγμάτων που αποτελούν το άμεσο αντικείμενο της ασκούμενης εμπορικής δραστηριότητας.

β) Αγορά επιχειρήσεων ή τη σύσταση ή την αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρίας ή την αγορά εταιρικών μερίδων και χορηγίων γενικώς.

γ) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών. Εξαιρείται η δαπάνη για την αγορά από ενήλικο, με δικαίωμα πλήρους κυριότητας, καθώς και η ανέγερση από αυτόν οικοδομής, ως πρώτης κατοικίας, εφόσον η επιφάνειά της δεν υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα. Αν η επιφάνεια της οικοδομής υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα, λαμβάνεται υπόψη η δαπάνη που αντιστοιχεί στην επιφάνεια πάνω από τα εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα. Επίσης, εξαιρείται η δαπάνη για ανέγερση οικοδομής από επιχείρηση που αναλαμβάνει κατά κύριο επάγγελμα την ανέγερση οικοδομών.

δ) Χορήγηση δανείων ή προσωρινών διευκολύνσεων στις εταιρίες που μετέχουν ως εταίροι ή και προς την ατομική επιχείρηση με τη μορφή προσωρινών καταθέσεων.

ε) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τις εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές, εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

στ) Η ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής, στην οποία περιλαμβάνεται και το ποσό τυχόν τόκων υπερημερίας.

Άρθρο 18

Μη εφαρμογή του τεκμηρίου

Το τεκμήριο προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης δεν εφαρμόζεται:

α) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει ενός (1) επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης μέχρι και δεκατέσσερις (14) φορολογήσιμους

ίππους, το οποίο ανήκει στην κυριότητα ή κατοχή πολύτεκνου με τέσσερα (4) τουλάχιστον τέκνα που τον βαρύνουν ή της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν.

β) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

γ) Προκειμένου για αλλοδαπό προσωπικό που δε διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), του α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του ν.27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), για το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή του ενοικίου.

δ) Προκειμένου για αλλοδαπές επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του α.ν.89/1967, του α.ν.378/1968 και του άρθρου 25 του ν.27/1975, για το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης.

ε) Προκειμένου για τη δαπάνη, που καταβάλλεται για την αγορά κτηματικών ομολόγων του Δημοσίου, για την αγορά δημόσιων κτημάτων, εφόσον αυτά εκποιούνται σε δημόσιο πλειστηριασμό από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου, καθώς και για την αγορά δημόσιων εκτάσεων κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν.1947/1991 (ΦΕΚ 70 Α').

στ) Προκειμένου για αγορά ομολόγων του Δημοσίου ή τίτλων εταιριών στις οποίες μετέχει το Δημόσιο κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), ή για αγορά μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή μετοχών που έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους σε αυτό, ύστερα από έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ή για αγορά εντόκων γραμματίων του Δημοσίου ή γενικά τίτλων του Δημοσίου, ή για αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και κάθε άλλου τίτλου που είναι διαπραγματεύσιμος στο Χρηματιστήριο.

ζ) Το τεκμήριο με βάση την ετήσια συνολική δαπάνη, που υπολογίζεται, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17, δεν εφαρμόζεται όταν η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν, και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης αυτών είναι μικρότερη από ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του εισοδήματος που δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωσή τους το ίδιο έτος.

Άρθρο 19

Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής

1. Η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν ή προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης τους, των άρθρων 16 και 17, προσυαυξάνει τα εισοδήματα που δηλώνονται ή προσδιορίζονται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά το ίδιο οικονομικό έτος, του φορολογουμένου ή της συζύγου του, κατά περίπτωση, από εμπορικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση ελευθέρων επαγγελματιών και αν δε δηλώνεται εισόδημα από τις κατηγορίες αυτές η διαφορά αυτή

λογίζεται εισόδημα της παρ. 3 του άρθρου 48.

2. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη του τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία και με τα οποία καλύπτεται ή περιορίζεται η διαφορά που προκύπτει.

Στις περιπτώσεις αυτής της παραγράφου ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης. Τα ποσά αυτά ιδίως είναι:

α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον ίδιο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Αν τα εισοδήματα αυτά αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, αναγνωρίζονται, εφόσον υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα ή απαλλάσσονται νομίμως από αυτόν.

β) Χρηματικά ποσά που δε θεωρούνται εισόδημα κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

δ) Εισαγωγή συναλλάγματος, που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή.

Δεν απαιτείται η δικαιολόγηση της απόκτησης αυτού του συναλλάγματος για τα πρόσωπα:

αα) που κατοικούν μόνιμως στο εξωτερικό,

ββ) που είχαν διαμείνει τρία (3) τουλάχιστον χρόνια στην αλλοδαπή και η εισαγωγή του συναλλάγματος γίνεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από τη μετοικεσία τους.

ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία. Ειδικώς, όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς δαπάνης της προηγούμενης παραγράφου, κατά το ποσό που προέρχεται από δαπάνη του άρθρου 17, το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον από το οικείο έγγραφο αποδεικνύεται ότι έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης.

στ) Δώρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου κάθε έτους από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, τα χρηματικά ποσά, τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' και οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που ο προσδιορισμός τους ορίζεται από τα άρθρα 16 και 17.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το άρθρο 16 ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, το ποσό που πρέπει να εκπεσθεί αντί αυτών προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και των αποδειγμένων δαπανών διαβίωσής τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχ-

μών.

Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση αυτών των εσόδων τα μειώνει, προκειμένου αυτά να ληφθούν υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.

Για την κάλυψη ή περιορισμό της διαφοράς που προκύπτει κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν.2019/1992 (ΦΕΚ 34 Α') για τα ποσά των πραγματικών ή τεκμαρτών δαπανών που πραγματοποιούνται από 1.1.1994.

Χρηματικά ποσά που έχουν ληφθεί υπόψη από τη δήλωση που, τυχόν, υποβλήθηκε κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν.2019/1992, για την κάλυψη ή τον περιορισμό διαφοράς δαπάνης, αφαιρούνται από το κεφάλαιο που σχηματίζεται από προηγούμενα έτη, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση όσα ορίζονται στα εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο αυτής της περίπτωσης.

3. Προκειμένου προσδιορισμού του εισοδήματος με βάση την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του παρόντος άρθρου, η ζημία του ίδιου οικονομικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και ούτε μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα οικονομικά έτη.

4. Οι υπόχρεοι που δεν αναγράφουν ή ανακριβώς αναφέρουν στη δήλωση τα στοιχεία, τα σχετικά με τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και τον προσδιορισμό της ετήσιας συνολικής δαπάνης διαβίωσης, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87. Επίσης, όσοι δεν αναγράφουν στη δήλωση τη δαπάνη αγοράς ή ανέγερσης ακινήτων υπόκεινται στις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 88.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με τη δήλωση φόρου εισοδήματος και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Άρθρο 20

Εισόδημα και απόκτησή του

1. Εισόδημα από ακίνητα είναι αυτό που προκύπτει κάθε οικονομικό ή κατά περίπτωση γεωργικό έτος, είτε από εκμίσθωση ή επίταξη ή έμμεσα από ιδιοκατοίκηση ή ιδιοχρησιμοποίηση μιας ή περισσότερων οικοδομών είτε από εκμίσθωση μιας ή περισσότερων γαιών, το οποίο αποκτιέται από κάθε ιδιοκτήτη, νομέα, επικαρπωτή ή από αυτόν στον οποίο μεταβιβάστηκε η άσκηση του δικαιώματος της επικαρπίας ή από αυτόν που έχει το δικαίωμα χρήσης ή οίκησης είτε, αν πρόκειται για επιφάνειες και εμφυτεύσεις, που διατηρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 και 59 του α.ν. 2783/1941 (ΦΕΚ 29 Α'), καθώς επίσης και για οικοδομές που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το δικαίωμα το οποίο αποκτιέται από τον κύριο του εδάφους.

2. Για εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων, που καταβάλλονται αναδρομικά με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, χρόνος απόκτησης αυτών θεωρείται ο χρόνος στον οποίο ανάγονται τα μισθώματα.

3. Προκειμένου για εκμίσθωση ολόκληρης ή τμήματος οικοδομής μαζί με έπιπλα ή μηχανήματα, στο εισόδημα συνυπολογίζεται και το τυχόν μίσθωμα των συνεκμισθούμενων επίπλων ή μηχανημάτων.

4. Στην έννοια του όρου "γαίες", που αναφέρεται στην παράγραφο 1, περιλαμβάνονται οι γαίες που καλλιεργούνται ή είναι φυτεμένες, τα δάση και οι δενδρώδεις εκτάσεις, τα λειβάδια και οι κάθε είδους βοσκήσιμες γαίες, τα μεταλλεία και λατομεία, οι πηγές, τα φρέατα, οι λίμνες και οι δεξαμενές, τα ιχθυοτροφεία, καθώς και κάθε άλλη έκταση γης, μαζί με τα στοιχεία που είναι στην επιφάνεια του εδάφους και τις κάθε είδους ύλες που είναι κάτω από αυτό.

Άρθρο 21

Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων

1. Ως εισόδημα από ακίνητα λογίζεται:

α) Το εισόδημα από γήπεδα, ιδιαίτερα όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως αποθήκες, εργοστάσια ή εργαστήρια ή ως χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, θεαμάτων, καφενείων, γυμναστηρίων και γενικά για κάθε άλλη χρήση.

β) Η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσής της η οικοδομή που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους η οικοδομή παραμένει στην κυριότητα του εκμισθωτή. Το ετήσιο εισόδημα εξευρίσκεται με διαίρεση του υπολοίπου, που προκύπτει μετά την αφαίρεση του τυχόν ανταλλάγματος, που έχει ορισθεί στη σύμβαση για τη μεταβίβαση της κυριότητας της οικοδομής, από την αξία αυτής, κατά το χρόνο της ανέγερσής της, σε μέρη ίσα με τον αριθμό των ετών κατά τα οποία διαρκεί η μίσθωση του εδάφους. Ως αξία της οικοδομής που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου λαμβάνεται η πραγματική αξία της οικοδομής, η οποία εξευρίσκεται από τα επίσημα βιβλία και λοιπά στοιχεία εκείνου που ανήγειρε την οικοδομή. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία ή αυτά που τηρούνται κρίνονται ανεπαρκή ή ανακριβή, καθώς και σε περίπτωση αμφισβήτησης από τον ενδιαφερόμενο της αξίας που υπολογίστηκε με αυτόν τον τρόπο, αυτή καθορίζεται ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και σε συνέχεια από τα διοικητικά δικαστήρια.

γ) Σε περίπτωση υπεκμίσθωσης, αυτό που αποκτιέται από το μισθωτή.

δ) Στις περιπτώσεις μισθώσεων διάρκειας μεγαλύτερης από εννέα (9) έτη, για τις οποίες υπάρχει υποχρέωση μεταγραφής τους, σύμφωνα με το άρθρο 1208 του Αστικού Κώδικα ή των επιφανειών και εμφυτεύσεων που διατηρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 και 59 του α.ν. 2783/1941, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το εισόδημα που αποκτιέται από το μισθωτή ή επιφανειούχο ή εμφυτευτή ή από αυτόν που ανήγειρε τα κτίσματα της οικοδομής σε έδαφος κυριότητας τρίτου, είτε άμεσα από υπεκμίσθωση είτε έμμεσα από ιδιοχρησιμοποίηση.

ε) Σε περίπτωση μεταβίβασης του δικαιώματος της

επικαρπίας για ορισμένο χρόνο, ενός ή περισσότερων ακινήτων, σε ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, το αντάλλαγμα που αποκτά ο κύριος ή ο επικαρπωτής του ακινήτου από τη μεταβίβαση αυτή.

Για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος, το αντάλλαγμα αυτό διαιρείται σε μέρη ίσα προς τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειας της επικαρπίας. Σε περίπτωση που το αντάλλαγμα αυτό είναι μικρότερο τουλάχιστον κατά δέκα τοις εκατό (10%) από την πραγματική αξία του δικαιώματος της επικαρπίας, όπως αυτή προσδιορίζεται με τις διατάξεις του ν.δ. 118/1973 (ΦΕΚ 202 Α'), κατά το χρόνο της μεταβίβασής της, για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος λαμβάνεται η πραγματική αξία της επικαρπίας, διαιρούμενη σε μέρη ίσα με τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειάς της.

στ) Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται, κατόπιν συμφωνίας στον ιδιοκτήτη, νομέα κ.λπ. δάσους για την παραχώρηση της εκμετάλλευσής του σε ποσοστό της δασικής παραγωγής, το οποίο υπολογίζεται κατά μονάδα βάρους ή όγκου επί της παραγωγής ή με άλλη παρόμοια αναλογία.

ζ) Το αντάλλαγμα το οποίο με οποιονδήποτε τρόπο υπολογίζεται και καταβάλλεται κατά συμφωνία ή κατά συνθήκη στον ιδιοκτήτη, νομέα κ.λπ. σε ποσοστό της παραγωγής, για την παραχώρηση της εκμετάλλευσής των γαιών, εφόσον αυτός δεν συμμετέχει στις δαπάνες καλλιέργειας ή συγκομιδής των γεωργικών προϊόντων.

η) Στις περιπτώσεις των επιφανειών και εμφυτεύσεων που διατηρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 και 59 του α.ν. 2783/1941, το εισόδημα που αποκτιέται από τον επιφανειούχο ή τον εμφυτευτή από την εκμίσθωση των γαιών στις οποίες έχει το δικαίωμά του.

θ) Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται για την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών και κάθε είδους διαφημίσεων.

2. Δεν λογίζεται ως εισόδημα από ακίνητα αυτό που προκύπτει:

α) Από βιομηχανοστάσια που ιδιοχρησιμοποιούνται, μαζί με τα παραρτήματά τους και τα εξαρτήματα, καθώς και με τις αποθήκες και τα οικόπεδα που είναι συνεχόμενα με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών και για την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων. Ως βιομηχανοστάσια θεωρούνται τα οικοδομήματα που έχουν ειδικά ανεγερθεί για τη λειτουργία βιομηχανίας, στα οποία έχουν μόνιμα προσαρμοστεί μηχανικές εγκαταστάσεις, καθώς και τα οικοδομήματα επεξεργασίας και συντήρησης καπνών σε φύλλα ή άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων.

β) Από οικοδομήματα που ιδιοχρησιμοποιούνται και τα οποία βρίσκονται μέσα ή έξω από αγροτικά κτήματα και χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή των έργων της γεωργικής, γενικά, επιχείρησης.

Άρθρο 22

Ακαθάριστο εισόδημα

1. Ακαθάριστο εισόδημα, προκειμένου για οικοδομή που εκμισθώνεται, είναι το μίσθωμα που έχει συμφωνηθεί. Σε περίπτωση που δεν προσάγεται το συμφωνητικό ή άλλο στοιχείο που μπορεί να αποδείξει τη συμφωνία ή αν τα συμφωνητικά ή τα αποδεικτικά στοιχεία που προσάγονται εμφανίζουν μίσθωμα που είναι δυσαναλόγως κατώτερο σε σχέση με τη μισθωτική αξία της οικοδομής, ο προσδιορισμός του εισοδήματος που προ-

κύπτει από αυτή γίνεται αφού αυτή συγκριθεί με άλλες οικοδομές που εκμισθώνονται κάτω από παρόμοιες συνθήκες. Θεωρείται ότι υπάρχει περίπτωση δυσανάλογου μισθώματος, σε σχέση με τη μισθωτική αξία της οικοδομής, όταν η μισθωτική αξία της είναι ανώτερη από το μίσθωμα που δηλώνεται σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) τουλάχιστον του μισθώματος αυτού. Ειδικώς, το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το τριάντισι τοις εκατό (3,5%) της αξίας του ακινήτου, που εκμισθώνεται και χρησιμοποιείται ως κατοικία, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν.1249/ 1982, για τις περιοχές που ισχύει κάθε φορά το σύστημα αυτό. Ο φορολογούμενος μπορεί να αμφισβητήσει τον καθορισμό της μισθωτικής αξίας αυτού του ακινήτου, εφόσον από εξαιρετικούς λόγους, που ανάγονται αποκλειστικά στους παράγοντες που επηρεάζουν τη μισθωτική αξία του, αυτή είναι μικρότερη από το τριάντισι τοις εκατό (3,5%) της πιο πάνω αξίας του. Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προσαγωγή των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων γίνεται με την προσφυγή, η οποία ασκείται από το φορολογούμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Αν ο φορολογούμενος λάβει το εκκαθαριστικό σημείωμα μετά την 31η Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους, η προσφυγή ασκείται μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 77 του ν. 4125/1960 (ΦΕΚ 202 Α').

Ισχυρισμοί που δεν περιέχονται στην προσφυγή αυτή δεν μπορούν να προβληθούν παραδεκτώς ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, εκτός αν η όψιμη προβολή τους κρίνεται από το διοικητικό πρωτοδικείο αποχρώντως δικαιολογημένη.

2. Σε περίπτωση που η οικοδομή κατοικήθηκε ή χρησιμοποιήθηκε με άλλον τρόπο από τον ιδιοκτήτη, τον νομέα, τον επιφανειούχο, τον επικαρπωτή κ.λπ. ή με τη συγκατάθεση αυτού κατοικήθηκε ή χρησιμοποιήθηκε με άλλον τρόπο από τρίτο, χωρίς αντάλλαγμα, το ακαθάριστο εισόδημα βρίσκεται ύστερα από τη σύγκριση της με άλλες οικοδομές που εκμισθώνονται, πάντως, το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα που καθορίζεται με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το πέντε τοις εκατό (5%) ούτε μικρότερο από το τριάντισι τοις εκατό (3,5%) της αξίας του ακινήτου, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν.1249/1982. Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το τέσσερα τοις εκατό (4%) της πραγματικής αξίας της οικοδομής κατά το χρόνο της φορολογίας.

Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των τριών τελευταίων εδαφίων της προηγούμενης παραγράφου.

Το τεκμαρτό μίσθωμα μιας ή περισσότερων εξοχικών κατοικιών υπολογίζεται σε καθεμία από αυτές για τρεις (3) μήνες το έτος.

Για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου, η αξία της οικοδομής που ιδιοκατοικείται προσδιορίζεται κάθε τρία (3) έτη.

Το οικονομικό έτος 1992 λαμβάνεται ως έτος βάσης για την πρώτη τριετία.

3. Προκειμένου για γαίες που εκμισθώνονται, ως ακαθάριστο εισόδημα λαμβάνεται αυτό που προκύπτει με βάση τη συμφωνία.

Αν το μίσθωμα ή αντάλλαγμα έχει συμφωνηθεί σε

είδος, αυτό αποτιμάται σε χρήμα, με βάση τη μέση τιμή χονδρικής πώλησης του είδους αυτού, κατά το χρόνο και στον τόπο παραγωγής του.

Αν δεν προσάγεται συμφωνητικό ή άλλο στοιχείο, που αποδεικνύει τη συμφωνία ή όταν το μίσθωμα που συμφωνήθηκε σε χρήμα ή σε είδος είναι δυσαναλόγως κατώτερο από τη μισθωτική αξία των γαιών ή όταν η εκμετάλλευση των γαιών παραχωρήθηκε σε τρίτο χωρίς αντάλλαγμα, το ακαθάριστο εισόδημα εξευρίσκεται με σύγκριση των γαιών με άλλες γαίες που εκμισθώνονται κάτω από παρόμοιες συνθήκες. Θεωρείται ότι υπάρχει περίπτωση δυσανάλογου μισθώματος σε σχέση με τη μισθωτική αξία των γαιών, κάθε φορά που η μισθωτική αξία είναι ανώτερη του συμφωνημένου μισθώματος κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μισθώματος αυτού.

4. Αν το δηλούμενο εισόδημα από εκμίσθωση γεωργικής γης ή το τεκμαρτό μίσθωμα από δωρεάν παραχώρηση προς οποιονδήποτε τρίτο, εκτός των συζύγων, είναι μικρότερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο του άρθρου 42, για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων λαμβάνεται υπόψη το μίσθωμα που προσδιορίζεται αντικειμενικά.

Ο φορολογούμενος μπορεί να αμφισβητήσει το ύψος του αντικειμενικού μισθώματος, εφόσον από εξαιρετικούς λόγους, που ανάγονται αποκλειστικά στους παράγοντες που επηρεάζουν τη μισθωτική αξία της γεωργικής γης, αποδεικνύεται ότι αυτή είναι μικρότερη της προσδιοριζόμενης με την αντικειμενική μέθοδο. Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προσαγωγή των αποδεικτικών στοιχείων, γίνεται από το φορολογούμενο με την άσκηση προσφυγής κατά τις κείμενες διατάξεις, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους.

Αν το μίσθωμα που συμφωνήθηκε και δηλώθηκε είναι ανώτερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων λαμβάνεται υπόψη το δηλωθέν.

Άρθρο 23

Καθαρό εισόδημα

1. Από το κατά το προηγούμενο άρθρο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα εκπίπτουν:

α) Για οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οικότροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, ξενοδοχεία, κλινικές και σανατόρια ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για αποσβέσεις και ποσοστό μέχρι δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για τα ασφάλιστρα κατά του κινδύνου πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, για έξοδα επισκευής και συντήρησης, καθώς και για την αμοιβή δικηγόρου για δίκες σε διαφορές απόδοσης μισθίου ή καθορισμού μισθώματος. Αν οι δαπάνες αυτές αφορούν κοινόχρηστους χώρους του ακινήτου, επιμερίζονται, αναλόγως, στους συνιδιοκτήτες του.

Τα ποσοστά του προηγούμενου εδαφίου περιορίζονται σε πέντε τοις εκατό (5%) και πέντε τοις εκατό (5%) αντιστοίχως, για το εισόδημα που προκύπτει από οικοδομές που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις. Όταν πρόκειται για εισόδημα που προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α', β' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, όπως επίσης και για το εισόδημα που προκύπτει από τη διαφορά του μισθώματος και του υπομισθώματος ακινήτων, που εκμισθώνονται για οποιαδήποτε χρήση, τα ποσοστά του πρώτου εδαφίου περιορίζονται σε πέντε τοις εκατό (5%) συνολικώς.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αναγνώριση του δικαιώματος διενέργειας των εκπτώσεων, των δαπανών που ορίζονται στην περίπτωση αυτήν, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

β) Στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης ή ιδιοχρησιμοποίησης οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το δικαίωμα που παρέχεται ετησίως στον ιδιοκτήτη της γης, καθώς και η αξία της οικοδομής που ανεγέρθηκε σε έδαφος κυριότητας τρίτου, η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, λογίζεται ως εισόδημα.

γ) Στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης, πολυετούς μίσθωσης μεταγραφτέας και δικαιώματος επιφάνειας ή εμφύτευσης, το μίσθωμα ή δικαίωμα που καταβάλλεται.

δ) Κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου που βαρύνει τις γαίες.

ε) Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για αποσβέσεις και έξοδα συντήρησης των γαίων και γενικά για κάθε συναφές βάρος.

στ) Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των δαπανών αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών για απόσβεσή τους, όχι όμως και για έξοδα βελτίωσης και επέκτασης των γαίων.

2. Το ποσό που απομένει, μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, αποτελεί το καθαρό εισόδημα από ακίνητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ

Άρθρο 24 Εισόδημα και απόκτησή του

1. Εισόδημα από κινητές αξίες είναι αυτό που αποκτάται κάθε οικονομικό έτος από κάθε δικαιούχο κινητών αξιών, το οποίο προκύπτει:

α) Από μερίσματα και τόκους ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, ομολογιών και χρεογράφων γενικά του Ελληνικού Δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ημεδαπών επιχειρήσεων κάθε είδους, καθώς και από αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ανωνύμων εταιριών.

β) Από μερίσματα και τόκους των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση.

γ) Από τόκους κάθε τίτλου έντοκης κατάθεσης τοις μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε τίτλου χρεωστικού με υποθήκη, ενέχυρο ή όχι, από εκείνους που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α' και β'. Ομοίως, το εισόδημα από τόκους που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση, εξαιρουμένων αυτών που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 25 και της παραγράφου 4 του άρθρου 42 του παρόντος.

δ) Από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων.

ε) Από κέρδη ανωνύμων εταιριών που διανέμονται με τη μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.

στ) Από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων, που σχηματίζονται με τις διατάξεις του ν.δ. 400/1970 (ΦΕΚ 22 Α') για ασφαλίσεις ζωής.

2. Όταν εισοδήματα του παρόντος άρθρου υπόκεινται σε φορολογία και περαιτέρω ορίζεται ότι αυτά θα καταβάλλονται ελεύθερα φόρου στο δικαιούχο, ως εισόδημα υποκείμενο σε φορολογία είναι το ποσό, από το οποίο, αφαιρουμένου του αναλογούντος σε αυτό φόρου, προκύπτει το καταβαλλόμενο στο δικαιούχο ποσό.

Άρθρο 25 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων

1. Το εισόδημα που προέρχεται από αποθεματικά ανωνύμων εταιριών, τα οποία διανέμονται ή κεφαλαιοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και σε οποιονδήποτε χρόνο, ανεξάρτητα αν η διανομή τους γίνεται σε χρήμα ή σε ακίνητα ή σε κινητά ή σε άλλες αξίες, λογίζεται ως εισόδημα από κινητές αξίες.

2. Το ποσό που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρίας, κατά την εξαγορά τους από αυτή, λογίζεται ως εισόδημα από κινητές αξίες.

3. Κάθε δάνειο που συνομολογείται μεταξύ ιδιωτών ή παρέχεται από εταιρία προς τα μέλη της ή τρίτους, λογίζεται ότι συνάπτεται με ελάχιστο επιτόκιο αυτό που ισχύει για τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου τρίμηνης διάρκειας κατά το χρόνο σύναψης του δανείου.

4. Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές, οι τόκοι από τις αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων και οι προκύπτοντες τόκοι υπερημερίας, λόγω καθυστέρησης στην καταβολή του πιστωθέντος τίμηματος, δεν λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες, αλλά ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, με την προϋπόθεση ότι αυτός που αποκτά το εισόδημα αυτό ασκεί εμπορική γενικά επιχείρηση στην Ελλάδα ή, προκειμένου για αλλοδαπό, ότι αυτός έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι τόκοι προέρχονται από εργασίες της μόνιμης αυτής εγκατάστασης.

Ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λογίζονται και οι τόκοι της παραγράφου αυτής που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.

5. Παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά παροχές χρηματικής αποτιμήσεως, που γίνονται από ημεδαπή ανώνυμη εταιρία, χωρίς νόμιμη ή συμβατική, για το σκοπό αυτόν, υποχρέωση προς διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους ή προέδρους ή μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντές και γενικά προς πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν νόμιμα αυτή, λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες των ανωτέρω προσώπων, με την προϋπόθεση ότι έχουν βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσεως της οικείας διαχειριστικής χρήσης.

Άρθρο 26 Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από κινητές αξίες θεωρείται:

1. Για τα κέρδη που διανέμονται από τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες με τη μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, αμοιβών και ποσοστών, εκτός μισθού, σε διευθυντές και αμοιβών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους, ο χρόνος έγκρισης αυτών από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

2. Για τους τόκους που προέρχονται από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές, ο χρόνος έγκρισης

• τους από τη γενική συνέλευση των μετόχων και προκειμένου για τοκομερίδια, ο χρόνος που έχει οριστεί για την εξαργύρωσή τους.

3. Για τα εισοδήματα της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 24, ο χρόνος εξαργύρωσης ή εισπραξης των μερισμάτων και τόκων.

4. Για τους τόκους του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24, ο χρόνος κατά τον οποίο αυτοί καθίστανται ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί, ενώ για τους τόκους του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24, ο χρόνος καταβολής ή πίστωσης των τόκων.

Σε περίπτωση κατά την οποία εξοφλείται το κεφάλαιο δανείου ή απαίτηση γενικά ή παρέχεται συναίνεση, με ιδιωτική βούληση ή με βάση δικαστική απόφαση, για την εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης, που είχε εγγραφεί προς ασφάλεια του δανείου ή γενικά απαίτησης, θεωρείται, μη επιτρεπόμενης ανταποδείξεως, ότι εξοφλούνται ταυτόχρονα, καθιστάμενοι απαιτητοί και οι μέχρι του χρόνου εξόφλησης του δανείου ή εξάλειψης της υποθήκης ή της προσημείωσης αναλογούντες τόκοι, οι οποίοι δεν εδηλώθησαν από τον υπόχρεο, ούτε έχουν υπαχθεί διαφορετικώς σε φορολογία μέχρι τη χρονολογία αυτή.

Οι τόκοι αυτοί, προκειμένου να υπαχθούν σε φορολογία, μπορούν να κατανεμηθούν, μετά από αίτηση του φορολογουμένου, στο έτος εξόφλησης και στα δύο προηγούμενα έτη και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν από το έτος της συνολολόγησης του δανείου ή της δημιουργίας της απαίτησης.

5. Για τα κέρδη, που προέρχονται από ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια, ο χρόνος έγκρισής τους από την Α.Ε. Διαχείρισεως και προκειμένου για κέρδη που προέρχονται από αμοιβαία κεφάλαια αλλοδαπής, ο χρόνος εισπραξης αυτών.

6. Για τα εισοδήματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 25, ο χρόνος έγκρισής τους από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

7. Για τα εισοδήματα που αναφέρονται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24, στην παράγραφο 5 του άρθρου 25, καθώς και για τις αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρίας, που δεν προέρχονται από τη διάθεση των καθαρών κερδών της, ο χρόνος της καταβολής ή πίστωσης αυτών στο όνομα των δικαιούχων.

Άρθρο 27

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα

1. Το εισόδημα που προκύπτει σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 αποτελεί το ακαθάριστο εισόδημα από κινητές αξίες. Από το εισόδημα αυτό εκπίπτει κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, που βαρύνει αυτό το εισόδημα.

2. Το ποσό που απομένει, μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, αποτελεί το καθαρό εισόδημα από κινητές αξίες.

3. Κατ' εξαίρεση, για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος από τόκους οι οποίοι επιδικάστηκαν σε φυσικά πρόσωπα, εκπίπτουν οι τόκοι που καταβάλλονται σε δανειοδοτικούς φορείς, μέχρι το ύψος του συνολικού ακαθάριστου εισοδήματος από τόκους, εφόσον το ποσό των οφειλόμενων τόκων δεν έχει ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του συνολικού ή του καθαρού εισοδήματος άλλης κατηγορίας ή δεν έχει εκπεσθεί από

το συνολικό εισόδημα του οφειλέτη φυσικού προσώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 28

Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος

1. Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος, το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα που αναφέρονται στο άρθρο 48.

2. Επιχείρηση αποτελεί και μεμονωμένη ή συμπωματική πράξη που αποβλέπει στην επίτευξη κέρδους, καθώς και η πώληση μέσα σε δύο (2) χρόνια από την απόκτηση εξ επαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.

3. Θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις:

α) Το κέρδος από την άσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων γενικά, εκτός από τις επιχειρήσεις, που αναφέρονται στο άρθρο 34, των οποίων το καθαρό κέρδος εξευρίσκεται με ειδικό τρόπο.

Ως κέρδος θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας του ακινήτου το οποίο πουλήθηκε και της αγοραίας αξίας αυτού κατά το χρόνο της αγοράς. Η διαφορά αυτή μειώνεται με τις δαπάνες του άρθρου 31 που βαρύνουν τον πωλητή.

β) Η ωφέλεια που πραγματοποιείται από οργανωμένη επιχείρηση πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων, τα οποία προέρχονται από εδαφικές εκτάσεις της επιχείρησης, που βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, δήμου ή κοινότητας, οι οποίες έχουν κατατμηθεί ή ρυμοτομηθεί. Ως ωφέλεια θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας της έκτασης η οποία πουλήθηκε και της αγοραίας αξίας της πριν από την κατάτμηση ή τη ρυμοτόμηση. Η διαφορά αυτή μειώνεται με τις δαπάνες του άρθρου 31 που βαρύνουν τον πωλητή.

γ) Τα ποσά που καταβάλλουν με τη μορφή μερίσματος ή αμοιβής στα μέλη τους οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα.

δ) Τα κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που ενεργούνται από την επιχείρηση παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.

ε) Η επιχειρηματική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου και του εταίρου διαχειριστή, της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 64 του παρόντος και του άρθρου 109.

στ) Ο μισθός που καταβάλλεται από ανώνυμη εταιρία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της, για τις υπηρεσίες που παρέχουν βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής, εφόσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι ασφαλισμένα σε οποιονδήποτε, εκτός του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο.

ζ) Θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και η πραγματοποιηθείσα αυτόματη υπερτίμηση του πάγιου κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στην επιχείρηση, καθώς και η υπερτίμηση που δεν πραγματοποιήθηκε, εφόσον αυτή έχει περιληφθεί στην απογραφή. Προκειμένου για τον υπολογισμό του υπερτιμήματος που προκύπτει από την πώληση ακινήτων, ως τιμή πώλησης

δεν δύναται να ληφθεί ποσό μικρότερο της αξίας, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβιβάσεως ακινήτων.

η) Οι τόκοι που ορίζονται από την παράγραφο 4 του άρθρου 25.

4. Τα κατά το άρθρο αυτό εισοδήματα και κέρδη των επιχειρήσεων, που λειτουργούν με τη μορφή ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης εταιρίας, κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρίας κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και συνεταιρισμών θεωρείται ότι αποκτήθηκαν:

α) Στις περιπτώσεις της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης εταιρίας, της κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρίας κερδοσκοπικού χαρακτήρα από κάθε έναν εταίρο ή μέλος, για το ποσοστό των κερδών που του αναλογεί από τη συμμετοχή του στην εταιρία, κοινοπραξία ή κοινωνία.

Ως χρόνος κτήσης, για επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, θεωρείται η ημερομηνία στην οποία κλείστηκε η διαχείριση και προκειμένου για εταιρία περιορισμένης ευθύνης, η ημερομηνία που εγκρίθηκε ο ισολογισμός της από τη συνέλευση των εταίρων. Σε περίπτωση που δεν εγκριθεί ο ισολογισμός της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, το εισόδημα λογίζεται ότι αποκτιέται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την τελευταία ημέρα αυτού του τριμήνου. Σε περίπτωση λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, το εισόδημα λογίζεται ότι αποκτιέται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την ημερομηνία της λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής, κατά περίπτωση. Αν η λύση, συγχώνευση ή μετατροπή επέρχεται πριν από την πάροδο τριών (3) μηνών από τη λήξη της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου και εφόσον ο ισολογισμός δεν έχει εγκριθεί από τη συνέλευση των εταίρων, το εισόδημα και των δύο διαχειριστικών περιόδων λογίζεται ότι αποκτιέται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την ημερομηνία της λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής της εταιρίας.

β) Στην περίπτωση της συμμετοχικής (αφανούς) εταιρίας, από τον εμφανή εταίρο για το σύνολο των κερδών της εταιρίας.

γ) Στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών που έχουν συσταθεί νόμιμα, από κάθε συνεταιίρο για το μέρος ή την αμοιβή που του καταβλήθηκε. Η ύπαρξη των εταιριών που αναφέρονται στην περίπτωση α' αποδεικνύεται με έγκυρο συστατικό έγγραφο δημοσιευμένο, σύμφωνα με όσα ορίζει ο εμπορικός νόμος. Η κοινοπραξία αναγνωρίζεται εφόσον έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις που ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Αντέγγραφο για την εικονικότητα είτε των σχέσεων αυτών, είτε των όρων που συνδέουν τα μέρη τούτων γενικά, δεν αναγνωρίζονται.

5. Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 29, ως εισόδημα λαμβάνεται:

α) Για διαχειριστική περίοδο μικρότερη από δώδεκα (12) μήνες, το κέρδος που προέκυψε κατά τη διάρκεια της.

β) Για διαχειριστική περίοδο μεγαλύτερη από δώδεκα (12) μήνες, το κέρδος που προέκυψε από την έναρξη της περιόδου μέχρι την ημερομηνία έναρξης του υπολειπόμενου δωδεκάμηνου τμήματος, το οποίο υπολο-

γίζεται κατά προσέγγιση. Το εισόδημα αυτό αφαιρείται από το εισόδημα της υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου και το υπόλοιπο που αποτελεί εισόδημα της δωδεκάμηνης περιόδου φορολογείται στο επόμενο οικονομικό έτος.

Άρθρο 29 Διαχειριστική περίοδος

1. Η διαχειριστική περίοδος περιλαμβάνει δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα. Κατά την έναρξη, λήξη ή διακοπή των εργασιών της επιχείρησης η διαχειριστική περίοδος μπορεί να είναι μικρότερη του δωδεκάμηνου. Κατ' εξαίρεση, για την επιχείρηση που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, η διαχειριστική περίοδος έναρξης μπορεί να περιλαμβάνει και μεγαλύτερο του δωδεκάμηνου χρονικό διάστημα, όχι όμως μεγαλύτερο από είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

2. Οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων υποχρεούνται να κλείνουν διαχείριση στις 30 Ιουνίου ή στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να κλείνει τη διαχείρισή του: α) το υποκατάστημα, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής επιχείρησης κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή του το κεντρικό κατάστημα στην αλλοδαπή και β) η ημεδαπή επιχείρηση, στην οποία μετέχει αλλοδαπή τοιαύτη με ποσοστό κεφαλαίου πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή της η αλλοδαπή επιχείρηση.

3. Όταν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου της φορολογίας οικονομικού έτους έχουν κλειστεί περισσότερες από μία διαχειρίσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, ως εισόδημα λαμβάνεται το άθροισμα των κερδών αυτών των διαχειρίσεων. Σε περίπτωση μετάθεσης του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου, η μετάθεση αυτή θεωρείται, πάντοτε, ως παράταση της δωδεκάμηνης περιόδου. Σε αυτήν την περίπτωση ως εισόδημα λαμβάνεται αυτό που προκύπτει από την προσαυξημένη δωδεκάμηνη περίοδο.

4. Όταν έχει διαρρεύσει πλήρες δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα, χωρίς να κλειστεί διαχείριση κατά το οικονομικό έτος που προηγήθηκε του έτους της φορολογίας, το εισόδημα καθορίζεται εξωλογιστικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32.

5. Επιτρέπεται η μετάθεση του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3, μόνον εφόσον αποχρώντες λόγοι, που ανάγονται στην ουσιαστική μεταβολή του αντικειμένου των εργασιών της επιχείρησης που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, επιβάλλουν τούτο. Η μετάθεση αυτή επιτρέπεται με έγκριση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, μετά από σχετική αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης, που υποβάλλεται το αργότερο μέσα στον ενδέκατο μήνα της διαχειριστικής περιόδου, της οποίας ζητείται η παράταση του χρόνου λήξης. Η αίτηση που υποβάλλεται εκπρόθεσμα θεωρείται ότι δεν έχει υποβληθεί.

Άρθρο 30 Ακαθάριστο εισόδημα

1. Ως ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρή-

σεις λαμβάνεται το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων από τις κάθε είδους εμπορικές συναλλαγές αυτών.

2. Ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των εμπορικών επιχειρήσεων ενεργείται ως ακολούθως:

α) Για επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων.

Εξαιρετικά, για επιχειρήσεις πρακτόρων κρατικών λαχείων, ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται για μεν τις λιανικές πωλήσεις λαχείων που διενεργούνται μέσω των καταστημάτων τους, η προμήθεια που δικαιούνται, για δε τις χονδρικές πωλήσεις, ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί της ονομαστικής αξίας των λαχείων για τη μεσολάβηση πώλησης αυτών.

β) Για επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία πρώτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με την προσθήκη του μικτού κέρδους στο συνολικό κόστος των εμπορεύσιμων αγαθών, χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας, τα οποία αγοράστηκαν μέσα στη χρήση ή των έτοιμων προϊόντων που έχουν παραχθεί από τις πρώτες και βοηθητικές ύλες που αγοράστηκαν μέσα στην ίδια χρήση. Το μικτό εμπορικό ή βιομηχανικό κέρδος, κατά περίπτωση, βρίσκεται με σύγκριση των τιμών κτήσης και πώλησης των αγαθών που διατέθηκαν από την επιχείρηση. Σε περίπτωση που για την κρινόμενη επιχείρηση δεν υπάρχουν τέτοια στοιχεία, λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής μικτού κέρδους άλλων ομοειδών επιχειρήσεων. Όταν το μικτό κέρδος καθορίζεται από το Υπουργείο Εμπορίου, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ακαθάριστα έσοδα, ως ποσοστό μικτού κέρδους λαμβάνεται το ανώτατο όριο του συντελεστή που έχει καθοριστεί από το Υπουργείο αυτό.

Σε περίπτωση που το Υπουργείο Εμπορίου έχει καθορίσει δραχμικό μικτό κέρδος γίνεται αναγωγή αυτού σε ποσοστιαίο. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, θεωρείται ότι τα εμπορεύσιμα αγαθά πουλήθηκαν όλα μέσα στη χρήση και ότι οι πρώτες και βοηθητικές ύλες μεταπονήθηκαν και πουλήθηκαν μέσα στη χρήση ως έτοιμα προϊόντα, ανεξάρτητα από το αν η διάθεσή τους γίνεται χονδρικώς ή λιανικώς. Στις επιχειρήσεις που αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους και εφόσον το επόμενο έτος συνεχίζουν να τηρούν βιβλία πρώτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, θεωρείται ότι πουλήθηκαν μέσα στη χρήση από τα εμπορεύσιμα αγαθά, τόσα δωδέκατα αυτών όσοι οι μήνες της πραγματικής λειτουργίας της επιχείρησης. Τμήμα του μήνα λογίζεται ως ακέραιος μήνας.

Το υπόλοιπο ποσό προστίθεται στις αγορές του αμέσως επόμενου έτους και λογίζεται ως αγορά του έτους αυτού. Σε περίπτωση αλλαγής της κατηγορίας των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται από την επιχείρηση:

αα) Από την πρώτη στη δεύτερη κατηγορία, τα ακαθάριστα έσοδα κατά τη διαχειριστική περίοδο, κατά την οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία δεύτερης κατηγορίας, δεν μπορούν να υπερβούν τα ακαθάριστα έσοδα, τα οποία βρίσκονται με βάση τα αγορασθέντα εμπορεύσιμα αγαθά ή παραχθέντα έτοιμα προϊόντα μέσα σε αυτήν την περίοδο.

Όταν όμως τα ακαθάριστα έσοδα αυτής της περιόδου που προκύπτουν με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων, μειωμένα κατά τα ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, κατά την οποία

είχαν τηρηθεί βιβλία πρώτης κατηγορίας, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα της ίδιας περιόδου που βρίσκονται με βάση τα αγορασθέντα εμπορεύσιμα αγαθά ή παραχθέντα έτοιμα προϊόντα, τότε τα μεγαλύτερα αυτά ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται ως έσοδα της διαχειριστικής περιόδου, κατά την οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

ββ) Από την πρώτη στην τρίτη κατηγορία, τα ακαθάριστα έσοδα κατά την τελευταία, πριν από την αλλαγή της κατηγορίας των βιβλίων, διαχειριστική περίοδο βρίσκονται με βάση τα αγορασθέντα κατά την περίοδο αυτή εμπορεύσιμα αγαθά ή παραχθέντα έτοιμα προϊόντα, μειωμένα κατά την αξία των αγαθών που εμφανίζονται στην απογραφή έναρξης της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία έγινε η αλλαγή της κατηγορίας βιβλίων.

γγ) Από τη δεύτερη ή τρίτη στην πρώτη κατηγορία, τα ακαθάριστα έσοδα κατά τη διαχειριστική περίοδο, κατά την οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία πρώτης κατηγορίας βρίσκονται με βάση την αξία των αγορασθέντων κατά την περίοδο αυτή εμπορεύσιμων αγαθών ή παραχθέντων προϊόντων, η οποία προσαξάνεται με την αξία των εμπορεύσιμων αγαθών ή παραχθέντων έτοιμων προϊόντων που αποδειγμένα δεν διατέθηκαν ή δεν χρησιμοποιήθηκαν, εφόσον τηρήθηκαν βιβλία δεύτερης κατηγορίας ή που εμφανίζονται στην απογραφή, εφόσον τηρήθηκαν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

γ) Για επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή τα τηρούμενα είναι κατώτερα της προσήκουσας κατηγορίας ή ανεπαρκή ή ανακριβή, τα ακαθάριστα έσοδα προσδιορίζονται εξωλογιστικά, με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που διαθέτει ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για την έκταση της συναλλακτικής δράσης και τις συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι αγορές, οι πωλήσεις και το μικτό κέρδος που εμφανίζει η επιχείρηση, το μικτό κέρδος που πραγματοποιείται από ομοειδείς επιχειρήσεις που λειτουργούν με παρόμοιες συνθήκες, το απασχολούμενο προσωπικό, το ύψος των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί, καθώς και των ίδιων κεφαλαίων κίνησης, το ποσό των δανείων και των πιστώσεων, το ποσό των εξόδων παραγωγής και διάθεσης των εμπορευμάτων, των εξόδων διαχείρισης και γενικά κάθε επαγγελματική δαπάνη.

3. Στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, η κρίση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για τον προσδιορισμό των ακαθάριστων εσόδων πρέπει να μην απέχει από τα δεδομένα της κοινής πείρας.

4. Ειδικά η αξία παραγγελιών λουλουδιών, η οποία διακανονίζεται με τη μεσολάβηση επιτηδευματιών ή άλλων προσώπων, συνιστά πώληση αγαθών για τον ανθοπώλη που εκτελεί την παραγγελία, μειωμένη κατά τα ποσά προμηθειών.

Άρθρο 31

Λογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος

1. Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων, που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και

Στοιχείων, εφόσον αυτές παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες και στερούνται αξιολογών αποθεμάτων κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, εξευρίσκεται λογιστικά με έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, όπως αυτά ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, των ακόλουθων εξόδων:

α) Των γενικών εξόδων διαχείρισης, στα οποία περιλαμβάνονται και:

αα) Τα έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής του προσωπικού, εφόσον έχουν καταβληθεί ή βεβαιωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του Ι.Κ.Α. ή άλλου ασφαλιστικού οργανισμού, εκτός αν από την κείμενη νομοθεσία προβλέπεται μερική ή ολική απαλλαγή από την υποχρέωση για την καταβολή εισφορών. Επίσης, τα έξοδα μισθοδοσίας του υπαλληλικού προσωπικού της επιχείρησης που συνδέεται με τον εργοδότη με συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τον τέταρτο βαθμό, εφόσον καταβλήθηκαν ή βεβαιώθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές κύριας ή επικουρικής υποχρεωτικής ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Προκειμένου για τις ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, τις κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρίες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η διάταξη εφαρμόζεται στην περίπτωση που η συγγενική σχέση υπάρχει μεταξύ εργαζομένου και κάποιου από τα μέλη της εταιρίας, κοινοπραξίας ή κοινωνίας.

Κατ' εξαίρεση, από τα ακαθάριστα έσοδα των υποχρέων της παραγράφου 4 του άρθρου 2 και των εταιριών περιορισμένης ευθύνης δεν εκπίπτουν οι μισθοί και οι κάθε είδους απολαβές των εταιρών ή μελών τους.

ββ) Το τεκμαρτό ενοίκιο των ακινήτων που ανήκουν στον επιχειρηματία και χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση, εφόσον αυτό υπολογίστηκε στο εισόδημα από ακίνητα.

γγ) Η αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

Η αξία των ακινήτων καθορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 ή ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, στις περιπτώσεις που δεν ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων.

Η αξία των ιατρικών μηχανημάτων και των ασθενοφόρων αυτοκινήτων, που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σωματεία που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, τους Ιερούς Ναούς, τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς και σε οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο, που έχει συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρι-

σμένο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές αυτές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων.

Επίσης, τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται μέχρι ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή κερδών που προκύπτουν από ισολογισμούς, λόγω χορηγίας προς τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα υφίστανται ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς. Πολιτιστικοί σκοποί είναι ιδίως, η καλλιέργεια, η προαγωγή και διάδοση των γραμμάτων, της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, του κινηματογράφου, της ζωγραφικής, της γλυπτικής και των τεχνών γενικότερα, καθώς και η ίδρυση, επέκταση και συντήρηση των αναγνωρισμένων ιδιωτικών μουσείων, όπως τέχνης, φυσικής ιστορίας, εθνολογικών και λαογραφικών.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού καθορίζονται, μετά από έλεγχο του Υπουργείου Πολιτισμού, τα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν πολιτιστικούς σκοπούς για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων.

Όταν τα ποσά των δωρεών και των χορηγιών αυτής της περίπτωσης, με εξαίρεση τις δωρεές που καταβάλλονται στους δωρεοδόχους του πρώτου εδαφίου, υπερβαίνουν τις ογδόντα χιλιάδες (80.000) δραχμές ετησίως, λαμβάνονται υπόψη μόνον εφόσον έχουν κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Ειδικώς, τα χρηματικά ποσά, που καταβάλλονται λόγω δωρεάς σε αθλητικά σωματεία, λαμβάνονται υπόψη μόνον εφόσον κατατίθενται σε λογαριασμό στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε Τράπεζα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα.

Τα ποσά αυτών των δωρεών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, εφόσον υφίστανται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

i) Το πρωτότυπο του παραστατικού κατάθεσης του ποσού της δωρεάς.

ii) Αντίγραφο πρακτικού του διοικητικού συμβουλίου περί αποδοχής της δωρεάς, θεωρημένο από τον προϊστάμενο του γραφείου φυσικής αγωγής του νομού της έδρας του σωματείου.

iii) Αντίγραφο της σελίδας του βιβλίου ταμείου του σωματείου, όπου έχει καταχωρηθεί το ποσό της δωρεάς, θεωρημένο από τον παραπάνω προϊστάμενο του γραφείου φυσικής αγωγής.

Τα χρηματικά ποσά αυτών των δωρεών και χορηγιών δεν πρέπει να έχουν εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος.

δδ) Τα ασφαλιστρα που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού τους, στην έννοια της οποίας συμπεριλαμβάνεται και η χορήγηση εφάπαξ ποσού ή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής σε χρήμα, μετά το χρόνο συνταξιοδότησης του ανωτέρω προσωπικού.

β) Των δαπανών για τη συντήρηση και επισκευή των επαγγελματικών γενικά εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και αυτοκινήτων οχημάτων. Ειδικά, οι δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, αποσβέσεων και μισθωμάτων που καταβάλλονται σε εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) κυβικά εκατοστά, που έχουν στην κυριότητα τους οι επιχειρήσεις ή που έχουν μισθωμένα από τρίτους, εκπίπτουν μέχρι ογδόντα τοις εκατό (80%)

του συνολικού ύψους αυτών, εφόσον χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης. Για αυτοκίνητα μεγαλύτερου κυβισμού εκπίπτει, με τις ίδιες προϋποθέσεις, ποσοστό μέχρι είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιο πάνω δαπανών.

Ο περιορισμός αυτός δεν εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκμίσθωση επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, καθώς και στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τα αυτοκίνητά τους αποκλειστικά για την εκπαίδευση υποψήφιων οδηγών.

γ) Της αξίας των πρώτων και βοηθητικών υλών που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και των άλλων εμπορεύσιμων αγαθών, στην οποία περιλαμβάνονται και οι ειδικές δαπάνες επεξεργασίας, αποθήκευσης, μεταφοράς, ασφάλειας κ.λπ..

δ) Των δεδουλευμένων κάθε είδους τόκων δανείων ή πιστώσεων, γενικά, της επιχείρησης. Εξαιρούνται οι τόκοι υπερημερίας λόγω οφειλής φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων προς το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

ε) Των ποσών των κάθε είδους φόρων, τελών και δικαιωμάτων, που βαρύνουν την επιχείρηση. Ως χρόνος έκπτωσης λογίζεται ο χρόνος της καταβολής αυτών υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων. Δεν εκπίπτουν οι τυχόν καταβαλλόμενοι από την επιχείρηση κάθε είδους φόροι που βαρύνουν τρίτους.

στ) Των ποσών των αποσβέσεων για την κάλυψη της φθοράς των κάθε είδους εγκαταστάσεων ή μηχανημάτων ή φθαρτών υλικών, συναφών με τη λειτουργία της επιχείρησης και γενικά κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της επιχείρησης, εφόσον αυτές έγιναν με οριστικές εγγραφές, σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που ορίζονται για κάθε επιχείρηση.

Η διενέργεια των τακτικών αποσβέσεων είναι προαιρετική για ισολογισμούς που κλείνουν οι επιχειρήσεις μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1992. Πάγια στοιχεία, των οποίων η αξία κτήσης εκάστου είναι μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, δύνανται να αποσβένονται εξ ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης επί της αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων, με εξαίρεση τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτώνται από 1.1.1993 και μετά, για τα οποία οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης.

Τα ανώτατα όρια των ποσοστών αποσβέσεων, που δύνανται να πραγματοποιήσουν οι επιχειρήσεις, καθορίζονται από τις διατάξεις προεδρικού διατάγματος, όπως τούτο ισχύει κάθε φορά.

Εξαιρετικά, οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές επιχειρήσεις αυτών και μόνο κατά τις δύο συνεχείς χρήσεις που λήγουν μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1992, δύνανται να ενεργήσουν συνολικά αποσβέσεις στα μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που έχουν αποκτήσει μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992, με οποιονδήποτε συντελεστή απόσβεσης προκρίνουν, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των αποσβέσεων αυτών των πάγιων στοιχείων, δεν δύνανται να υπερβεί το είκοσι τοις εκατό (20%) των καθαρών κερδών του μεταποιητικού κλάδου σε κάθε χρήση, όπως αυτά προκύπτουν πριν από τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών.

ζ) Των μαθηματικών αποθεμάτων των ασφαλιστικών εταιριών, καθώς και των αποθεματικών για την αποκατάσταση του ενεργητικού που, με βάση σύμβαση, θα περιέλθει μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου στο Δημόσιο ή σε τρίτους.

η) Της ζημίας που πραγματοποιήθηκε από φθορά, απώλεια ή υποτίμηση κεφαλαίου. Προκειμένου για ακίνητα, για τον υπολογισμό της ζημίας αυτών, ως τιμή πώλησης δεν δύναται να ληφθεί ποσό μικρότερο της αξίας, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων.

Ειδικά, η αναπόσβεστη αξία κατεδαφισθέντων κτιρίων της επιχείρησης δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής.

θ) Του ποσού των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης αυτής υπολογίζεται σε ποσοστό μισό τοις εκατό (0,5%) επί της αναγραφόμενης στα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αξίας προς επιτηδευματίες, μετά την αφαίρεση: αα) των επιστροφών ή εκπτώσεων, ββ) της αξίας των πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς το Δημόσιο, δήμους και κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και γγ) του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαιοειδών, του φόρου κατανάλωσης καπνού και λοιπών φόρων που εμπεριέχονται στην τιμή πώλησης.

Το ποσό αυτό της πρόβλεψης για κάθε διαχειριστική χρήση, συναθροζόμενο με το ποσό της διενεργηθείσας πρόβλεψης σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις, που εμφανίζεται στα τηρούμενα βιβλία της επιχείρησης, δεν μπορεί να υπερβεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού "Πελάται", όπως αυτό εμφανίζεται στην απογραφή τέλους χρήσης. Για τον υπολογισμό του χρεωστικού υπολοίπου των πελατών δεν περιλαμβάνονται τυχόν υπόλοιπα που αφορούν το Δημόσιο, δήμους ή κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Η έκπτωση της δαπάνης αυτής από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων εμφανίζεται στα τηρούμενα βιβλία αυτών σε ειδικό λογαριασμό "Πρόβλεψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων".

Αν σε δεδομένη διαχειριστική χρήση το ποσό των πραγματοποιηθεισών προβλέψεων, που εμφανίζονται στον ως άνω λογαριασμό, είναι μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%) του χρεωστικού υπολοίπου, του λογαριασμού "Πελάται" της διαχειριστικής αυτής χρήσης, το ποσό της πραγματοποιηθείσας πρόβλεψης κατά το υπερβάλλον μέρος αυτής μεταφέρεται στα "Αποτελέσματα χρήσεως" της διαχειριστικής αυτής χρήσης και υπόκειται σε φόρο εισοδήματος.

Πέραν της σχηματιζόμενης κατά τα ανωτέρω πρόβλεψης, ουδέν άλλο ποσό αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων.

ι) Των δικαιωμάτων ή αποζημιώσεων που καταβάλλονται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς για τη χρησιμοποίηση τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων.

Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται για τα δικαιώματα ή αποζημιώσεις που αφορούν δια-

χειριστικές χρήσεις που λήγουν μετά την 30ή Δεκεμβρίου 1992.

ια) Των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας κατά το χρόνο της πραγματοποίησής τους, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν πάγιο εξοπλισμό, οι οποίες αποσβένονται ισόποσα σε τρία (3) χρόνια. Τα κριτήρια χαρακτηρισμού των πιο πάνω δαπανών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

ιβ) Των ποσών των εξόδων πρώτης εγκατάστασης και κτήσης ακινήτων αποσβένονται, είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποίησής τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία.

ιγ) Των δαπανών επισκευής και συντήρησης που πραγματοποιούνται σε μισθούμενα ακίνητα, κατά το χρόνο της πραγματοποίησής τους. Τα ποσά των δαπανών βελτιώσεων και προσθηκών σε μισθούμενα ακίνητα εκπίπτουν ισόποσα από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν των πέντε (5) ετών.

ιδ) Των ποσών των δαπανών διαφημίσεων που βαρύνουν την επιχείρηση κατά το έτος της έκδοσης του προβλεπόμενου φορολογικού στοιχείου. Ειδικά τα ποσά των δαπανών, που υπόκεινται σε τέλος διαφήμισης υπέρ δήμων και κοινοτήτων, δεν αναγνωρίζονται ως δαπάνη της διαφημιζόμενης επιχείρησης, αν δεν αποδεικνύεται η καταβολή του τέλους που αναλογεί με τριπλότυπο εισπραξης του οικείου δήμου ή κοινότητας.

ιε) Των ποσών των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, που σχηματίζονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης και καλύπτουν τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησής του κατά το επόμενο έτος.

ιστ) Των μισθωμάτων που καταβάλλει ο μισθωτής στις εταιρίες του ν.1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α') για την εκπλήρωση υποχρεώσεων του από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.

2. Σε ορισμένες επιχειρήσεις αναγνωρίζεται, από την 1η Ιανουαρίου 1992 έως και την 31η Δεκεμβρίου 1996, έκπτωση, χωρίς δικαιολογητικά, από τα ακαθάριστα έσοδα αυτών, για την αντιμετώπιση ειδικών δαπανών για τις οποίες, λόγω της φύσεώς τους, δεν είναι εφικτή η λήψη αποδεικτικών στοιχείων, υπολογιζόμενη στα αναφερόμενα πιο κάτω ακαθάριστα έσοδα με βάση την ακόλουθη κλίμακα.

Σε ακαθάριστα έσοδα μέχρι τρία δισεκατομμύρια δραχμές, ποσοστό έκπτωσης δύο τοις εκατό (2%) και σε ακαθάριστα έσοδα από τρία δισεκατομμύρια δραχμές και πάνω, ποσοστό έκπτωσης ένα τοις εκατό (1%).

Ως ακαθάριστα έσοδα, επί των οποίων υπολογίζεται η έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά, λαμβάνονται τα εξής:

α) Για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, τα ακαθάριστα έσοδα αυτών που προέρχονται από εξαγωγές κάθε είδους προϊόντων.

β) Για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες και εργασίες στην αλλοδαπή, στα ακαθάριστα έσοδά τους από τις υπηρεσίες και εργασίες αυτές, από τις οποίες εισάγεται συνάλλαγμα.

γ) Για τις επιχειρήσεις έκδοσης ημερήσιων, εβδομαδιαίων, δεκαπενθήμερων, μηνιαίων πολιτικών, αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών γενικά, τα ακαθάριστα έσοδα αυτών από την πώληση των εντύπων και από καταχωρήσεις γενικά σε αυτά.

δ) Για τις επιχειρήσεις ραδιοφωνίας-τηλεόρασης, τα προερχόμενα μόνο από διαφημίσεις ακαθάριστα έσοδα.

ε) Για τις ημεδαπές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και κατασκηνωτικά κέντρα, τα προερχόμενα από αλλοδαπούς πελάτες έσοδά τους, στα οποία, εκτός των εσόδων από διανυκτερεύσεις, περιλαμβάνονται και αυτά του κυλικείου και εστιατορίου από αλλοδαπούς πελάτες.

στ) Για τα γραφεία γενικού τουρισμού του ν. 393/1976 (ΦΕΚ 199 Α'), τα προερχόμενα από αλλοδαπούς πελάτες έσοδα.

Εξαιρητικά, για τις επιχειρήσεις εξαγωγής πετρελαιοειδών προϊόντων και για τις μεταφορικές επιχειρήσεις διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών του ν. 383/1976 (ΦΕΚ 182 Α') αναγνωρίζεται έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά, που υπολογίζεται σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα έσοδά τους από εξαγωγές πετρελαιοειδών προϊόντων και από τη διενέργεια διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών, αντίστοιχα.

Ειδικά για τις επιχειρήσεις έκδοσης ημερήσιων και εβδομαδιαίων πολιτικών, αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών, αναγνωρίζεται έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά που υπολογίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) επί των ακαθάριστων εσόδων, των οριζόμενων από τις ίδιες διατάξεις και ανεξάρτητα από το ύψος τους.

3. Επί μικτών επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων με παρεπόμενα έσοδα, η ζημία που τυχόν προκύπτει μετά τη διενέργεια της έκπτωσης, που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος, δεν συμψηφίζεται με τα κέρδη άλλων κλάδων της επιχείρησης ή τα εισοδήματα αυτής από άλλες πηγές. Η ζημία αυτή μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα κέρδη του ίδιου κλάδου στις επόμενες πέντε συνεχείς χρήσεις, με την προϋπόθεση ότι και στις χρήσεις αυτές η επιχείρηση τηρεί επαρκή και ακριβή βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Σε περίπτωση αδυναμίας λογιστικού διαχωρισμού των καθαρών κερδών που προκύπτουν από κάθε κλάδο, τα κέρδη αυτά υπολογίζονται με επιμερισμό του συνόλου των καθαρών κερδών της επιχείρησης με βάση τα ακαθάριστα έσοδα κάθε κλάδου.

4. Σε εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες σε συνεργασία με αλλοδαπούς οίκους εξάγουν βιομηχανικά, βιοτεχνικά, χειροτεχνικά, γεωργικά, κτηνοτροφικά, οπωροκηπευτικά, μεταλλευτικά και λατομικά προϊόντα, καθώς και προϊόντα αλιείας με ανταλλαγή αγαθών από το εξωτερικό μετά από έγκριση του Ελληνικού Δημοσίου, όταν απαιτείται αυτή, αναγνωρίζεται χωρίς δικαιολογητικά έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, που υπολογίζεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) στο ποσό της προμήθειας που παίρνουν.

5. Στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, οι οποίες ενεργούν για λογαριασμό των αλλοδαπών οίκων βιομηχανοποίηση ή επεξεργασία πρώτων υλών που εισάγονται από την αλλοδαπή και επανεξάγονται με τη μορφή έτοιμων ή ημιέτοιμων προϊόντων, αναγνωρίζεται δικαίωμα έκπτωσης, χωρίς δικαιολογητικά, ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) στο ποσό των ακαθάριστων εσόδων τους, τα οποία προέρχονται από την αμοιβή που παίρνουν για τις υπηρεσίες αυτές.

6. Η ζημία των επιχειρήσεων, οι οποίες αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5, που τυχόν προκύπτει μετά τη διενέργεια των εκπτώσεων που ορίζονται στις παραγράφους 2,3,4 και 5, δεν συμψηφίζεται με τα κέρδη άλλων κλάδων της επιχείρησης ή με τα κέρδη από τη συμμετοχή της σε άλλες επιχειρήσεις ή με τα εισοδήματα από άλλες πηγές. Η ζημία αυτή μπορεί να μεταφέρεται

για συμψηφισμό με τα κέρδη των πιο πάνω κλάδων της επιχείρησης στις πέντε (5) επόμενες συνεχείς χρήσεις, με την προϋπόθεση ότι και σε αυτές τις χρήσεις η επιχείρηση τηρεί επαρκή και ακριβή βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Στην περίπτωση των μικτών επιχειρήσεων, ο συμψηφισμός ενεργείται με τα κέρδη των κλάδων αυτών. Αν υπάρχει αδυναμία λογιστικού διαχωρισμού των κερδών που προκύπτουν από κάθε κλάδο, αυτά υπολογίζονται με επιμερισμό του συνόλου των κερδών της επιχείρησης με βάση τα ακαθάριστα έσοδα από κάθε κλάδο.

7. Για τον προσδιορισμό του κόστους των μενόντων προϊόντων στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, συνυπολογίζεται στην αξία των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και ανάλογο ποσοστό εξόδων παραγωγής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι τακτικές αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

8. Σε περίπτωση κατά την οποία στα ακαθάριστα έσοδα περιλαμβάνονται και έσοδα που απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος ή φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή έσοδα από μερίσματα και κέρδη από συμμετοχή σε ημεδαπές εταιρίες, για τον υπολογισμό του καθαρού κέρδους της επιχείρησης που υπόκειται σε φορολογία, το συνολικό ποσό των δαπανών που πρόκειται να εκπαισθεί μειώνεται κατά τα εξής ποσά δαπανών, που βαρύνουν τα πιο πάνω ακαθάριστα έσοδα:

α) Ποσό των χρεωστικών τόκων που εξευρίσκεται με επιμερισμό των τόκων αυτών μεταξύ των υποκειμένων στη φορολογία ακαθάριστων εσόδων και αυτών που αναφέρονται πιο πάνω.

β) Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) των εσόδων που απαλλάσσονται της φορολογίας ή φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή των εσόδων από μερίσματα και κέρδη από συμμετοχή σε άλλες ημεδαπές επιχειρήσεις, ως λοιπές δαπάνες. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) των πάσης φύσεως δαπανών της επιχείρησης.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται για τραπεζικές, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαία κεφάλαια.

9. Αποζημιώσεις, καθώς και πάσης φύσεως αμοιβές, που οφείλονται από επιχειρήσεις ή επιτηδευματίες σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με βάση δικαστική ή διαιτητική απόφαση ή οποιαδήποτε αναγνώριση ή συμβιβασμό, δεν αναγνωρίζονται ως δαπάνη για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών, που υπάγονται στη φορολογία εισοδήματος του οφειλέτη, εάν πριν από την καταβολή ή πίστωση αυτών, δεν υποβληθεί στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία φορολογίας του δικαιούχου αντίγραφο της απόφασης ή του εγγράφου και θεωρηθεί από αυτή η απόφαση ή το έγγραφο, βάσει του οποίου θα καταβληθεί ή πιστωθεί η αποζημίωση ή αμοιβή στο δικαιούχο.

10. Οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρίες σε δικαιούχους ασφαλισμένων αυτοκινήτων, για ζημιές που προξενήθηκαν στα αυτοκίνητα αυτά, δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, προκειμένου να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη για τη φορολογία του εισοδήματος, αν δεν καλύπτονται από νόμιμα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Τα πρόσωπα που παραβαίνουν τη διάταξη αυτής της παραγράφου ή

δηλώνουν ανακριβή στοιχεία υπόκεινται για κάθε παράβαση σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87 αυτού του νόμου.

11. Στην περίπτωση που η επιχείρηση απασχολεί λογιστή και η δήλωση φόρου εισοδήματος δεν υπογράφεται από αυτόν, οι αποδοχές αυτού δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης και επιβάλλεται πρόστιμο σε βάρος του λογιστή μέχρι το ένα τέταρτο (1/4) των ετήσιων αποδοχών του.

12. Η εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν.1665/1986 έχει δικαίωμα να ενεργεί αποσβέσεις στα μίσθια ίσες με το σύνολο των αποσβέσεων που θα είχε δικαίωμα να ενεργήσει ο μισθωτής, αν είχε προβεί στην αγορά τους.

13. Για τον υπολογισμό των καθαρών κερδών των εταιριών του ν.1665/1986 επιτρέπεται να ενεργείται για την κάλυψη επισφαλών απαιτήσεών τους έκπτωση έως δύο τοις εκατό (2%) του ύψους των μισθωμάτων, ληξιπρόθεσμων ή όχι, από όλες τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα οποία δεν είχαν εισπραχθεί στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Η έκπτωση αυτή φέρεται σε ειδικό αποθεματικό πρόβλεψης.

14. Οι εκπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων ενεργούνται με την προϋπόθεση ότι τα ποσά αυτών έχουν αναγραφεί στα βιβλία της επιχείρησης.

15. Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις του παρόντος άρθρου αποτελεί το καθαρό εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

Άρθρο 32

Εξωλογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος

1. Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και των επιχειρήσεων που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία ή τηρούν βιβλία και στοιχεία κατώτερης κατηγορίας της προσήκουσας ή τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία και στοιχεία και στην τελευταία αυτή περίπτωση η ανεπάρκεια καθιστά αδύνατη τη διενέργεια των ελεγκτικών επαληθεύσεων, προσδιορίζεται εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης με ειδικούς, κατά γενικές κατηγορίες επιχειρήσεων, συντελεστές καθαρού κέρδους.

Σε αυτά τα ακαθάριστα έσοδα δεν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά εσόδων:

α) Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις, με εξαίρεση τους τόκους της παρ. 4 του άρθρου 25, που αποτελούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

β) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.

γ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

δ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης, εφόσον είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως και είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Τα ποσά των πιο πάνω περιπτώσεων α' έως δ' προστίθενται στο καθαρό κέρδος της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή

καθαρού κέρδους.

2. Για κάθε κατηγορία επιχειρήσεων προβλέπεται ένας μοναδικός συντελεστής καθαρού κέρδους, ο οποίος εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα. Οι μοναδικοί συντελεστές καθαρού κέρδους περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο συντελεστής καθαρού κέρδους που εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα δεν μπορεί να είναι ανώτερος από τα τρία πέμπτα (3/5) του συντελεστή μικτού κέρδους, που έχει καθορίσει το Υπουργείο Εμπορίου. Όταν το Υπουργείο Εμπορίου, αντί για συντελεστές μικτού κέρδους, έχει καθορίσει συντελεστές καθαρού κέρδους, δεν εφαρμόζονται οι συντελεστές καθαρού κέρδους του πίνακα, αλλά οι συντελεστές καθαρού κέρδους του Υπουργείου Εμπορίου.

Προκειμένου για τις επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 31, όταν τα καθαρά κέρδη τους προσδιορίζονται εξωλογιστικώς, συντελεστής καθαρού κέρδους λαμβάνεται αυτός που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματός τους, εφόσον είναι μεγαλύτερος από τον οικείο συντελεστή του πίνακα. Ο συντελεστής που προσδιορίζεται με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το διπλάσιο του οικείου συντελεστή του πίνακα. Σε κάθε περίπτωση ο συντελεστής καθαρού κέρδους δεν μπορεί να είναι ανώτερος του ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%).

Για τις επιχειρήσεις που δεν τηρούν τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται γι' αυτές από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή στις οποίες διαπιστώθηκε:

α) Η έκδοση πλαστών ή εικονικών τιμολογίων.

β) Η τήρηση ανεπίσημων βιβλίων παράλληλα προς τα υποχρεωτικώς τηρούμενα επίσημα.

γ) Η μη έκδοση φορολογικού στοιχείου ή η έκδοση ανακριβούς, για την πώληση ή διακίνηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών.

δ) Η χωρίς άδεια της αρμόδιας φορολογικής αρχής άσκηση επαγγέλματος ή επιχείρησης ή άσκηση σε διεύθυνση που δεν δηλώθηκε.

ε) Η αλλοίωση των δεδομένων της φορολογικής ταμειακής μηχανής. Ο συντελεστής καθαρού κέρδους που εφαρμόζεται προσαυξάνεται κατά εκατό τοις εκατό (100%).

Στις λοιπές περιπτώσεις που τα βιβλία και στοιχεία κρίνονται ανακριβή, ο συντελεστής καθαρού κέρδους προσαυξάνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

3. Αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος προκύπτει αποδεδειγμένα ότι, από γεγονότα ανώτερης βίας, το πραγματικό κέρδος είναι κατώτερο από αυτό που προσδιορίζεται με την εφαρμογή του μοναδικού συντελεστή, το κέρδος αυτό μπορεί να καθορίζεται με χρήση κατώτερου συντελεστή, όχι όμως κατώτερου από το μηδέν.

Εξαιρετικώς, σε περιπτώσεις ολικής καταστροφής της επιχείρησης και των βιβλίων από πυρκαγιά μπορεί να αναγνωρισθεί αρνητικός συντελεστής μέχρι ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί των ακαθάριστων εσόδων των ανέλεγκτων χρήσεων.

4. Κατ' εξαίρεση, για τις επιχειρήσεις που υποχρεούνται να τηρούν βιβλία και στοιχεία της πρώτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και με την προϋπόθεση ότι αυτά κρίνονται ακριβή ή για τις επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία γιατί δεν έχουν υπο-

χρέωση τήρησης ύψους αγορών, εφόσον περιέχονται στον ειδικό πίνακα που αναφέρεται στο επόμενο εδάφιο, τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται εξωλογιστικώς, με πολλαπλασιασμό των αγορών με ένα μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους κατά γενικές κατηγορίες επιχειρήσεων. Οι συντελεστές καθαρού κέρδους που εφαρμόζονται στις αγορές περιέχονται σε ειδικό πίνακα, που καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τους μοναδικούς συντελεστές στις αγορές:

α) Για τις επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία της πρώτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, οι αγορές λαμβάνονται όπως αυτές προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία τους.

β) Για τις επιχειρήσεις που δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων λόγω ύψους αγορών, οι αγορές λαμβάνονται όπως αυτές προκύπτουν από τα τιμολόγια αγορών.

γ) Σε περίπτωση αλλαγής της κατηγορίας των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται από την επιχείρηση: αα) από την πρώτη κατηγορία στην τρίτη κατηγορία, οι αγορές της τελευταίας διαχειριστικής περιόδου πριν από την αλλαγή της κατηγορίας βιβλίων μειώνονται κατά την αξία τους, που εμφανίζεται στην απογραφή έναρξης της διαχειριστικής περιόδου, κατά την οποία έγινε η αλλαγή της κατηγορίας βιβλίων, ββ) από τη δεύτερη στην πρώτη κατηγορία, οι αγορές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διαχειριστική περίοδο, στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία πρώτης κατηγορίας, προσαυξάνονται με την αξία των εμπορεύσιμων αγαθών που αποδεδειγμένα δεν διατέθηκαν ή δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά τις διαχειριστικές περιόδους, στις οποίες τηρήθηκαν βιβλία δεύτερης κατηγορίας, γγ) από την τρίτη στην πρώτη κατηγορία, οι αγορές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διαχειριστική περίοδο, στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία πρώτης κατηγορίας, προσαυξάνονται με την αξία των εμπορεύσιμων αγαθών που εμφανίζονται στην τελευταία απογραφή λήξης.

6. Το ποσό της αποζημίωσης ή αμοιβής, που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 31, σε περίπτωση τεκμαρτού ή εξωλογιστικού προσδιορισμού των καθαρών κερδών του οφειλέτη, εάν, πριν από την καταβολή ή πίστωση αυτού, δεν υποβληθεί στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία φορολογίας του δικαιούχου, αντίγραφο της απόφασης ή του εγγράφου και θεωρηθεί από αυτή η απόφαση ή το έγγραφο βάσει του οποίου θα καταβληθεί ή πιστωθεί η αποζημίωση ή αμοιβή στο δικαιούχο, προστίθεται ολόκληρο στα τεκμαρτά ή εξωλογιστικά προσδιοριζόμενα καθαρά κέρδη.

Άρθρο 33

Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από εμπορική επιχείρηση

1. Ως ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής εμπορικής επιχείρησης, η οποία δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, θεωρείται εκείνο που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αθροίσματος της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής εγκατάστασης της επιχείρησης και της εμπορικής α-

μοιβής, με τους συντελεστές εμπορικότητας και απόδοσης.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου νοούνται ως:

α) Μισθωτική αξία, ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της τιμής ζώνης που ισχύει κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, με τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας της επαγγελματικής εγκατάστασης. Για τις περιοχές, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως τιμή ζώνης λαμβάνεται η κατώτερη τιμή ζώνης που ισχύει για την πρωτεύουσα του νομού, όπου βρίσκεται η εγκατάσταση της επιχείρησης. Για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης, η μισθωτική αξία που λαμβάνεται υπόψη περιορίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

β) Εμπορική αμοιβή, η ετήσια αμοιβή η οποία προβλέπεται από τη συλλογική σύμβαση εργασίας των εμποροπαλλήλων, που ισχύει κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους, για υπάλληλο με πέντε (5) χρόνια υπηρεσίας, χωρίς προσαυξήσεις επιδομάτων πολυετίας και οικογενειακών βαρών, στρογγυλοποιημένο στην πλησιέστερη εκατοντάδα χιλιάδας. Προκειμένου για επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, εκτός από τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης, η αμοιβή του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνει κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

γ) Συντελεστής εμπορικότητας, ο οποίος ανάλογα με το συντελεστή εμπορικότητας, που προβλέπεται από τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, προσδιορίζεται ως ακολούθως:

Για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε περιοχές με συντελεστή εμπορικότητας	Συντελεστής εμπορικότητας
1	1
1,1 - 2	1,20
2,1 - 3	1,40
3,1 - 4	1,60
πάνω από 4	1,80

Για επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε περιοχές, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως συντελεστής εμπορικότητας λαμβάνεται ο αριθμός ένα (1).

δ) Συντελεστής απόδοσης, ο οποίος ανάλογα με το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους, όπως οι συντελεστές αυτοί ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, προσδιορίζεται ως ακολούθως:

Για επιχειρήσεις με μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους	Συντελεστής απόδοσης
μέχρι 5%	1
πάνω από 5% μέχρι 10%	1,15
" " 10% " 15%	1,30
" " 15% " 20%	1,45
" " 20%	1,60

Προκειμένου για επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, ο συντελεστής απόδοσης προσδιορίζεται ως ακολούθως:

Για επιχειρήσεις με μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους	Συντελεστής απόδοσης
μέχρι 20%	1
πάνω από 20% μέχρι 30%	1,20
" " 30% " 40%	1,40
" " 40%	1,60

Για επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζονται περισσότεροι από ένα μοναδικοί συντελεστές καθαρού κέρδους, για τον προσδιορισμό του συντελεστή απόδοσης λαμβάνεται υπόψη εκείνος της κύριας δραστηριότητας. Ως κύρια δραστηριότητα, για την εφαρμογή αυτής της διάταξης, θεωρείται αυτή με τα περισσότερα ακαθάριστα έσοδα.

3. Η μισθωτική αξία μειώνεται προκειμένου για:

α) Επαγγελματική εγκατάσταση που βρίσκεται αποκλειστικά σε όροφο οικοδομής, πάνω από το ισόγειο, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Επαγγελματική εγκατάσταση που βρίσκεται αποκλειστικά σε υπόγειο οικοδομής, κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

γ) Αποθηκευτικό χώρο, κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%). Η μισθωτική αξία του αποθηκευτικού χώρου προσαυξάνει τη μισθωτική αξία της έδρας της επιχείρησης. Αν στην πόλη όπου βρίσκεται ο αποθηκευτικός χώρος δεν είναι εγκατεστημένη η έδρα της επιχείρησης αλλά υποκατάστημα αυτής, η μισθωτική αξία του αποθηκευτικού χώρου προσαυξάνει τη μισθωτική αξία του υποκαταστήματος.

4. Η μισθωτική αξία που λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος δεν μπορεί να υπερβεί την εμπορική αμοιβή. Στην περίπτωση κατά την οποία η εμπορική αμοιβή μειώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7, η μισθωτική αξία δεν περιορίζεται αναλόγως.

5. Για επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, οι οποίες συστεγαζονται στον ίδιο επαγγελματικό χώρο, η μισθωτική αξία επιμερίζεται ανάλογα με τον αριθμό των συστεγαζόμενων επιχειρήσεων.

6. Σε περίπτωση κατά την οποία ως επαγγελματική στέγη χρησιμοποιείται η κατοικία του φορολογουμένου, για τον υπολογισμό της μισθωτικής αξίας λαμβάνεται υπόψη το ένα τρίτο (1/3) της επιφάνειας της κατοικίας του.

7. Για επιχειρήσεις που διατηρούν υποκαταστήματα, προσδιορίζεται χωριστά το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος κάθε υποκαταστήματος και το συνολικό ποσό όλων των υποκαταστημάτων προστίθεται στο ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος της έδρας της επιχείρησης. Για τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος κάθε υποκαταστήματος, η εμπορική αμοιβή μειώνεται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

8. Κατά τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών δεν λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής εμπορικότητας.

9. Στις μικτές επιχειρήσεις πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών προσδιορίζεται το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος για την κύρια δραστηριότητα και το ποσό που προκύπτει προσαυξάνει με το ποσοστό συμμετοχής των ακαθάριστων εσόδων της δευτερεύουσας δραστηριότητας στο σύνολο των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης. Το ποσοστό όμως της προσαύξησης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%). Για την εφαρμογή αυτής της διάταξης, ως κύρια δραστηριότητα θεωρείται αυτή στην οποία αντιστοιχούν τα περισσότερα ακαθάριστα έσοδα.

10. Αν ο φορολογούμενος δηλώνει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και από εμπορικές επιχειρήσεις, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος περιορίζεται στο μισό, εφόσον το καθαρό εισόδημα που προέρχεται από μισθωτές υπηρεσίες είναι ίσο ή ανώτερο από την εμπορική αμοιβή.

11. Κατά τα τρία πρώτα έτη λειτουργίας της επιχείρησης το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος μειώνεται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Για τις επιχειρήσεις, οι οποίες αναφέρονται στις παραγράφους 13 έως και 15 αυτού του άρθρου, δεν αναγνωρίζεται αυτή η έκπτωση. Για τον υπολογισμό της τριετίας ως πρώτο έτος θεωρείται το επόμενο εκείνου μέσα στο οποίο ο φορολογούμενος υπέβαλε για πρώτη φορά δήλωση έναρξης άσκησης επαγγέλματος. Σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί τέτοια δήλωση ή έχει υποβληθεί εκπρόθεσμα, μετά την πάροδο εξαμήνου από την πραγματική έναρξη άσκησης του επαγγέλματος, οι προηγούμενες διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα έτη άσκησης του επαγγέλματος από τον υπόχρεο. Προκειμένου για επιχειρήσεις των υποχρέων που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 αυτού του νόμου, οι οποίες προέρχονται από τη λύση ή μετατροπή υφιστάμενης επιχείρησης, δεν θεωρούνται νέες επιχειρήσεις για τη μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος, εφόσον μετέχει σε αυτές ένα τουλάχιστον μέλος από αυτά που μετείχαν στην επιχείρηση που λύθηκε ή μετατράπηκε ή η νέα επιχείρηση λειτουργεί στην ίδια επαγγελματική εγκατάσταση με την επιχείρηση που λύθηκε ή μετατράπηκε. Στις επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, αν και έχουν υποχρέωση τήρησης ή τηρούν ανακριβή βιβλία και στοιχεία, δεν αναγνωρίζεται η πιο πάνω έκπτωση.

12. Στην περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση έκανε έναρξη λειτουργίας ή διακοπή των εργασιών της μέσα στην κρινόμενη περίοδο, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι οι μήνες λειτουργίας της επιχείρησης. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) ημέρες λογίζεται ολόκληρος μήνας. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και για τα υποκαταστήματα ή τις άλλες επαγγελματικές εγκαταστάσεις της επιχείρησης.

13. Ειδικά για τις παρακάτω επιχειρήσεις, όταν δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος προσδιορίζεται ως ακολούθως:

α) Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια, σε εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) δραχμές ετησίως για κάθε δωμάτιο.

β) Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται κάμπινγκ, σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές ετησίως για κάθε

θέση εγκατάστασης σκηνής ή τροχόσπιτου ή αυτοκινήτου. Αν στον ίδιο χώρο ασκούνται και άλλες δραστηριότητες, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος των δραστηριοτήτων αυτών προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 12 αυτού του άρθρου.

γ) Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος προσδιορίζεται ως ακολούθως:

αα) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας εκατό τοις εκατό (100%) και οδηγό τον ιδιοκτήτη, σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές.

ββ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας εκατό τοις εκατό (100%) και οδηγό τρίτο πρόσωπο, σε δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) δραχμές.

γγ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας πενήντα τοις εκατό (50%) και οδηγό τον ιδιοκτήτη, σε δύο εκατομμύρια τετρακόσιες χιλιάδες (2.400.000) δραχμές.

δδ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας πενήντα τοις εκατό (50%) και οδηγό τρίτο πρόσωπο, σε ένα εκατομμύριο οκτακόσιες χιλιάδες (1.800.000) δραχμές.

Τα παραπάνω ποσά μειώνονται, προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) και για επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

Προκειμένου για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται επιβατικά λεωφορεία μη ενταγμένα σε Κ.Τ.Ε.Λ., τα ποσά της περίπτωσης γ' αυτής της παραγράφου προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) και αποτελούν το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος των επιχειρήσεων αυτών.

δ) Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης με βάση το ωφέλιμο φορτίο του αυτοκινήτου ως ακολούθως:

Ωφέλιμο φορτίο (τόνοι)	Με οδηγό τον ιδιοκτήτη	Με οδηγό τρίτο πρόσωπο
μέχρι 5	2.200.000	1.500.000
πάνω από 5 μέχρι 11	2.800.000	2.000.000
" " 11 " 16,5	3.400.000	2.400.000
" " 16,5	4.000.000	2.600.000

Τα παραπάνω ποσά μειώνονται, προκειμένου για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%). Εξαιρετικά, για επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν για τις ανάγκες τους πετρελαιοκίνητα φορτηγά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, τα ακαθάριστα έσοδα, που δηλώνουν με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος, δεν μπορούν να είναι κατώτερα για δύο (2) συνεχή έτη και για κάθε αυτοκίνητο από το ογδόντα τοις εκατό (80%) των ακαθάριστων εσόδων, που είναι απαραίτητο να δηλωθούν για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας των αυτοκινήτων αυτών, όπως ορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

14. Σε επιχειρήσεις αποκλειστικά πλανόδιων λιανοπωλητών επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου φόρου ίσο με εβδομήντα πέντε χιλιάδες (75.000) δραχμές ετησίως, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση από τη δραστηριότητα αυτή. Προκειμένου για επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, το ποσό αυτό ορίζεται σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές ετησίως. Δαπάνες που αφορούν τη δραστηριότητα αυτή, καθώς και εισφορές που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης, λόγω της δραστηριότητας αυτής, δεν εκπίπτουν από τα τυχόν άλλα εισοδήματα του φορολογουμένου.

15. Σε επιχειρήσεις αποκλειστικά λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές, είτε διαθέτουν ίδια προϊόντα είτε προϊόντα τρίτων, επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου φόρου ίσο με εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές ετησίως, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση από τη δραστηριότητα αυτή. Προκειμένου για επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, το ποσό αυτό ορίζεται σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές ετησίως. Δαπάνες που αφορούν τη δραστηριότητα αυτή, καθώς και εισφορές που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης λόγω της δραστηριότητας αυτής, δεν εκπίπτουν από τα τυχόν άλλα εισοδήματα του φορολογουμένου.

Ο φόρος της παραγράφου αυτής, καθώς και της προηγούμενης, καταβάλλεται στην αρχή κάθε διαχειριστικής περιόδου, το αργότερο μέχρι το τέλος του μηνός Ιανουαρίου και σε κάθε περίπτωση πριν από την έκδοση ή την ανανέωση της οικείας άδειας άσκησης του επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή. Εξαιρετικά, για τη διαχειριστική περίοδο 1994 οι υπόχρεοι αυτών των παραγράφων υποχρεούνται να καταβάλλουν το φόρο μέχρι την 30ή Ιουνίου 1994.

16. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται για:

α) Καθαρά κέρδη που αποκτούν οι δικαιούχοι από την εκμετάλλευση θεάτρου, κινηματογράφου ή λεωφορείου ενταγμένου σε Κ.Τ.Ε.Λ..

β) Καθαρά κέρδη που αποκτούν οι δικαιούχοι, τα οποία προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 και της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 34 αυτού του νόμου.

γ) Καθαρά κέρδη που αποκτούν παραγωγοί ή μεσίτες ασφαλειών χωρίς επαγγελματική εγκατάσταση, περιδεύοντες αντιπρόσωποι (πλασιέ), εκτελωνιστές, πρακτορεία εφημερίδων και περιοδικών, εφημεριδοπώλες, πρακτορεία ειδήσεων και λοιπού δημοσιογραφικού υλικού, πρακτορεία λαχείων γενικά, πρακτορεία ΠΡΟ-ΠΟ και ιπποδρομιακών στοιχημάτων, καθώς και πλανόδιοι μικροπωλητές λαχείων.

δ) Επιχειρήσεις ή υποκαταστήματα αυτών που είναι εγκατεστημένα σε δήμους, κοινότητες ή οικισμούς με πληθυσμό κάτω από τέσσερις χιλιάδες (4.000) κατοίκους, εκτός αν οι δήμοι ή οι κοινότητες ή οι οικισμοί αυτοί έχουν χαρακτηριστεί τουριστικοί τόποι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Επιχειρήσεις, οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε παραλιακές περιοχές ή κατά μήκος των εθνικών οδών, εκτός αυτών που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις α', β' και γ', δεν εξαιρούνται από τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

17. Αν το δηλούμενο ποσό εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχείρησης, η οποία δεν τηρεί βιβλία

ή τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, είναι μικρότερο από το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου, η διαφορά προσαυξάνει το εισόδημα που δηλώνεται, ως προερχόμενο από την επιχείρηση αυτή και ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό εισόδημά του που προκύπτει με αυτόν τον τρόπο.

18. Τα ποσά που οφείλονται με βάση τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του υποχρέου για φόρους, τέλη και εισφορές που συμβεβαιώνονται με αυτή, προσδιορίζονται με βάση τα ποσά του εισοδήματος ή του φόρου, κατά περίπτωση, που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

19. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υποχρέους που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 αυτού του νόμου, οι οποίοι δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

20. Ο προσδιορισμός του εισοδήματος, κατά τις διατάξεις αυτού του άρθρου, δεν αποκλείει τον κατά τις ισχύουσες διατάξεις λογιστικό ή εξωλογιστικό προσδιορισμό εισοδήματος μεγαλύτερου από αυτό που πρέπει να δηλωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

21. Σε περίπτωση που το εισόδημα, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου, είναι μεγαλύτερο από αυτό που δηλώνεται με την επίσημη αρχική δήλωση του φορολογουμένου, τούτο θεωρείται οριστικό, εφόσον δεν διαπιστωθεί παράβαση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων που να θίγει το κύρος των βιβλίων, κατά την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 30 του π.δ.186/1992 μέσα σε μια πενταετία.

22. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται προκειμένου για επιχειρήσεις που ασκούνται από άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών, εφόσον τα πρόσωπα αυτά ασκούν την επιχείρηση για μία δεκαετία, καθώς και από άτομα που είναι τυφλοί και είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών της οικείας νομαρχίας ή είναι ανάπηροι με ποσοστό αναπηρίας πάνω από ογδόντα τοις εκατό (80%).

23. Το εισόδημα που προσδιορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας ή από λόγους που αναφέρονται στην προσωπική του κατάσταση, όπως η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας του, η νοσηλεία σε νοσοκομείο ή κλινική, καθώς και η φυλάκιση, το πραγματικό καθαρό εισόδημα είναι κατώτερο από αυτό που προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Δεν συνιστούν και δεν αποδεικνύουν τέτοιους λόγους μόνες οι εγγραφές στα τηρούμενα βιβλία του φορολογουμένου. Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προσαγωγή των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων γίνεται με την προσφυγή, η οποία ασκείται από το φορολογούμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Αν ο φορολογούμενος λάβει το εκκαθαριστικό σημείωμα μετά τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους, η προσφυγή ασκείται μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 77 του ν.4125/1960 (ΦΕΚ 20 Α').

Ισχυρισμοί που δεν περιέχονται στην προσφυγή αυτή δεν μπορούν να προβληθούν παραδεκτώς ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, εκτός αν η όψημη

προβολή τους οφείλεται σε αποχρώντα λόγο. Η άσκηση προσφυγής κατά τα ανωτέρω δεν αναστέλλει τη βεβαίωση του φόρου που οφείλεται και την εισπραξη του πενήντα τοις εκατό (50%) του βεβαιωθέντος φόρου.

24. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ελάχιστο εισόδημα των περιπτώσεων της παραγράφου 13. Η αναπροσαρμογή αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους, όπως αυτός προκύπτει από τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος. Επίσης, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία, καθώς και λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής αυτού του άρθρου.

Άρθρο 34

Εισόδημα τεχνικών επιχειρήσεων

1. Ως ακαθάριστο έσοδο των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών λαμβάνεται η αξία των αυτοτελών οικοδομών, διαμερισμάτων πολυκατοικιών, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών και λοιπών χώρων, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982.

Αν όμως το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια είναι μεγαλύτερο από την πιο πάνω αξία, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται το καθοριζόμενο σε αυτά τα συμβόλαια τίμημα.

Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται:

α) Το τίμημα από τις πωλήσεις των πιο πάνω ακινήτων που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια.

β) Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος ή της αξίας, κατά περίπτωση, που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας του ακινήτου, η οποία εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων.

Χρόνος απόκτησης του ακαθάριστου εσόδου, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ύψους αυτού, θεωρείται η ημέρα σύνταξης του οριστικού συμβολαίου. Στην περίπτωση όμως που έχει συνταχθεί συμβολαιογραφικό προσύμφωνο και το οριστικό συμβόλαιο δεν έχει συνταχθεί μέσα σε διάστημα δύο (2) ετών από την ημέρα σύνταξης του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου, ως χρόνος απόκτησης του ακαθάριστου εσόδου θεωρείται η ημέρα κατά την οποία συμπληρώνονται δύο (2) έτη από την ημέρα σύνταξης του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου. Χρόνος απόκτησης του ακαθάριστου εσόδου, σε προσύμφωνο, τα οποία έχουν συνταχθεί και παρήλθε διετία χωρίς να έχει συνταχθεί το οριστικό συμβόλαιο, θεωρείται το οικονομικό έτος 1991.

Ως πωλήσεις θεωρούνται και αυτές που έγιναν απευθείας από τον οικοπεδόυχο για λογαριασμό του εργολήπτη.

Η αντικειμενική ή η πραγματική αξία, κατά περίπτωση, των αυτοτελών οικοδομών, διαμερισμάτων, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών και λοιπών χώρων που περιέρχονται κατά το χρόνο της διάλυσης στα μέλη των υποχρέων, που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2, θεωρείται ως ακαθάριστο έσοδο των υποχρέων αυτών κατά το χρόνο της διάλυσής τους. Το καθαρό κέρδος

που προκύπτει με βάση τα έσοδα αυτά φορολογείται στο όνομα των υποχρέων, που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2, με συντελεστή τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) κατά το έτος που διαλύεται η εταιρία, κοινωνία ή κοινοπραξία.

2. Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο εξευρίσκονται με τη χρήση συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στα ακαθάριστα έσοδά τους.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή τηρεί βιβλία κατώτερης κατηγορίας από αυτά που ορίζονται από τον ίδιο Κώδικα, ο πιο πάνω συντελεστής προσαυξάνεται κατά εκατό τοις εκατό (100%). Επίσης, αν οι δαπάνες κατασκευής, που εμφανίζονται στα βιβλία και στοιχεία της επιχείρησης ότι πραγματοποιήθηκαν για τις ανεγειρόμενες οικοδομές, βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία σε σχέση με το πραγματικό κόστος κατασκευής, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να προσαυξήσει τον πιο πάνω συντελεστή καθαρού κέρδους μέχρι εξήντα τοις εκατό (60%). Δεν θεωρείται ότι υπάρχει προφανής δυσαναλογία, όταν η διαφορά μεταξύ των δαπανών κατασκευής, που πραγματοποιήθηκαν και του πραγματικού κόστους κατασκευής είναι μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%) του πραγματικού κόστους κατασκευής.

3. Τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, των εργολάβων και υπερεργολάβων που ασχολούνται με την εργοληπτική κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων, γενικώς, καθώς και των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, εξευρίσκονται ως εξής:

α) Για επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργολαβική κατασκευή τεχνικών έργων ή την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημόσιων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, καθώς και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, γενικώς, ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται τα εργολαβικά ανταλλάγματα που πιστοποιούνται με τους οικείους λογαριασμούς κατά τη διάρκεια της χρήσης, τα οποία μειώνονται με τα ποσά των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης που αντιστοιχούν σε αυτά και τα οποία θεωρούνται έσοδα της χρήσης μέσα στην οποία αποδίδονται.

Επί εισφοράς αναληφθέντος όλου ή μέρους του έργου σε εταιρία οποιασδήποτε μορφής ή κοινοπραξία που έχει την έδρα της στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, στην οποία μετέχει και ο εισφέρων ανάδοχος ή απευθείας συμβασιούχος, τα κατά τις διατάξεις της παρούσας περίπτωσης λαμβανόμενα ως ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται κτώμενα από την εταιρία ή κοινοπραξία και η εισφορά αυτή δεν θεωρείται υπερεργολαβία.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και σε περίπτωση που τμήμα του έργου ή εργασίας εκτελείται από κοινοπραξία ή εταιρία, στην οποία συμμετέχουν μόνο μέλη της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας ή εταιρίας.

β) Για επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργολαβική κατασκευή ιδιωτικών τεχνικών έργων ή οικοδομών ή την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων σε ιδιώτες, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η αξία του έργου που εκτελέστηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης.

γ) Για την εκτέλεση έργου χωρίς τη χρησιμοποίηση

ιδίων υλικών, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η αξία του έργου που έχει εκτελεστεί κατά τη διάρκεια της χρήσης χωρίς να υπολογιστεί η αξία των υλικών.

4. Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων, που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, εξευρίσκονται με τη χρήση συντελεστή στα ακαθάριστα έσοδά τους, ως εξής:

α) Δέκα τοις εκατό (10%) για τα δημόσια τεχνικά έργα των περιπτώσεων α' και γ' της προηγούμενης παραγράφου.

β) Δώδεκα τοις εκατό (12%) για τα έργα της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου.

γ) Είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για τα ιδιωτικά έργα της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή τηρεί βιβλία κατώτερης κατηγορίας από αυτά που ορίζονται από τον ίδιο Κώδικα, οι συντελεστές καθαρού κέρδους που προβλέπονται στις πιο πάνω α', β' και γ' περιπτώσεις προσαυξάνονται κατά εκατό τοις εκατό (100%). Επίσης, αν οι δαπάνες κατασκευής που εμφανίζονται στα βιβλία και στοιχεία της επιχείρησης ότι πραγματοποιήθηκαν για την κατασκευή των τεχνικών έργων ή των οικοδομών βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία σε σχέση με το πραγματικό κόστος κατασκευής, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να προσαυξήσει τους συντελεστές καθαρού κέρδους που προβλέπονται στις πιο πάνω α', β' και γ' περιπτώσεις μέχρι εξήντα τοις εκατό (60%). Δεν θεωρείται ότι υπάρχει προφανής δυσαναλογία, όταν η διαφορά μεταξύ των δαπανών κατασκευής που πραγματοποιήθηκαν και του πραγματικού κόστους κατασκευής είναι μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%) του πραγματικού κόστους κατασκευής.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 δεν εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, εφόσον υποβάλλουν στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για το σκοπό αυτόν ανέκκλητη δήλωση μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη της λειτουργίας τους.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις που είναι ανάδοχοι προγραμμάτων ενεργού πολεοδομίας και η έναρξη της διαδικασίας κατάρτισης των προγραμμάτων έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 1003/1971 (ΦΕΚ 198 Α') ή του ν. 947/1979 (ΦΕΚ 169 Α') ή του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α').

Άρθρο 35

Προσδιορισμός ελάχιστου κόστους κατασκευής οικοδομών

1. Για την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων περί φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας των εργολάβων, υπεργολάβων και γενικά επιτηδευματιών που εκτελούν οποιαδήποτε επί μέρους εργασία σε ανεγειρόμενη οικοδομή, καθώς και των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την κατασκευή και πώληση οικοδομών, καθιερώνεται σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού του ελάχιστου συνολικού κόστους κατασκευής των οικοδομών και των ελάχιστων ποσοστών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών στο συνολικό κόστος.

Το προσδιοριζόμενο ελάχιστο συνολικό κόστος κα-

τασκευής και τα ελάχιστα κόστη των επί μέρους εργασιών αποτελούν τη βάση προσδιορισμού των φορολογικών υποχρεώσεων των επιτηδευματιών της παραγράφου αυτής.

Με τον όρο "κόστος" νοείται το καθαρό κατασκευαστικό κόστος, το οποίο περιλαμβάνει την αξία αγοράς των υλικών με το φόρο προστιθέμενης αξίας και την αμοιβή εργασίας, η οποία προσφέρεται απευθείας ή μέσω υπεργολάβου, χωρίς τις ασφαλιστικές εισφορές και το φόρο προστιθέμενης αξίας.

2. Για τον προσδιορισμό του ελάχιστου κόστους των οικοδομών και των ποσοστών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών λαμβάνονται υπόψη:

α) Οι τιμές εκκίνησης κόστους κατά τετραγωνικό μέτρο, οι οποίες αναπροσαρμόζονται με βάση τη μεταβολή του δείκτη κόστους κατασκευής κτιρίων της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος.

β) Συντελεστές αναγωγής των βοηθητικών χώρων των διαφόρων κατηγοριών οικοδομών σε κύριους χώρους αυτών.

γ) Συντελεστές αυξομείωσης των τιμών εκκίνησης, για τον προσδιορισμό του συνολικού κόστους, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου κτιρίου, όπως, μέγεθος, ποιότητα, αριθμός όψεων.

δ) Πίνακες των ελάχιστων ποσοστών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών στο συνολικό κόστος. Σε επί μέρους εργασίες ή σε κτίρια με ιδιαιτερότητες, όπου δεν ορίζονται ελάχιστα ποσοστά συμμετοχής, αυτά καθορίζονται από το μηχανικό μελετητή της οικοδομής πριν από την έκδοση της οικοδομικής άδειας.

Μετά το πέρας των εργασιών, ο κύριος της οικοδομής ή η επιχείρηση που ασχολείται με την κατασκευή και πώληση αυτής, υποβάλλει τελικό πίνακα με τα τελικά ποσά κόστους των επί μέρους εργασιών, τα πλήρη στοιχεία των εργολάβων, υπεργολάβων και προμηθευτών, το συνολικό αριθμό των εκδοθέντων στοιχείων και τη συνολική αξία αυτών.

Εξαιρετικά, προκειμένου για επί μέρους εργασίες που έγιναν χωρίς την ανάθεσή τους σε εργολάβο ή υπεργολάβο, αλλά με τη χρησιμοποίηση ημερομίσθιων τεχνιτών και εργατών, αυτό γίνεται δεκτό για συνολικό ποσό μέχρι το είκοσι τοις εκατό (20%) του ελάχιστου συνολικού κόστους της κατασκευής. Το όριο αυτό δεν ισχύει για επιχειρήσεις που αποδεδειγμένα απασχολούν δικό τους προσωπικό για το σκοπό αυτόν.

Εάν κατά την εκτέλεση των εργασιών υπάρξουν μεταβολές στα ποσοστά συμμετοχής του αρχικού πίνακα οι ως άνω υπόχρεοι συμπληρώνουν στον τελικό πίνακα τα αναθεωρημένα ποσοστά συμμετοχής με αιτιολόγησ των μεταβολών αυτών.

Η προσκόμιση βεβαίωσης της αρμόδιας για τη φορολογία εισοδήματος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του ιδιοκτήτη ή της επιχείρησης κατασκευής και πώλησης οικοδομών, από την οποία θα προκύπτει ότι υποβλήθηκαν οι πίνακες που προβλέπονται από τη παράγραφο αυτή, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την τελική ηλεκτροδότηση της οικοδομής.

3. Στην περίπτωση που υποβάλλεται τελικός πίνακας ο οποίος περιέχει ανακριβή στοιχεία ως προς τα μεγέθη του έργου, τα στοιχεία των εργολάβων, υπεργολάβων και προμηθευτών, καθώς και ως προς την αξία των δηλωθέντων φορολογικών στοιχείων, επιβάλλεται ο βάρος του υποχρέου πρόστιμο ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της διαφοράς φόρου προστιθέμενης αξίας που προκύπτει από την ανακρίβεια.

Ειδικώς για ανακρίβεια που αναφέρεται στα στοιχεία των εργολάβων, υπεργολάβων και προμηθευτών, από την οποία δεν προκύπτει διαφορά φόρου, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές.

Για τη διαδικασία επιβολής, βεβαίωσης και είσπραξης του προστίμου αυτού, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις αυτού του νόμου.

4. Τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 2 στοιχεία, για τον προσδιορισμό του ελάχιστου κόστους, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της επιτροπής που θα αποτελείται από: τρεις (3) οικονομικούς υπαλλήλους, τον προϊστάμενο του τμήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων της Διεύθυνσης Φορολογίας Κεφαλαίου του Υπουργείου Οικονομικών, ένα (1) μηχανικό, μόνιμο υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Ομοσπονδίας Κατασκευαστών και Οικοδομικών Επιχειρήσεων (Ε.Ο.Κ. Ο.Ε.) και μέχρι δύο (2) ακόμη πρόσωπα που διαθέτουν ειδικές γνώσεις ή ιδιάζουσα εμπειρία.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου.

β) Η συγκρότηση της επιτροπής που προβλέπουν οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και κάθε αναγκαία δαπάνη για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

γ) Ο τύπος, το περιεχόμενο, η διαδικασία και ο χρόνος υποβολής των δηλώσεων, που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

δ) Οι υποχρεώσεις των προσώπων της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.

6. Για υποθέσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις αυτού του άρθρου, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α').

Άρθρο 36

Προσδιορισμός ακαθάριστων εσόδων των εργολάβων, υπεργολάβων και γενικά επιτηδευματιών, που εκτελούν οποιαδήποτε επί μέρους εργασία σε ανεγειρόμενες οικοδομές

1. Τα ακαθάριστα έσοδα, που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος των προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 35, δεν μπορεί να είναι κατώτερα από εκείνα που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

Τυχόν προκύπτοντα επιπλέον ακαθάριστα έσοδα, με βάση τις διατάξεις του παρόντος, θεωρούνται ως ακαθάριστα έσοδα:

α) Της χρήσης μέσα στην οποία υποβλήθηκε ο τελικός πίνακας της παρ. 2 του άρθρου 35 για τους εργολάβους, υπεργολάβους και γενικά επιτηδευματίες, που εκτελούν οποιαδήποτε εργασία σε ανεγειρόμενη οικοδομή.

β) Της χρήσης που ορίζεται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 34, για τις επιχειρήσεις ανέγερσης και πώλησης οικοδομών.

2. Το ποσό φόρου προστιθέμενης αξίας, που οφείλουν να έχουν καταβάλει τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 35, πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με αυτό που

προκύπτει από το κόστος της αντίστοιχης επί μέρους εργασίας ή το συνολικό κόστος, κατά περίπτωση, όπως αυτό προσδιορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 35. Σε αντίθετη περίπτωση, η διαφορά που προκύπτει, μετά το τέλος των εργασιών, οφείλεται ως φόρος εκρών της φορολογικής περιόδου υποβολής του τελικού πίνακα.

3. Στην περίπτωση κατά την οποία το συνολικό κόστος, όπως προσδιορίζεται στον τελικό πίνακα, είναι κατώτερο του ελάχιστου συνολικού κατασκευαστικού κόστους, όπως προκύπτει κατ' εφαρμογή του άρθρου 35, ο ιδίτης ιδιοκτήτης καταβάλλει αυτοτελές πρόστιμο ισόποσο με τη διαπιστούμενη διαφορά του φόρου προστιθέμενης αξίας.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου.

β) Ο τύπος, το περιεχόμενο, η διαδικασία και ο χρόνος υποβολής των δηλώσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου.

γ) Οι υποχρεώσεις των προσώπων των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου.

5. Για υποθέσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α').

Άρθρο 37

Προσδιορισμός εισοδήματος αλλοδαπών επιχειρήσεων

1. Για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν στην Ελλάδα ως αντικείμενο εργασιών την παραγωγή ή απλώς την κατόπιν αγοράς ειδική κατεργασία, συσκευασία κ.λπ., πρώτων υλών, το κέρδος που προκύπτει στην Ελλάδα από πωλήσεις που δεν ενεργούνται από την Ελλάδα εξευρίσκεται, εφόσον δεν καθορίζεται ακριβώς από τον ισολογισμό των επιχειρήσεων αυτών, με μερισμό του συνολικού κέρδους της επιχείρησης σε μέρη ανάλογα προς τα ακαθάριστα έσοδά της, που προέρχονται από το προϊόν που έχει αποσταλεί για να πωληθεί και αυτά που προκύπτουν από τις λοιπές πωλήσεις της.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται, προκειμένου να καθορισθεί το κέρδος της προηγούμενης παραγράφου, να λαμβάνεται ως ακαθάριστο έσοδο το τίμημα FOB χονδρικής πώλησης του προϊόντος που έχει αποσταλεί για πώληση. Η πώληση σε αυτή την περίπτωση νοείται ότι πραγματοποιήθηκε στον τόπο της φόρτωσης.

3. Το τίμημα FOB καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα. Όταν είναι αδύνατος ο προσδιορισμός του τιμήματος FOB επιτρέπεται όπως, με προεδρικό διάταγμα, το κέρδος υπολογίζεται σε ποσοστό επί του τιμήματος κόστους του προϊόντος που έχει εξαχθεί.

4. Για πλοία με ξένα σημαία και αεροσκάφη, που ανήκουν σε αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα, αντικείμενο του φόρου του παρόντος που υπόκειται σε φόρο είναι το λογιζόμενο ως προκύπτον στην Ελλάδα κέρδος από τη μεταφορά επιβατών, εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων γενικά, από ελληνικούς λιμένες και αερολιμένες και μέχρι το λιμένα προορισμού ή μέχρι τον αλλοδαπό λιμένα ή αερολιμένα επιβίβασης των επιβατών ή μεταφόρτωσης των εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων

σε πλοίο ή αεροσκάφος άλλης αλλοδαπής επιχείρησης. Ως καθαρό εισόδημα λαμβάνεται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων που πραγματοποιούνται από τις μεταφορές αυτές.

Άρθρο 38

Εισόδημα από διάθεση και αποτίμηση χρεογράφων

1. Τα κέρδη από την πώληση χρεογράφων σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, που προκύπτουν από βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, τα οποία αποκτούν ατομικές επιχειρήσεις, ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες, και περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρίες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, απαλλάσσονται από το φόρο. Η απαλλαγή παρέχεται με την προϋπόθεση ότι τα κέρδη εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού με προορισμό το συμψηφισμό τυχόν ζημιών που θα προκύψουν στο μέλλον από την πώληση χρεογράφων.

Σε περίπτωση διανομής ή διάλυσης της επιχείρησης, τα κέρδη αυτά προστίθενται στα λοιπά εισοδήματα αυτής και φορολογούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις φορολογίας εισοδήματος. Αν σε μια διαχειριστική χρήση προκύψει ζημιά από πώληση χρεογράφων, το τυχόν υπόλοιπο της ζημιάς που απομένει μετά το συμψηφισμό με τα εμφανιζόμενα στο ειδικό αποθεματικό κέρδη ή ολόκληρο το ποσό της ζημιάς, αν δεν υφίσταται ειδικός λογαριασμός αποθεματικού, μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό του ενεργητικού και δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Το ποσό αυτό θα συμψηφισθεί με κέρδη που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον από πώληση χρεογράφων.

2. Ειδικά, η ζημιά που τυχόν προκύπτει κατά την απογραφή στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης από την αποτίμηση μετοχών και ομολογιών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 28 του π.δ.186/1992, μεταφέρεται σε χρέωση των λογαριασμών Αποθεματικά από Χρεόγραφα, που εμφανίζονται στα βιβλία της επιχείρησης και τα οποία προέκυψαν είτε από την πώληση χρεογράφων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης τους, με βάση τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 10 του α.ν. 148/1967 (ΦΕΚ 173 Α') είτε από την ανταλλαγή ή λήψη δωρεάν χρεογράφων, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του α.ν.148/1967 του άρθρου 19 του ν. 542/1977 του άρθρου 16 του ν.1249/ 1982, του άρθρου 7 του Κεφαλαίου Β' της Ε.2665/ 84/22.2.1988 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που κυρώθηκε με το ν. 1839/1989 (ΦΕΚ 90 Α'). Σε περίπτωση που τα ποσά των αποθεματικών αυτών δεν επαρκούν να καλύψουν το ποσό της παραπάνω ζημιάς, το τυχόν ακάλυπτο ποσό αυτής δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, αλλά μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό του ενεργητικού, προκειμένου να συμψηφισθεί με κέρδη, που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον από την πώληση χρεογράφων.

3. Τα κέρδη από την αγοραπωλησία χρεογράφων, εκτός της περίπτωσης που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, απαλλάσσονται από το φόρο.

Άρθρο 39

Υπερτιμολογήσεις και υποτιμολογήσεις

1. Όταν μεταξύ ημεδαπών επιχειρήσεων ή μεταξύ αλλοδαπής και ημεδαπής επιχείρησης συνάπτονται συμβάσεις αγοραπωλησίας ή παροχής υπηρεσιών και κατά

τις συμβάσεις αυτές το τίμημα ή το αντάλλαγμα ορίζεται αδικαιολόγητα σε ποσό ανώτερο ή κατώτερο, κατά περίπτωση, από εκείνο που θα πραγματοποιείτο, αν η σύμβαση γινόταν με άλλο πρόσωπο με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά κατά το χρόνο κατάρτισης της σύμβασης, η προκύπτουσα διαφορά θεωρείται κατά τεκμήριο κέρδος της επιχείρησης, η οποία εισέπραξε μικρότερο ή πλήρωσε μεγαλύτερο, κατά περίπτωση, τίμημα ή αντάλλαγμα. Η διαφορά αυτή προσαυξάνει τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης που προκύπτουν από τα βιβλία της, χωρίς να επηρεάζει το κύρος των βιβλίων και στοιχείων.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται:

α) Εφόσον η ημεδαπή εταιρία τελεί υπό τον έλεγχο της αλλοδαπής, λόγω συμμετοχής της δεύτερης στο κεφάλαιο ή τη διοίκηση της πρώτης.

β) Αν πρόκειται για ημεδαπές επιχειρήσεις, όταν υπάρχει μεταξύ τους σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιάδους διοικητικής ή οικονομικής εξάρτησης ή ελέγχου.

3. Η διαφορά που προκύπτει από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου προσαυξάνει τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που προκύπτουν από τα βιβλία της, προκειμένου τα έσοδα αυτά να ληφθούν υπόψη για τον προσδιορισμό των φόρων, τελών και εισφορών στις λοιπές φορολογίες.

4. Σε βάρος της επιχείρησης, που υπάγεται στις διατάξεις αυτού του άρθρου, επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο καθοριζόμενο σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) στο ποσό της διαφοράς που προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται ανεξάρτητα από την τυχόν επιβολή πρόσθετων φόρων, προσαυξήσεων και λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν. Οι διατάξεις των άρθρων 69, 70, 71 και 74 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή. Αντικείμενο της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς δεν μπορεί να αποτελέσει το ποσοστό του επιβαλλόμενου προστίμου.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται:

α) Αν το συνομολογούμενο τίμημα έχει καθορισθεί με σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της αλλοδαπής εταιρίας, που έχει κυρωθεί με νόμο.

β) Αν αποδειχθεί από τις συμβαλλόμενες επιχειρήσεις ότι η υπερτιμολόγηση ή η υποτιμολόγηση δεν έγινε με σκοπό την αποφυγή των άμεσων ή έμμεσων φόρων. Στην περίπτωση που το γεγονός αυτό αμφισβητηθεί από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, η διαφορά αυτή μπορεί να επιλύεται με την προεδρική διαδικασία, που προβλέπεται από το άρθρο 3 του ν. 820/1978 (ΦΕΚ 174 Α').

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και για τα δικαιώματα ή τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 40

Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος

1. Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις είναι το

κέρδος που προκύπτει σε κάθε οικονομικό ή γεωργικό έτος, κατά περίπτωση και αποκτάται από την εκμετάλλευση μιας ή περισσότερων γεωργικών επιχειρήσεων κάθε είδους, όπως είναι οι αγροτικές, κτηνοτροφικές, πτηνοτροφικές, μελισσοκομικές, σηροτροφικές, δασικές, αλιευτικές κ.λπ..

2. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 28 εφαρμόζονται αναλόγως και στο εισόδημα αυτής της κατηγορίας.

Άρθρο 41

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα

1. Κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος από γεωργικές επιχειρήσεις, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 28 παρ. 3 περιπτώσεις ζ' και η', 29, 30, 31, 38 και 39.

2. Αν το καθαρό εισόδημα δεν μπορεί να προσδιοριστεί λογιστικώς, αυτό προσδιορίζεται τεκμαρτώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης με ειδικούς, κατά κλάδο εκμεταλλεύσεων, συντελεστές καθαρού εισοδήματος. Ως ακαθάριστο εισόδημα λαμβάνεται η αξία των παραγόμενων προϊόντων. Για την εξεύρεση της αξίας τους τα προϊόντα αποτιμώνται σε δραχμές, με βάση τη μέση τιμή χονδρικής πώλησής τους στο χρόνο και στον τόπο της παραγωγής τους. Σε αυτά τα ακαθάριστα έσοδα δεν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά εσόδων:

α) Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις.

β) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.

γ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεσθεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

δ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης, εφόσον είχαν καταβληθεί αχρεωσήτως και είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Τα ποσά των πιο πάνω περιπτώσεων α' έως δ' προστίθενται στο καθαρό εισόδημα της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή καθαρού εισοδήματος.

3. Για κάθε κλάδο γεωργικών εκμεταλλεύσεων προβλέπεται ένας μοναδικός συντελεστής καθαρού εισοδήματος, ο οποίος εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα. Οι μοναδικοί συντελεστές καθαρού εισοδήματος περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τις γεωργικές επιχειρήσεις οι οποίες υποχρεούνται να τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, αλλά δεν τηρούν ή τηρούν ανακριβή βιβλία και στοιχεία, ο συντελεστής καθαρού εισοδήματος προσαυξάνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

4. Αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος αποδεικνύεται ότι, εξαιτίας ζημιών από γεγονότα απρόβλεπτα ή οφειλόμενα σε ανώτερη βία, μειώθηκε το εισόδημά του από τη γεωργική εκμετάλλευση, το καθαρό εισόδημα μπορεί να προσδιοριστεί με τη χρήση συντελεστή κατώτερου από εκείνους που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. Στην περίπτωση αυτή ο συντελεστής δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το μηδέν.

Άρθρο 42

Προσδιορισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος

1. Ως καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα, στην περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, από τα οποία να εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα για τη δραστηριότητα αυτή, θεωρείται η πρόσοδος από το έδαφος, το κεφάλαιο και την εργασία, από τη συμμετοχή τους στην παραγωγική δραστηριότητα μιας γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία προσδιορίζεται με αντικειμενική μέθοδο.

Για τον προσδιορισμό αυτόν λαμβάνεται υπόψη το καθαρό γεωργικό εισόδημα, όπως αυτό υπολογίζεται με βάση τις καθιερωμένες αρχές της γεωργικής λογιστικής, ανά στρέμμα και είδος προϊόντος ή κατά κεφαλή και είδος εκτρεφόμενου ζώου ή κατά άλλη μονάδα παραγωγής για ειδικές περιπτώσεις, επί τον αριθμό των στρεμμάτων ή των εκτρεφόμενων ζώων ή των άλλων μονάδων παραγωγής ή συνδυασμό αυτών.

Για την εξειδίκευση της άνω αντικειμενικής μεθόδου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζονται:

α) Τα προσδιοριστικά στοιχεία που διαμορφώνουν την πρόσοδο από το έδαφος, αφού συνεκτιμηθούν η συνολική έκταση, το σχήμα, η τοπογραφική κατάσταση, όπως κλίση και γενικά τα στοιχεία τα οποία καθορίζουν τη φυσική του παραγωγικότητα, όπως σύσταση εδάφους, γονιμότητα.

β) Τα στοιχεία που προσδιορίζουν την πρόσοδο από την εργασία, αφού συνεκτιμηθούν ο χρόνος απασχόλησης, η ηλικία, το φύλο, η ίδια ή ξένη απασχόληση.

γ) Τα στοιχεία που προσδιορίζουν την πρόσοδο από το κεφάλαιο, αφού συνεκτιμηθούν το μέγεθος, η μορφή αυτού, όπως έγγειες βελτιώσεις, γεωργικές κατασκευές, μηχανές, μόνιμες φυτείες.

δ) Η μέθοδος υπολογισμού των βασικών αυτών συντελεστών παραγωγής της γεωργικής εκμετάλλευσης.

ε) Κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

2. Ο προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος, για κάθε ημερολογιακό έτος, με αντικειμενική μέθοδο, γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

Συνιστάται, στη Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομικών, Επιτροπή Αντικειμενικού Προσδιορισμού του Γεωργικού Εισοδήματος (Ε.Α.Π. Γ.Ε.), αποτελούμενη από το Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας, ως πρόεδρο και μέλη τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Φορολογίας Εισοδήματος ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, δύο (2) ειδικούς επιστήμονες του Υπουργείου Γεωργίας με τους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από την υπηρεσία τους, έναν (1) ειδικό επιστήμονα με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από την Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., δύο (2) ειδικούς επιστήμονες με τους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από τις αγροτικές συνομοσπονδίες, ένα (1) μέλος του Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού του Τμήματος Γεωργικής Οικονομίας του Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθηνών με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από το τμήμα αυτό και έναν (1) ειδικό επιστήμονα με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.

Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί φοροτεχνικός υπάλληλος της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Έργο της επιτροπής είναι η κατάρτιση πινάκων, που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις του καθαρού γεωργικού εισοδήματος της παραγράφου 1, για όλα τα γεωργικά προϊόντα που παράγονται στην ελληνική επικράτεια, καθώς και εκτιμήσεις του αντιπροσωπευτικού ενοικίου, ανά στρέμμα ενοικιαζόμενης γεωργικής γης. Οι πιο πάνω εκτιμήσεις εξειδικεύονται κατά νομό, ζώνη καλλιεργούμενης έκτασης (πεδινή - ορεινή - ημιορεινή) και δυνατότητα άρδευσης ή όποια άλλη διάκριση κρίνεται αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη ειδικούς συντελεστές, όπως συντελεστές ζώνης καλλιεργούμενης έκτασης, συντελεστές αρδευσιμότητας και όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται πρόσφορο από την επιτροπή με βάση δεδομένα προηγούμενων ετών, δεκτικά αξιολόγησης.

Η επιτροπή (Ε.Α.Π.Γ.Ε.) καταρτίζει οριστικούς πίνακες, μέχρι τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους, αφού συνεκτιμήσει ανάλογους πίνακες, οι οποίοι έχουν καταρτισθεί από τις νομαρχιακές επιτροπές της επόμενης παραγράφου.

3. Σε κάθε νομαρχία, στη Διεύθυνση Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ., συνιστάται επιτροπή αποτελούμενη από επιθεωρητή της οικείας διεύθυνσης, που είναι αρμόδια για το νομό, ως πρόεδρο και μέλη τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του νομού, έναν (1) ειδικό επιστήμονα της Διεύθυνσης Γεωργίας της νομαρχίας, έναν (1) ειδικό επιστήμονα, που προτείνεται από την ένωση γεωργικών συνεταιρισμών της έδρας του νομού και έναν (1) ειδικό επιστήμονα, που προτείνεται από κάθε αγροτική ομοσπονδία του νομού, εκ περιτροπής κατ' έτος, όταν υπάρχουν περισσότερες της μιας ομοσπονδίες. Για τους παραπάνω ορίζονται και αναπληρωτές τους. Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί φοροτεχνικός υπάλληλος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του νομού.

Έργο της επιτροπής είναι η οριστικοποίηση, σε επίπεδο νομού, πινάκων καθαρού εισοδήματος της παραγράφου 1. Οι πίνακες αυτοί καταρτίζονται, με ευθύνη των Διευθύνσεων Γεωργίας, από διαθέσιμα λογιστικά στοιχεία γεωργικών εκμεταλλεύσεων, για όλα τα παραγόμενα γεωργικά προϊόντα του νομού, με βάση τις καθιερωμένες γεωργοοικονομικές μεθόδους και προσκομίζονται στην επιτροπή μέχρι 15 Ιανουαρίου κάθε έτους. Με ευθύνη του προέδρου της επιτροπής, οι οριστικοποιημένοι πίνακες αποστέλλονται μέχρι 31 Ιανουαρίου κάθε έτους στην επιτροπή της παραγράφου 2.

4. Η επιτροπή της παραγράφου 2, σε περίπτωση που δεν έχει στη διάθεσή της πίνακες της προηγούμενης παραγράφου ή αυτοί είναι ελλιπείς, οριστικοποιεί τις αρχικές εκτιμήσεις της. Οι τελικοί αυτοί πίνακες εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών και με ευθύνη του προέδρου της επιτροπής κοινοποιούνται στις νομαρχίες και τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες των νομών. Με ευθύνη των νομαρχών, οι πίνακες αυτοί κοινοποιούνται σε όλους τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις συνεταιριστικές οργανώσεις και τους αγροτικούς συλλόγους, μέχρι 10 Μαρτίου κάθε έτους.

5. Αν από τα τηρούμενα βιβλία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, από τα οποία δεν εξαγεται λογιστικό αποτέλεσμα, προκύπτει καθαρό γεωργικό εισόδημα, διαφορετικό από αυτό που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο, λαμβάνεται υπόψη για τη φορολογία εισοδήματος το κατά περίπτωση προκύπτον μεγαλύτερο

εισόδημα.

6. Αν από τα στοιχεία, που προσκομίζει ο φορολογούμενος, αποδεικνύεται ότι, εξαιτίας ζημιών από γεγονότα απρόβλεπτα ή οφειλόμενα σε ανώτερη βία, δεν αποκτήθηκε εισόδημα ή το αποκτηθέν είναι καλύτερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δεν λαμβάνει υπόψη ή μειώνει κατά περίπτωση το προκύπτον με την αντικειμενική μέθοδο καθαρό γεωργικό εισόδημα.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου.

β) Η συγκρότηση της επιτροπής που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 2, καθώς και κάθε αναγκαία δαπάνη για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

8. Με αποφάσεις του οικείου νομάρχη καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4 αυτού του άρθρου.

β) Η συγκρότηση της επιτροπής που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 3.

Άρθρο 43

Εκπτώσεις του εισοδήματος από γεωργικές επιχειρήσεις

1. Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα, που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο του άρθρου 42, εκπίπτουν:

α) Το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου για εκμίσθωση της γεωργικής γης.

β) Ποσό ίσο με το εικοσι πέντε τοις εκατό (25%), της δαπάνης αγοράς καινούργιου πάγιου εξοπλισμού, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών της γεωργικής εκμετάλλευσης, εφάπαξ κατά το χρόνο πραγματοποίησης της δαπάνης, χωρίς δυνατότητα έκπτωσης αυτής, ολικά ή μερικά, σε επόμενες χρήσεις.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αναγνώριση της συνδρομής των προϋποθέσεων των εκπτώσεων αυτού του άρθρου.

Άρθρο 44

Απαλλαγές του εισοδήματος από γεωργικές επιχειρήσεις

1. Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, φυσικών προσώπων, απαλλάσσεται του φόρου ποσό πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών. Το ποσό αυτό ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, εφόσον τα παραπάνω πρόσωπα λαμβάνουν εξισωτικές αποζημιώσεις.

Ειδικά για νέους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, που δεν έχουν υπερβεί το 35ο έτος της ηλικίας τους, τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) για τα πρώτα πέντε (5) συνεχή χρόνια άσκησης του επαγγέλματός τους.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, ως νέοι αγρότες θεωρούνται εκείνοι που για πρώτη φορά αναλαμβάνουν την οικονομική και νομική ευθύνη μιας γεωργικής εκμετάλλευσης.

Η απαλλαγή αυτή παρέχεται με την πρόσθετη προϋ-

πόθεση ότι θα εξακολουθήσουν να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για μια ακόμη δεκαετία. Σε αντίθετη περίπτωση βεβαιώνεται ο φόρος που δεν καταβλήθηκε.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου.

β) Οι υποχρεώσεις των προσώπων της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.

γ) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αναγνώριση της συνδρομής των προϋποθέσεων των απαλλαγών αυτού του άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άρθρο 45

Εισόδημα και απόκτησή του

1. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτάται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους.

Ομοίως, εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών, καθώς και το εισόδημα που αποκτούν οι ξεναγοί οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 1545/1985 (ΦΕΚ 91 Α').

2. Στην περίπτωση που το εισόδημα καταβάλλεται ελεύθερο φόρου, εισόδημα που υπόκειται σε φόρο είναι εκείνο από το οποίο, αν αφαιρεθεί ο φόρος που του αναλογεί, προκύπτει το χωρίς φόρο ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο.

3. Τα επιδόματα, που καταβάλλονται στις δικαιούχους, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1, 2, 3 και 6 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990, λογίζονται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, το οποίο αποκτάται κατά την καταβολή του.

4. Δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκειται σε φόρο:

α) Η αποζημίωση που παρέχεται σε υπαλλήλους επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών για δαπάνες υπηρεσίας, που τους έχει ανατεθεί, εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους από τα σχετικά παραστατικά στοιχεία, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Προκειμένου για αποζημιώσεις υπαλλήλων του Δημοσίου, που παρέχονται με διάταξη νόμου κατ' αποκοπή για κάλυψη δαπανών ειδικής υπηρεσίας, που τους έχει ανατεθεί, εξαιρείται της φορολογίας ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), εκτός εάν ο δικαιούχος αποδεικνύει δαπάνες μεγαλύτερου ποσού με βάση στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

β) Η αποζημίωση που παρέχεται με τη μορφή εξόδων κίνησης, καθώς και η ημερήσια αποζημίωση εκτός έδρας, η οποία καταβάλλεται σε δημόσιους υπαλλήλους και υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, όπως αυτή καθορίζεται κάθε φορά με κοινές αποφάσεις του αρμόδιου υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών.

γ) Η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία

προνοίας και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους και τις οικογένειές τους, το εφάπαξ βοήθημα που παρέχεται σε δημόσιους υπαλλήλους και βοηθητικό προσωπικό λόγω εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία με παραίτηση, καθώς και τα εφάπαξ βοηθήματα, που χορηγούνται σύμφωνα με τους ν. 4153/1961 (ΦΕΚ 45 Α'), α.ν. 513/1968 (ΦΕΚ 186 Α'), ν. 103/1975 (ΦΕΚ 167 Α') και ν. 303/1976 (ΦΕΚ 94 Α').

δ) Ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από τις κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και από δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές που εισπράττει καθυστερημένα ο δικαιούχος, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή αν ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης.

ε) Οι παρεχόμενες από αθλητικά σωματεία ή ενώσεις αυτών αποζημιώσεις οδοιπορικών και λοιπών εξόδων ταξιδίων, καθώς και παροχές διατροφής σε ερασιτέχνες αθλητές μέσα στα πλαίσια των διατάξεων περί φιλάθλου ιδιότητας.

Άρθρο 46

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος

1. Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα εισπραχής του.

Ειδικά, προκειμένου για αποδοχές και συντάξεις, που καταβάλλονται σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται σε μισθωτούς ή συνταξιούχους, με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησής τους θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους.

2. Ειδικά, για τις πρόσθετες αμοιβές και τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χρόνος απόκτησής τους είναι αυτός στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους. Κατ' εξαίρεση στην περίπτωση αυτήν, αν οι πρόσθετες αμοιβές ή οι αποζημιώσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησής τους είναι ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

3. Αν ο δικαιούχος εισπράττει καθυστερημένα δεδουλευμένες αποδοχές, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή αν ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, χρόνος απόκτησής αυτών των αποδοχών είναι ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

Άρθρο 47

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα

1. Το εισόδημα που καθορίζεται στο άρθρο 45 αποτελεί το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Από αυτό το εισόδημα εκπίπτουν:

α) Κάθε ποσό για φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου που βαρύνει αυτό το

εισόδημα.

β) Οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο.

2. Το ποσό που απομένει, μετά τη διενέργεια των εκπτώσεων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, αποτελεί το καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

3. Ειδικά, για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην αλλοδαπή του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, των στρατιωτικών, καθώς και των υπαλλήλων του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών και των υπαλλήλων της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών, που υπηρετούν στα οικεία αντιπροσωπευτικά γραφεία τους στις Βρυξέλλες, ως καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες λαμβάνεται ποσό ίσο με το καθαρό ποσό αποδοχών, τις οποίες αυτοί θα έπαιρναν αν υπηρετούσαν στο εσωτερικό.

4. Οι διατάξεις των παρ. 7, 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 50 εφαρμόζονται αναλόγως για τον προσδιορισμό του ακαθάριστου και του καθαρού εισοδήματος από την παροχή υπηρεσιών, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, επαγγέλματος που κατονομάζεται στην παρ. 1 του άρθρου 48.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ

Άρθρο 48

Εισόδημα και απόκτησή του

1. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών είναι οι αμοιβές από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου και εμπειρογνώμονα.

2. Στο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών περιλαμβάνεται και κάθε αμοιβή που καταβάλλεται:

α) Σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές ανώνυμων εταιριών, εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιών και κηδεμόνες σχολάζουσας κληρονομίας.

β) Σε συγγραφείς και μουσουργούς από συγγραφικά δικαιώματα γενικά.

γ) Σε αντιπροσώπους επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες για τη συμμετοχή τους σε κάθε είδους επιτροπές ή συμβούλια, από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, συνεταιρισμούς και οργανισμούς γενικά.

δ) Στη σύζυγο ή στο σύζυγο λόγω διατροφής, η οποία επιδικάστηκε σε αυτούς ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. Το ποσό της διατροφής που καταβάλλεται σε τέκνα, από οποιαδήποτε αιτία, δεν θεωρείται εισόδημά τους.

3. Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις κατηγορίες Α' έως Ζ' της παρ. 2 του άρθρου 4.

4. Ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα λογίζονται και οι πάσης φύσεως τόκοι που καταβάλλονται σε αρχιτέκτονες, μηχανικούς και τοπογράφους λόγω καθυστέρησης είσπραξης των αμοιβών τους για προσφερθείσες από αυτούς υπηρεσίες, που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

5. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέριου επαγγέλματος θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο δικαιούχος εισέπραξε τούτο. Κατ' εξαίρεση, για διατροφή που καταβάλλεται αναδρομικά με δικαστική απόφαση, χρόνος κτήσης της θεωρείται ο χρόνος τον οποίο αφορά.

Ως είσπραξη, για την επιβολή και για την παρακράτηση του φόρου, θεωρείται και η πίστωση του δικαιούχου στα βιβλία του υποχρέου για την καταβολή της αμοιβής, ύστερα από προηγούμενη, επί αποδείξει, αναγγελία στο δικαιούχο. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέριου επαγγέλματος που αντιπροσωπεύει εργασίες δύο ή περισσότερων ετών και καταβάλλεται μεταγενέστερα, κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί:

α) Στο έτος της είσπραξης και το αμέσως προηγούμενο, σε περίπτωση εργασίας δύο ετών.

β) Στο έτος της είσπραξης και τα αμέσως δύο προηγούμενα, σε περίπτωση εργασίας τριών ή περισσότερων ετών.

Ειδικά, για συγγραφείς, μουσουργούς και καλλιτέχνες ζωγράφους ή γλύπτες ή χαράκτες, το εισόδημα που αποκτούν κάθε χρόνο από τα έργα της πνευματικής τους παραγωγής κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί στο έτος της κτήσης του και στα τρία επόμενα έτη. Το ίδιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που προκύπτει ζημία.

Άρθρο 49

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα

1. Ως ακαθάριστο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών λαμβάνεται το σύνολο των αμοιβών, που εισπράττονται από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος, όπως αυτό προκύπτει από τα επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία που τηρεί ο φορολογούμενος.

2. Από το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτουν οι επαγγελματικές δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 31, μόνο εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους με νόμιμο φορολογικό στοιχείο και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υποχρέου.

Ειδικά για τις δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας και αποσβέσεων των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες ελευθέριου επαγγέλματος, εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υποχρέου, εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού ύψους αυτών, μη δυνάμενο να υπερβεί ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) του δηλωθέντος ακαθάριστου εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών.

3. Εξαιρετικώς, το ακαθάριστο εισόδημα από το έργο της πνευματικής παραγωγής των συγγραφέων, των μουσουργών και των καλλιτεχνών ζωγράφων ή γλυπτών ή χαρακτών κατανέμεται ισομερώς στο πρώτο έτος αποκτήσεως του εισοδήματος από αυτό το έργο και τα αμέσως επόμενα τρία (3) έτη, εκτός αν ο υπόχρεος επιθυμεί να φορολογηθεί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος. Αυτά εφαρμόζονται, επίσης, προκειμένου για τις κάθε είδους επαγγελματικές δαπάνες, οι οποίες επιβαρύνουν το κόστος του έργου των πιο πάνω προσώπων, ανεξάρτητα από το χρόνο που πραγματοποιήθηκαν, εκτός αν ο υπόχρεος επιθυμεί να φορολογηθεί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2.

4. Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 αποτελεί το καθαρό εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων.

5. Κατ' εξαίρεση, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, τη διεύθυνση εκτέλεσης (διοίκηση του έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διατησιών σχετικών με αυτά τα έργα, το καθαρό εισόδημα εξουσιάζεται με τη χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες νόμιμες αμοιβές τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι πάσης φύσεως τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή των πιο πάνω αμοιβών, ως εξής:

α) Τριάντα οκτώ τοις εκατό (38%) για μελέτη - επίβλεψη κτιριακών έργων. Ειδικότερα, ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται στις παρακάτω κατηγορίες μελετών:

αα) Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων.

ββ) Ειδικές αρχιτεκτονικές μελέτες (διαμόρφωση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, μνημείων, αποκατάσταση - διατήρηση παραδοσιακών κτιρίων και οικισμών και τοπίου).

γγ) Μελέτες φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και έργων πρασίνου.

β) Είκοσι δύο τοις εκατό (22%) για μελέτη - επίβλεψη χωροταξικών, πολεοδομικών, συγκοινωνιακών, υδραυλικών έργων και για ακαθάριστες αμοιβές από διεύθυνση εκτέλεσης έργου. Ειδικότερα, ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται στις παρακάτω κατηγορίες μελετών:

αα) Χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες.

ββ) Πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες.

γγ) Μελέτες συγκοινωνιακών έργων (οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, μικρών τεχνικών έργων, έργων υποδομής αερολιμένων και κυκλοφοριακές).

δδ) Μελέτες υδραυλικών έργων (εγγειοβελτιωτικών έργων, φραγμάτων, υδρεύσεων και αποχετεύσεων).

εε) Μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας.

στστ) Μελέτες λιμενικών έργων.

ζζ) Μελέτες γεωργικές (γεωργοοικονομικές - γεωργοτεχνικές εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων).

ηη) Μελέτες αλιευτικές.

γ) Είκοσι έξι τοις εκατό (26%) για μελέτη - επίβλεψη ηλεκτρομηχανολογικών έργων. Ειδικότερα, ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται στις παρακάτω κατηγορίες μελετών:

αα) Μελέτες μηχανολογικές - ηλεκτρολογικές - ηλεκτρονικές.

ββ) Μελέτες οικονομικές.

γγ) Μελέτες κοινωνικές.

δδ) Μελέτες μεταφορικών μέσων (χερσαίων, πλωτών, εναέριων).

εε) Ενεργειακές μελέτες (θερμοηλεκτρικές, υδροηλεκτρικές, πυρηνικές).

στστ) Μελέτες βιομηχανιών (προγραμματισμός σχεδιασμός - λειτουργία).

ζζ) Χημικές μελέτες και έρευνες.

ηη) Χημικοτεχνικές μελέτες.

θθ) Μεταλλευτικές μελέτες και έρευνες.

ι) Μελέτες και έρευνες γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές.

ιαια) Γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες.

ιβιβ) Εδαφολογικές μελέτες και έρευνες.

ιγγ) Μελέτες δασικές (διαχείριση δασών και ορεινών βοσκοτόπων, δασοτεχνική διεύθυνση ορεινών λεκανών χειμάρρων, αναδασώσεων, δασικών οδών και δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων).

ιδιδ) Στατικές μελέτες (μελέτες φερουσών κατασκευών κτιρίων και μεγάλων ή ειδικών τεχνικών έργων).

δ) Δεκαεπτά τοις εκατό (17%) για μελέτη - επίβλεψη τοπογραφικών έργων. Ειδικότερα, ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται σε μελέτες τοπογραφίας (γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές, χαρτογραφικές, κτηματογραφικές και τοπογραφικές).

ε) Εξήντα τοις εκατό (60%) για ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών που προσφέρουν ανεξάρτητες υπηρεσίες σε οργανωμένα γραφεία και για την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διατησιών σχετικών με αυτά τα έργα.

Στο κατά τα ανωτέρω προσδιοριζόμενο καθαρό εισόδημα προστίθενται τα ποσά των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 3 του επόμενου άρθρου.

Αν από τα βιβλία και στοιχεία του υποχρέου προκύπτει ότι οι δαπάνες της χρήσης βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία με το υπόλοιπο των ακαθάριστων αμοιβών (τεκμαρτές δαπάνες), που προκύπτουν από την εφαρμογή του συντελεστή, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προσαυξάνει το συντελεστή αυτόν κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%). Δεν θεωρείται ότι υπάρχει προφανής δυσαναλογία, όταν η διαφορά μεταξύ δαπανών που προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία και τεκμαρτών δαπανών, κατά τα ανωτέρω, είναι μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) των τεκμαρτών δαπανών.

Άρθρο 50

Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος

1. Αν ο υπόχρεος δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή αυτά που τηρεί είναι ανεπαρκή ή ανακριβή, το ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα προσδιορίζονται τεκμαρτώς.

2. Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των ακαθάριστων αμοιβών λαμβάνονται υπόψη ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του επαγγέλματος, ο τόπος που ασκείται αυτό, η ειδικότητα, ο επιστημονικός τίτλος, ο κύκλος των εργασιών, το ύψος της αμοιβής που εισπράττεται κατά περίπτωση, το προσωπικό το οποίο απασχολείται, τα μέσα που διαθέτονται, η πελατεία, το ύψος των επαγγελματικών δαπανών και γενικά κάθε άλλο στοιχείο που προσδιορίζει την επαγγελματική δραστηριότητα και απόδοση του φορολογουμένου.

3. Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των καθαρών

αμοιβών οι ακαθάριστες αμοιβές πολλαπλασιάζονται με ειδικούς συντελεστές καθαρών αμοιβών ανάλογα με την κατηγορία του επαγγέλματος. Στις καθαρές αμοιβές που προσδιορίζονται με τεκμαρτό τρόπο προστίθενται:

α) Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις.

β) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου του ελεύθερου επαγγελματία.

γ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

δ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί για φόρους, τέλη και εισφορές που είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως, εφόσον είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

4. Για κάθε κατηγορία επαγγέλματος προβλέπεται ένας (μοναδικός) συντελεστής καθαρών αμοιβών, ο οποίος εφαρμόζεται στις ακαθάριστες αμοιβές. Οι συντελεστές καθαρών αμοιβών περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όταν οι καθαρές αμοιβές προσδιορίζονται εξωλογιστικώς, συντελεστής καθαρών αμοιβών λαμβάνεται αυτός που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών αυτών αμοιβών με την προϋπόθεση ότι είναι μεγαλύτερος από τον οικείο συντελεστή του πίνακα. Ο συντελεστής που προσδιορίζεται με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το διπλάσιο του οικείου συντελεστή του πίνακα. Κατ' εξαίρεση, στις ακαθάριστες αμοιβές των αρχιτεκτόνων και μηχανικών εφαρμόζονται οι συντελεστές που ορίζονται από την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου. Σε περίπτωση που εκείνος που ασκεί ελεύθερο επάγγελμα δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται γι' αυτόν από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή αυτά που τηρεί κρίνονται ανακριβή, ο συντελεστής καθαρών αμοιβών που εφαρμόζεται προσαυξάνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

5. Αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος, αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας, οι πραγματικές καθαρές αμοιβές είναι καλύτερες από αυτές που προσδιορίζονται με την εφαρμογή του συντελεστή, οι αμοιβές αυτές μπορεί να καθορίζονται με χρήση κατώτερου συντελεστή, όχι όμως κατώτερου από το μηδέν.

6. Ειδικά, για τις αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών από τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους και την ενέργεια πραγματογνωμοσύνης σχετικής με αυτά τα έργα, ο τεκμαρτός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματός τους γίνεται με εφαρμογή του συντελεστή, ο οποίος υπολογίζεται:

α) Στο ποσό της συμβατικής αμοιβής, για την εκπόνηση σχεδίων ή μελετών και επίβλεψη έργων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημόσιων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφελείας και των κοινωφελών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων.

β) Στο ποσό της νόμιμης αμοιβής, για τις υπόλοιπες περιπτώσεις.

7. Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος μπορεί να γίνει και σε περίπτωση που ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κρίνει με αιτιολογημένη

απόφασή του ότι το τεκμαρτό εισόδημα, που προσδιορίζεται κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 15 έως 19 και τις λοιπές δαπάνες διαβίωσης γενικά του φορολογούμενου, της συζύγου και των προσώπων που τον βαρύνουν, καθώς και τα στοιχεία της παραγράφου 9, υπερβαίνει το καθαρό εισόδημα από την άσκηση του ελεύθεριου επαγγέλματος που δηλώθηκε. Αν το εισόδημα που προσδιορίζεται με αυτόν τον τρόπο υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές και είναι ανώτερο από το εισόδημα που δηλώθηκε σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) τουλάχιστον, η υπόθεση παραπέμπεται σε τριμελή επιτροπή.

8. Πριν από την παραπομπή της υπόθεσης στην επιτροπή, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας οφείλει να ανακοινώσει με έγγραφο, το οποίο επιδίδεται νομίμως στον υπόχρεο μαζί με αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου, την πρόθεσή του για την παραπομπή. Ο φορολογούμενος δικαιούται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση του εγγράφου, να αποδεχθεί το εισόδημα από την άσκηση ελεύθεριου επαγγέλματος που προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, υποβάλλοντας σχετική αρχική ή συμπληρωματική δήλωση. Στην περίπτωση αυτήν επιβάλλονται οι προσαυξήσεις που ορίζονται από τις οικείες διατάξεις για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς.

9. Η επιτροπή προσδιορίζει το ακαθάριστο και το καθαρό εισόδημα που απέκτησε κάθε υπόχρεος από την άσκηση ελεύθεριου επαγγέλματος, αφού λάβει υπόψη της τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Τη δήλωση του υποχρέου, το υπόμνημα που τυχόν υπέβαλε, καθώς και τα στοιχεία που προσκομίζει ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μαζί με την έκθεση ελέγχου προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος.

β) Το είδος, τον τόπο και το χρόνο άσκησης του επαγγέλματος, τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται και την έκταση των εργασιών του υποχρέου.

γ) Το προσωπικό που απασχολεί και τα ποσά που καταβάλλει ο υπόχρεος για αποδοχές γενικά, καθώς και το ύψος των επαγγελματικών δαπανών.

δ) Κάθε άλλο στοιχείο που μπορεί να βοηθήσει το σχηματισμό ορθής κρίσης για το πραγματικό εισόδημα που αποκτήθηκε από τον υπόχρεο.

Η επιτροπή κρίνει και αποφασίζει κατά πεποίθηση, χωρίς να δεσμεύεται από τον προσδιορισμό του εισοδήματος που έγινε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, και μπορεί να ενεργεί αυτοψία με όλα ή με μερικά από τα μέλη της.

10. Αν ο υπόχρεος αποδεχτεί το εισόδημα που προσδιορίστηκε από την επιτροπή, υποβάλλει αρχική ή συμπληρωματική δήλωση, κατά περίπτωση, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της επιτροπής, οπότε επιβάλλεται ο πρόσθετος φόρος που ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 86. Στην αντίθετη περίπτωση ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκδίδει και κοινοποιεί στον υπόχρεο φύλλο ελέγχου με το ποσό του εισοδήματος που προσδιόρισε η επιτροπή. Για το φύλλο ελέγχου, που εκδίδεται στην περίπτωση αυτή, δεν επιτρέπεται διοικητική επίλυση της διαφοράς.

11. Η επιτροπή που προβλέπεται από την παράγραφο 7 αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη:

α) Από τον πρόεδρο του διοικητικού πρωτοδικείου, ο οποίος προεδρεύει αυτής ή από διοικητικό δικαστή

που ορίζεται από αυτόν. Αν στην έδρα της νομαρχίας δεν εδρεύει διοικητικό πρωτοδικείο, της επιτροπής προεδρεύει ο πρόεδρος των πρωτοδικών ή δικαστής πρωτοδικών ή ειρηνοδίκης ή πάρεδρος που ορίζεται από τον πρόεδρο των πρωτοδικών.

β) Από τον επιθεωρητή δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών που εποπτεύει την αρμόδια φορολογική αρχή ή το νόμιμο αναπληρωτή του ή από υπάλληλο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α', που ορίζει με απόφασή του ο επιθεωρητής των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών.

γ) Από έναν εκπρόσωπο ή το νόμιμο αναπληρωτή του, του Οικονομικού ή του Εμπορικού και Βιομηχανικού ή Επαγγελματικού ή Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου ή του οικείου επαγγελματικού συλλόγου.

Τα πρόσωπα αυτά ορίζει ο οικείος νομάρχης από πίνακα πέντε (5) τουλάχιστον αντιπροσώπων, τον οποίο υποχρεούται η διοίκηση της οικείας επαγγελματικής οργάνωσης να καταρτίσει και να τον αποστείλει μέχρι τις 20 Ιανουαρίου κάθε έτους. Αν η οικεία επαγγελματική οργάνωση παραλείψει να αποστείλει αυτόν τον πίνακα ή αν δεν υπάρχει στην έδρα της νομαρχίας αντίστοιχη επαγγελματική οργάνωση, ο νομάρχης ορίζει ως τρίτο μέλος της επιτροπής και αναπληρωτή του, ένα φορολογούμενο από κατάσταση που συντάσσεται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, η οποία περιλαμβάνει πέντε (5) τουλάχιστον φορολογούμενους.

Εισηγητής της επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου ορίζεται ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Β' τουλάχιστον, της οικείας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, οριζόμενος από αυτόν. Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που συνεδριάζει η επιτροπή. Η επιτροπή συνεδριάζει στο κατάστημα της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας του νομού και για την περιοχή της τέρως διοικήσεως πρωτεύουσας και της πόλης της Θεσσαλονίκης στο κατάστημα της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή του οικείου νομάρχη. Η επιτροπή κρίνει χωρίς να δεσμεύεται από τυχόν προσδιορισμό της φορολογικής διαφοράς από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Στον πρόεδρο της επιτροπής, τα μέλη, τον εισηγητή και το γραμματέα καταβάλλεται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση, η οποία καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Η θητεία της επιτροπής είναι ετήσια. Τα μέλη της επιτροπής που δεν είναι δικαστικοί ή δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους, να δώσουν ενώπιον του προέδρου της επιτροπής τον όρκο του δημόσιου υπαλλήλου. Σε περίπτωση αναδιορισμού του ίδιου μέλους ο όρκος επαναλαμβάνεται. Αν τα ορισθέντα από τους ιδιώτες μέλη που κλητεύθηκαν επί αποδείξει δεν προσήλθαν κατά την ώρα και ημέρα που έχει ορισθεί για τη συνεδρίαση ή αν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι εφικτή η σύμπραξη αυτών στην επιτροπή, καλούνται για αναπλήρωσή τους δύο δημόσιοι υπάλληλοι, που υπηρετούν στην έδρα του νομού που συνεδριάζει η επιτροπή από τον πρόεδρο της επιτροπής, ο οποίος ορίζει τον ένα αναπληρωτή του άλλου.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα της λειτουργίας των επιτροπών αυτών, καθώς και η συγκρότησή τους, η οποία όμως μπορεί με εξου-

σιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών να ανατεθεί στους κατά τόπους αρμόδιους νομάρχες.

Άρθρο 51

Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από ελευθέριο επάγγελμα

1. Ως ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος του δικηγόρου, ιατρού, οδοντίατρου, κτηνιάτρου, ψυχολόγου, φυσιοθεραπευτή, οικονομολόγου, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη και αναλυτή-προγραμματιστή που δεν τηρούν βιβλία, αν και υπόχρεοι, ή τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, θεωρείται εκείνο που προκύπτει από το άθροισμα της επαγγελματικής αμοιβής και της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής εγκατάστασης, κλιμακούμενο ανάλογα με τα έτη άσκησης του επαγγέλματος και προσαυξανόμενο με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

Ειδικά, για τους δικηγόρους, αντί επαγγελματικής αμοιβής λαμβάνεται υπόψη τεκμαρτό εισόδημα που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο αριθμό παραστάσεων, αυξανόμενο ή μειούμενο με βάση ειδικότερα κριτήρια. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται κλιμάκωση του ελάχιστου καθαρού εισοδήματος με βάση τα έτη άσκησης του επαγγέλματος.

2. Ως ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσης του εισοδήματος αυτού, του καλλιτέχνη ή του τραγουδιστή των κέντρων διασκέδασης, που δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, θεωρείται αυτό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της επαγγελματικής αμοιβής, όπως ορίζεται στην υποπερίπτωση στστ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου και του δείκτη δικογραφικής δραστηριότητας.

3. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Η επαγγελματική αμοιβή:

αα) Του ιατρού, το ποσό των δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (2.500.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις ετήσιες τακτικές αποδοχές ιατρού, επιμελητή Β' του Εθνικού Συστήματος Υγείας στο πρώτο έτος υπηρεσίας.

ββ) Του οδοντίατρου και του ψυχολόγου, το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις ετήσιες τακτικές αποδοχές οδοντίατρου επιμελητή Γ' του Εθνικού Συστήματος Υγείας στο πρώτο έτος υπηρεσίας.

γγ) Του δικηγόρου, το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί σε εισόδημα δικηγόρου με τριάντα (30) παραστάσεις.

δδ) Του φυσιοθεραπευτή και του κτηνιάτρου, το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις ετήσιες τακτικές αποδοχές μισθωτού φυσιοθεραπευτή - νοσηλεύτη στο πρώτο έτος υπηρεσίας και κτηνιάτρου μισθωτού στο δημόσιο τομέα στο πρώτο έτος υπηρεσίας προσαυξημένες κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

εε) Του οικονομολόγου, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη και αναλυτή - προγραμματιστή, το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις

ετήσιες τακτικές αποδοχές μισθωτού λογιστή στο πρώτο έτος υπηρεσίας.

σστ) Του καλλιτέχνη ή τραγουδιστή των κέντρων διασκέδασης, το ποσό των δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (2.500.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές μουσικού με βάση το κατώτερο προβλεπόμενο ημερομίσθιο προσαυξημένο κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

Τα ποσά που αναφέρονται στις παραπάνω υποπεριπτώσεις αα' έως και σστ', αναπροσαρμόζονται κάθε έτος ανάλογα με το συνολικό ποσοστό αύξησης του μισθού των υπαλλήλων του Δημοσίου βάσει της εισοδηματικής πολιτικής, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά την αναπροσαρμογή τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη εκατοντάδα χιλιάδας.

β) Συντελεστής δισκογραφικής δραστηριότητας, ο οποίος, ανάλογα με την κυκλοφορία των δίσκων και συναφών του έτους φορολογίας και του αμέσως προηγούμενου έτους, προσδιορίζεται ως εξής:

Εάν έχει κυκλοφορήσει δίσκο με κυκλοφορία μέχρι 5000	τεμ.	1,5	3
· · · από 5001 έως 10.000	·	·	4
· · · 10.001 έως 15.000	·	·	5
· · · 15.001 έως 20.000	·	·	7
· · · 20.001 έως 30.000	·	·	9
· · · άνω των 30.000	·	·	11

γ) Μισθωτική αξία, ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της τιμής ζώνης που ισχύει κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, με τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας της επαγγελματικής εγκατάστασης. Για τις περιοχές οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως τιμή ζώνης λαμβάνεται η κατώτερη τιμή ζώνης, που ισχύει για την πρωτεύουσα του νομού, όπου ασκείται το επάγγελμα.

Τα παραπάνω πρόσωπα, όταν συστεγάζονται στην ίδια επαγγελματική εγκατάσταση, η μισθωτική αξία επιμερίζεται ανάλογα με τον αριθμό των συστεγαζομένων. Η αντιστοιχούσα έκταση επαγγελματικής εγκατάστασης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον πρόκειται για δικηγόρο και σαράντα (40) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον πρόκειται για ιατρό, οδοντίατρο, κτηνίατρο και ψυχολόγο. Ο ιατρός, ο οδοντίατρος, ο ψυχολόγος και ο δικηγόρος, εφόσον χρησιμοποιούν ως επαγγελματική εγκατάσταση την κατοικία τους, ως επιφάνεια που υπολογίζεται η μισθωτική αξία λαμβάνονται υπόψη σαράντα (40) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον πρόκειται για ιατρό, οδοντίατρο και ψυχολόγο, είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον πρόκειται για δικηγόρο.

4. Το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος των προσώπων της παραγράφου 1, με εξαίρεση του δικηγόρου, κλιμακώνεται ανάλογα με τα έτη άσκησης του επαγγέλματος, από το 4ο έτος κατά δέκα τοις εκατό (10%) ανά έτος μέχρι το 20ο έτος, μειούμενο από το 21ο έτος κατά το ίδιο ποσοστό ανά έτος.

5. Για τους δικηγόρους το ελάχιστο καθαρό εισόδημα που προκύπτει από το άθροισμα του τεκμαρτού εισοδήματος κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση γγ' της

περίπτωσης α' της παραγράφου 3 και της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής εγκατάστασης, προσαυξάνεται ως εξής:

α) Κατά ένα τοις εκατό (1%) για κάθε γραμμάτιο προείσπραξης πέραν των τριάντα (30) κατ' έτος, με εξαίρεση τα γραμμάτια προείσπραξης που αφορούν σε διεξαγωγές, παραστάσεις ενώπιον πταισματοδικείου και μεταβιβάσεις ακινήτων, τις κατ' αποκοπή παραστάσεις για λογαριασμό του Δημοσίου, των δήμων και κοινοτήτων, των δημόσιων οργανισμών και επιχειρήσεων, των ασφαλιστικών εταιριών, του Επικουρικού Κεφαλαίου και των Τραπεζών, καθώς και των εργατικών υποθέσεων για τις οποίες υποβάλλεται το εργολαβικό συμβόλαιο στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία. Οι εξαιρέσεις αυτής της περίπτωσης ισχύουν και για τις επόμενες περιπτώσεις β' και γ'. Για όσους έχουν λιγότερα από τριάντα (30) γραμμάτια προείσπραξης κατ' έτος, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος μειώνεται κατά ένα και μισό τοις εκατό (1,5%) για κάθε γραμμάτιο προείσπραξης κάτω των τριάντα (30).

β) Κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε παράσταση σε πενταμελή εφετεία και κατά τρία τοις εκατό (3%) σε τριμελή εφετεία.

γ) Κατά δέκα τοις εκατό (10%) για κάθε παράσταση σε εφετεία κακουρηγημάτων, κακουρηγοδικεία και ανώτατα δικαστήρια.

δ) Στις περιπτώσεις των εργατικών υποθέσεων, όπου ο δικηγόρος αμειβεται με εργολαβικό συμβόλαιο, υποχρεούται, από τη δημοσίευση του παρόντος, να υποβάλλει αντίγραφο του συμβολαίου αυτού στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία. Το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί κοινής ωφελείας, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου υποχρεούνται να παρακρατούν ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αμοιβής του δικηγόρου. Τα ίδια πρόσωπα αποδίδουν τα ποσά της παρακράτησης της παραγράφου αυτής μέχρι τη 10η ημέρα του επόμενου μήνα. Μαζί με την οικεία δήλωση απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου γνωστοποιείται στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία και αντίγραφο της απόφασης του δικαστηρίου. Σε περιπτώσεις εργατικών υποθέσεων που δεν έχει υποβληθεί το εργολαβικό συμβόλαιο, το καθαρό εισόδημα του δικηγόρου, που προκύπτει με βάση το άρθρο αυτό προσαυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές ανά ομόδικο των υποθέσεων αυτών.

ε) Με το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού που προκύπτει από τις κατ' αποκοπή παραστάσεις για λογαριασμό του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημόσιων οργανισμών και επιχειρήσεων, ασφαλιστικών εταιριών και τραπεζών, εφόσον το ποσό αυτό προκύπτει από σχετική βεβαίωση και με το πενήντα τοις εκατό (50%) του μερίσματος που διανέμεται κατ' έτος από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο.

6. Το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος, που προκύπτει από το άθροισμα της επαγγελματικής αμοιβής ή του τεκμαρτού εισοδήματος στην περίπτωση δικηγόρου και της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής εγκατάστασης, μετά την προβλεπόμενη κλιμάκωση στην παράγραφο 5 και τις προσαυξήσεις κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4, προσαυξάνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια ως εξής:

Α) Του ιατρού:

α) Με βάση την ειδικότητα:

αα) Κατά σαράντα τοις εκατό (40%) για τους χειρουργούς όλων των ειδικοτήτων, εφόσον ασκούν χειρουργική ειδικότητα σε οποιοδήποτε νοσηλευτικό ίδρυμα, μαιευτήρες και ορθοδοντικούς.

ββ) Κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για όλες τις κλινικές ειδικότητες ιατρών.

β) Με βάση τους πανεπιστημιακούς και επαγγελματικούς τίτλους:

αα) Κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για τους καθηγητές πανεπιστημίου οποιασδήποτε βαθμίδας.

ββ) Κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για τους λέκτορες, τους κατέχοντες μεταπτυχιακούς και επαγγελματικούς τίτλους. Ως επαγγελματικός τίτλος για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρείται η θέση του υπεύθυνου διεύθυνσης ή τμήματος που κατείχε, πριν την έναρξη άσκησης ελεύθεριου επαγγέλματος, σε οποιοδήποτε νοσηλευτικό ίδρυμα.

β) Του δικηγόρου με βάση τους πανεπιστημιακούς τίτλους, που αναφέρονται σε νομικά μαθήματα της εφαρμοσμένης νομικής επιστήμης:

α) Κατά τριάντα τοις εκατό (30%) για τους καθηγητές πανεπιστημίου, οποιασδήποτε βαθμίδας.

β) Κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τους λέκτορες.

γ) Του οικονομολόγου, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη και αναλυτή-προγραμματιστή με βάση τους τίτλους σπουδών:

α) Κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τους πτυχιούχους ελληνικών ή ξένων πανεπιστημίων.

β) Κατά πέντε τοις εκατό (5%) για τους πτυχιούχους Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ή αντίστοιχων σχολών εξωτερικού.

7. Αν ο φορολογούμενος δηλώνει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και από άσκηση ελεύθεριου επαγγέλματος, το συνολικό εισόδημα που προκύπτει με βάση τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους μειώνεται ως εξής:

α) Του ιατρού, οδοντίατρο, κτηνιάτρο και ψυχολόγου κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Το συνολικό όμως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και του υπόλοιπου μετά τη μείωση αυτή εισοδήματος, δεν μπορεί να είναι μικρότερο του συνολικού εισοδήματος που προκύπτει με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

β) Του φυσιοθεραπευτή, οικονομολόγου, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη και αναλυτή - προγραμματιστή κατά πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον διαθέτουν επαγγελματική εγκατάσταση. Το συνολικό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και του υπόλοιπου μετά τη μείωση αυτή εισοδήματος, δεν μπορεί να είναι μικρότερο του συνολικού εισοδήματος που προκύπτει με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Στην περίπτωση αυτήν, εάν τα παραπάνω πρόσωπα δεν διαθέτουν επαγγελματική εγκατάσταση, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις αυτού του άρθρου.

γ) Το συνολικό εισόδημα του ιατρού, οδοντίατρο, κτηνιάτρο, ψυχολόγου και φυσιοθεραπευτή μειώνεται επίσης κατά τριάντα τοις εκατό (30%), εφόσον κατοικούν και ασκούν το επάγγελμα σε παραμεθόρια περιοχή.

8. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν έχουν εφαρμογή για δικηγόρους που ασκούν το επάγγελμα παράλληλα και με πάγια αντιμισθία ή είναι μισθωτοί ή συνταξιούχοι και έχουν πραγματοποιήσει λιγότερες από πέντε (5) παραστάσεις σε εφετεία κακουργημάτων, κακουργοδικεία και ανώτατα δικαστήρια συνολικά. Το συνολικό όμως εισόδημα των δικηγόρων που προέρχεται από μισθωτές υπηρεσίες και από την άσκηση ελεύθεριου

επαγγέλματος δεν μπορεί να είναι κατώτερο από αυτό που προκύπτει κατά τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

9. Δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις αυτού του άρθρου κατά τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης του επαγγέλματος και εφόσον δεν έχουν παρέλθει δέκα (10) έτη από την απόκτηση του πτυχίου. Για τον υπολογισμό της τριετίας ως πρώτο έτος θεωρείται το επόμενο εκείνου μέσα στο οποίο ο φορολογούμενος υπέβαλε για πρώτη φορά δήλωση έναρξης επαγγέλματος. Σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί τέτοια δήλωση ή έχει υποβληθεί εκπρόθεσμα μετά την πάροδο εξαμήνου από την πραγματική έναρξη άσκησης του επαγγέλματος, οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα πρώτα έτη άσκησης επαγγέλματος.

Στην περίπτωση κατά την οποία η έναρξη επαγγέλματος ή η διακοπή εργασιών έγινε μέσα στην κρινόμενη περίοδο, το εισόδημα που προκύπτει με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα, όσα και οι μήνες λειτουργίας της επιχείρησης. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) ημέρες λογίζεται ολόκληρος μήνας.

10. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου, εφόσον πριν την έναρξη επαγγέλματος άσκησαν το επάγγελμά τους ως μισθωτοί ή με οποιαδήποτε άλλη σχέση εργασίας περισσότερο από μία δεκαετία, τότε για την εφαρμογή αυτού του άρθρου κατατάσσονται στο 10ο έτος άσκησης του επαγγέλματος.

Στα παραπάνω πρόσωπα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής περιλαμβάνονται οι προερχόμενοι ιατροί, οδοντίατροι, κτηνίατροι, ψυχολόγοι και φυσιοθεραπευτές από όλα τα δημόσια ή ιδιωτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και συναφείς υπηρεσίες και όσοι παρείχαν οικονομολογικές, λογιστικές, φορολογικές, καθώς και υπηρεσίες αναλυτή - προγραμματιστή σε οποιονδήποτε εργοδότη δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα.

11. Αν το δηλούμενο ποσό εισοδήματος από την άσκηση ελεύθεριου επαγγέλματος, όταν δεν τηρούν βιβλία αν και υπόχρεοι ή τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, είναι μικρότερο από το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος, όπως προσδιορίζεται αυτό με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου, η διαφορά προσαυξάνει το εισόδημα που δηλώνεται ως προερχόμενο από την άσκηση ελεύθεριου επαγγέλματος και ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό εισόδημα που προκύπτει με αυτόν τον τρόπο.

12. Το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος ελεύθερου επαγγελματία, ο οποίος, εκτός από την άσκηση του επαγγέλματος ατομικά, συμμετέχει και σε μία ή περισσότερες εταιρίες ελευθέρων επαγγελματιών της παρ. 4 του άρθρου 2, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από αυτό που προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

Όταν ελεύθερος επαγγελματίας δεν ασκεί ατομικά ελεύθεριο επάγγελμα, αλλά το εισόδημά του προέρχεται από συμμετοχή σε μία ή περισσότερες από τις ανωτέρω εταιρίες ελευθέρων επαγγελματιών, ως ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος θεωρείται αυτό που θα προέκυπτε, αν ασκούσε το ελεύθεριο επάγγελμά του ατομικά. Στην περίπτωση αυτήν, ως επαγγελματική εγκατάσταση ελεύθερου επαγγελματία θεωρείται αυτή που αντιστοιχεί στην εταιρία που συμμετέχει με το μεγαλύτερο ποσοστό. Το εμβαδόν όμως της επαγγελματικής του εγκατάστασης δεν μπορεί να είναι κάτω των σαράντα (40) τετραγωνικών μέτρων για ιατρό, οδοντίατρο, κτηνίατρο,

ψυχολόγο και είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα για τα λοιπά ελευθέρια επαγγέλματα.

Για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος του φυσικού προσώπου της παραγράφου αυτής αφαιρείται το ποσό που φορολογήθηκε αυτοτελώς στο όνομα της εταιρίας.

13. Οι διατάξεις των παρ. 20, 21, 22 και 23 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 24 του άρθρου 33 εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις αυτού του άρθρου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ, ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ
ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 52
Προκαταβολή του φόρου

1. Με βάση τη δήλωση του άρθρου 61 και τους λοιπούς τίτλους βεβαίωσης του άρθρου 74 βεβαιώνεται ποσό ίσο με το μισό του φόρου που προκύπτει από τους βεβαιωτικούς αυτούς τίτλους, για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου οικονομικού έτους. Αν στους βεβαιωτικούς αυτούς τίτλους περιλαμβάνονται και εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατείται στην πηγή ή καταβάλλεται κατά τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων, ο φόρος που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε για τα εισοδήματα αυτά εκπίπτει από το φόρο που πρέπει να βεβαιωθεί κατά το προηγούμενο εδάφιο. Αν το εισόδημα με βάση το οποίο ενεργείται η βεβαίωση του φόρου προσδιορίζεται κατά τρόπο τεκμαρτό, ο φόρος που αναλογεί στο τεκμαρτό αυτό εισόδημα λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ποσού που πρέπει να βεβαιωθεί κατά το άρθρο αυτό. Όταν υποβάλλεται δήλωση για πρώτη φορά το προς βεβαίωση ποσό της παραγράφου αυτής περιορίζεται στο μισό. Για την καταβολή του φόρου της βεβαίωσης αυτής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 9.

2. Οι διατάξεις του πρώτου και του τέταρτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν:

α) Το ποσό που πρέπει να βεβαιωθεί δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές.

β) Στους βεβαιωτικούς τίτλους περιλαμβάνονται μόνο εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες γενικά και από ιδιοκατοίκηση κύριας κατοικίας.

3. Αν δεν υποβληθεί δήλωση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει στη βεβαίωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου, με βάση την υπάρχουσα εγγραφή για το εγγύτερο, πριν από την παράλειψη υποβολής της δήλωσης οικονομικό έτος, εφόσον διαπιστώνεται ότι ο υπόχρεος εξακολουθεί να αποκτά το εισόδημα.

4. Ειδικά, για τους αρχιτέκτονες και τους μηχανικούς ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται ως εξής:

α) Σε τέσσερα τοις εκατό (4%) της νόμιμης αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν λιμενικά έργα κάθε είδους στα οποία περιλαμβάνονται, οι ανωδομές πάνω σε αυτά, υδραυλικά έργα και έργα οδοποιίας και σιδηροδρόμων, καθώς και τοπογραφικές γενικά εργασίες.

β) Σε δέκα τοις εκατό (10%) της νόμιμης αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν ο-

ποιασδήποτε άλλης φύσης έργα και για την επίβλεψη της εκτέλεσης αυτών, καθώς και των έργων της προηγούμενης περίπτωσης και της ενέργειας πραγματογνωμοσύνης κ.λπ. για τα έργα αυτά.

Εξαιρητικά, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για την επίβλεψη της εκτέλεσης κάθε είδους τεχνικών έργων που ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις, ο προκαταβλητέος φόρος επιβάλλεται πριν από τη θεώρηση των οικείων εργασιών από την αρμόδια αρχή στο ποσό της αμοιβής επίβλεψης του δικαιούχου, όπως αυτή κατατίθεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ. 242/1984 (ΦΕΚ 96 Α') και προκειμένου για εκπόνηση μελετών ή σχεδίων και επίβλεψη έργων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των κοινωφελών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων, ο προκαταβλητέος φόρος κατά τα ποσοστά της παραγράφου αυτής, υπολογίζεται στο ποσό της συμβατικής αμοιβής. Το ποσό του φόρου, που προκύπτει κατά τα οριζόμενα στην παρούσα, αποδίδεται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας, όπου βρίσκεται η επαγγελματική έδρα του δικαιούχου των αμοιβών αρχιτέκτονα ή μηχανικού με την υποβολή δήλωσης πριν από τη θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή από τη χορήγηση της σχετικής άδειας από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου.

Η δήλωση αυτή περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου της αμοιβής, τη διεύθυνσή του, τη νόμιμη ή συμβατική κατά περίπτωση αμοιβή, τον προκαταβλητέο φόρο, την αρμόδια για τη φορολογία δημόσια οικονομική υπηρεσία του ίδιου και εκείνου που του ανέθεσε τη σύνταξη της μελέτης ή των σχεδίων ή την επίβλεψη, πλην των περιπτώσεων που την ανάθεση έκανε το Δημόσιο. Η υπηρεσία του Δημοσίου που είναι αρμόδια για τη θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή για τη χορήγηση της άδειας, απαγορεύεται να προβεί στη θεώρηση ή στη χορήγηση της άδειας, αν δεν καταβληθεί προηγουμένως στη δημόσια οικονομική υπηρεσία το οφειλόμενο ποσό του προκαταβλητέου φόρου. Η καταβολή αποδεικνύεται με την προσκόμιση του οικείου τριπλότυπου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, όπως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί:

α) Να ορίζεται, όπως για εισόδημα από εμπορία καπνού σε φύλλα αντί για την προκαταβολή σε ποσό ίσο με το μισό του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα του προηγούμενου οικονομικού έτους, προκαταβάλλεται για το φόρο του εισοδήματος του οικονομικού έτους που έχει αρχίσει, πριν από την έκδοση από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της άδειας μεταφοράς ή μεταβίβασης του καπνού, ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στην αξία του τιμολογίου των εξαγόμενων στην αλλοδαπή και ένα τοις εκατό (1%) στα πωλούμενα στο εσωτερικό καπνά σε φύλλα.

β) Να ορίζεται, όπως η προκαταβολή υπολογίζεται με άλλο τρόπο, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 53

Μείωση του προκαταβλητέου φόρου

1. Σε περίπτωση που τυχόν μειωθεί το εισόδημα κατά

ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και πάνω, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει με αίτησή του τη μείωση του φόρου που βεβαιώθηκε κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Η αίτηση υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μήνα Σεπτεμβρίου του οικονομικού έτους στο οποίο έγινε η βεβαίωση και αφορά το ποσό του φόρου για τις δόσεις που δεν έγιναν ληξιπρόθεσμες κατά το χρόνο της υποβολής της αίτησης. Κατά την εκτίμηση της μείωσης του εισοδήματος από εμπορικές γενικά επιχειρήσεις ή από γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή από την άσκηση του ελεύθεριου επαγγέλματος, λαμβάνονται ενδεικτικά υπόψη:

α) Το ποσό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης στην τρέχουσα διαχειριστική περίοδο, συγκρινόμενο με τα ακαθάριστα έσοδα της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου διαχειριστικού έτους.

β) Το ποσοστό των δαπανών και εξόδων διαχείρισης επί των ακαθάριστων εσόδων της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου.

γ) Οι ουσιώδεις μεταβολές που τυχόν επήλθαν στους παράγοντες διαμόρφωσης του μικτού κέρδους της επιχείρησης κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο σε σχέση με την προηγούμενη.

δ) Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο πολύ πιθανολογείται μείωση του κέρδους της τρέχουσας χρήσης.

2. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει στην επαλήθευση της αίτησης που του υποβλήθηκε και υποχρεούται, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της, να ανακοινώσει στο φορολογούμενο τα αποτελέσματα του ελέγχου. Αν διαπιστώσει ότι το εισόδημα μειώθηκε πραγματικά κατά το ποσοστό της προηγούμενης παραγράφου, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει στην έκπτωση ανάλογου, με τη μείωση που επήλθε, ποσού φόρου από τις επόμενες δόσεις που οφείλονται.

3. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, ο φορολογούμενος δικαιούται όπως τις από τη λήξη της προθεσμίας και μετά απαιτητές δόσεις του φόρου, καταβάλλει μειωμένες κατά το ποσοστό της μείωσης των εισοδημάτων του, όπως αυτό αναφέρεται στην αίτησή του που υπέβαλε για το σκοπό αυτόν, με επιφύλαξη να καταβάλει τον τυχόν επιπλέον οφειλόμενο φόρο κατά τον έλεγχο της δήλωσης και την οριστική εκκαθάρισή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 54

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα
από κινητές αξίες

1. Στα διανεμόμενα κέρδη των ημεδαπών ανώνυμων εταιριών, με τη μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών, εκτός μισθού, των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των διευθυντών, καθώς και των αμοιβών εργατοϋπαλληλικού προσωπικού, ουδεμία παρακράτηση φόρου ενεργείται, ως φορολογούμενα τα εισοδήματα αυτά στο όνομα του νομικού προσώπου. Εξαιρετικά, στα μερίσματα που διανέμονται από ημεδαπές εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και στα κέρδη από ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια, ενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις δια-

τάξεις των άρθρων 16 και 48 του ν. 1969/1991.

2. Στα εισοδήματα της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 24 ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εξαντλουμένης της φορολογικής υποχρέωσης του δικαιούχου για τα εισοδήματα αυτά.

3. Στα λοιπά εισοδήματα των άρθρων 24 και 25 ενεργείται παρακράτηση, έναντι του φόρου που αναλογεί, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), επιφυλασσόμενων των διατάξεων του άρθρου 12 του παρόντος.

Εξαιρετικά, για αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου και τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές, που εκπίπτουν, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α', β', γ' της παρ. 6 του άρθρου 105 από τα ακαθάριστα έσοδα, καθώς και για τα εισοδήματα των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου 25, ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), εξαντλουμένης της φορολογικής υποχρέωσης του δικαιούχου για τα εισοδήματα αυτά.

Στα εισοδήματα του προηγούμενου εδαφίου, που προέρχονται από ανώνυμη εταιρία, της οποίας οι μετοχές είναι ανώνυμες μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η παρακράτηση φόρου ενεργείται με συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%). Αν όμως η ανώνυμη εταιρία έχει ονομαστικές και ανώνυμες μετοχές, ο αυξημένος συντελεστής παρακράτησης φόρου εφαρμόζεται στην περίπτωση κατά την οποία ο αριθμός των ανώνυμων μετοχών που υπάρχουν κατά την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των μετοχών.

4. Η παρακράτηση φόρου ενεργείται:

α) Για εισοδήματα από αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου, τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές, που εκπίπτουν, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παρ. 6 του άρθρου 105 από τα ακαθάριστα έσοδα, καθώς και για τα εισοδήματα της παρ. 5 του άρθρου 25, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου.

β) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 24, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου ή της εγγραφής αυτών στον οικείο λογαριασμό των βιβλίων της ασφαλιστικής εταιρίας.

γ) Για τα εισοδήματα της παρ. 2 του άρθρου 25 κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου και το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την έγκριση από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

δ) Για εισοδήματα από ομολογίες και χρεόγραφα των ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, καθώς και από κινητές αξίες γενικά αλλοδαπής προέλευσης, κατά την εξαργύρωση των τοκομεριδίων ή της εισπράξεως των μερισμάτων από το δικαιούχο.

ε) Για τόκους, από την καταβολή τους ή την εγγραφή τους στα βιβλία του οφειλέτη σε πίστωση του δανειστή.

στ) Για τα μερίσματα που διανέμουν οι ημεδαπές εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, κατά το χρόνο έγκρισής τους από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

ζ) Για τα κέρδη από ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια, κατά το χρόνο έγκρισής τους από την Α.Ε. Διαχειρίσεως.

5. Υπόχρεος σε παρακράτηση φόρου ορίζεται:

α) Για τα εισοδήματα των περιπτώσεων α', β', γ' και στ' της προηγούμενης παραγράφου, η ημεδαπή ανώνυμη εταιρία που τα καταβάλλει.

β) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης δ' της προ-

ηγούμενης παραγράφου, αυτός που ενεργεί στην Ελλάδα την εξαργύρωση ή την καταβολή τους.

γ) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης ε' της προηγούμενης παραγράφου, ο χρεώστης που καταβάλλει τους τόκους.

δ) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης ζ' της προηγούμενης παραγράφου η Α.Ε. Διαχείρισεως που τα καταβάλλει.

Άρθρο 55

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις

1. Στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις η παρακράτηση του φόρου ενεργείται ως εξής:

α) Στα εισοδήματα της περίπτωσης στ' της παρ. 3 του άρθρου 28, με συντελεστή τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), που εφαρμόζεται στο ποσό που προκύπτει μετά την αφαίρεση των ασφαλιστικών εισφορών και των αναλογούντων τελών χαρτοσήμου. Ο φόρος παρακρατείται από την ανώνυμη εταιρία κατά την καταβολή των μισθών και για την απόδοσή του εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 59. Με την παρακράτηση του πιο πάνω φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τους μισθούς που λαμβάνουν.

β) Στα εισοδήματα εργοληπτών κατασκευής κάθε είδους τεχνικών έργων και ενοικιαστών δημόσιων, δημοτικών, κοινοτικών ή λιμενικών προσόδων με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) που υπολογίζεται στην αξία του κατασκευαζόμενου έργου ή του μισθώματος. Υπόχρεος σε παρακράτηση ορίζεται το Δημόσιο γενικά και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργεί εκκαθάριση ή καταβολή για τις περιπτώσεις αυτές. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν παρακρατήθηκε ο φόρος, τότε αυτός αποδίδεται με δήλωση του δικαιούχου της αμοιβής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 60.

γ) Στα εισοδήματα αντιπροσώπων, πρακτόρων, μεσιτών κ.λπ. από αμοιβές ή προμήθειες για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας από αλλοδαπά εργοστάσια ή αλλοδαπούς οίκους οποιασδήποτε φύσης υλικού, με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) που υπολογίζεται στο ποσό της αμοιβής ή της προμήθειάς τους. Το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οι τράπεζες υποχρεούνται να παρακρατούν το φόρο κατά την εκκαθάριση ή καταβολή των αμοιβών ή προμηθειών.

δ) Στην επιχειρηματική αμοιβή, που θεωρείται ότι καταβάλλεται στους διαχειριστές εταιριών των περιορισμένης ευθύνης κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 109, με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) πλέον τελών χαρτοσήμου και εισφοράς υπέρ Ο.Γ.Α. (1,20%). Η παρακράτηση των πιο πάνω ποσών από την εταιρία περιορισμένης ευθύνης ενεργείται κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της και σε περίπτωση μη έγκρισής του, εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης, κατά το χρόνο που λήγει το τρίμηνο αυτό.

ε) Δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικοί οργανισμοί, συνεταιρισμοί και ενώσεις τους, σύλλογοι γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και

επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες, που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όταν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους, εκτός από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ.186/1992, προμήθειες, μεσιτείες, αμοιβές ή άλλες κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων, εφόσον σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ορίζεται από το π.δ.186/1992 η έκδοση θεωρημένου αποδεικτικού στοιχείου από το δικαιούχο των αμοιβών αυτών, οφείλουν να παρακρατούν κατά την καταβολή της αμοιβής φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό αυτής. Εξαιρούνται από την παρακράτηση οι προμήθειες που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρίες στους νόμιμους αντιπροσώπους ή εξουσιοδοτημένους γενικούς ή απλούς πράκτορές τους.

στ) Δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου γενικά, κατά την προμήθεια κάθε είδους αγαθών ή παροχής υπηρεσιών από επιχειρήσεις, υποχρεούνται όπως, κατά την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας αυτών, παρακρατούν φόρο εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών με συντελεστή ως ακολούθως:

αα) ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) για τα υγρά καύσιμα,

ββ) ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) για τα λοιπά αγαθά και

γγ) ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) για την παροχή υπηρεσιών.

Εξαιρούνται από την παρακράτηση φόρου οι υπόχρεοι του πρώτου εδαφίου:

αα) όταν προμηθεύονται αγαθά ή τους παρέχονται υπηρεσίες και δεν απαιτείται σύμβαση, εφόσον η καθαρή αξία αυτών, κατά συναλλαγή, δεν υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών,

ββ) όταν λαμβάνουν υπηρεσίες ή προμηθεύονται ηλεκτρικό ρεύμα, τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, τηλεγραφήματα, γραμματόσημα, φωταέριο, νερό και εισιτήρια γενικά,

γγ) όπου προβλέπεται παρακράτηση ή προκαταβολή φόρου από άλλη διάταξη για το ίδιο έσοδο και

δδ) όταν προμηθεύονται αγαθά ή τους παρέχονται υπηρεσίες από τις πολεμικές βιομηχανίες Ε.Α.Β., Ε.Β.Ο. και ΠΥΡΚΑΛ. Επίσης, εξαιρείται από την υποχρέωση παρακράτησης φόρου η δημόσια επιχείρηση ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ για τις υπηρεσίες που παρέχονται σε αυτή.

Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος παρακράτησης του φόρου και γενικά κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης αυτής.

ζ) Στα εισοδήματα που προέρχονται από αμοιβές ή προμήθειες λόγω διαμεσολάβησης για πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), που υπολογίζεται στο ποσό της αμοιβής ή προμήθειας του δικαιούχου. Οι Α.Ε. Διαχείρισεως

αμοιβαίων κεφαλαίων υποχρεούνται να παρακρατούν το φόρο κατά την καταβολή των προμηθειών ή αμοιβών.

η) Οι μισθοί και λοιπές αμοιβές που καταβάλλει η εταιρία περιορισμένης ευθύνης σε διαχειριστές εταιρίας αυτής, λόγω παρεχόμενων σε αυτήν υπηρεσιών, δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Για τα πιο πάνω ποσά, το νομικό πρόσωπο υποχρεούται, έναντι του οφειλόμενου φόρου επί της επιχειρηματικής αμοιβής, να καταβάλλει στο Δημόσιο φόρο που υπολογίζεται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), πλέον τελών χαρτοσήμου ένα τοις εκατό (1%). Για την απόδοση του φόρου αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 59.

Ο φόρος της περίπτωσης αυτής εκπίπτει από τον παρακρατούμενο, σύμφωνα με την περίπτωση δ', φόρο και το προκύπτον χρεωστικό υπόλοιπο καταβάλλεται εφάπαξ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 60. Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο επιστρέφεται.

2. Στις περιπτώσεις β', γ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου ο δικαιούχος των αμοιβών μπορεί να ζητήσει την παρακράτηση του φόρου με μεγαλύτερο συντελεστή.

Άρθρο 56

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις

1. Δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τράπεζες, πιστωτικοί οργανισμοί και συνεταιρισμοί ή ενώσεις συνεταιρισμών που καταβάλλουν επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις επί της παραγωγής, σε πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής, εφόσον οι δικαιούχοι ασχολούνται κατά κύριο επάγγελμα με την παραγωγή φυτικών ή ζωικών προϊόντων, υποχρεούνται όπως, κατά την καταβολή αυτών των ποσών στους δικαιούχους, παρακρατούν φόρο εισοδήματος, έναντι του φόρου που βαρύνει το δικαιούχο, ως εξής:

α) Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%), όταν το συνολικό ετήσιο ποσό αυτών είναι από δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) δραχμές έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές.

β) Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), όταν το συνολικό ετήσιο ποσό αυτών είναι από πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές και πάνω.

Εξαιρούνται της παρακράτησης αυτής οι επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις που χορηγούνται επί της παραγωγής ορεινών ή μειονεκτικών περιοχών.

Αν δικαιούχοι επιδοτήσεων ή επιχορηγήσεων δεν ασχολούνται κατά κύριο επάγγελμα με την παραγωγή φυτικών ή ζωικών προϊόντων, ο φόρος παρακρατείται με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον το συνολικό ετήσιο ποσό αυτών υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος παρακράτησης του φόρου, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 57

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

1. Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ο φόρος παρακρατείται από εκείνον, που απασχολεί κατά σύ-

στημα έμμισθο ή ημερομίσθιο προσωπικό είτε καταβάλλει συντάξεις, επιχορηγήσεις και κάθε άλλη παροχή. Η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή και ο φόρος υπολογίζεται ως εξής:

α) Στους αμειβομένους με μηνιαίο μισθό, τους συνταξιούχους και τους αμειβομένους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες με σχέση μίσθωσης εργασίας πάνω από ένα έτος στον ίδιο εργοδότη ή με σχέση μίσθωσης εργασίας αορίστου χρόνου, μετά από προηγούμενη αναγωγή του μισθού ή της σύνταξης ή του ημερομισθίου ή της αμοιβής, που ορίζεται με άλλη βάση, σε ετήσιο καθαρό εισόδημα, με συντελεστή στο καθαρό μηνιαίο ποσό, ως εξής:

Ετήσιο καθαρό εισόδημα (σε δραχμές)	Συντελεστής φόρου %
Μέχρι 1.600.000	0%
Από 1.600.001 - 2.000.000	2%
Από 2.000.001 - 2.500.000	3%
Από 2.500.001 - 3.000.000	4,5%
Από 3.000.001 - 3.500.000	6%
Από 3.500.001 - 4.500.000	8%
Από 4.500.001 - 5.500.000	12%
Από 5.500.001 - 7.000.000	16%
Από 7.000.001 - 10.000.000	20%
Από 10.000.001 - 15.000.000	24%
Από 15.000.001 και πάνω	30%

Το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τους πιο πάνω συντελεστές μειώνεται ως εξής:

αα) Για το σύζυγο με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον δεν τον βαρύνουν παιδιά.

ββ) Για το φορολογούμενο που είναι έγγαμος ή άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος στον οποίο έχει ανατεθεί επιμέλεια τέκνων, με τα ακόλουθα ποσοστά:

- δεκαπέντε τοις εκατό (15%), όταν βαρύνεται με ένα παιδί,

- είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), όταν βαρύνεται με δύο παιδιά,

- σαράντα τοις εκατό (40%), όταν βαρύνεται με τρία παιδιά,

- πενήντα πέντε τοις εκατό (55%), όταν βαρύνεται με τέσσερα παιδιά και πάνω.

γγ) Για τη σύζυγο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). Αν ο σύζυγος δεν αποκτά καθόλου εισόδημα ή αν η σύζυγος βαρύνεται με παιδιά από προηγούμενο γάμο, τα ποσοστά που αναφέρονται στην προηγούμενη υποπερίπτωση ββ' μειώνουν το φόρο που προκύπτει στο εισόδημα της συζύγου που είναι μισθωτός ή συνταξιούχος.

β) Στους αμειβομένους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ορισμένου χρόνου αλλά διάρκειας μικρότερης από ένα έτος, με συντελεστή στο ακαθάριστο ποσό του ημερομισθίου, ο οποίος ορίζεται σε τρία τοις εκατό (3%) για ημερομίσθιο πάνω από έξι χιλιάδες (6.000) δραχμές.

γ) Στις καθαρές αμοιβές για υπερωριακή εργασία, επιχορηγήσεις, επιδόματα, αποζημιώσεις και σε κάθε άλλου είδους πρόσθετες αμοιβές ή παροχές, οι οποίες καταβάλλονται τακτικά ή έκτακτα και δεν συνεντέλλονται με τις τακτικές αποδοχές, με συντελεστή ο οποίος ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

δ) Στα εισοδήματα, που καταβάλλονται αναδρομικά.

όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 46, με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο καταβαλλόμενο ποσό, ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά.

ε) Στο καθαρό ποσό των συντάξεων ή άλλων παροχών παρόμοιας φύσης, που καταβάλλονται από ταμεία επικουρικά, μετοχικά, αρωγής ή αλληλοβοήθειας, και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της περίπτωσης α', ο φόρος υπολογίζεται ως εξής:

αα) Με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει τις εξακόσιες χιλιάδες (600.000) δραχμές ετησίως.

ββ) Με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο τετρακόσιες χιλιάδες (1.400.000) δραχμές ετησίως.

γγ) Με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), αν το καθαρό ποσό της παροχής δεν υπερβαίνει τις εξακόσιες χιλιάδες (600.000) δραχμές ετησίως, εφόσον πρόκειται για παροχή που καταβάλλεται σε δικαιούχο, ο οποίος λαμβάνει παροχές μέχρι αυτό το ποσό από το δεύτερο και καθένα μετά το δεύτερο από τους πιο πάνω φορείς.

στ) Στις αμοιβές των αξιωματικών του εμπορικού ναυτικού για τις υπηρεσίες που παρέχουν σε πλοία, καθώς και για τις αμοιβές του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας, με βάση τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 9.

Ο φόρος που παρακρατείται, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' έως στ', μειώνεται κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) κατά την παρακράτησή του.

2. Για την εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων ισχύουν, κατά περίπτωση και οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7, καθώς και του άρθρου 59.

3. Στο μηνιαίο εισόδημα από αμοιβές για υπηρεσία ενεργού εφημερίας, που αποκτούν οι ιατροί που είναι ενταγμένοι στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), οι πανεπιστημιακοί ιατροί που δεν ασκούν ελευθέρια επάγγελμα και οι ειδικευόμενοι ιατροί που διέπονται από τις διατάξεις του ν.1397/1983 (ΦΕΚ 143 Α'), για ποσό που αντιστοιχεί σε δύο (2) ημέρες ενεργού κατά μήνα εφημερίας, ο φόρος υπολογίζεται και παρακρατείται με βάση την κλίμακα του άρθρου 9, όταν οι αμοιβές αυτές συνεντέλλονται σε μισθοδοτική κατάσταση μαζί με τις άλλες αποδοχές του δικαιούχου ή με βάση τους συντελεστές της περίπτωσης γ' όταν αυτές εντέλλονται με χωριστή κατάσταση. Για το ποσό που αντιστοιχεί στις υπόλοιπες ημέρες ενεργού εφημερίας παρακρατείται φόρος με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) και με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για το ποσό των αμοιβών αυτών. Ο φορολογούμενος όμως μπορεί το ποσό των ετήσιων αμοιβών του προηγούμενου εδαφίου, για τις οποίες παρακρατήθηκε φόρος με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), να το περιλάβει στη δήλωσή του, του οικείου οικονομικού έτους και να υπαχθεί σε φόρο με βάση την κλίμακα του άρθρου 9.

4. Τα επιδόματα της παρ. 3 του άρθρου 45 φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή φόρου δέκα τοις εκατό (10%).

Το ποσό του φόρου, που προκύπτει, παρακρατείται κατά την καταβολή των επιδομάτων από τον υπόχρεο για την καταβολή τους.

Οι δικαιούχοι μπορούν να περιλάβουν το συνολικό ποσό αυτών των επιδομάτων στην ετήσια δήλωση φο-

ρολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους, για να φορολογηθούν με βάση την κλίμακα του άρθρου 9. Στην περίπτωση αυτή, για το συμφητισμό του φόρου που παρακρατήθηκε, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ίδιου άρθρου.

5. Από το καθαρό ποσό του ειδικού επιδόματος των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 33 του ν.1892/1990 παρακρατείται φόρος με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) κατά την καταβολή του στους δικαιούχους. Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για το ποσό αυτών των αμοιβών. Ο δικαιούχος μπορεί να περιλάβει το ποσό αυτών των αμοιβών στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους, για να φορολογηθεί, ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, με την κλίμακα του άρθρου 9 αυτού του νόμου. Στην περίπτωση αυτή, από το φόρο που προκύπτει στο συνολικό του εισόδημα εκπίπτει ο φόρος που παρακρατήθηκε από το ποσό αυτών των αμοιβών.

6. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί για τους αμειβομένους με ημερομίσθιο, να μεταβάλλονται ο συντελεστής του παρακρατούμενου φόρου και το ποσό του ημερομισθίου.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται λεπτομερέστερα ο τρόπος παρακράτησης και ιδιαίτερα ο τρόπος αναγωγής των αμοιβών σε ετήσιο εισόδημα, ο υπολογισμός του φόρου σε περίπτωση που ο μισθωτός ή ο συνταξιούχος εισπράττει μισθούς, ημερομίσθια, πρόσθετες αμοιβές ή αποζημιώσεις ή συντάξεις ή μερίσματα και λοιπά βοηθήματα ή οποιαδήποτε παροχή από περισσότερους από έναν εργοδότες ή φορείς και γενικά ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 58

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από αμοιβές ελευθερίων επαγγελματιών

1. Στο εισόδημα από αμοιβές ελευθέρου επαγγέλματος ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών αυτών. Ο φόρος παρακρατείται από τις δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικούς οργανισμούς, συνεταιρισμούς και ενώσεις τους, συλλόγους γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και από επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, κατά την καταβολή των αμοιβών.

Επίσης, οι υπόχρεοι του προηγούμενου εδαφίου, όταν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους, εκτός από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 186/1992, προμήθειες, μειοτείες, αμοιβές ή άλλες κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων, εφόσον σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ορίζεται από το π.δ. 186/1992 η έκδοση θεωρημένου αποδεικτικού στοιχείου από το δικαιούχο των αμοιβών

αυτών, οφείλουν να παρακρατούν κατά την καταβολή της αμοιβής φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό αυτής.

Εξαιρούνται από την παρακράτηση οι προμήθειες που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρίες στους νόμιμους αντιπροσώπους ή εξουσιοδοτημένους γενικούς ή απλούς πράκτορές τους.

2. Ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει να παρακρατηθεί φόρος με μεγαλύτερο συντελεστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 59

Απόδοση του φόρου με τριμηνιαίες δηλώσεις

1. Όσοι παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 παρ. 1 περιπτώσεις α', ε' και η', 56, 57 και 58, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με εφάπαξ καταβολή στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας στην οποία έγινε η καταβολή των ποσών, για τα οποία έγινε η παρακράτηση, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου των μηνών Απριλίου, Ιουλίου, Οκτωβρίου και Ιανουαρίου κάθε έτους με προσωρινή δήλωση, η οποία περιλαμβάνει τα ακαθάριστα ποσά που έχουν καταβληθεί στο προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο και τον παρακρατηθέντα φόρο.

2. Ειδικώς, εάν ο υπόχρεος παρακράτησης φόρου απασχολεί ή καταβάλλει συντάξεις σε περισσότερα από πεντακόσια (500) πρόσωπα, ανεξάρτητα από το διάστημα που διαρκεί μέσα στο έτος η απασχόληση ή η συνταξιοδότησή τους, υποχρεούται να αποδίδει τα ποσά που παρακράτησε, κατά τη διάρκεια κάθε μήνα, μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα.

3. Εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις, εκείνοι που έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 57, οφείλουν να επιδίδουν μέσα στο μήνα Μάρτιο, κάθε έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στην περιφέρεια της οποίας καταβλήθηκαν οι αμοιβές, από τις οποίες ενεργείται η παρακράτηση, οριστική δήλωση που περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του, το ποσό των αμοιβών, το φόρο που παρακρατήθηκε από αυτές για κάθε μισθωτό ή ημερομίσθιο ή συνταξιούχο, κατά περίπτωση. Η δήλωση αυτή δεν παράγει έννομα αποτελέσματα αν ο υπόχρεος δεν έχει επιδώσει τις οικείες προσωρινές δηλώσεις ή δεν έχει αποδώσει με αυτές ολόκληρο το ποσό της οφειλής που προκύπτει στις αντίστοιχες περιόδους.

4. Κατ' εξαίρεση, οι υπόχρεοι που παρακρατούν φόρο κατά την καταβολή αμοιβών σε αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες σε πλοία, αποδίδουν με εφάπαξ καταβολή τα ποσά που παρακράτησαν, με εξαμηνιαίες δηλώσεις, τις οποίες θα υποβάλλουν στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου, για τα ποσά φόρου που παρακράτησαν κατά τη διάρκεια του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους και μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, για τα ποσά φόρου που παρακράτησαν κατά τη διάρκεια του δεύτερου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους.

Για την καταβολή του φόρου που πρέπει να παρα-

κρατείται από τις κάθε είδους αμοιβές των αξιωματικών των εμπορικών πλοίων ευθύνονται αλληλέγγυα και αδιαίρετα, βάσει του τίτλου που έχει αποκτηθεί έστω για έναν από τους υποχρέους, ο οποίος ισχύει και ως προς τους άλλους υποχρέους για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την είσπραξη του φόρου:

α) Όλοι οι κατά καιρούς πλοιοκτήτες, για το φόρο που οφείλεται πριν από τη χρονολογία μεταβίβασης από αυτούς της κυριότητας του πλοίου, ως και διάδοχοί τους.

β) Οι εφοπλιστές, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο είχαν την εκμετάλλευση πλοίου.

γ) Σε περίπτωση συμπλοιοκτησίας, κάθε συμπλοιοκτήτης ανάλογα με το ποσοστό της εξ αδιαίρετου συγκυριότητάς του επί του πλοίου και οι διαχειριστές, για το χρονικό διάστημα που είχαν τη διαχείριση του πλοίου, για ολόκληρο το ποσό του φόρου.

δ) Οι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά οι εκπρόσωποι των κάθε είδους εταιριών ή επιχειρήσεων, οι οποίες εκμεταλλεύονται πλοία, ο καθένας χωριστά για ολόκληρο το ποσό του φόρου.

Για τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ως εκπρόσωποι των πλοιοκτητών θεωρούνται και οι πράκτορες ή πληρεξούσιοί τους στην Ελλάδα, οι οποίοι έχουν ευθύνη για τις υποχρεώσεις που αφορούν το φόρο μισθωτών υπηρεσιών, τις οποίες έχουν τα πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν, μόνον εφόσον έχουν αναλάβει την προσωπική ευθύνη για τις υποχρεώσεις αυτές και τούτο αποδεικνύεται από σχετικό έγγραφο.

Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 27/1975 εφαρμόζονται αναλόγως και για την καταβολή του φόρου αυτής της παραγράφου.

5. Σε περίπτωση θανάτου του προσώπου που ενήργησε την παρακράτηση του φόρου, υπόχρεοι σε απόδοση του κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους και σε επίδοση της οριστικής δήλωσης στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, είναι οι κληρονόμοι αυτού και ο καθένας ανάλογα με την κληρονομική μερίδα που περιήλθε σε αυτόν.

6. Σε περίπτωση μη υποβολής προσωρινής δήλωσης ή εκπρόθεσμης υποβολής ή υποβολής ανακριβούς προσωρινής δήλωσης, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος και πρόστιμο, κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 86 και 87, με ενιαίο φύλλο ελέγχου που εκδίδεται μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της οριστικής δήλωσης, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 67 για τον προσωρινό έλεγχο. Επίσης, όταν συντρέχει περίπτωση, επιβάλλονται και οι λοιπές κυρώσεις του παρόντος.

7. Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή του φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μεταφέρεται, για ορισμένες κατηγορίες υποχρέων, η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1, στις 16, 17 και 18 του μήνα απόδοσης του φόρου και να κατανέμονται σε αυτές οι υπόχρεοι με βάση την αλφαβητική σειρά της επωνυμίας ή του τίτλου τους. Επίσης, με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να ορίζεται ως αρμόδια για την είσπραξη του φόρου που παρακρατούν νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί από μισθούς, ημερομίσθια ή κάθε είδους παροχές ή αμοιβές που καταβάλλουν σε πρόσωπα που απασχόλησαν σε

υποκαταστήματα, πρατήρια ή σε άλλες μονάδες τους που λειτουργούν εκτός της έδρας τους, η δημόσια οικονομική υπηρεσία της έδρας τους και να καθορίζεται το περιεχόμενο της προσωρινής και οριστικής δήλωσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 60

Απόδοση του φόρου με μηνιαίες δηλώσεις

1. Όσοι παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 14, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με εφάπαξ καταβολή στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας στην οποία έγινε η καταβολή των ποσών, υποβάλλοντας δήλωση μέσα στον επόμενο από την παρακράτηση μήνα, η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, όνομα πατέρα ή συζύγου, τη διεύθυνση των δικαιούχων, τα καταβληθέντα ποσά και το φόρο που αναλογεί σε αυτά.

2. Όσοι παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν εφάπαξ, με την υποβολή δήλωσης στη δημόσια οικονομική υπηρεσία, στην περιφέρεια της οποίας έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία παρακρατήθηκε ο φόρος, μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση του φόρου μήνα, με εξαίρεση τον φόρο που παρακρατήθηκε από τα εισοδήματα της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 24, ο οποίος αποδίδεται εφάπαξ μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων για το κλείσιμο του ισολογισμού.

3. Όσοι παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13, των περιπτώσεων β', γ', δ', στ', ζ' και η' της παρ. 1 του άρθρου 55 και της παρ. 4 του άρθρου 57, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με σχετική δήλωση που πρέπει να υποβάλλουν μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα στη δημόσια οικονομική υπηρεσία, στην περιφέρεια της οποίας έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία παρακρατήθηκε ο φόρος, ο οποίος αποδίδεται εφάπαξ με την υποβολή της οικείας δήλωσης.

4. Οι διαχειριστές πάγιας προκαταβολής και οι υπόλοιποι χρηματικών ενταλμάτων, γενικά, αποδίδουν το φόρο με μηνιαίες δηλώσεις που υποβάλλονται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειάς τους μέχρι και το πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα από το μήνα της παρακράτησης.

5. Σε περίπτωση θανάτου του προσώπου που ενήργησε την παρακράτηση του φόρου, υπόχρεοι σε απόδοσή του, κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, και σε επίδοση της οριστικής δήλωσης στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας είναι οι κληρονόμοι αυτού και ο καθένας ανάλογα με την κληρονομική μερίδα που περιήλθε σε αυτόν.

6. Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης ή υποβολής ελλιπούς ή ανακριβούς δήλωσης του άρθρου αυτού επιβάλλεται πρόσθετος φόρος και πρόστιμο, κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 86 και 87. Επίσης, όταν συντρέχει περίπτωση, επιβάλλονται και οι λοιπές κυρώσεις του παρόντος.

7. Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή του φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορι-

ζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των δηλώσεων αυτού του άρθρου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΗΛΩΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 61

Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο, για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 2, έχει υποχρέωση να υποβάλλει δήλωση, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημά του υπερβαίνει το ποσό των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) δραχμών.

Υποχρέωση για υποβολή δήλωσης υπάρχει επίσης και όταν το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου είναι μικρότερο από τις τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) δραχμές, αλλά στο εισόδημα αυτό περιλαμβάνεται και ζημιά από εμπορική επιχείρηση ή γεωργική εκμετάλλευση, την οποία δικαιούται κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 να συμψηφίσει με εισοδήματα του ίδιου και των επόμενων ετών. Παράλειψη του υποχρέου να επιδώσει μέχρι το τέλος του οικείου οικονομικού έτους δήλωση, η οποία αναγράφει τη ζημιά που προέκυψε στο ίδιο ή τα προηγούμενα αυτού οικονομικά έτη, του στερεί το δικαίωμα να τη συμψηφίσει. Ειδικώς, προκειμένου για τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία αποκτούν αποκλειστικώς εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, αυτά υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, αν το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών, εφόσον έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα και δεν συντρέχει για αυτά τα πρόσωπα μία από τις πιο κάτω περιπτώσεις α', β', στ', ζ' ή ια' αυτής της παραγράφου.

Φυσικά πρόσωπα, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, που έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, εφόσον το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών και δεν συντρέχει για τα πρόσωπα αυτά μία από τις περιπτώσεις α' έως ια' αυτής της παραγράφου.

Φυσικά πρόσωπα, τα οποία αποκτούν και γεωργικό εισόδημα, χωρίς να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, ανεξάρτητα από το ύψος του καθαρού γεωργικού εισοδήματος που αποκτούν ή το ύψος των επιδοτήσεων που λαμβάνουν ή το ύψος του επιστρεφόμενου φόρου προστιθέμενης αξίας που εισπράττουν.

Αν ο φορολογούμενος κατοικεί στην αλλοδαπή, υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης είναι ελληλεγγύως με αυτόν, οι αντιπρόσωποι ή οι πράκτορές του στην Ελλάδα. Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης για τα εισοδήματά τους, ανεξάρτητα από το αν υπόκεινται ή όχι σε φόρο κατά τις διατάξεις του παρόντος είναι και:

α) Οι κύριοι ή κάτοχοι επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή ημιφορτηγού - εκτός από αγροτικό ημιφορτηγό - ή μοτοσυκλέτας από 500 κυβικά εκατοστά και πάνω ή κότερου ή θαλαμηγού ή ακάτου ή αεροσκάφους ή αυτοκινήτου μικτής χρήσης ή αυτοκινήτου τύπου JEEP ή σκαφών αναψυχής, καθώς και όσοι έχουν στη διάθεσή τους για τις ατομικές ή οικογενειακές τους ανάγκες

τέτοιου είδους μεταφορικά μέσα, τα οποία ανήκουν είτε στη σύζυγό τους είτε στα μέλη που τους βαρύνουν, είτε σε εταιρίες στις οποίες αυτοί μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι ή είναι πρόεδροι και ασκούν πραγματική διοίκηση ή είναι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι.

β) Όσοι διατηρούν στην προσωπική τους υπηρεσία ένα ή και περισσότερα πρόσωπα ως μισθωτούς.

γ) Όσοι ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελεύθεριο επάγγελμα.

δ) Όσοι μετέχουν σε προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία ή αστική εταιρία που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα.

ε) Όσοι έχουν εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων πάνω από πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές το έτος.

στ) Όσοι αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή.

ζ) Όσοι διατηρούν δευτερεύουσα κατοικία ή κατοικούν σε οικοδομή πάνω από εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα.

η) Όσοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, εφόσον λαμβάνουν επιδοτήσεις ποσού άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, για προϊόντα φυτικής παραγωγής ή επτακοσίων πενήντα χιλιάδων (750.000) δραχμών, για προϊόντα ζωικής παραγωγής. Επίσης, όσοι λαμβάνουν καλλιεργητικά δάνεια πάνω από δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές ή όταν το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού τους αυτής της κατηγορίας στην τράπεζα την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές.

θ) Όσοι έχουν άδεια της αρμόδιας αρχής να πωλούν αγαθά πλανοδίως ή στις λαϊκές αγορές.

ι) Όσοι κατέχουν ή καλλιεργούν ορισμένη έκταση γεωργικής γης, καθώς και όσοι εισπράττουν επιστρεφόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η ελάχιστη έκταση, σε σχέση με το είδος της καλλιέργειας, το ύψος του επιστρεφόμενου φόρου προστιθέμενης αξίας και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτής της περίπτωσης.

ια) Οποιοσδήποτε, εφόσον προσκληθεί γι' αυτό εγγράφως από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτήν ο καλούμενος υποχρεούται να υποβάλει τις οικείες δηλώσεις μέσα στην προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της επίδοσης σε αυτόν της οικείας πρόσκλησης.

ιβ) Όποιος έχει υπερβεί το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας του, εκτός αν αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες μέχρι το ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών ή και από ιδιοκατοίκηση κύριας κατοικίας με επιφάνεια μέχρι εξήντα (60) τετραγωνικά μέτρα ή είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα ποσά που αναφέρονται στο πέμπτο εδάφιο και στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης η' αυτής της παραγράφου, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

2. Για τους εγγάμους, για τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5, υπόχρεος σε επίδοση δήλωσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου του. Ειδικά, υποχρεούνται να επιδώσουν φορολογική δήλωση ο κα-

θένας χωριστά για το συνολικό εισόδημά του οι σύζυγοι όταν:

α) Έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Το βάρος της απόδειξης για τη διακοπή φέρει ο φορολογούμενος.

β) Ο ένας από τους δύο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης.

γ) Ο ένας από τους δύο συζύγους έχει τεθεί σε δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή τελεί υπό δικαστική αντίληψη.

Στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 5, για τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο πατέρας ή, αν αυτός δεν υπάρχει ή δεν έχει τη γονική μέριμνα, η μητέρα.

3. Υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης, στις πιο κάτω περιπτώσεις, είναι:

α) Σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομίας ή επιδικίας ή μεσεγγύησης, κατά περίπτωση, ο κηδεμόνας ή ο προσωρινός διαχειριστής ή ο μεσεγγυούχος.

β) Για τους ανήλικους ή τους δικαστικώς ή νομίμως απαγορευμένους ή αυτούς που βρίσκονται υπό δικαστική αντίληψη, κατά περίπτωση, ο επίτροπος ή ο κηδεμόνας ή ο αντιλήπτορας.

γ) Σε περίπτωση θανάτου του φορολογούμενου, οι κληρονόμοι του για το σύνολο του εισοδήματος που απέκτησε μέχρι τη χρονολογία του θανάτου του.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτής της παραγράφου.

4. Η δήλωση αποτελεί δεσμευτικό τίτλο για το φορολογούμενο. Μπορεί όμως, για λόγους συγγνωστής πλάνης, να την ανακαλέσει εν όλω ή εν μέρει φέροντας και το βάρος της απόδειξης των πραγματικών περιστατικών που τη συνιστούν. Η ανάκληση γίνεται με την υποβολή δήλωσης μέσα στο οικείο οικονομικό έτος στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, με την οποία ανακαλείται φορολογητέα ύλη ή τεκμαρτή και πραγματική δαπάνη ή οποιοδήποτε προσδιοριστικό της δαπάνης στοιχείο, προκειμένου να προσδιοριστεί το εισόδημα με βάση τα τεκμήρια. Στην περίπτωση απόρριψης της ανάκλησης επιδίδεται, από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, με απόδειξη, γνωστοποίηση αυτής στο φορολογούμενο, ο οποίος μπορεί να την προσβάλει προσφεύγοντας, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση, ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου. Αν η ανακλητική δήλωση υποβληθεί σε χρόνο μεταγενέστερο του οικείου οικονομικού έτους, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει στο φορολογούμενο, επί αποδείξει ότι η ανάκληση δεν γίνεται δεκτή λόγω παρόδου του οικείου οικονομικού έτους και ο φορολογούμενος μπορεί να προσφύγει μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση κατά της γνωστοποίησης αυτής ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου, το οποίο αποφαινεται ὅτι ἡ οὐσία. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής. Ανάκληση δήλωσης με σκοπό την ανατροπή οριστικής και αμετάκλητης φορολογικής εγγραφής είναι ανεπίτρεπτη.

5. Όταν ο φορολογούμενος έχει αμφιβολίες αναφορικά με την υποχρέωση επίδοσης δήλωσης για ορισμένα στοιχεία φορολογητέας ύλης, έχει το δικαίωμα να υποβάλει δήλωση στην οποία γίνεται ρητή γι' αυτό επιφύλαξη, η οποία πρέπει να είναι ειδική και αιτιολο-

γυμένη. Κάθε γενική και αόριστη επιφύλαξη θεωρείται ανύπαρκτη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να απαντήσει στην επιφύλαξη μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης ως εξής:

α) Είτε να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό της φορολογητέας ύλης για το οποίο έγινε η επιφύλαξη.

β) Είτε να απορρίψει την επιφύλαξη και να γνωστοποιήσει αυτό στο φορολογούμενο με ιδιαίτερη ανακοίνωση, την οποία θα του επιδώσει με απόδειξη ή με το κοινοποιούμενο για άλλες ανακρίβειες της δήλωσης φύλλο ελέγχου ή με το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε μετά από τη διενέργεια ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή, αν δεν επέλθει διοικητική επίλυση της διαφοράς, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει από το διοικητικό πρωτοδικείο, είτε με την προσφυγή που ασκεί για τυχόν άλλες διαφορές που προέκυψαν από τον έλεγχο, είτε με αυτοτελή αίτηση που υποβάλλεται μέσα στην προθεσμία για την υποβολή της προσφυγής, τη διαγραφή του ποσού της φορολογητέας ύλης για την οποία έγινε η επιφύλαξη. Η συζήτηση για την προσφυγή ή την αίτηση αυτή ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου προσδιορίζεται, κατά προτίμηση, μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής ή της αίτησης.

Κατά τον ίδιο τρόπο μπορεί να γίνει επιφύλαξη αναφορικά με το χαρακτηρισμό της φορολογητέας ύλης και την υπαγωγή της σε άλλη φορολογία ή σε άλλη κατηγορία ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή ή στις εκπτώσεις από το φορολογούμενο εισόδημα κ.λπ. Ειδικώς, όταν πρόκειται για υπαγωγή σε άλλη φορολογία ή κατηγορία εισοδήματος και γίνει δεκτή η επιφύλαξη, η δήλωση λογίζεται ότι υποβλήθηκε για τη φορολογία ή την κατηγορία αυτή. Η επιφύλαξη δεν συνεπάγεται αναστολή της βεβαίωσης και είσπραξης του αμφισβητούμενου φόρου. Όταν η επιφύλαξη γίνει δεκτή από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή το διοικητικό δικαστήριο, ενεργείται νέα εκκαθάριση του φόρου της δήλωσης και το επιπλέον ποσό αυτού που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε εκπίπτει ή συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει με βάση τα οριστικά στοιχεία, όταν αυτός είναι μεγαλύτερος από το φόρο που προέκυψε με βάση τα στοιχεία της δήλωσης. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο επιπλέον φόρος επιστρέφεται.

Άρθρο 62

Προθεσμία υποβολής και περιεχόμενο της δήλωσης

1. Η δήλωση υποβάλλεται, σε δύο αντίτυπα, αυτοπροσώπως από τον υπόχρεο ή από πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί από αυτόν ή ταχυδρομείται επί αποδείξει στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63, μέχρι τις 2 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους.

Κατ' εξαίρεση η δήλωση υποβάλλεται:

α) Μέχρι τις 12 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνεται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

β) Μέχρι τις 15 Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνονται:

αα) κέρδη από εμπορικές γενικά επιχειρήσεις που

τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και εφόσον η διαχειριστική τους περίοδος λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο ή ββ) εισόδημα που προέκυψε στο εξωτερικό ή γγ) εισόδημα από αμοιβές ως αξιωματικού ή κατώτερου πληρώματος εμπορικών πλοίων ή δδ) εισόδημα που προέκυψε στην ημεδαπή, εφόσον ο φορολογούμενος δεν κατοικεί ούτε διαμένει σε αυτήν ή εε) γεωργικό εισόδημα.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης αυτής και σε ορισμένες κατηγορίες υποχρέων, των οποίων ο προσδιορισμός του εισοδήματος εξαρτάται, κατά κύριο λόγο, από την εκκαθάριση δοληπτικών λογαριασμών μεταξύ αυτών και επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στα οποία εμφανίζονται αυτοί οι λογαριασμοί.

γ) Για τα εισοδήματα: αα) από μισθώματα ακινήτων γενικά που καταβάλλονται αναδρομικώς με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, ββ) από κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικώς με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και από πρόσθετες αμοιβές και αποζημιώσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 46 και γγ) από διατροφή που καταβάλλεται αναδρομικώς με βάση δικαστική απόφαση, μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται από την παράγραφο αυτή για τα από κάθε πηγή εισοδήματα του δικαιούχου του έτους είσπραξης ή κτήσης των εισοδημάτων της περίπτωσης αυτής.

δ) Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, η προθεσμία υποβολής της δήλωσης παρατείνεται για έξι (6) μήνες από την ημερομηνία του θανάτου του υποχρέου, εφόσον η λήξη της προθεσμίας αυτής συμπίπτει με ημερομηνία πριν από την παρέλευση έξι (6) μηνών από το θάνατο του υπόχρεου φορολογούμενου.

ε) Όταν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης β' της παρ. 5 του άρθρου 28 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 29, η διαχειριστική περίοδος είναι υπερδωδεκάμηνη, υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μία για τη δωδεκάμηνη περίοδο και μία για τη μικρότερη περίοδο, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται για την υποβολή της δήλωσης της δωδεκάμηνης περιόδου.

Μετά την παρέλευση της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο αυτή και σε κάθε περίπτωση πριν από την καταχώριση στο οικείο βιβλίο του φύλλου ελέγχου, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 68, επιτρέπεται η επίδοση αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης, για την οποία επιβάλλεται και ο οριζόμενος από τις διατάξεις του άρθρου 86 πρόσθετος φόρος. Αρχική ή συμπληρωματική δήλωση για τα εισοδήματα τα οποία έχουν περιληφθεί στο φύλλο ελέγχου, που επιδίδεται μετά την καταχώρισή του στα τηρούμενα από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βιβλία, είναι απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

2. Αν, πριν από την έναρξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης, ο φορολογούμενος πρόκειται να εγκατασταθεί οριστικά στο εξωτερικό ή να μεταναστεύσει στο εξωτερικό για χρονικό διάστημα πάνω από έτος ή να μεταφέρει στην αλλοδαπή την περιουσία του που βρίσκεται στην Ελλάδα, θεωρείται ότι λήγει η διαχειριστική περίοδος στην ημερομηνία αυτή και υποχρεούται

να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει το φόρο που αναλογεί στο συνολικό εισόδημά του, το οποίο απέκτησε μέχρι τη χρονολογία της αναχώρησής του ή της μεταφοράς της περιουσίας του στο εξωτερικό. Σε αυτή την περίπτωση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να ζητήσει κάθε αναγκαία εγγύηση, κατά την κρίση του, για να διασφαλίσει τα συμφέροντα του Δημοσίου και ο φορολογούμενος δικαιούται, εφόσον συναινεί και ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, να διορίσει πρόσωπο φερέγγυο ως αντιπρόσωπό του στην Ελλάδα, για την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεών του.

3. Οι αλλοδαποί οι οποίοι απέκτησαν εισόδημα που φορολογείται στην Ελλάδα, έχουν υποχρέωση, προτού αναχωρήσουν στο εξωτερικό, να υποβάλουν δήλωση γι' αυτό το εισόδημά τους και να καταβάλουν το φόρο που αναλογεί σε αυτό. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ανάλογα η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου.

4. Η δήλωση συντάσσεται σε δύο αντίτυπα σε έντυπα που παρέχονται δωρεάν από το Δημόσιο, υπογράφονται και τα δύο αντίτυπα από τον υπόχρεο και, εφόσον δηλώνονται και εισοδήματα της συζύγου, υπογράφονται και από αυτή ή από τον πληρεξούσιό τους που έχει ειδικά εξουσιοδοτηθεί γι' αυτό.

Αν ο υπόχρεος για την υπογραφή της δήλωσης είναι αγράμματος, αυτή υπογράφεται από δύο μάρτυρες.

Μαζί με την ετήσια δήλωσή του ο υπόχρεος υποβάλλει δήλωση με τα στοιχεία των ακινήτων που του ανήκουν κατά πλήρες δικαίωμα ιδιοκτησίας ή κατ' επικαρπία ή ψιλή κυριότητα ή έχει δικαίωμα χρήσης ή οίκησης σε αυτά.

5. Ο υπόχρεος για την επίδοση της δήλωσης βεβαιώνει υπεύθυνα, έχοντας γνώση των συνεπειών των άρθρων 86, 87, 88 και 90, την ειλικρίνεια και το περιεχόμενο της δήλωσης και των λοιπών συνυποβαλλόμενων με αυτήν εντύπων.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε φορά ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία τα οποία συνυποβάλλονται με τη δήλωση και που ο φορολογούμενος υποχρεούται να συμπληρώσει ανάλογα με την περίπτωση ή του.

Άρθρο 63

Αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας

1. Αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων και τον έλεγχό τους, την εξακρίβωση αυτών που δεν έχουν επιδώσει δηλώσεις και γενικά για την επιβολή του φόρου, είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της κατοικίας ή της κύριας διαμονής του φορολογούμενου.

Κατ' εξαίρεση προκειμένου:

α) Για τα πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση γενικά ή ελεύθερο επάγγελμα, καθώς και για τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε ετερόρρυθμη ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία ή κοινωνία ή αστική εταιρία κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αρμόδιος είναι, κατά περίπτωση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας της κύριας επιχείρησής τους ή του κύριου επαγγέλματός τους ή της έδρας της εταιρίας ή κοινωνίας στην οποία κατά κύριο λόγο συμμετέχουν.

β) Για τα πρόσωπα που δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στην Ελλάδα, καθώς και για τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 47, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ) Για τα πρόσωπα, τα οποία δεν έχουν μόνιμη επαγγελματική εγκατάσταση ή εκμεταλλεύονται αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, αρμόδιος προϊστάμενος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας είναι αυτός που καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

δ) Για σχολάζουσα κληρονομία ή σε περίπτωση θανάτου του υποχρέου πριν από την επίδοση της δήλωσης, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας στην οποία κατοικούσε ο κληρονομούμενος ή βρισκόταν η έδρα της επαγγελματικής του εγκατάστασης πριν από το θάνατό του.

2. Αρμόδιος προϊστάμενος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για την παραλαβή και τον έλεγχο εκπρόθεσμης δήλωσης είναι αυτός στην περιφέρεια του οποίου ο φορολογούμενος έχει την κατοικία ή τη διαμονή του ή την έδρα της επιχείρησής του κατά το χρόνο της υποβολής της δήλωσης, εκτός αν έχει επιληφθεί της φορολογίας ο πριν από την υποβολή της αρμόδιος, κατά την προηγούμενη παράγραφο, προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

3. Οι δηλώσεις των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, καθώς και των προξενικών υπαλλήλων του Κράτους που υπηρετούν στο εξωτερικό, μπορεί να επιδίδονται και στην προξενική αρχή του τόπου που διαμένει ο υπόχρεος, η οποία οφείλει να τις διαβιβάζει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που έχει οριστεί ως αρμόδιος.

Άρθρο 64

Δήλωση εταιριών, κοινοπραξιών και κοινωνιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα

1. Οι υπόχρεοι, που υπόκεινται σε φορολογία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10, υποβάλλουν δήλωση φόρου εισοδήματος στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ως εξής:

α) Μέχρι τις 2 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους, αν η εταιρία ή η κοινοπραξία ή η κοινωνία τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

β) Μέχρι τις 15 Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, αν η εταιρία έχει ως αντικείμενο εργασιών την αντιπροσώπευση ή πρακτόρευση ασφαλιστικών εταιριών ή τη μεσιτεία ασφαλειών, καθώς και την πρακτόρευση ή αντιπροσώπευση τραπεζών ή αν αυτή συμμετέχει σε εταιρία ή κοινοπραξία που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και εφόσον η διαχειριστική περίοδός τους λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.

γ) Μέσα σε τριμήνιο (3,5) μήνες από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής περιόδου, αν η εταιρία ή η κοινοπραξία ή η κοινωνία τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

δ) Μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία λύσης, μετατροπής ή συγχώνευσης της εταιρίας ή κοινοπραξίας, κατά περίπτωση και εφόσον η εταιρία ή η κοινοπραξία τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και η διαχειριστική περιόδός της λήγει μέχρι τις 30 Νοεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους.

ε) Στην περίπτωση που, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης β' της παρ. 5 του άρθρου 28 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 29, η διαχειριστική περίοδος είναι υπερδωδεκάμηνη, υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μια για τη δωδεκάμηνη περίοδο και μια για τη μικρότερη περίοδο, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται για τη δήλωση της δωδεκάμηνης περιόδου. Στην περίπτωση αυτήν, η κατανομή των αποτελεσμάτων γίνεται με βάση τα ακαθάριστα έσοδα καθεμιάς περιόδου.

Η δήλωση επιδίδεται από το νόμιμο εκπρόσωπο ή το πρόσωπο που έχει ορισθεί γι' αυτό, στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

2. Αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων και τον έλεγχό τους, την εξεύρεση του εισοδήματος αυτών που δεν έχουν επιδώσει δηλώσεις και γενικά για την επιβολή του φόρου είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα των υποχρέων, που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης.

3. Τα ποσά του φόρου, της προκαταβολής και των τυχόν τελών ή εισφορών, που οφείλονται με βάση τη δήλωση αυτού του άρθρου, καταβάλλονται σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης και καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα των αντίστοιχων μηνών. Σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης δήλωσης καταβάλλονται μαζί με αυτήν οι ληξιπρόθεσμες δόσεις και οι πρόσθετοι φόροι που ορίζονται στο άρθρο 86.

Δήλωση, που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή των αναφερόμενων στα προηγούμενα εδάφια ποσών, θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα. Στην περίπτωση που ο οφειλόμενος φόρος, με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση, καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία υποβολής της δήλωσης, παρέχεται έκπτωση πέντε τοις εκατό (5%) στο συνολικό ποσό αυτού και των λοιπών συμβεβαιωμένων με αυτόν οφειλών.

4. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας των πιο πάνω υποχρέων, ύστερα από σχετικό έλεγχο, εκδίδει και κοινοποιεί σε αυτές, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας, πράξη προσδιορισμού των οικονομικών αποτελεσμάτων και επιβολής φόρου, μαζί με τη σχετική έκθεση ελέγχου. Η πράξη προσδιορισμού αποτελεσμάτων και επιβολής φόρου της κοινοπραξίας ή κοινωνίας κοινοποιείται στον εκπρόσωπό της, ο οποίος αναγράφεται στη δήλωση ή, σε περίπτωση μη ορισμού του, σε οποιοδήποτε μέλος της κοινοπραξίας ή κοινωνίας. Σε περίπτωση λύσης της εταιρίας ή κοινοπραξίας ή κοινωνίας η πράξη εκδίδεται στο όνομα αυτών και κοινοποιείται σε όλα τα μέλη τους και όταν πρόκειται για πτώχευση η πράξη εκδίδεται στο όνομα της πτωχεύσασας και κοινοποιείται στα μέλη και στο σύνδικο.

5. Τα οικονομικά αποτελέσματα που προσδιορίζονται με βάση την οριστική απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ή το πρακτικό διοικητικής επίλυσης της διαφοράς, καθώς και αυτά που οριστικοποιούνται λόγω μη άσκησης προσφυγής, δεν μπορεί να αμφισβητηθούν από τους εταίρους ή τα μέλη της κοινωνίας ή κοινοπραξίας.

6. Οι διατάξεις των άρθρων 52, εκτός από τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 1 αυτού, 65 έως και 88 και 90, εφαρμόζονται αναλόγως. Ειδικώς, οι διατάξεις του άρθρου 52 δεν εφαρμόζονται για εταιρίες του άρθρου 13 του ν. 718/1977 (ΦΕΚ 304 Α') για το οικονομικό έτος 1993.

7. Οι διατάξεις του άρθρου 10 δεν εφαρμόζονται για:

α) Κοινωνίες αστικού έγκαιου που εκμεταλλεύονται φορητά ή επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, για τα καθαρά κέρδη που προέρχονται από τη συνεκμετάλλευση με τη μορφή κοινωνίας μέχρι και δύο αυτοκινήτων. Τα καθαρά κέρδη που προέρχονται από την εκμετάλλευση των πάνω υπό δύο αυτοκινήτων φορολογούνται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

β) Τους λοιπούς υποχρέους, που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2, α) οποίοι εκμεταλλεύονται ένα μόνο αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης.

γ) Εταιρίες συστεγαζόμενων φαρμακείων στις οποίες συμμετέχουν αποκλειστικώς φαρμακοποιοί.

8. Την πρόταση για διοικητική επίλυση της διαφοράς υποβάλλει ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας και αν πρόκειται για κοινοπραξία ή κοινωνία εκείνος που ορίζεται για το σκοπό αυτόν, ο οποίος και υπογράφει την πράξη της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς. Ειδικά, αν πρόκειται για εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία που έχει λυθεί, η πρόταση για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς υποβάλλεται και η πράξη υπογράφεται από κάθε μέλος χωρίς αυτό να δεσμεύει τα λοιπά μέλη.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και της πράξης προσδιορισμού αποτελεσμάτων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

Άρθρο 65

Μεταγραφή δηλώσεων

1. Οι δηλώσεις, που επιδίδονται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καταχωρίζονται από αυτόν σε βιβλία μεταγραφής δηλώσεων.

2. Η καταχώριση των δηλώσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ενεργείται στα βιβλία μεταγραφής δηλώσεων, με βάση τη χρονολογική σειρά επίδοσής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΛΕΓΧΟΣ - ΒΙΒΛΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 66

Φορολογικός έλεγχος

1. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των επιδιδόμενων δηλώσεων και προβαίνει σε έρευνα για την εξακρίβωση των υποχρέων που δεν έχουν υποβάλει δήλωση. Για το

σκοπό αυτόν δικαιούται:

α) Να ζητά από τον υπόχρεο, ανεξάρτητα από το αν έχει υποβάλει ή όχι φορολογική δήλωση, καλώντας αυτόν με έγγραφο, το οποίο του αποστέλλει επί αποδείξει, να δώσει μέσα σε σύντομη και τακτική προθεσμία, είτε αυτοπροσώπως είτε με εντολοδόχο που διορίζεται με απλή επιστολή, τις αναγκαίες διευκρινίσεις και να προσκομίσει κάθε λογαριασμό και κάθε στοιχείο που είναι χρήσιμο για τον καθορισμό του εισοδήματος.

β) Να ζητά από τις δημόσιες ή δημοτικές και κοινοτικές αρχές, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις τράπεζες, τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά από κάθε οργάνωση επαγγελματική, εμπορική, βιομηχανική, γεωργική κ.λπ. οποιοσδήποτε πληροφορίες θεωρεί αναγκαίες για τη διευκόλυνση του έργου του.

Κατά την αληθή έννοια της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου υφίσταται υποχρέωση παροχής των ζητούμενων πληροφοριών από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Η εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής δεν εμποδίζεται από την επίκληση, εκ μέρους οποιουδήποτε, του, κατά την ισχύουσα νομοθεσία, απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων, το οποίο αίρεται ειδικώς προς διευκόλυνση του φορολογικού ελέγχου. Για την άρση του απορρήτου στην περίπτωση αυτή απαιτείται κοινή απόφαση του επιθεωρητή της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για το συγκεκριμένο φορολογικό έλεγχο.

γ) Να καλεί οποιοδήποτε πρόσωπο και να ζητά από αυτό τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη διευκόλυνση του έργου του. Αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι έγγραφες.

δ) Να ενεργεί, είτε μόνος, είτε μέσω υπαλλήλου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή άλλου δημόσιου υπαλλήλου, είτε μέσω άλλης αρχής, οποιαδήποτε επιτόπια εξέταση που θα κρίνει αναγκαία και ειδικά, προκειμένου για υποχρέους που υπάγονται στις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με αυτές τις διατάξεις.

ε) Να ενεργεί, είτε ο ίδιος, είτε ο οριζόμενος με έγγραφη εντολή του υπάλληλος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ελεγκτικές επαληθεύσεις στα βιβλία και στοιχεία επιτηδευματία αρμοδιότητας άλλου προϊστάμενου δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που έχει την έδρα του στην ίδια πόλη ή στον ίδιο νομό, για να διαπιστώνει την ακρίβεια των δεδομένων των βιβλίων και στοιχείων επιτηδευματία δικής του αρμοδιότητας.

Ο έλεγχος του άλλου επιτηδευματία περιορίζεται στη διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων που φέρεται ως εκδότης ή λήπτης αυτών, με τα δεδομένα των βιβλίων και των στοιχείων του. Για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής, οι νομοί Αττικής και Πειραιά θεωρούνται ως ένας νομός. Στην περίπτωση του ελέγχου αυτού δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 36 του π.δ. 186/1992.

2. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον υπολογισμό και την εκκαθάριση του φόρου δεν λαμβάνει υπόψη λέξεις, ποσά και αριθμούς που έχουν αναγραφεί στις ενδείξεις της ετήσιας δήλωσης του υποχρέου και συνεπάγονται τη διενέργεια μειώσεων ή εκπτώσεων του εισοδήματος ή του φόρου ή διαμορφώνουν το αφορολόγητο ποσό ή την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, εφόσον δεν συνυποβάλλονται από τον υπόχρεο τα νόμιμα στοιχεία που αποδεικνύουν άμεσα τη συνδρομή των προυποθέσεων, με βάση όσα

ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. Αριθμητικά λάθη στις αθροίσεις και στις μεταφορές, καθώς και αναριθμητισμοί, που αφορούν στην ορθή συμπλήρωση της ετήσιας δήλωσης του υποχρέου, διορθώνονται οίκοθεν από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, με βάση τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του.

Το περιεχόμενο του σημειώματος υπολογισμού και εκκαθάρισης του φόρου αυτής της παραγράφου μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο με κάθε αποδεικτικό μέσο ενώπιον του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή του διοικητικού πρωτοδικείου, κατά τα οριζόμενα από τον Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Το δικαίωμα αυτό του φορολογούμενου ασκείται από την ημερομηνία έκδοσης του οικείου χρηματικού καταλόγου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Αν ο φορολογούμενος λάβει αυτό το σημείωμα μετά τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους, η αμφισβήτηση ασκείται μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 77 του ν.4125/1960. Η εκκαθάριση και καταβολή του φόρου δεν αναστέλλεται από τη διαδικασία αυτή.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι αρχές, οι κανόνες, ο τρόπος, τα κριτήρια, τα στοιχεία και γενικά οι διαδικασίες και επαληθεύσεις που πρέπει να ακολουθούνται κατά τον έλεγχο των δηλώσεων, ο οποίος προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως:

α) Συνιστώνται ειδικά ελεγκτικά κέντρα, στα οποία παρέχεται η αρμοδιότητα για το φορολογικό έλεγχο ορισμένων επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από τη μορφή ή τον τύπο με τον οποίο λειτουργούν ή το είδος τους ή την κατηγορία των βιβλίων που τήρησαν και καθορίζεται ο αριθμός αυτών, η χωρική τους αρμοδιότητα, η οργάνωση, η στελέχωση και ο τρόπος λειτουργίας τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης.

β) Μπορεί να ανατίθεται η διενέργεια ελέγχου σε προϊστάμενο δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που δεν είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιος. Όλη η υπόλοιπη, εκτός από τη διενέργεια του ελέγχου, διαδικασία επιβολής του φόρου ενεργείται από τον καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

5. Τα δικαιώματα ελέγχου, που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4, έχουν και οι επιθεωρητές των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, οι οποίοι μπορεί να διατάσσουν και επανέλεγχο για οποιαδήποτε φορολογική υπόθεση με υπαλλήλους της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή με άλλους υπαλλήλους των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών που εποπτεύουν, οι οποίοι μετακινούνται για το σκοπό αυτόν με απόφασή τους.

6. Όσοι, καλούμενοι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, αρνούνται ή παραλείπουν αναιτιολογητώς να δώσουν πληροφορίες για την εξακρίβωση του εισοδήματος και να διευκολύνουν το ελεγκτικό έργο του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, υπόκεινται στο πρόστιμο που ορίζεται από το άρθρο 87.

7. Σε δίκες για αδικήματα που διαπράχθηκαν εναντίον υπαλλήλων ή επιθεωρητών του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ενήργησαν για το συμφέρον της υπηρεσίας, μπορεί, ύστερα από προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, να παρίσταται για την υπεράσπισή τους, ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, εκπρόσωπος της νομικής διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών.

8. Επιφυλασσομένης της εφαρμογής της διατάξεως της παραγράφου 3 του παρόντος, από τις ανέλεγκτες δηλώσεις, των οποίων επίκειται ο χρόνος παραγραφής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 84, ελέγχονται υποχρεωτικά κατά προτεραιότητα οι δηλώσεις με τα μεγαλύτερα εισοδήματα.

Στις περιπτώσεις που δεν καθίσταται εφικτός ο έλεγχος των υπόλοιπων δηλώσεων μέχρι να συμπληρωθεί ο χρόνος της παραγραφής, οι δηλώσεις αυτές περαιώνονται με έλεγχο, που καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου προς επιβολή φόρου, λόγω εφαρμογής της διατάξεως της παραγράφου 3, δεν δημιουργεί πειθαρχική ευθύνη φοροτεχνικών υπαλλήλων.

9. Ο υπόχρεος, προ της έκδοσης του φύλλου ελέγχου ή της πράξης, μπορεί να λάβει γνώση του αποτελέσματος του ελέγχου της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού και να υποβάλει αρχική ή συμπληρωματική δήλωση. Στην περίπτωση αυτήν, οι προβλεπόμενες κατά φορολογικό αντικείμενο προσαυξήσεις ή πρόστιμα μειώνονται στο 1/5 για υποθέσεις οικονομικού έτους 1991 και παλαιότερα.

Άρθρο 67

Προσωρινός φορολογικός έλεγχος

1. Επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες, των οποίων το καθαρό εισόδημα εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31 και 49 αντίστοιχα και δεν έχουν υπαχθεί σε οριστικό έλεγχο κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, μπορεί να υπαχθούν σε προσωρινό έλεγχο για το μερικό προσδιορισμό του εισοδήματός τους. Ο έλεγχος αυτός διατάσσεται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα θέματα και αντικείμενα του πλήρους και οριστικού φορολογικού ελέγχου.

2. Επίσης, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να διενεργεί έλεγχο στα στοιχεία των δηλώσεων, στα βιβλία και τα στοιχεία που τηρήθηκαν, καθώς και στην επαγγελματική εγκατάσταση κάθε υποχρέου για να διαπιστώσει:

α) Αν οι εκπτώσεις από το εισόδημα υπολογίστηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

β) Το αντικείμενο εργασιών του υποχρέου και αν το εισόδημα που δηλώθηκε ανταποκρίνεται προς τα πραγματικά δεδομένα που προκύπτουν από τα βιβλία που τηρήθηκαν, τα στοιχεία που εκδόθηκαν και τα στοιχεία που έχουν ληφθεί, καθώς και αν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του παρόντος. Όταν από τον προσωρινό έλεγχο διαπιστωθεί ότι τα φορολογικά στοιχεία δεν έχουν καταχωρηθεί ή έχουν καταχωρηθεί ανακριβώς στα τηρούμενα βιβλία, τότε η υπόθεση καθίσταται υποχρεωτικά ελεγκτέα για όλες τις δηλώσεις που εκκρεμούν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 66.

γ) Αν με ανακλητική δήλωση, που υποβλήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 61, μειώθηκαν νόμιμα οι φορολογικές υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις γενικά.

3. Η ενέργεια προσωρινού ελέγχου, και αν ακόμα το προσωρινό φύλλο που εκδόθηκε έγινε οριστικό, δεν αποκλείει την ενέργεια και δεύτερου προσωρινού ελέγχου και την έκδοση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου, με εντολή του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και αντικείμενο ελέγχου το ίδιο ή διαφορετικό του πρώτου προσωρινού ελέγχου, αν από στοιχεία ή πληροφορίες που περιέχονται σε αυτόν ή από βάσιμες υπόνοιες ή από τα στοιχεία των φορολογικών δηλώσεων προκύπτει ότι δεν δηλώθηκε ή δηλώθηκε ανακριβώς συγκεκριμένη φορολογητέα ύλη.

4. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να διενεργεί προσωρινό έλεγχο για να διαπιστώσει την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 52 και 54 έως 58 για την προκαταβολή και την παρακράτηση του φόρου.

5. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 64, 68, 69, 70, 71, 74, 83, 86, 87 και 90.

Άρθρο 68

Έκδοση φύλλων ελέγχου

1. Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκδίδει φύλλα ελέγχου προσδιορισμού του φόρου, τόσο γι' αυτούς που έχουν επιδώσει δηλώσεις, όσο και γι' αυτούς που παρέλειψαν να επιδώσουν δήλωση.

Στις περιπτώσεις της παρ. 3 του άρθρου 61 το φύλλο ελέγχου εκδίδεται:

α) Αν πρόκειται για σχολάζουσα κληρονομία στο όνομα του θανόντος, για επιδικία ή μεσεγγύηση, στο όνομα του τελευταίου πριν από την επιδικία ή μεσεγγύηση νομέα ή επικαρπωτή.

β) Αν πρόκειται για ανηλικούς, δικαστικώς ή νομίμως απαγορευμένους ή υπό δικαστική αντίληψη τελούντες, στο όνομα του προσώπου που τελεί σε μια από τις νομικές αυτές καταστάσεις.

γ) Αν πρόκειται για πτώχευση, στο όνομα του πτωχού.

δ) Αν πρόκειται για θανόντα φορολογούμενο, στο όνομά του για τα εισοδήματα που απέκτησε μέχρι την ημερομηνία του θανάτου του.

Φύλλο ελέγχου εκδίδεται και σε περίπτωση που θα διαπιστωθεί ζημία από εμπορική επιχείρηση, γεωργική εκμετάλλευση ή ελευθέριο επάγγελμα, εφόσον η ζημία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30, 31, 41 και 49 και προκύπτει από τα βιβλία που τηρεί ο υπόχρεος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου δεν εκδίδεται φύλλο ελέγχου, αν το ποσό που τελικά οφείλεται δεν υπερβαίνει τις χίλιες πεντακόσιες (1.500) δραχμές, αθροιστικά λαμβανόμενο για το φορολογούμενο και τη σύζυγό του.

2. Φύλλο ελέγχου και αν ακόμη έγινε οριστικό, δεν αποκλείει την έκδοση και κοινοποίηση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου, αν: α) από συμπληρωματικά στοιχεία, που περιήλθαν με οποιονδήποτε τρόπο σε γνώση του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, εξακριβώνεται ότι το εισόδημα του φορολογούμενου υπερβαίνει αυτό που έχει περιληφθεί στο προηγούμενο

φύλλο ελέγχου ή β) η δήλωση που υποβλήθηκε ή τα έντυπα ή οι καταστάσεις που τη συνοδεύουν αποδεικνύονται ανακριβή. Στις πιο πάνω περιπτώσεις το νέο φύλλο ελέγχου εκδίδεται για το άθροισμα του εισοδήματος που προκύπτει από το προηγούμενο φύλλο ελέγχου, καθώς και αυτού που εξακριβώθηκε με βάση τα πιο πάνω στοιχεία. Αν εκδοθεί το πιο πάνω φύλλο ελέγχου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 70.

3. Τα φύλλα ελέγχου καταχωρίζονται στο βιβλίο μεταγραφής φύλλων ελέγχου με βάση τη χρονολογική σειρά έκδοσής τους.

4. Αν ο προσδιορισμός του συνολικού ποσού της φορολογητέας ύλης με ένα φύλλο ελέγχου είναι δυσχερής, επειδή ορισμένα αντικείμενα απαιτούν ειδικότερη εξέταση ή τη διενέργεια ελέγχου μέσα ή έξω από την περιφέρεια της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, εκδίδεται μερικό φύλλο ελέγχου προσδιορισμού του φόρου, στο οποίο περιλαμβάνεται η φορολογητέα ύλη, για την οποία ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας διαθέτει τα απαιτούμενα στοιχεία. Σε αυτό το φύλλο ελέγχου διατυπώνεται ρητή επιφύλαξη ότι ο προσδιορισμός της υπόλοιπης φορολογητέας ύλης θα γίνει με την έκδοση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου. Η αίτηση για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς ή η προσφυγή στο διοικητικό δικαστήριο κατά του συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου αφορά μόνο τη φορολογητέα ύλη που προσδιορίζεται με αυτό.

5. Στις περιπτώσεις προσωρινού φορολογικού ελέγχου, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, αν από τα βιβλία και στοιχεία του υποχρέου ή σε περίπτωση έλλειψης αυτών, από κάθε άλλο σχετικό στοιχείο, προκύπτει ότι ο φορολογούμενος παρέλειψε να δηλώσει ή δήλωσε ανακριβώς τη φορολογητέα ύλη που προκύπτει από τα βιβλία ή στοιχεία ή παρέλειψε να παρακρατήσει ή να αποδώσει ή παρακράτησε ή απέδωσε ανακριβώς το φόρο, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκδίδει προσωρινό φύλλο ελέγχου προσδιορισμού του φόρου. Το προσωρινό φύλλο ελέγχου πρέπει να περιέχει τη φορολογητέα ύλη που προκύπτει από τα βιβλία και στοιχεία του υποχρέου και το φόρο που αναλογεί σε αυτή με τις νόμιμες προσαυξήσεις. Οι τυχόν δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται για τα προσωρινά φύλλα ελέγχου αποτελούν προσωρινό δεδικασμένο και δεν επηρεάζουν την κύρια δίκη.

6. Η περαίωση των δηλώσεων που κρίνονται ειλικρινείς ενεργείται με περιληπτικό φύλλο ελέγχου.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των φύλλων ελέγχου.

Άρθρο 69

Κοινοποίηση φύλλων ελέγχου

Αντίγραφο του φύλλου ελέγχου, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 68, κοινοποιείται στον υπόχρεο μαζί με τη σχετική έκθεση ελέγχου. Αν ο φορολογούμενος έχει διορίσει αντίκλητο στην έδρα της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, η κοινοποίηση μπορεί να γίνει στον αντίκλητο. Για την επίδοση του φύλλου ελέγχου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Ειδικά, η κοινοποίηση του φύλλου ελέγχου σε περίπτωση πτώχευσης γίνεται στο σύνδικο και τον πτωχό και σε περίπτωση θανάτου του φορολογούμενου στους κληρονόμους του.

Όταν η δήλωση περαιωθεί ως ειλικρινής, η γνωστοποίηση του φύλλου ελέγχου στον υπόχρεο γίνεται με απλή ταχυδρομική επιστολή.

Άρθρο 70

Διοικητική επίλυση της διαφοράς

1. Ο υπόχρεος, σε βάρος του οποίου εκδόθηκε το φύλλο ελέγχου, μπορεί, αν αμφισβητεί την ορθότητά του, να προτείνει τη διοικητική επίλυση της διαφοράς μεταξύ αυτού και του αρμόδιου προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

2. Η πρόταση για διοικητική επίλυση της διαφοράς υποβάλλεται, προκειμένου για σχολάζουσα κληρονομία, από τον κηδεμόνα, για επιδικία από τον προσωρινό διαχειριστή, για μεσεγγύηση από το μεσεγγυούχο, για πτωχεύσαντα από το σύνδικο, για ανήλικο από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα και επί πλειόνων από τον ένα από αυτούς ή για δικαστικώς ή νομίμως απαγορευμένο ή υπό δικαστική αντίληψη από τον επίτροπο ή τον αντιλήπτορα, κατά περίπτωση, και προκειμένου για θανόντα φορολογούμενο από τους κληρονόμους του. Τα πρόσωπα, που, κατά το προηγούμενο εδάφιο, προτείνουν τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, υπογράφουν και την πράξη που ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου αυτού.

3. Η πρόταση υποβάλλεται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που έχει εκδώσει το φύλλο ελέγχου, με το δικόγραφο της προσφυγής ή με ιδιαίτερη αίτηση που κατατίθεται μέσα στη νόμιμη προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής. Αυτός που υποβάλλει την αίτηση για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς υποχρεούται να προσκομίσει μέσα στην παραπάνω προθεσμία τα αποδεικτικά στοιχεία για την υποστήριξη της αίτησής του και να αναπτύξει τους ισχυρισμούς του.

4. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, αφού λάβει υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, τα στοιχεία που προσκομίζονται από το φορολογούμενο και όσα αναπτύσσονται από αυτόν εγγράφως ή προφορικώς, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο, μπορεί, εφόσον κρίνει το αίτημα βάσιμο, να αποδεχθεί την ακύρωση του φύλλου ελέγχου ή τη διαγραφή των εισοδημάτων μερικών μόνο πηγών ή τον περιορισμό του συνόλου της φορολογητέας ύλης που αναφέρεται στο φύλλο ελέγχου ή μερικών μόνο πηγών ή της ίδιας πηγής ή του φόρου ή άλλου δικαιώματος.

5. Ειδικώς, όταν στο φύλλο ελέγχου περιλαμβάνονται και εισοδήματα που προέρχονται από γεωργικές ή εμπορικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος ή μόνο τέτοια εισοδήματα, που προέρχονται όμως αποκλειστικά από άσκηση επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία της τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, η διοικητική επίλυση της διαφοράς γίνεται από επιτροπή που αποτελείται από τον αρμόδιο επιθεωρητή, τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, από εκπρόσωπο του Εμπορικού και Βιομηχανικού ή Οικονομικού Επιμελητηρίου ή του εμπορικού ή επαγγελματικού συλλόγου της περιοχής, στην οποία εδρεύει η αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.

Οι πιο πάνω φορείς ορίζουν τους εκπροσώπους τους με τους αναπληρωτές τους, ύστερα από έγγραφο του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής

υπηρεσίας.

Η θητεία των εκπροσώπων του Εμπορικού και Βιομηχανικού ή Οικονομικού Επιμελητηρίου ή εμπορικού ή επαγγελματικού συλλόγου, καθώς και των νόμιμων αναπληρωτών τους, που μετέχουν στη διοικητική επίλυση της διαφοράς, είναι διετής και αρχίζει από την ημερομηνία που αυτοί ορίστηκαν ως εκπρόσωποι. Οι εκπρόσωποι των παραπάνω φορέων που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να δώσουν ενώπιον του αρμόδιου επιθεωρητή της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας τον όρκο του δημοσίου υπαλλήλου, συντασσομένης σχετικής πράξης.

Η εξέταση του αιτήματος για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς δεν κωλύεται αν απουσιάζει κατά τη συζήτηση ένα από τα τρία μέλη της επιτροπής.

Κατά τη συζήτηση της πρότασης για διοικητική επίλυση της διαφοράς παρίσταται ο φορολογούμενος αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του κατά τις διατάξεις της παραγράφου 7.

Αν δεν παραστεί ο φορολογούμενος ή εκπρόσωπός του κατά τη συνεδρίαση που έχει ορισθεί για την εξέταση της πρότασής του, η διοικητική επίλυση της διαφοράς ματαιώνεται.

6. Αν συμπέσουν οι απόψεις του υποχρέου και: α) του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, όταν πρόκειται για πρόσωπα που ασκούν επιχείρηση ή ελεύθεριο επάγγελμα, τα οποία τηρούν κατά περίπτωση βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, β) δύο (2) τουλάχιστον από τα μέλη της επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου, όταν πρόκειται για φύλλα ελέγχου που αναφέρονται σε αυτή, συντάσσεται και υπογράφεται, από όλα τα μέρη που μετείχαν στη διαδικασία, πράξη επίλυσης της διαφοράς, με την αναγραφή της γνώμης τυχόν μειοψηφήσαντος μέλους της επιτροπής. Με την πράξη αυτή που είναι αμετάκλητη θεωρείται ότι η διαφορά επιλύθηκε ολικά ή μερικά, κατά περίπτωση, ανάλογα με το αποτέλεσμα που επήλθε από τη σύμπτωση των απόψεων των μερών. Στην περίπτωση αυτήν, η προσφυγή που τυχόν ασκήθηκε δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα ή ισχύει μόνο για το μέρος που δεν επιλύθηκε η διαφορά.

Αν υποβληθεί αίτημα για διοικητική επίλυση της διαφοράς με ιδιαίτερη αίτηση, η νόμιμη προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αρχίζει από την επομένη της ημέρας υπογραφής της πράξης ματαίωσης ή μερικής επίλυσης της διαφοράς.

7. Η συζήτηση της αίτησης για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς και η υπογραφή της σχετικής πράξης μπορεί να γίνει και από ειδικό πληρεξούσιο του υποχρέου, εφόσον κατατεθεί στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας πληρεξούσιο έγγραφο δημόσιο ή ιδιωτικό με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής από την κατά νόμο αρμόδια αρχή.

Αν ο υπόχρεος είναι αγράμματος, το ιδιωτικό πληρεξούσιο έγγραφο υπογράφεται από δύο μάρτυρες, των οποίων η γνησιότητα των υπογραφών βεβαιώνεται, όπως στο προηγούμενο εδάφιο αναφέρεται ή αναπληρώνεται τούτο από έγγραφο δημόσιας δημοτικής ή κοινοτικής αρχής, το οποίο περιέχει τη δήλωση που έγινε ενώπιον αυτών από τον υποχρέο.

8. Στα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 5 αυτού του άρθρου για να εξετάζουν με δικαίωμα ψήφου το αίτημα διοικητικής επίλυσης της διαφοράς, καθώς και στον υπάλληλο που ορίζεται για την τήρηση των πρακτικών, καταβάλλεται για κάθε συνεδρίαση, στην

οποία παρέστησαν, αποζημίωση, η οποία καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζεται η διαδικασία για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, για τη λειτουργία της επιτροπής, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

9. Η διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4125/1960 εφαρμόζεται και επί προσφυγής που ασκείται από νομικό πρόσωπο, όταν ο εκπρόσωπος αυτού διαμένει, κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής, έξω από την έδρα της φορολογικής αρχής που εξέδωσε τη με αυτή προσβαλλόμενη πράξη.

Άρθρο 71

Δικαστικός συμβιβασμός

1. Δικαστικός συμβιβασμός με βάση αυτό το νόμο είναι δυνατός σε όσες περιπτώσεις επιτρέπεται και όπως προβλέπεται διοικητική επίλυση της διαφοράς.

2. Κατά τη συζήτηση που διεξάγεται επί του ακροατηρίου ενώπιον οποιουδήποτε διοικητικού δικαστηρίου και σε κάθε στάση της δίκης, παρουσία και των δύο μερών, κάθε διάδικος μπορεί να προτείνει την κατάργηση της φορολογικής δίκης, με την κατάθεση δήλωσης στο γραμματέα του δικαστηρίου πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η δήλωση αφού υπογραφεί και από το διάδικο που αποδέχθηκε την πρόταση και θεωρηθεί από αυτόν που διευθύνει τη συζήτηση, καταχωρίζεται ολόκληρη στα πρακτικά τα οποία έχουν τα αποτελέσματα αμετάκλητης απόφασης.

3. Ύστερα από αίτηση ενός από τους διαδίκους ή αυτεπάγγελτα, το δικαστήριο αναβάλλει εφάπαξ τη συζήτηση για την πρόταση. Η δήλωση που κατατέθηκε δεν ανακαλείται, μπορεί όμως μέχρι την, μετά την αναβολή, συζήτηση ή κατά τη διάρκεια αυτής να συμπληρωθεί για να βελτιωθεί.

4. Αν αποκρουσθεί η πρόταση από τον άλλο διάδικο, αυτή θεωρείται ως να μην έχει γίνει και συνεχίζεται η διαδικασία.

5. Σε περίπτωση ομοδικίας η πρόταση γίνεται από κοινού από όλους τους ομοδίκους, εκτός αν το δικαστήριο έχει διατάξει το χωρισμό. Σε περίπτωση παρέμβασης δεν απαιτείται σύμπραξη αυτού που παρεμβαίνει.

6. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 71 του ν. 4125/1960, εφαρμόζονται και στην περίπτωση του άρθρου αυτού.

7. Δεύτερη πρόταση από τον ίδιο διάδικο και στον ίδιο βαθμό δικαιοδοσίας δεν συγχωρείται.

Άρθρο 72

Μεταφορά φορολογητέας ύλης

1. Αν φορολογητέα ύλη έχει περιληφθεί από το φορολογούμενο σε διαχειριστικό έτος άλλο από αυτό στο οποίο ανήκει, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει σε ανάλογη τροποποίηση των φορολογικών εγγραφών των ετών, τα οποία αφορά. Αν η φορολογική εγγραφή του έτους, στο οποίο ανήκει η φορολογητέα ύλη, έχει γίνει τελεσιδική, αυτή δεν τροποποιείται, αλλά ο κύριος φόρος που αναλογεί, προστίθεται στο φόρο του κρινόμενου έτους, προσαυξημένος με τον τυχόν πρόσθετο φόρο, προσαύξηση ή πρόστιμο ή κατά περίπτωση εκπίπτει από το φόρο αυτού του έτους. Αν τα ποσά που προστίθενται στο κρινόμενο έτος αντιπροσωπεύουν δαπάνες ή εκπτώσεις

ή αφορολόγητα ποσά που ανήκουν σε προηγούμενα διαχειριστικά έτη ή έσοδα τα οποία έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία σε προηγούμενα διαχειριστικά έτη, δεν επιβάλλεται πρόσθετος φόρος, προσαύξηση ή πρόστιμο στο φόρο ο οποίος αναλογεί σε αυτά τα ποσά που προστίθενται στο κρινόμενο έτος.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η φορολογητέα ύλη φορολογήθηκε στο όνομα προσώπου, το οποίο σύμφωνα με το νόμο δεν έχει φορολογική υποχρέωση γι' αυτή τη φορολογητέα ύλη. Σε αυτή την περίπτωση ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, όταν διαπιστώσει την πλάνη, προβαίνει σε νέα εγγραφή στο όνομα του πραγματικού υποχρέου. Η τελεσιδικία της νέας εγγραφής, στο όνομα του πραγματικού υποχρέου, αποτελεί λόγο τροποποίησης ή ακύρωσης ή, κατά περίπτωση, αναθεώρησης της παλιάς εγγραφής, καθόσον αφορά τη φορολογητέα ύλη η οποία περιλήφθηκε στη νέα εγγραφή.

3. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων δεν ισχύουν: α) οι διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για την ενέργεια των οικείων φορολογικών εγγραφών και β) η προθεσμία που ορίζεται από τις διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων για την επιστροφή ή το συμψηφισμό φόρων, γενικά, που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως.

Άρθρο 73

Επιβράβευση ειλικρίνειας

1. Αν μετά τον έλεγχο, ο οποίος διενεργείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 66, κρίνονται ειλικρινείς οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και των άλλων συναφών φορολογικών αντικειμένων που έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα από τους υποχρέους, παρέχονται σε αυτούς τα ακόλουθα δικαιώματα:

α) Μείωση του φόρου μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, για κάθε οικονομικό έτος για το οποίο οι δηλώσεις κρίνονται ειλικρινείς. Το ποσό αυτό υπολογίζεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του κύριου φόρου εισοδήματος, που αναλογεί επιμεριστικά στα εισοδήματα που απέκτησε ο δικαιούχος από την άσκηση εμπορικής επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού δεν υπολογίζονται τα εισοδήματα που απέκτησε ο δικαιούχος τα οποία θεωρούνται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, κατά τις περιπτώσεις γ', ε' και στ' της παρ. 3 του άρθρου 28, καθώς και αυτά που προέρχονται από πάγια περιοδική αμοιβή δικηγόρου ή ιατρού.

β) Εφάπαξ χρηματοδότηση από τις εμπορικές τράπεζες, ύστερα από αίτηση του δικαιούχου, η οποία εξετάζεται και κατά προτεραιότητα, μέχρι το ποσό των άμεσων και έμμεσων φόρων, των τελών και εισφορών που προκύπτουν από τις δηλώσεις που υποβλήθηκαν από τους υποχρέους και κρίθηκαν ειλικρινείς. Η χρηματοδότηση αυτή παρέχεται με τους όρους που προβλέπονται κάθε φορά για τα μεσοπρόθεσμα βιοτεχνικά δάνεια, εκτός από την παροχή προσωπικής ή εμπράγματος ασφάλειας, αντί της οποίας παρέχεται εγγύηση του Δημοσίου.

2. Για τις ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, τις κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρίες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η μείωση του φόρου παρέχεται στα φυσικά πρόσωπα που είναι

μέλη τους και η χρηματοδότηση στο νομικό πρόσωπο ή στην ένωση προσώπων, εφόσον τόσο οι δηλώσεις του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων όσο και εκείνες των μελών τους κρίνονται ειλικρινείς.

3. Στις περιπτώσεις έκδοσης φύλλου ελέγχου, κατά την παρ. 2 του άρθρου 68 καταλογίζεται σε βάρος του δικαιούχου ολόκληρο το ποσό της κατά την παράγραφο 1 μείωσης του φόρου, εφόσον αυτό εισπράχθηκε από το δικαιούχο.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία.

Άρθρο 74

Βεβαίωση του φόρου

1. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαιώνει το φόρο, αρχικό ή πρόσθετο, κατά περίπτωση, που προκύπτει:

α) Βάσει των δηλώσεων που υποβάλλονται.

β) Βάσει των φύλλων ελέγχου που αναφέρονται στο άρθρο 68, εφόσον αυτά έχουν οριστικοποιηθεί με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής.

γ) Βάσει οριστικών αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων ή πρακτικών δικαστικού συμβιβασμού.

2. Για τη βεβαίωση του φόρου, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας συντάσσει χρηματικό κατάλογο μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήξη του μήνα που αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης και οπωσδήποτε όχι αργότερα από τρία (3) έτη από το τέλος του έτους στο οποίο αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης.

Η παράλειψη βεβαίωσης του φόρου στην προθεσμία των δύο (2) μηνών αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα, που τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

3. Αμελείται η βεβαίωση του ποσού που τελικά οφείλεται με βάση οποιονδήποτε τίτλο βεβαίωσης, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες (2.000) δραχμές, αθροιστικά λαμβανόμενο για το φορολογούμενο και τη σύζυγό του. Επίσης, αμελείται η βεβαίωση και η καταβολή του ποσού της οφειλής, η οποία προκύπτει στο συνολικό εισόδημα του συνταξιούχου, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών και ο φορολογούμενος έχει υπερβεί την ηλικία των εξήντα πέντε (65) ετών. Αν το συνολικό εισόδημα του συνταξιούχου υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, το διαθέσιμο εισόδημα που απομένει σε αυτόν, μετά την αφαίρεση της οφειλής, η οποία προκύπτει από το εισόδημά του για κύριο και συμπληρωματικό φόρο, τέλη και εισφορές που συμβεβαιώνονται με το φόρο, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές.

4. Για τους εγγάμους, εφόσον συντρέχει περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 5, η οφειλή για φόρο, τέλη και εισφορές, που αναλογούν στα εισοδήματά τους βεβαιώνεται στο όνομα του συζύγου, η ευθύνη όμως για την καταβολή της οφειλής, που αναλογεί στα εισοδήματα καθενός συζύγου, βαρύνει καθένα σύζυγο χωριστά. Επίσης, εφόσον συντρέχει η περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 5, για την καταβολή της οφειλής, η οποία αναλογεί επιμεριστικά στο εισόδημα που προστίθεται και φορολογείται στο όνομα του ενός συζύγου, ευθύνεται

εις ολόκληρον και ο άλλος σύζυγος.

Αν με αίτηση του ενός συζύγου ζητηθεί ο διαχωρισμός της οφειλής που προκύπτει από την κοινή δήλωση των συζύγων, ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να του ανακοινώσει με σχετικό έγγραφό του το ποσό αυτής της οφειλής. Το έγγραφο αυτό αποτελεί νόμιμο τίτλο, η ισχύς του οποίου ανάγεται στο χρόνο που έγινε η βεβαίωση του ολικού ποσού αυτής της οφειλής. Οι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης, στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 61, ευθύνονται εις ολόκληρον με τους υποχρέους για την καταβολή του φόρου και έχουν δικαίωμα αναγωγής.

5. Φόρος, που βεβαιώνεται κατά τη διάρκεια του οικείου οικονομικού έτους ή μεταγενέστερα από τη λήξη του: α) ύστερα από διοικητική επίλυση της διαφοράς ή δικαστικό συμβιβασμό και β) με βάση φύλλο ελέγχου που έγινε οριστικό λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής, καταβάλλεται ως ακολούθως:

- αα) Για οφειλή μέχρι 30.000 δραχμές σε μία (1) δόση.
- ββ) Για οφειλή από 30.001-100.000 δραχμές σε τρεις (3) ίσες μηνιαίες δόσεις.
- γγ) Για οφειλή από 100.001-500.000 δραχμές σε έξι (6) ίσες μηνιαίες δόσεις.
- δδ) Για οφειλή από 500.001-1.000.000 δραχμές σε οκτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις.
- εε) Για οφειλή από 1.000.001 και άνω δραχμές σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις.

Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα από τη βεβαίωση της οφειλής.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μεταβάλλονται τα κλιμάκια και ο αριθμός των δόσεων.

Φόρος, που βεβαιώνεται με βάση απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα από τη βεβαίωση της οφειλής.

6. Αν δεν επιτεύχθηκε διοικητική επίλυση της διαφοράς και ασκήθηκε από το φορολογούμενο εμπρόθεσμη προσφυγή, βεβαιώνεται αμέσως από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του αμφισβητούμενου κύριου φόρου, πρόσθετου φόρου και λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτό φόρων και τελών.

Το ποσό αυτό βεβαιώνεται μετά την πάροδο της προθεσμίας για διοικητική επίλυση της διαφοράς και πριν από τη διαβίβαση της προσφυγής στο διοικητικό δικαστήριο και καταβάλλεται: εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση μήνα.

7. Φόρος που έχει ήδη βεβαιωθεί κατά το ποσό που δεν οφείλεται με βάση οριστική απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου, εκπίπτει ή επιστρέφεται κατά περίπτωση. Τυχόν άσκηση έφεσης από το Δημόσιο κατά οριστικών αποφάσεων διοικητικών πρωτοδικείων δεν αναστέλλει σε καμιά περίπτωση τη διαδικασία της έκπτωσης των ποσών που βεβαιώθηκαν ή της επιστροφής των ποσών που καταβλήθηκαν αλλά δεν οφείλονται βάσει των αποφάσεων αυτών.

8. Βάσει των αποφάσεων των διοικητικών εφετείων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει σε νέα εκκαθάριση φόρου και ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση

του επιπλέον φόρου που τυχόν οφείλεται ή έκπτωση του επιπλέον ποσού φόρου που βεβαιώθηκε.

9. Φόροι, τέλη και εισφορές που βεβαιώνονται βάσει προσωρινού φύλλου ελέγχου, που εκδόθηκε μετά από τον προσωρινό έλεγχο που προβλέπεται από την παρ.4 του άρθρου 67, καταβάλλονται εφάπαξ. Η τυχόν άσκηση προσφυγής ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου δεν αναστέλλει την προσωρινή βεβαίωση του φόρου. Από το φόρο, τέλη και εισφορές που βεβαιώνονται τελεσίδικα, βάσει του οριστικού φύλλου ελέγχου, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκπίπτει τα ποσά που καταλογίστηκαν με το προσωρινό φύλλο ελέγχου.

Άρθρο 75

Ακύρωση ή τροποποίηση οριστικής εγγραφής

1. Το φύλλο ελέγχου που οριστικοποιήθηκε επειδή δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο, καθώς και αυτό που αφορά δήλωση η οποία κρίθηκε ειλικρινής, δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, για έναν από τους λόγους που αναφέρονται πιο κάτω, περιοριστικά:

- α) Για ολική ή μερική έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης.
- β) Αν ο φορολογούμενος δεν έλαβε γνώση αποδειγμένα του φύλλου ελέγχου.
- γ) Αν ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που έχει εκδώσει το φύλλο ελέγχου δεν είχε αρμοδιότητα να επιληφθεί στη φορολογία.
- δ) Για λογιστικό λάθος.

ε) Για εσφαλμένο προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος και του φόρου που αναλογεί σε αυτό.

2. Για την ακύρωση ή τροποποίηση του φύλλου ελέγχου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αποφασίζει ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου επιθεωρητή δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, ύστερα από αίτηση του φορολογούμενου.

Η αίτηση αυτή υποβάλλεται μέσα σε τρία (3) έτη από την καταχώρηση του οικείου φύλλου ελέγχου στο βιβλίο που ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 68.

3. Με βάση την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει σε νέα εκκαθάριση και ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση του επιπλέον φόρου που τυχόν οφείλεται ή έκπτωση του επιπλέον ποσού φόρου που βεβαιώθηκε.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και για την πράξη προσδιορισμού αποτελεσμάτων, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64.

5. Το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε στο όνομα μέλους των νομικών προσώπων ή των ενώσεων προσώπων, που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 και οριστικοποιήθηκε, τροποποιείται αυτοδικαίως από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ύστερα από τη σχετική απόφαση του διοικητικού εφετείου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία μεταβάλλονται τα αποτελέσματα των νομικών προσώπων ή των ενώσεων προσώπων, που έχει προσδιορίσει το διοικητικό πρωτοδικείο. Με βάση την απόφαση του διοικητικού εφετείου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία εκδόθηκε για τα νομικά πρόσωπα ή τις ενώσεις προσώπων, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του

μέλους, ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση ή έκπτωση του επιπλέον βεβαιωθέντος φόρου.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ - ΑΠΟΡΡΗΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 76
Αλλαγή κατοικίας ή έδρας

1. Σε κάθε περίπτωση που ο υπόχρεος σε δήλωση μεταβάλλει κατοικία ή κύρια διαμονή, έχει υποχρέωση να υποβάλλει, μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος πριν από τη μεταβολή, υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'), για τον τόπο της νέας κατοικίας ή της διαμονής του.

2. Αν πρόκειται για αλλαγή της έδρας της κύριας επιχείρησης ή του επαγγέλματος εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1642/1986.

3. Αν δεν υποβληθεί η δήλωση που προβλέπουν οι παράγραφοι 1 και 2, αρμοδίως επιλαμβάνεται για την επιβολή του φόρου ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος πριν από τη μεταβολή.

4. Η παράλειψη υποβολής της δήλωσης που προβλέπεται από την παράγραφο 1, καθώς και η υποβολή ανακριβούς δήλωσης, συνεπάγεται την επιβολή πρόστιμου που ορίζεται στο άρθρο 87.

Άρθρο 77
Υποχρεώσεις εκμισθωτών ακινήτων

1. Ιδιωτικά έγγραφα μίσθωσης αστικών ακινήτων, ασχέτως ποσού μισθώματος ή γεωργικών ακινήτων, εφόσον το μίσθωμα είναι ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμών κατά μήνα, προσκομίζονται από τον εκμισθωτή για θεώρηση, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύνταξή τους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του. Τα έγγραφα αυτά μπορεί και ο μισθωτής να τα προσκομίζει για θεώρηση στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του εκμισθωτή. Τα έγγραφα αυτά υποβάλλονται σε δύο αντίγραφα, από τα οποία το ένα επιστρέφεται θεωρημένο σε αυτόν που τα προσκόμισε.

2. Τα έγγραφα της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον δεν έχουν θεωρηθεί από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, στερούνται κάθε αποδεικτικής δύναμης και δεν εξετάζονται από τα δικαστήρια και τις δημόσιες γενικά αρχές. Επίσης, στερούνται αποδεικτικής δύναμης και τα αντίγραφα, με τα οποία συμφωνείται μίσθωμα, διαφορετικό από το καθοριζόμενο στο έγγραφο της μίσθωσης.

3. Αν μεταβιβασθεί η κυριότητα ακινήτου, ο νέος κύριος είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον συνυπεύθυνος με τον προκάτοχο για την πληρωμή του φόρου των τριών (3), πριν από τη μεταβίβαση, ετών, που αναλογεί επιμεριστικά στο εισόδημα του ακινήτου που μεταβιβάστηκε και προκύπτει από την εγγραφή που υπάρχει κατά την ημέρα της μεταβίβασης. Ίδια υποχρέωση υπάρχει για το χαρτόσημο και τα τέλη ύδρευσης. Οι συμβολαιογράφοι έχουν υποχρέωση να υπενθυμίζουν

τη διάταξη αυτή στους συμβαλλομένους και να αναγράφουν τούτο ρητά στο συμβόλαιο της αγοραπωλησίας.

4. Όσοι δεν προσκομίζουν τα έγγραφα μίσθωσης ακινήτου για θεώρηση ή τα προσκομίζουν εκπρόθεσμα, καθώς και οι συμβολαιογράφοι που δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87.

Άρθρο 78
Υποχρεώσεις μισθωτών ακινήτων και θαλάσσιων σκαφών αναψυχής

1. Οι μισθωτές ακινήτων πάσης φύσεως, καθώς και θαλάσσιων σκαφών αναψυχής, έχουν υποχρέωση να δηλώνουν αναλυτικά κάθε οικονομικό έτος, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, τα ενοίκια που κατέβαλαν κατά το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό έτος για τις μισθώσεις αυτές, το ονοματεπώνυμο του εκμισθωτή, τον αριθμό φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας και τη διεύθυνση κατοικίας του. Επίσης, έχουν υποχρέωση να δηλώνουν και το ποσό που κατέβαλαν για την ανέγερση οικοδομής σε έδαφος ξένης κυριότητας, όταν η οικοδομή, μετά τη λήξη της μίσθωσης, έχει συμφωνηθεί να περιέλθει στον εκμισθωτή.

2. Οι μισθωτές αγροτικών ακινήτων δεν μπορούν να πάρουν δάνειο από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος για την εκμετάλλευση των ακινήτων αυτών, αν το ιδιωτικό έγγραφο μίσθωσης δεν είναι θεωρημένο από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

3. Όσοι παραλείπουν να δηλώσουν τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87.

Άρθρο 79
Υποχρεώσεις κομιστών τίτλων

1. Οι κύριοι μετοχών και ομολογιών γενικά, όταν εξαργυρώνουν τις μερισματαποδείξεις και τα τοκομερίδια που ανήκουν στις μετοχές τους ή τις ομολογίες τους, έχουν υποχρέωση να παρίστανται αυτοπροσώπως ή με ειδικό πληρεξούσιό τους, που εξουσιοδοτείται και με απλή επιστολή.

Αν δηλώνεται ότι η εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων και τοκομεριδίων γίνεται για λογαριασμό τρίτου, το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο που ενεργεί την εξαργύρωση οφείλει να την αρνηθεί, εφόσον ο κομιστής τους δεν είναι πληρεξούσιος που να αποδεικνύει επαρκώς την ταυτότητά του.

2. Κομιστές ανώνυμων μετοχών που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο έχουν υποχρέωση, κατά την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων, να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α') ότι είναι κύριοι ή επικαρπωτές των μετοχών. Αυτός που ενεργεί την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων έχει υποχρέωση να την αρνηθεί, εφόσον δεν προσκομίζεται η πιο πάνω υπεύθυνη δήλωση. Η δήλωση αυτή αποστέλλεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη κάθε ημερολογιακού έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος για τη φορολογία της ανώνυμης εταιρίας.

3. Όσοι παραβαίνουν τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται από τις προηγούμενες παραγράφους, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87. Αν ο μέτοχος δεν υπέβαλε δήλωση ή υπέβαλε ψευδή υπεύθυνη δή-

λωση, τα ποσά των μερισμάτων, που είχαν απαλλαγεί από το φόρο εισοδήματος, προστίθενται στα εισοδήματα του πραγματικού μετόχου και φορολογούνται με τα ισχύοντα κατά το χρόνο που διαπιστώθηκε η παράβαση.

Άρθρο 80

Υποχρεώσεις οφειλετών τόκων

1. Κάθε πρόσωπο που οφείλει τόκους οι οποίοι φορολογούνται, έχει υποχρέωση, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία που οι τόκοι θα γίνουν ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί, να το γνωστοποιήσει στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του πιστωτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63.

Η γνωστοποίηση γίνεται με υπεύθυνη δήλωση από την οποία προκύπτει το ονοματεπώνυμο και η κατοικία ή η έδρα του πιστωτή, το ποσό του δανείου, η τοκοφόρος χρονική περίοδος, το επιτόκιο, οι τόκοι που αναλογούν στο δάνειο και ο χρόνος που αυτοί έγιναν ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί. Οι εμπορικές επιχειρήσεις, την πιο πάνω υπεύθυνη δήλωση υποβάλλουν μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής τους περιόδου.

2. Όσοι παραβαίνουν την υποχρέωση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87.

Άρθρο 81

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων, τραπεζών κ.λπ.

1. Οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να αρνηθούν τη σύνταξη συμβολαιογραφικών εγγράφων για τις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 88, αν δεν προσκομιστεί πιστοποιητικό του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, από το οποίο να προκύπτει ότι τα μισθώματα του ακινήτου που μεταβιβάζεται ή υποθηκεύεται δηλώθηκαν στη φορολογία εισοδήματος κατά την τελευταία διετία πριν από τη μεταβίβαση ή την εγγραφή της υποθήκης. Δεν απαιτείται η προσκόμιση του πιο πάνω πιστοποιητικού, αν αυτός που μεταβιβάζει ή παραχωρεί υποθήκη υποβάλει στον αρμόδιο για τη φορολογία του εισοδήματός του προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υπεύθυνη δήλωση, στην οποία θα βεβαιώνει ότι το μεταβιβαζόμενο ή υποθηκευόμενο ακίνητο δεν απέφερε εισόδημα κατά το χρόνο που ήταν κύριος, επικαρπωτής ή νομέας του και πάντως όχι πέρα των πέντε (5) ετών από το χρόνο της μεταβίβασης ή της εγγραφής της υποθήκης. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα, από τα οποία το ένα επιστρέφεται θεωρημένο στο μεταβιβάζοντα. Το πιστοποιητικό ή η υπεύθυνη δήλωση, κατά περίπτωση, μνημονεύεται στο σχετικό συμβόλαιο. Δεν απαιτείται το πιστοποιητικό του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης, όταν η εγγραφή υποθήκης γίνεται ύστερα από δικαστική απόφαση ή από το νόμο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού και της υπεύθυνης δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού και του άρθρου 88.

2. Οι φύλακες μεταγραφών υποχρεούνται να αρνηθούν τη μεταγραφή των δικαιπραξιών για τις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 88, καθώς και τη

μεταγραφή της δήλωσης αποδοχής κληρονομίας ή κληροδοσίας ή του κληρονομητηρίου, αν δεν προσκομιστεί το πιστοποιητικό ή δεν υποβληθεί η υπεύθυνη δήλωση, κατά περίπτωση, που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο. Δεν απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού ή η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης, όταν το κληρονομητήριο εκδίδεται από το αρμόδιο δικαστήριο, ύστερα από αίτηση τρίτου.

3. Τα δικαστήρια απέχουν να δικάσουν αγωγή για έξωση μισθωτή ακινήτου, αν δεν προσκομιστεί το πιστοποιητικό ή δεν υποβληθεί η υπεύθυνη δήλωση, κατά περίπτωση, που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Το πιστοποιητικό αυτό ή η υπεύθυνη δήλωση μνημονεύονται στη σχετική απόφαση.

4. Οι τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και οι λοιποί οργανισμοί, απαγορεύεται να χορηγούν στεγαστικά δάνεια για τα ακίνητα της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 88, αν δεν προσκομιστεί το πιστοποιητικό ή δεν υποβληθεί η υπεύθυνη δήλωση, κατά περίπτωση, που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

5. Οι συμβολαιογράφοι έχουν υποχρέωση να αρνηθούν τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων εξόφλησης τόκων ή κεφαλαίου δανείου ή οποιασδήποτε απαίτησης, γενικά, στην περίπτωση που ο οφειλέτης δεν τους προσκομίσει θεωρημένο από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας αντίγραφο της υπεύθυνης δήλωσης, που προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου 80. Αντίγραφα των συμβολαίων εξόφλησης τόκων οφείλουν οι συμβολαιογράφοι να στέλνουν, μέσα στον επόμενο μήνα από τη σύνταξή τους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του πιστωτή.

6. Προκειμένου να γίνει εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης με βάση δικαστική απόφαση, ο αρμόδιος υποθηκοφύλακας, εφόσον διαπιστώσει ότι η εμπράγματος ασφάλεια αφορά απαίτηση έντοκη από σύμβαση, νόμο ή δικαστική απόφαση, οφείλει να αρνηθεί την εξάλειψη της σχετικής υποθήκης ή προσημείωσης με βάση τη δικαστική απόφαση, αν δεν του προσκομιστεί και βεβαίωση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, από την οποία να προκύπτει ότι υποβλήθηκε σε αυτόν αντίγραφο της πιο πάνω δικαστικής απόφασης.

7. Τράπεζες και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργούν εξαργύρωση μερισμάτων και τοκομεριδίων, υποχρεούνται να εξακριβώνουν την ταυτότητα και τη διεύθυνση της κατοικίας και επαγγελματικής εγκατάστασης του εξαργυρούμενου και να τηρούν ακριβή σημείωση του ποσού των εξαργυρωθέντων μερισμάτων και τοκομεριδίων, καθώς και του ποσού και του είδους των μετοχών και ομολογιών που ανήκουν σε αυτούς.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

8. Οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται στις συμβολαιογραφικές πράξεις που συντάσσουν για τις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 13 να μνημονεύουν το κέρδος ή την ωφέλεια που προέκυψε από την εκχώρηση του δικαιώματος ή του εταιρικού μεριδίου ή ολόκληρης της επιχείρησης. Επίσης, έχουν υποχρέωση να υπενθυμίζουν τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 στους συμβαλλομένους και να αναγράφουν τούτο ρητά στο συμβόλαιο της εκχώρησης. Αντίγραφα των συμβολαίων οφείλουν οι συμβολαιογράφοι να στέλνουν μέσα στον

επόμενο μήνα από τη σύνταξή τους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του υποχρέου για παρακράτηση.

9. Όσοι παραβαίνουν τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται από τις παραγράφους 1, 2, 4, έως 8, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87. Στο ίδιο πρόστιμο υπόκειται και ο υπόχρεος που θα υποβάλλει ψευδή υπεύθυνη δήλωση.

10. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικών εγγράφων, καθώς και η καταχώριση συμβολαιογραφικού ή ιδιωτικού συμφωνητικού (συμφωνίας) για τη μεταβίβαση της κυριότητας ολικά ή μερικά ή της σύστασης άλλου εμπράγματος δικαιώματος επί αυτοκινήτου οχήματος ή μοτοσυκλέτας από πεντακόσια (500) κυβικά εκατοστά και πάνω ή σκάφους αναψυχής ή αεροσκάφους ή ελικοπτήρου που αναφέρονται στις περιπτώσεις β', γ', ε' και στ' της παρ. 1 του άρθρου 16, σε δημόσια βιβλία ή έγγραφα, καθώς και η θεώρηση των υπογραφών στις σχετικές δηλώσεις ή συμφωνίες από οποιαδήποτε αρχή ή πρόσωπο έχει το δικαίωμα της θεώρησης αυτής, καθώς και η έκδοση οποιουδήποτε δημόσιου εγγράφου, που να βεβαιώνει τη μεταβολή της κυριότητας ή τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων, αν δεν προσκομισθεί βεβαίωση του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ότι τα παραπάνω μεταβιβαζόμενα ή βαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία έχουν περιληφθεί στη δήλωση που υπέβαλε ο υπόχρεος για τη φορολογία του εισοδήματός του, που απέκτησε το αμέσως προηγούμενο του έτους της μεταβίβασης ή της σύστασης εμπράγματος δικαιώματος στα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται το έγγραφο που αναπληρώνει τη βεβαίωση της προηγούμενης παραγράφου και γενικά η διαδικασία που θα ακολουθείται στην περίπτωση που η μεταβίβαση ή η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος στα υπόψη περιουσιακά στοιχεία γίνεται με βάση το νόμο ή δικαστική απόφαση ή αυτοσύμβαση ή αναγκαστικό (δημόσιο) πλειστηριασμό ή ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν προσκομίζεται η βεβαίωση της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

12. Το πρόσωπο, που κατ' εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου χρησιμοποίησε άλλο έγγραφο αντί για τη βεβαίωση της παραγράφου 1, έχει υποχρέωση μέσα σε ένα (1) μήνα από την έκδοση άδειας κυκλοφορίας των υπόψη οχημάτων ή της καταχώρισης στο νηολόγιο ή στο μητρώο αεροσκαφών, των πράξεων μεταβίβασης ή σύστασης εμπράγματος δικαιώματος στα υπόψη περιουσιακά στοιχεία υπέρ αυτού, να προσκομίσει στη δημόσια οικονομική υπηρεσία, που ήταν αρμόδια για την έκδοση της βεβαίωσης της παραγράφου 1, σχετικό πιστοποιητικό της αρμόδιας δημόσιας υπηρεσίας για τη σχετική εγγραφή ή την έκδοση άδειας κυκλοφορίας, διαφορετικά του επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές.

13. Σε όσους υποβάλλουν εκπρόθεσμα δηλώσεις στις οποίες δηλώνουν δαπάνες των περιπτώσεων β', γ', ε', και στ' της παρ. 1 του άρθρου 16 του παρόντος, επιβάλλεται πρόστιμο έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, εφόσον σε έξι (6) μήνες από την υποβολή της εκπρόθεσμης δήλωσης ζητήσουν το πιστοποιητικό

που προβλέπεται από την παράγραφο 10 του παρόντος.

14. Μετά την παραλαβή του πιστοποιητικού της παραγράφου 12 του παρόντος από την οικεία δημόσια οικονομική υπηρεσία, αν διαπιστωθεί ότι δεν έχει δηλωθεί, αν και υπήρχε υποχρέωση, η τεκμαρτή δαπάνη των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στο υπόψη πιστοποιητικό, το πρόστιμο της προηγούμενης παραγράφου διπλασιάζεται.

15. Στις περιπτώσεις που οι πωλήσεις αυτοκινήτων γίνονται από αντιπροσώπους, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να στέλνουν αντίγραφα των συμβολαίων πώλησης και των σχετικών πληρεξουσίων στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία για τη φορολογία των αντιπροσώπων. Όσοι παραβαίνουν την υποχρέωση αυτήν υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87 αυτού του νόμου. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν οι συμβολαιογράφοι και για τις περιπτώσεις καταρτίσεως συμβολαιογραφικών πληρεξουσίων με σκοπό την πώληση αγροτεμαχίων και ακινήτων γενικά.

16. Οι διατάξεις του άρθρου 87 εφαρμόζονται ανάλογα.

Άρθρο 82

Υποχρεώσεις υπηρεσιών

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση οικοδομικών αδειών υποχρεούνται να στέλνουν αντίγραφα των αδειών που εκδίδονται από αυτές στην αρμόδια για τη φορολογία του ιδιοκτήτη της οικοδομής δημόσια οικονομική υπηρεσία, στο τέλος κάθε τριμήνου για τις άδειες που εκδόθηκαν μέσα στο τρίμηνο αυτό.

2. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οι δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμοί και τράπεζες υποχρεούνται να υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών πληροφοριακά στοιχεία, σχετικά με την άσκηση του επαγγέλματος διαφόρων επιτηδευματιών και ελεύθερων επαγγελματιών, τα οποία είναι αναγκαία για το έργο των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών.

Τα στοιχεία που θα υποβάλλονται και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διατάξεως αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τραπεζικού απορρήτου.

3. Τα πρόσωπα που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου ή δηλώνουν ανακριβή στοιχεία υπόκεινται για κάθε παράβαση σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87 αυτού του νόμου.

4. Οργανώσεις, σύλλογοι, σωματεία, ιδρύματα, οργανισμοί κ.λπ., όταν πραγματοποιούν χορούς, συγκεντρώσεις, δεξιώσεις υποχρεούνται να υποβάλλουν στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία, που υπάγεται το κέντρο διασκέδασης ή το ξενοδοχείο, αίτηση στην οποία επισυνάπτεται το συμφωνητικό με το κέντρο ή το ξενοδοχείο και αναφέρεται ο σκοπός της εκδήλωσης, η επιβάρυνση κατά άτομο και ο αριθμός των προσκλήσεων που θα εκδοθούν. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την πραγματοποίηση του χορού ή της συγκέντρωσης ή της δεξίωσης οι παραπάνω φορείς υποχρεούνται να προσκομίσουν στην ανωτέρω δημόσια οικονομική υπηρεσία φωτοτυπία του τιμολογίου του κέντρου διασκέδασης ή του ξενοδοχείου. Σε περίπτωση που δεν τηρηθεί η παραπάνω διαδικασία, επιβάλλεται, με πράξη του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, στον υπόχρεο πρόστιμο πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών μέχρι ένα εκατομμύριο

(1.000.000) δραχμές. Το πρόστιμο αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Ορκωτοί ελεγκτές ή άλλα ελεγκτικά όργανα, προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 75 του ν. 1969/1991, που ενεργούν, με βάση τις αρχές και τους κανόνες ελεγκτικής του κανονισμού του σώματος αυτών, έλεγχο στις ανώνυμες εταιρίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει κάθε φορά, ή άλλους νόμους, υποχρεούνται να αναγράφουν τις οποιεσδήποτε παραβάσεις των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας, που διαπιστώνουν κατά τον έλεγχο, στο οικείο πιστοποιητικό ελέγχου, το οποίο πρέπει να κοινοποιούν στη Διεύθυνση Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών. Κάθε παράλειψη των πιο πάνω προσώπων δώκεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

6. Κρατικές υπηρεσίες ή κρατικοί φορείς, αρμόδιοι για την έγκριση και καταβολή επιδοτήσεων ή αποζημιώσεων σε δικαιούχους, αναγράφουν υποχρεωτικά στις εγκριτικές ή διαπιστωτικές πράξεις που συντάσσουν, εκτός των λοιπών στοιχείων των δικαιούχων και τον αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) ή τον αριθμό δελτίου ταυτότητας και την αρμόδια για τη φορολογία του δικαιούχου δημόσια οικονομική υπηρεσία. Αντίγραφα των πράξεων αυτών ή άλλα στοιχεία, αναγκαία για τις ελεγκτικές επαληθεύσεις, διαβιβάζονται στις αρμόδιες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζονται τα στοιχεία για τις επαληθεύσεις, οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 83

Υποχρεώσεις εκείνων που ενεργούν παρακράτηση φόρων

1. Αν ο φόρος παρακρατείται από τρίτα πρόσωπα, τα οποία έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση αντί του πραγματικού φορολογουμένου, τα πρόσωπα αυτά έχουν και όλες τις ευθύνες που απορρέουν από αυτό το νόμο.

2. Όσοι παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, έχουν υποχρέωση να χορηγούν σε αυτούς από τους οποίους έγινε η παρακράτηση, βεβαίωση, στην οποία αναγράφουν το φορολογούμενο εισόδημα και το φόρο που παρακρατήθηκε. Ίδια υποχρέωση υπάρχει και στις περιπτώσεις που δεν προκύπτει φόρος για παρακράτηση. Η βεβαίωση αυτή χορηγείται στους δικαιούχους μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του οικείου οικονομικού έτους.

3. Αν πρόκειται για εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, ο υπόχρεος χορηγεί μία μόνο βεβαίωση σε κάθε δικαιούχο, στην οποία αναγράφει τις κάθε είδους αποδοχές, τόσο από τακτικές, όσο και από πρόσθετες αμοιβές, φορολογούμενες ή απαλλασσόμενες. Η βεβαίωση αυτή εκδίδεται σε δύο αντίτυπα. Το δεύτερο αντίτυπο υποβάλλεται στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, μαζί με την ετήσια οριστική δήλωση μισθωτών υπηρεσιών.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπο-

ρεί να ορίζεται ότι ορισμένες κατηγορίες υποχρέων, αντί για το δεύτερο αντίτυπο αυτής της βεβαίωσης, υποβάλλουν στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας τις ίδιες πληροφορίες σε μηχανητικά μέσα.

4. Ο υπόχρεος σε παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13, οφείλει, εφόσον η εκχώρηση του δικαιώματος ή του εταιρικού μεριδίου ή ολοκλήρης της επιχείρησης γίνεται με ιδιωτικό έγγραφο, να επισυνάπτει αντίγραφο τούτου στη δήλωση καταβολής του φόρου. Στο ιδιωτικό έγγραφο πρέπει απαραίτητως να αναγράφεται το κέρδος ή η ωφέλεια που προέκυψε από την εκχώρηση του δικαιώματος ή του εταιρικού μεριδίου ή ολοκλήρης της επιχείρησης.

5. Όσοι αρνούνται να χορηγήσουν τις βεβαιώσεις που ορίζονται από το άρθρο αυτό ή τις χορηγούν εκπρόθεσμα, καθώς και αυτοί που χορηγούν αναληθή βεβαίωση ή αναγράφουν τις συνολικές αποδοχές σε περισσότερες βεβαιώσεις, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87. Επίσης, στο ίδιο πρόστιμο υπόκεινται και όσοι δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ - ΑΠΟΡΡΗΤΟ

Άρθρο 84

Παραγραφή

1. Η κοινοποίηση φύλλου ελέγχου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 69, δεν μπορεί να γίνει μετά την πάροδο πενταετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την επίδοση της δήλωσης. Το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή του φόρου παραγράφεται μετά την πάροδο της πενταετίας.

2. Κατ' εξαίρεση, η βεβαίωση του φόρου μπορεί να γίνει και μετά την πάροδο πενταετίας, αν η εγγραφή στο όνομα της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης εταιρίας, κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 64, έγινε οριστική μετά την πάροδο αυτής, όχι όμως και πέρα από έξι (6) μήνες από την κοινοποίηση στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της απόφασης του διοικητικού δικαστηρίου ή από την οριστικοποίηση της εγγραφής με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής.

3. Εξαιρετικώς, επίσης, δύναται να κοινοποιηθεί φύλλο ελέγχου και μετά την πάροδο της πενταετίας:

α) Αν το φύλλο ελέγχου που κοινοποιήθηκε εντός της πενταετίας ακυρωθεί μετά την πάροδο αυτής, γιατί ο φορολογούμενος δεν έλαβε γνώση αυτού.

β) Αν εντός της πενταετίας κοινοποιήθηκε το φύλλο ελέγχου σε πρόσωπο, που δεν έχει φορολογική υποχρέωση, συνολικά ή μερικά.

γ) Αν η έκδοση του φύλλου ελέγχου έγινε από αναρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία ή έγινε για οικονομικό έτος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο υπάγεται το φορολογητέο εισόδημα.

δ) Αν το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε εμπρόθεσμα ακυρωθεί μετά την πάροδο αυτής.

4. Το δικαίωμα του Δημοσίου για την ενέργεια αρχικής ή συμπληρωματικής φορολογικής εγγραφής και την επιβολή φόρων, πρόσθετων φόρων, για φορολογικές παραβάσεις, παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαετίας, εφόσον η μη ενάσκησή του, έστω και κατά ένα μέρος,

οφείλεται:

α) Στην από πρόθεση πράξη ή παράλειψη του φορολογουμένου με τη σύμπραξη του αρμόδιου φορολογικού οργάνου.

β) Σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 68.

Όταν τα συμπληρωματικά στοιχεία περιέρχονται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας το τελευταίο έτος της παραγραφής, ο χρόνος αυτής πατείνεται για ένα ακόμη ημερολογιακό έτος.

5. Αν δεν υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή δήλωση απόδοσης παρακρατούμενων φόρων ή δήλωση φόρου εισοδήματος του άρθρου 64, το δικαίωμα του Δημοσίου* να κοινοποιήσει το φύλλο ελέγχου ή την πράξη καταλογισμού φόρου του άρθρου 64, παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ετών από τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της δήλωσης.

Σε περίπτωση υποβολής των πιο πάνω δηλώσεων κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους πριν από την ημερομηνία λήξης του χρόνου παραγραφής, το δικαίωμα του Δημοσίου για την κοινοποίηση φύλλου ελέγχου παραγράφεται μετά την πάροδο τριετίας από τη λήξη του έτους υποβολής της δήλωσης.

6. Αν το φύλλο ελέγχου ακυρωθεί για τυπικούς λόγους με απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, η οποία κοινοποιείται στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας το τελευταίο έτος της παραγραφής του ή μετά τη συμπλήρωση του χρόνου της παραγραφής, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να εκδώσει και να κοινοποιήσει νέο φύλλο ελέγχου μέσα σε ένα (1) έτος από την κοινοποίηση της απόφασης.

7. Αν υποβληθεί ανακλητική δήλωση ή δήλωση με επιφύλαξη, η αξίωση για την επιστροφή του φόρου παραγράφεται μετά τρία (3) έτη από την ημέρα της με οποιονδήποτε τρόπο αποδοχής της.

Η αξίωση προς το Δημόσιο επιστροφής φόρου βάσει υποβληθείσας εμπρόθεσμης δήλωσης αναβιώνει από της κοινοποίησής φύλλου ή πράξεως ελέγχου.

Άρθρο 85

Φορολογικό απόρρητο

1. Οι δηλώσεις φόρου του παρόντος χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς και δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίησή τους για δίωξη εκείνου που υπέβαλε τη δήλωση ή του προσώπου από το οποίο αυτός απέκτησε το εισόδημα, για παράβαση των κειμένων διατάξεων.

2. Οι φορολογικές δηλώσεις, τα φορολογικά στοιχεία, οι εκθέσεις, οι πράξεις προσδιορισμού αποτελεσμάτων, τα φύλλα ελέγχου, οι αποφάσεις του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και κάθε στοιχείο του φακέλου που έχει σχέση με τη φορολογία ή άπτεται αυτής είναι απόρρητα και δεν επιτρέπεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από το φορολογούμενο στον οποίο αφορούν αυτά.

3. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας συντάσσει κάθε έτος, με βάση τις δηλώσεις που του επιδίδονται, κατάλογο φορολογουμένων, ο οποίος περιέχει το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τον τίτλο και τα λοιπά στοιχεία τους, το καθαρό εισόδημα από τις κατηγορίες Δ' και Ζ', το συνολικό καθαρό εισόδημα το οποίο υπόκειται σε φορολογία, καθώς και το φόρο που αναλογεί σε αυτό. Ο κατάλογος αυτός καταρτίζεται

μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων και συμπληρώνεται με τα αντίστοιχα στοιχεία της οριστικοποίησης της εγγραφής του υποχρέου. Τοποθετείται σε πρόσφορη θέση στο κατάστημα της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και των δήμων ή κοινοτήτων όπου εδρεύει δημόσια οικονομική υπηρεσία, ώστε να μπορεί να λαμβάνει γνώση αυτού οποιοσδήποτε. Επιτρέπεται η έκδοση καταλόγων των φορολογουμένων όλης της χώρας, καθώς και η δημοσίευσή τους στις εφημερίδες.

4. Τα στοιχεία που αναφέρονται στους καταλόγους των φορολογουμένων δεν αποτελούν απόρρητο και ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να χορηγεί, ύστερα από αίτηση, βεβαίωση για τα στοιχεία αυτά σε οποιονδήποτε τρίτο ο οποίος έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει.

5. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, αποκλειστικά και μόνο:

α) Η χορήγηση στοιχείων στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και στους ορκωτούς εκπαιητές για την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και στις περιπτώσεις που ορίζονται από το άρθρο 1445 του Αστικού Κώδικα.

β) Σε ειδικά εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) να λαμβάνουν στοιχεία από το φάκελο του εργοδότη για την εξακρίβωση των μισθών και ημερομισθίων που αυτός κατέβαλε στο προσωπικό που απασχολεί.

γ) Σε ειδικά εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης να λαμβάνουν τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες για την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων ή εισφορών τους ή για τον έλεγχο των δηλώσεων των επιβαρύνσεων αυτών.

δ) Σε δίκες για διαφορές από εμπορικές μισθώσεις ακινήτων η χορήγηση στους ενδιαφερομένους για χρήση στο δικαστήριο αντιγράφων των μισθωτηρίων συμβολαίων, καθώς και βεβαιώσεων για το καταβαλλόμενο μίσθωμα οποιουδήποτε ακινήτου. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να ζητήσει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία ο αιτών θα δηλώνει ότι τα χρησιμοποιούμενα στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για δίκες του προηγούμενου εδαφίου.

6. Η παραβίαση του φορολογικού απορρήτου του άρθρου αυτού συνιστά πειθαρχικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις οικείες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου και ποινικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθηκόντος.

7. Τις ευθύνες της προηγούμενης παραγράφου έχουν και τα πρόσωπα, που είναι υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα, τα οποία νόμιμα λαμβάνουν γνώση φορολογικών απορρητών και χρησιμοποιούν αυτά για σκοπό διάφορο εκείνου που ο νόμος επιτρέπει ή τα ανακοινώνουν με κάθε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, σε τρίτους. Τα λοιπά πρόσωπα τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μήνες μετά από έγκληση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή του αρμόδιου επιθεωρητή προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η δημόσια οικονομική υπηρεσία και με πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 87, το οποίο επιβάλλεται με πράξη του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μετά την τελεσιδικία της απόφασης του ποινικού δικαστηρίου.

8. Όσοι με οποιαδήποτε ιδιότητα συμπράττουν στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και από το

λόγο αυτό λάμβανουν γνώση των τραπεζικών ή άλλων συναλλαγών, υποχρεούνται να τηρούν το απόρρητο των συναλλαγών τούτων, υποκείμενοι σε αντίθετη περίπτωση στις ποινές και τα πρόστιμα των παραγράφων 6 και 7.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται για όλη τη χώρα ή για ορισμένες μόνο περιφέρειες, ανάλογα με τον πληθυσμό, το ύψος του εισοδήματος πάνω από το οποίο, οι φορολογούμενοι που το αποκτούν, θα περιλαμβάνονται στους καταλόγους των φορολογουμένων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ
ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 86
Πρόσθετοι φόροι

1. Οι υπόχρεοι, που υποβάλλουν εκπρόθεσμη δήλωση, υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε ποσοστό δυόμισι τοις εκατό (2,5%) επί του οφειλόμενου με τη δήλωση φόρου για κάθε μήνα εκπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης.

2. Οι υπόχρεοι, που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση, υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο, που υπολογίζεται σε ποσοστό επί του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφευγε ο υπόχρεος λόγω της ανακρίβειας ως ακολούθως:

α) Επί διαφοράς φόρου μέχρι ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).

β) Για το πέραν του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών ποσό, ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε ποσοστό εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%).

3. Οι υπόχρεοι, που δεν υποβάλλουν δήλωση, υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο, που ορίζεται σε ποσοστό διακόσια τοις εκατό (200%) επί του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφευγαν, λόγω μη υποβολής της δήλωσης.

4. Προκειμένου για υπόχρεους σε παρακράτηση φόρου, τα παραπάνω ποσοστά πρόσθετων φόρων διπλασιάζονται. Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο επίρριψη του πρόσθετου φόρου από τον υπόχρεο σε παρακράτηση στον πραγματικό φορολογούμενο.

5. Οι πρόσθετοι φόροι του παρόντος άρθρου επιβάλλονται χωρίς να εξετάζεται η ύπαρξη δόλου ή αμέλειας ή αν ο υπόχρεος παρερμήνευσε σχετικές διατάξεις.

6. Όσοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 61, ευθύνονται αλληλεγγύως με τους φορολογουμένους για την καταβολή των πρόσθετων φόρων που ορίζονται στο άρθρο αυτό. Ειδικά η ευθύνη των κληρονόμων του φορολογουμένου εκτείνεται μόνο μέχρι το ποσό της κληρονομικής μερίδας που περιήλθε σε καθέναν από αυτούς.

7. Κατά τον καθορισμό του πρόσθετου φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ως δη-

λούμενο θεωρείται το ποσό του συνολικού καθαρού εισοδήματος του φορολογούμενου, το οποίο λαμβάνεται υπόψη για τη βεβαίωση του φόρου που προκύπτει στο εισόδημα, σύμφωνα με το άρθρο 9, είτε το εισόδημα αυτό εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 με την άθροιση των επί μέρους εισοδημάτων από τις κατηγορίες Α' έως Ζ', είτε καθορίζεται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 15 έως και 19.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 1,2 και 3 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση υποβολής συμπληρωματικών δηλώσεων, με τις οποίες ο υπόχρεος αποδέχεται το τεκμαρτό ακαθάριστο εισόδημα από οικοδομές, όπως αυτό έχει προσδιορισθεί με βάση τα στοιχεία έγγραφης πρόσκλησης του αρμόδιου προϊσταμένου της οικείας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 22 του παρόντος.

9. Επί της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς οι επιβληθέντες παραπάνω πρόσθετοι φόροι περιορίζονται στο ένα τρίτο (1/3) για την περίπτωση της παραγράφου 2 και στο ένα δεύτερο (1/2) για τις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 87
Πρόστιμα

1. Τα πρόσωπα που παραβαίνουν τις διατάξεις των άρθρων 19, 54, 59, 61, 62, 64, 66, 67, 76, 79, 80, 81, 83 και 85 παράγραφοι 7 και 8 υπόκεινται για κάθε παράβαση σε πρόστιμο, που ορίζεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί του φόρου που προκύπτει κάθε φορά, μη δυνάμενο να είναι μικρότερο των εξήντα χιλιάδων (60.000) δραχμών και μεγαλύτερο των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών, στην περίπτωση δε που δεν προκύπτει ποσό οφειλόμενου φόρου, επιβάλλεται το ελάχιστο πρόστιμο.

2. Τα πρόστιμα που προβλέπουν οι διατάξεις αυτού του άρθρου, επιβάλλονται με το οικείο φύλλο ελέγχου ή με ιδιαίτερη πράξη του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά περίπτωση.

Κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς το πρόστιμο που επιβλήθηκε μειώνεται στο ένα τρίτο (1/3) αυτού.

Άρθρο 88

*Κυρώσεις σε όσους δεν δηλώνουν το εισόδημα από ακίνητα

1. Όσοι αποκτούν εισόδημα από ακίνητα και είναι υπόχρεοι να υποβάλλουν δήλωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό στερούνται το δικαίωμα:

α) Να εγείρουν αγωγή έξωσης ή να μεταβιβάσουν την κυριότητα με οποιονδήποτε τρόπο ή να συστήσουν εμπράγματα δικαιώματα, για μία πενταετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, στα ακίνητα για τα οποία δεν έχουν δηλωθεί τα μισθώματα.

β) Να παραχωρήσουν υποθήκη για μία δεκαετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, σε ακίνητα για τα οποία δεν έχουν δηλωθεί τα μισθώματα.

γ) Να πάρουν στεγαστικό δάνειο από τις τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και λοιπούς οργανισμούς, οι οποίοι χορηγούν στεγαστικά δάνεια, για τα ακίνητα για τα οποία

δεν έχουν δηλωθεί τα μισθώματα.

2. Τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων, που δηλώνονται εκπρόθεσμα, φορολογούνται αυτοτελώς, χωρίς καμιά έκπτωση ή μείωση, με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή της εκπρόθεσμης δήλωσης ζητηθεί το πιστοποιητικό που προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου 81.

Για την καταβολή του φόρου αυτού ευθύνεται στο ακέραιο και ο τελευταίος, ύστερα από σύμβαση, διακάτοχος του ακινήτου. Για τη διαδικασία της βεβαίωσης του φόρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 74.

Άρθρο 89

Κυρώσεις σε όσους δεν δηλώνουν το εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις

1. Όσοι αποκτούν καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα και είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό και είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, δεν δικαιούνται:

α) Να εισπράξουν επιστρεφόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας, ποσού άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών.

β) Να εισπράξουν επιδοτήσεις ποσού άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, για τη φυτική παραγωγή και επτακοσίων πενήντα χιλιάδων (750.000) δραχμών, για τη ζωική παραγωγή.

γ) Να πάρουν άδεια από την αρμόδια αρχή να πωλούν αγροτικά προϊόντα πλανοδίως ή σε λαϊκές αγορές.

δ) Να πάρουν άδεια αγροτικού αυτοκινήτου.

ε) Να μεταβιβάσουν με οποιονδήποτε τρόπο την κυριότητα γεωργικής γης, για μια πενταετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

2. Όσοι δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και αποκτούν καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό, δεν δικαιούνται:

α) Να εισπράξουν κάθε μορφής και ποσού επιδότηση.

β) Να εισπράξουν κάθε ποσό αποζημίωσης γεωργικής παραγωγής, λόγω έκτακτων και απρόβλεπτων ζημιών.

γ) Να πάρουν άδεια αγροτικού αυτοκινήτου.

δ) Να μεταβιβάσουν με οποιονδήποτε τρόπο την κυριότητα γεωργικής γης, για μια πενταετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα ποσά της προηγούμενης παραγράφου. Με τις ίδιες αποφάσεις ρυθμίζεται και κάθε άλλη λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

Άρθρο 90

Κυρώσεις για τη μη υποβολή ή ανακριβή υποβολή δήλωσης

1. Αν ο υπόχρεος δεν έχει υποβάλει δήλωση και ο οφειλόμενος κύριος φόρος, με βάση τελεσίδικη απόφαση υπερβαίνει σε μια διαχειριστική περίοδο το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών ή έχει υποβάλει δήλωση, αλλά μεταξύ του κύριου φόρου που οφείλεται

με βάση τη δήλωση και του φόρου που προσδιορίστηκε τελεσίδικα υπάρχει διαφορά μεγαλύτερη από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές και η διαφορά αυτή αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κύριου φόρου που αναλογεί με βάση τη δήλωση, το διοικητικό εφετείο απαγγέλλει σε βάρος του υποχρέου, με την ίδια απόφαση με την οποία προσδιορίστηκε ο φόρος, τις πιο κάτω ποινές:

α) Την απώλεια του δικαιώματος να καταβληθεί σε δόσεις ο φόρος που βεβαιώθηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης και ο φόρος που βεβαιώνεται με βάση την απόφαση αυτή. Εξαιρούνται οι δόσεις προκαταβολής του φόρου.

β) Την απώλεια του δικαιώματος συμμετοχής σε δημοπρασίες του δημόσιου τομέα γενικά, για χρονικό διάστημα από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος.

γ) Την απώλεια του δικαιώματος λήψης πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας για χρονικό διάστημα από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος.

2. Αν οριστικοποιηθεί το φύλλο ελέγχου με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή δικαστικό συμβιβασμό ή λόγω μη άσκησης προσφυγής ή μετά από άσκηση προσφυγής που κρίθηκε τελεσίδικα εκπρόθεσμα ή που έγινε τελεσίδικη με απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται μέσα σε τρεις (3) μήνες να επιβάλει με απόφασή του τις κυρώσεις που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος. Η τρίμηνη αυτή προθεσμία αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής, αν η οριστικοποίηση του φύλλου ελέγχου έγινε λόγω μη άσκησης προσφυγής και από την κοινοποίηση στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της τελεσίδικης απόφασης, αν η οριστικοποίηση αυτή έγινε μετά από άσκηση προσφυγής, που κρίθηκε τελεσίδικα εκπρόθεσμα ή που έγινε τελεσίδικη με απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου ή από την ημερομηνία, που επιτεύχθηκε η διοικητική επίλυση της διαφοράς ή που κοινοποιήθηκαν τα πρακτικά του δικαστικού συμβιβασμού.

3. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας οφείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση να ανακινώνει στις αρμόδιες αρχές την απόφασή του ή την απόφαση του διοικητικού εφετείου με τις οποίες επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 1.

4. Οι κυρώσεις τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού, επιβάλλονται ανεξάρτητα από τους πρόσθετους φόρους και τα πρόστιμα που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 91

Αναστολή λειτουργίας καταστημάτων επιτηδευματιών

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών δύναται να διατάσσεται μέχρι ένα (1) μήνα η παύση λειτουργίας καταστήματος, γραφείου, εργοστασίου ή εργαστηρίου επιτηδευματιών, σε βάρος των οποίων διαπιστώνεται μια από τις παρακάτω φορολογικές παραβάσεις:

α) Έκδοση πλαστών ή εικονικών τιμολογίων.

β) Τήρηση ανεπίσημων βιβλίων και στοιχείων.

γ) Μη έκδοση του φορολογικού στοιχείου, για την πώληση ή διακίνηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών.

δ) Η χωρίς άδεια της αρμόδιας φορολογικής αρχής άσκηση επαγγέλματος ή άσκηση επαγγέλματος σε διεύθυνση που δεν δηλώθηκε ή σε διαφορετική από αυτή που δηλώθηκε.

2. Η ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Οικονομικών εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη επιτροπής που αποτελείται από:

α) Έναν πρόεδρο εφετών διοικητικών δικαστηρίων, ως πρόεδρο.

β) Έναν εφέτη διοικητικών δικαστηρίων.

γ) Το Γενικό Διευθυντή Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, με αναπληρωτή τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Φορολογίας Εισοδήματος του ίδιου Υπουργείου.

δ) Το Γενικό Διευθυντή Επιθεώρησης και Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, με αναπληρωτή τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ελέγχων του ίδιου Υπουργείου.

ε) Έναν ορκωτό ελεγκτή, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών.

Στην επιτροπή μετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

Τα με στοιχεία α' και β' μέλη διορίζονται με τους αναπληρωτές τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών. Η επιτροπή συνεδριάζει εφόσον μετέχει ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του και τουλάχιστον δύο μέλη. Η γνωμοδότηση της επιτροπής αυτής εκδίδεται μετά προηγούμενη κλήση, από τη Διεύθυνση Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, του παραβάτη προς διατύπωση των απόψεών του επί των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν σε βάρος του. Η κλήση επιδίδεται από επιμελητή οποιασδήποτε υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Όταν ο παραβάτης είναι επιτηδευματίας, η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών αποστέλλεται στην αρμόδια αστυνομική αρχή, η οποία υποχρεούται μέσα σε πέντε (5) ημέρες να την εκτελέσει και να αναφέρει σχετικά στη Διεύθυνση Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στην αρμόδια φορολογική αρχή και στο φορολογούμενο. Ένδικο μέσα κατά της απόφασης αυτής δεν αναστέλλουν την εκτέλεσή της.

4. Η φορολογική αρχή που θα διαπιστώσει την παράβαση υποχρεούται, μέσα σε δέκα (10) ημέρες, να υποβάλει στη Διεύθυνση Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών εμπεριστατωμένη έκθεση ελέγχου. Οι αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών εκδίδονται χωρίς να απαιτείται οριστικοποίηση της φορολογικής εγγραφής.

5. Η ανωτέρω διοικητική κύρωση επιβάλλεται ανεξάρτητα από τις άλλες κυρώσεις, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

6. Ο τρόπος και η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

7. Η αναστολή της άσκησης του επαγγέλματος ή της λειτουργίας του καταστήματος δεν ασκεί ουδεμία επίδραση στις ενοχικές σχέσεις του επιτηδευματία μετά των μετ' αυτού, με σύμβαση παροχής εξαρτημένης εργασίας, συνδεδεμένων μισθωτών, που διέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 92

Διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου σε περίπτωση φοροδιαφυγής

1. Κάθε φορά που η φορολογική αρχή διαπιστώνει φορολογικές παραβάσεις, από τις οποίες βάσει ειδικής έκθεσης ελέγχου, προκύπτει διαφορά φορολογητέας ύλης πάνω από τριακόσια εκατομμύρια (300.000.000) δραχμές ή δεν έχει αποδοθεί στο Δημόσιο ποσό πάνω από πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές από παρακρατούμενους φόρους, τέλη και εισφορές, απαγορεύεται στις αρμόδιες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες να παραλαμβάνουν δηλώσεις ή να χορηγούν βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις και ζητούνται από τον παραβάτη, για την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή αναστέλλεται έναντι του Δημοσίου και το απόρρητο των καταθέσεων ή λογαριασμών ή του περιεχομένου θυρίδων του φορολογούμενου σε τράπεζες ή άλλα πιστωτικά ιδρύματα και δεσμεύεται το πενήντα τοις εκατό (50%) των καταθέσεων ή του περιεχομένου των θυρίδων.

Τα παραπάνω ποσά δύναται να αυξομειώνονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται το βραδύτερο μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου κάθε έτους.

2. Αντίγραφο της πιο πάνω ειδικής έκθεσης ελέγχου υποβάλλεται, από την αρχή που την εξέδωσε, στη Διεύθυνση Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών και η οποία υποχρεούται να ενημερώσει με οποιονδήποτε τρόπο όλες τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες, τις τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα. Οι ανωτέρω υπηρεσίες και οι φορείς από της ενημερώσεώς τους υποχρεούνται να εφαρμόζουν αμέσως τις απαγορεύσεις και δεσμεύσεις της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου, χωρίς καμιά άλλη διαδικασία ή διατύπωση.

3. Η ενέργεια αυτή της Διεύθυνσης Ελέγχων κοινοποιείται και στο φορολογούμενο, στη γνωστή κατοικία του ή στην έδρα της επιχειρήσεώς του, ο οποίος μπορεί μέσα σε ένα (1) μήνα από της ειδοποίησεώς του να ζητήσει με αίτησή του στον Υπουργό Οικονομικών, την άρση των απαγορευτικών μέτρων. Τα μέτρα μπορούν να αρθούν μερικώς ή στο σύνολό τους με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 2 του άρθρου 91.

4. Η αρμόδια φορολογική αρχή υποχρεούται να ενεργήσει τον κατά νόμο έλεγχο και να περατώσει αυτόν, με έκδοση των σχετικών φύλλων ελέγχου ή άλλων φορολογικών πράξεων, μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της πιο πάνω ειδικής έκθεσης ελέγχου.

Αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν έχουν εκδοθεί τα φύλλα ελέγχου ή οι πράξεις, οι συνέπειες και απαγορεύσεις που καθορίζονται με αυτό το άρθρο, αironται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατά την έκδοση της οποίας διερευνάται η ύπαρξη υπαιτιότητας, είτε από μέρους του φορολογούμενου είτε από μέρους της φορολογούσας αρχής.

Σε περίπτωση υπαιτιότητας του φορολογούμενου διατηρούνται οι συνέπειες και απαγορεύσεις του άρθρου αυτού και σε περίπτωση υπαιτιότητας της φορολογικής

αρχής ασκείται σε βάρος του φορολογικού οργάνου, στο οποίο έχει ανατεθεί ο φορολογικός έλεγχος, πειθαρχική δίωξη, επιφυλασσομένων των περί παραβάσεως καθήκοντος διατάξεων του Ποινικού Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 93 Αδικήματα φοροδιαφυγής

1. Αδίκημα φοροδιαφυγής διαπράττει:

α) Όποιος δεν υποβάλλει δηλώσεις ή υποβάλλει ανακριβείς δηλώσεις για φόρους, τέλη ή εισφορές που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις υποχρεούται να παρακρατεί και να αποδίδει στο Δημόσιο ή για το φόρο προστιθέμενης αξίας ή για το φόρο κύκλου εργασιών ή την ειδική εισφορά ειδών πολυτελείας της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης Ζ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν.4169/1961 (ΦΕΚ 81 Α'), εφόσον το συνολικό ποσό των παραπάνω φόρων, τελών και εισφορών που είχε υποχρέωση να δηλώσει και να αποδώσει στο Δημόσιο, από συναλλαγές ή άλλες πράξεις που πραγματοποιήθηκαν σε διάστημα ενός ημερολογιακού εξαμήνου υπερβαίνει το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) δραχμών ή το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών για διάστημα ενός ημερολογιακού έτους.

β) Όποιος δεν υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος, εφόσον για το ποσό του εισοδήματος που δεν δηλώθηκε, οφείλεται κύριος φόρος πάνω από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές.

γ) Όποιος τηρεί ανακριβή βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, εφόσον η ανακρίβεια διαπιστωθεί από τακτικό έλεγχο του οποίου το αποτέλεσμα οριστικοποιήθηκε είτε με διοικητική επίλυση της διαφοράς, είτε λόγω παρόδου άπρακτης της προθεσμίας για άσκηση προσφυγής, είτε με οριστική απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου, εφόσον στη διαχειριστική περίοδο που ελέγχθηκε προκύπτει διαφορά ακαθάριστων εσόδων πάνω από είκοσι τοις εκατό (20%) σε σχέση με αυτά που δηλώθηκαν και πάντως όχι μικρότερη από ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές.

2. Ο δράστης των ποινικών αδικημάτων, που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' και β' της προηγούμενης παραγράφου, τιμωρείται με ποινή φυλακίσεως τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο δράστης τιμωρείται με ποινή φυλακίσεως τουλάχιστον ενός (1) μηνός.

3. Οι ποινές αυτές επιβάλλονται:

α) Προκειμένου για ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες στους διευθύνοντες συμβούλους, εντεταλμένους ή συμπράττοντες συμβούλους και διευθυντές και γενικά σε κάθε πρόσωπο εντεταλμένο, είτε αμέσως από το νόμο είτε από ιδιωτική βούληση ή δικαστική απόφαση στη διεύθυνση των εταιριών αυτών.

β) Προκειμένου για ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίες ή συνεταιρισμούς στους διαχειριστές αυτών.

γ) Προκειμένου για αλλοδαπές επιχειρήσεις γενικά, στους διευθυντές ή αντιπροσώπους ή πράκτορες που έχουν στην Ελλάδα.

4. Σε περίπτωση υποτροπής το κατώτατο όριο των ως άνω ποινών διπλασιάζεται και επιπροσθέτως δύναται να αφαιρείται η άδεια άσκησης επαγγέλματος ή να

διατάσσεται το κλείσιμο του καταστήματος για χρονικό διάστημα από ένα (1) μήνα μέχρι και πέντε (5) μήνες.

5. Οι ανωτέρω ποινές επιβάλλονται ανεξάρτητα από τους πρόσθετους φόρους και τα πρόστιμα που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

6. Η ποινική δίωξη για τα αδικήματα αυτού του άρθρου ασκείται μετά από μηνυτήρια αναφορά, που υποβάλλεται υποχρεωτικώς από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στην Εισαγγελική Αρχή, μέσα σε ένα (1) μήνα από την οριστικοποίηση της φορολογικής εγγραφής, αναστελλομένης, μέχρι λήξεως της προθεσμίας αυτής της παραγραφής του αδικήματος.

7. Σε περιπτώσεις που επιτεύχθηκε εξώδικη λύση ή δικαστικός συμβιβασμός της διαφοράς, δεν ασκείται ποινική δίωξη για τα αδικήματα αυτού του άρθρου.

8. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των ανωτέρω αδικημάτων είναι το πλημμελειοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο υπαίτιος έχει την κατοικία του ή την έδρα της επιχείρησης. Στο δικαστήριο αυτό διαβιβάζονται η μηνυτήρια αναφορά της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και εφόσον υπάρχουν στη δικογραφία η έκθεση ελέγχου και τα αναφερόμενα σε αυτήν έγγραφα, το φύλλο ελέγχου ή η πράξη καταλογισμού τέλους ή εισφοράς, η απόφαση επιβολής προστίμου Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου. Κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο το δικαστήριο μπορεί να κλητεύσει ως μάρτυρες τα αρμόδια φορολογικά όργανα μόνο στην περίπτωση που θα κρίνει αναγκαίες και άλλες αποδείξεις. Στην ίδια περίπτωση μπορεί να διατάξει και οποιαδήποτε άλλη απόδειξη. Το Δημόσιο μπορεί να παρίσταται στο δικαστήριο ως πολιτικώς ενάγων με τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή τον υπάλληλο της υπηρεσίας του, που ορίζεται από αυτόν.

Έγγραφο προδικασία δεν απαιτείται. Ο αρμόδιος εισαγγελέας γνωστοποιεί στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία, δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δημόσια συνεδρίαση, την αρχική δικάσιμο.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να θεθούν όροι και προϋποθέσεις για την υποβολή της μηνυτήριας αναφοράς από τα αρμόδια φορολογικά όργανα.

Άρθρο 94 Ποινικές κυρώσεις σε υπερτιμολογήσεις και υποτιμολογήσεις

Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 έως και 4 του άρθρου 39 εκτός από το πρόστιμο ασκείται και ποινική δίωξη μετά από μηνυτήρια αναφορά που υποβάλλεται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στον Εισαγγελέα των Πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η δημόσια οικονομική υπηρεσία.

Στην περίπτωση αυτήν από το αρμόδιο δικαστήριο, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μηνών.

Η πιο πάνω ποινή επιβάλλεται:

α) Προκειμένου για ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες στους διευθύνοντες συμβούλους, εντεταλμένους ή συμπράττοντες συμβούλους και διευθυντές και γενικά κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε αμέσως από το νόμο είτε από ιδιωτική βούληση ή δικαστική απόφαση στη διεύθυνση αυτών.

β) Προκειμένου για ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίες ή συνεταιρισμούς στους

διαχειριστές αυτών.

γ) Προκειμένου για αλλοδαπές επιχειρήσεις γενικά στους διευθυντές ή αντιπροσώπους ή πράκτορες αυτών, που βρίσκονται στην Ελλάδα.

Άρθρο 95

Ποινικές και διοικητικές κυρώσεις για μη απόδοση παρακρατούμενων φόρων

1. Όποιος δεν υποβάλλει ή υποβάλλει εκπρόθεσμα δήλωση μετά την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας ή υποβάλλει ανακριβή δήλωση με βάση τα δεδομένα των τηρούμενων από αυτόν βιβλίων και στοιχείων, που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις για την απόδοση στο Δημόσιο του φόρου προστιθέμενης αξίας ή άλλων φόρων, τελών και εισφορών που παρακρατούνται, επιρρίπτονται ή εισπράττονται για να αποδοθούν στο Δημόσιο, εφόσον το προς απόδοση ποσό για κάθε φορολογία είναι ανώτερο των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών τιμωρείται με φυλάκιση, α) μέχρι τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, εφόσον το προς απόδοση ποσό για κάθε φορολογία δεν υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, β) τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή από πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές και άνω εφόσον το προς απόδοση ποσό για κάθε φορολογία δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, γ) τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή από ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές και άνω, εφόσον το προς απόδοση ως άνω ποσό υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, εφόσον δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλες διατάξεις.

2. Σε περίπτωση υποτροπής τα κατώτερα όρια των ποινών διπλασιάζονται και επιπροσθέτως δύνανται με την απόφαση του δικαστηρίου να διατάσσεται η αφαίρεση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος ή το κλείσιμο του καταστήματος για χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός και μέχρι ενός (1) έτους.

3. Υπόχρεοι για τη μη απόδοση των φόρων των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου στην περίπτωση των νομικών προσώπων είναι:

α) Οι εκπρόσωποι του νομικού προσώπου, καθώς και όλα τα, κατά τις ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις, δυνάμενα να προσωποκρατηθούν για χρέη του νομικού προσώπου προς το Δημόσιο πρόσωπα.

β) Επί αλλοδαπών πάσης μορφής επιχειρήσεων, οι ορισθέντες ως εκπρόσωποί τους στην Ελλάδα.

4. Ως αυτουργοί του αδικήματος, που προβλέπεται από την παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, δίκωνται και τιμωρούνται:

α) Ο κατέξουσιοδότηση ή πληρεξουσιότητα υπογράφας την προς τη δημόσια οικονομική υπηρεσία δήλωση ή έχων υποχρέωση να ενεργήσει προς δήλωση ή απόδοση των οικείων χρηματικών ποσών, χωρίς να εκλείπει η ευθύνη και των λοιπών κατά το άρθρο αυτό αυτουργών ή συμμετόχων.

β) Ο επίτροπος, ο κηδεμόνας και ο διοικητής αλλοτριών, κατά τις οικείες διατάξεις του αστικού δικαίου, για τις πράξεις ή παραλείψεις αυτών κατά την εκτέλεση του λειτουργήματός τους ή ως εκ της ιδιότητάς τους αυτής.

γ) Ο λογιστής της επιχείρησης που συνέταξε ανακριβή δήλωση ή παρέλειψε να συντάξει ή συνέταξε και δεν την παρέδωσε στον υπόχρεο επιτηδευματία για την

καταβολή των παρακρατούμενων φόρων.

5. Οι περί συμμετοχής στο αδίκημα διατάξεις του Ποινικού Κώδικα έχουν εφαρμογή και στο αδίκημα αυτού του άρθρου.

6. Μετατροπή ή αναστολή της επιβαλλόμενης ποινής για τα αδικήματα της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου δεν επιτρέπεται, η δε άσκηση της έφεσης δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

7. Ο προϊστάμενος της αρμόδιας φορολογικής αρχής, όταν διαπιστώσει με οποιονδήποτε τρόπο τη διάπραξη της παράβασης, που προβλέπεται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, υποχρεούται να υποβάλει αμέσως σχετική μηνυτήρια αναφορά στον αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών υποπίπτων άλλως σε βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα και, αν η παράλειψη ενέργειας οφείλεται σε πρόθεση, τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 259 του Ποινικού Κώδικα.

Τα εγκλήματα αυτού του άρθρου υπάγονται στην αρμοδιότητα του μονομελούς πλημμελειοδικείου στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.

8. Για τη δίωξη του αδικήματος δεν απαιτείται οριστικοποίηση της πράξης της φορολογούσας αρχής ή υπηρεσίας η οποία καταλογίζει την οικεία φορολογική παράβαση, ούτε περαιώση της τυχόν κύριας ή συναφούς φορολογικής ή άλλης δίκης, αλλά αρκεί η έκδοση της πράξης καταλογισμού του μη αποδοθέντος φόρου. Τυπικές πλημμέλειες της πιο πάνω πράξης δεν ασκούν επιρροή στην ποινική υπόθεση. Η άσκηση προσφυγής ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου, καθώς και η διαδικασία γενικά της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές φορολογικές διατάξεις δεν αποτελούν λόγο αναστολής της ποινικής δίωξης.

9. Η διοικητική επίλυση της διαφοράς, σύμφωνα με τις σχετικές φορολογικές διατάξεις, δεν ασκεί επίδραση στην ποινική υπόθεση αυτού του άρθρου.

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος καταβάλει το οφειλόμενο ποσό μέχρι την ημέρα της δίκης, μπορεί να επιβληθεί μόνο χρηματική ποινή.

10. Η παραγραφή των αδικημάτων αυτού του άρθρου αρχίζει από το τέλος του έτους κατά το οποίο τελέστηκαν.

11. Σε επιχειρήσεις που λειτουργούν για πρώτη φορά, η εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου αρχίζει έξι (6) μήνες από τη χρονολογία υποβολής από την επιχείρηση αυτήν προς την αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία της δήλωσης έναρξης άσκησης επιτηδεύματος.

12. Η καταδίκη για το αδίκημα της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου επιφέρει αυτοδικαίως κατά του καταδικασθέντος φυσικού προσώπου και του υπόχρεου νομικού προσώπου:

α) Την απώλεια του δικαιώματος συμμετοχής σε δημοπρασίες του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κοινωφελών ιδρυμάτων και οργανισμών κοινής ωφέλειας για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους.

β) Την απώλεια του δικαιώματος λήψης πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους.

γ) Την απαγόρευση για περίοδο τριών (3) ετών της σύναψης συμβάσεων με το κράτος ή άλλους δημόσιους οργανισμούς ή φορείς.

δ) Την απώλεια του δικαιώματος για περίοδο τριών

(3) ετών λήψης δανείων με την εγγύηση του Δημοσίου ή δημόσιων επιχορηγήσεων ή κρατικών πιστώσεων.

13. Απόσπασμα της απόφασης του δικαστηρίου παραδίδεται μέσα σε πέντε (5) ημέρες από της εκδόσεώς της, από το γραμματέα της έδρας του δικαστηρίου στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία, η οποία επιμειλείται αμέσως για την κοινοποίησή της στις αρμόδιες αρχές προς εφαρμογή των κυρώσεων της προηγούμενης παραγράφου.

14. Τα αδικήματα της παραγράφου 1 θεωρούνται πάντοτε αυτόφωρα.

Άρθρο 96

Ποινικές κυρώσεις για άλλες πράξεις φοροδιαφυγής

1. Όποιος κατακρατεί, καταστρέφει, πλαστογραφεί οποιοδήποτε βιβλίο, έγγραφο ή στοιχείο ή συντάσσει ψευδή δήλωση ή αποδέχεται ή υπογράφει ψευδή βεβαίωση ή πιστοποιητικό σε σχέση με την περιουσιακή ή οικονομική γενικά κατάσταση του φορολογουμένου ή άλλου προσώπου υπόχρεου σε καταβολή φόρου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη και χρηματική ποινή από ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές, εκτός εάν οι πράξεις αυτές τιμωρούνται βαρύτερα με άλλες διατάξεις.

2. Όποιος αποπειράται με εξαγορά ή με βία μέσα ή με απειλές να δυσχεράνει ή να παρεμποδίσει ή να εκφοβίσει φοροτεχνικό υπάλληλο να ενεργήσει έλεγχο για την εφαρμογή των φορολογικών νόμων τιμωρείται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 167, 235 και 236 του Ποινικού Κώδικα. Στις περιπτώσεις αυτές το δικαστήριο επιβάλλει και χρηματική ποινή από ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές, εκτός εάν οι πράξεις αυτές τιμωρούνται βαρύτερα με άλλες διατάξεις.

3. Μετατροπή ή αναστολή της επιβαλλόμενης ποινής για τα αδικήματα των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου δεν επιτρέπεται. Η άσκηση εφέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

4. Οποιοδήποτε πρόσωπο συντάσσει ή υπογράφει οποιαδήποτε φορολογική δήλωση, με την οποία αποκρύπτει περιουσιακό στοιχείο ή εισόδημα, έχει για την περίπτωση ψευδούς δηλώσεως όλες τις συνέπειες, που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν.1599/1986, εφόσον η διαφορά οφειλόμενου φόρου υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές.

Άρθρο 97

Μη επιβολή κυρώσεων

Πρόσθετοι φόροι, προσαυξήσεις, πρόστιμα και λοιπές κυρώσεις δεν επιβάλλονται, όταν ο υπόχρεος κατά την υποβολή της φορολογικής δήλωσής του ή την κατάθεση της διασάφησης ακολούθησε την ερμηνεία που δόθηκε στις διατάξεις της άμεσης και έμμεσης φορολογίας από ερμηνευτικές οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών ή από έγγραφο της φορολογικής αρχής ή από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή από τη νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων αν δεν υπάρχουν αντίθετες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση που ο υπόχρεος δεν υπέβαλε φορολογική δήλωση. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και εφόσον, για την επιβολή του φόρου, δεν απαιτείται από το νόμο η

υποβολή φορολογικής δήλωσης λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 98 Επιβολή του φόρου

Επιβάλλεται φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα από κάθε πηγή, που αποκτάται από κάθε νομικό πρόσωπο από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 101.

Άρθρο 99 Αντικείμενο του φόρου

1. Αντικείμενο του φόρου είναι:

α) Σε ημεδαπές γενικά ανώνυμες εταιρίες και εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, με εξαίρεση τις τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρίες, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή. Τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών, που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Ειδικά, σε ημεδαπές τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος, που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή μετά την αφαίρεση του μέρους αυτών, που αναλογεί στα αφορολόγητα έσοδα ή στα εισοδήματα που φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Για τον προσδιορισμό του μέρους των κερδών που αναλογούν στα αφορολόγητα έσοδα ή στα εισοδήματα που φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης γίνεται επιμερισμός των συνολικών καθαρών κερδών, ανάλογα με το ύψος των φορολογούμενων εσόδων και των αφορολόγητων ή των φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εσόδων. Περαιτέρω, σε περίπτωση διανομής, στα ανωτέρω προκύψαντα φορολογούμενα κέρδη, προστίθεται το μέρος των αφορολόγητων εσόδων ή των φορολογούμενων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή, με την αναγωγή του εξευρισκόμενου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

Επίσης, επί ημεδαπών ανώνυμων εταιριών, οι οποίες απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος βάσει ειδικών διατάξεων νόμων, αντικείμενο φόρου είναι τα κεφαλαιοποιούμενα ή διανεμόμενα με οποιαδήποτε μορφή κέρδη, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτά φόρου εισοδήματος.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν ανάλογη εφαρμογή και σε οποιαδήποτε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος.

β) Σε δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος.

γ) Στους συνεταιρισμούς που έχουν συσταθεί νόμιμα και στις ενώσεις αυτών, στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, πριν από την αφαίρεση των χορηγούμενων εκπτώσεων στα μέλη τους. Τα διανεμόμενα κέρδη και οι χορηγούμενες εκπτώσεις στα μέλη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών, που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής δεν λαμβάνονται υπόψη οι χορηγούμενες επί των τιμολογίων πωλήσεως εκπτώσεις σε διατιμημένα είδη και μέχρι των επιτρεπόμενων από τις εκάστοτε ισχύουσες αγορανομικές διατάξεις ποσοστών.

δ) Σε αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας, καθώς και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς οι οποίοι αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων, το καθαρό εισόδημα ή κέρδος το οποίο προκύπτει από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα, καθώς και το καθαρό κέρδος το οποίο προκύπτει από τη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησης στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 100. Για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών, προκειμένου για υποκαταστήματα αλλοδαπών τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων, που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, τα οποία αποκτούν και εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου ή εισοδήματα που φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, αφαιρούνται από τα καθαρά κέρδη που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, το μέρος αυτών που αναλογεί στα πιο πάνω εισοδήματα, το οποίο εξευρίσκεται με επιμερισμό ανάλογα με τα ακαθάριστα έσοδα που υπόκεινται σε φορολογία και των απαλλασσόμενων ή φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς, ανεξάρτητα αν είναι εγκατεστημένοι ή όχι στην Ελλάδα, που εκμεταλλεύονται πλοία υπό ξένη σημαία ή αεροσκάφη, λογίζεται ότι προκύπτει στην Ελλάδα και υπόκειται σε φόρο, το κέρδος από τη μεταφορά επιβατών, εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων γενικά από ελληνικούς λιμένες και αερολιμένες και μέχρι το λιμένα προορισμού ή μέχρι τον αλλοδαπό λιμένα ή αερολιμένα επιβίβασης των επιβατών ή μεταφόρτωσης των εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων σε πλοίο ή αεροσκάφος άλλης αλλοδαπής επιχείρησης.

ε) Σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το καθαρό εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή μόνο από την εκμίσθωση ακινήτων καθώς και από κινητές αξίες. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα λοιπά εισοδήματα αυτών των νομικών προσώπων, καθώς και τα κάθε είδους άλλα έσοδά τους που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους.

στ) Σε αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το καθαρό εισόδημα από κάθε πηγή, που προκύπτει στην ημεδαπή. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα κάθε είδους άλλα έσοδα αυτών των νομικών προσώπων που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους.

2. Ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες μπορούν να διανέμουν σε κάθε διαχειριστική χρήση, με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, μέρος των ετήσιων καθαρών κερδών, όπως αυτά προσδιορίζονται με τις διατάξεις

του άρθρου 45 του ν. 2190/1920, με τη μορφή μετοχών τους στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό. Οι μετοχές, που χορηγούνται στους εργαζόμενους, πρέπει να προέρχονται από αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, ρυθμίζεται το ύψος του ποσού που μπορούν να διανέμουν οι ανώνυμες εταιρίες από τα κέρδη τους στους εργαζόμενους, οι όροι και οι προϋποθέσεις διάθεσης μετοχών και ιδίως θέματα που αφορούν το είδος των μετοχών αυτών, τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν στα πρόσωπα των δικαιούχων, τον τρόπο διάθεσης και κατανομής τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της παραγράφου.

Άρθρο 100

Έννοια μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα των αλλοδαπών νομικών προσώπων

1. Για την εφαρμογή του παρόντος θεωρείται ότι υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση της αλλοδαπής επιχείρησης ή οργανισμού στην Ελλάδα, εφόσον:

α) Διατηρεί στην Ελλάδα ένα ή περισσότερα καταστήματα, πρακτορεία, παραρτήματα, γραφεία, αποθήκες, εργοστάσια ή εργαστήρια, καθώς και εγκαταστάσεις που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση φυσικών πόρων, ή

β) προβαίνει στη βιομηχανοποίηση πρώτων υλών ή επεξεργασία γεωργικών προϊόντων με δικές του εγκαταστάσεις ή με τη χρησιμοποίηση εγκαταστάσεων τρίτων στην Ελλάδα, οι οποίοι ενεργούν ύστερα από εντολή και για λογαριασμό του, ή

γ) διεξάγει στην Ελλάδα εργασίες ή παρέχει υπηρεσίες μέσω αντιπροσώπου, ο οποίος έχει εξουσιοδότηση και μπορεί να διαπραγματεύεται και να συνάπτει συμβάσεις για λογαριασμό του νομικού προσώπου, επίσης και όταν οι εργασίες ή υπηρεσίες προσφέρονται χωρίς αντιπρόσωπο, εφόσον αφορούν είτε στην κατάρτιση μελετών ή σχεδίων είτε στη διεξαγωγή ερευνών γενικά ή αυτές οι εργασίες και υπηρεσίες είναι τεχνικές ή επιστημονικές γενικά, ή

δ) διατηρεί απόθεμα εμπορευμάτων από το οποίο εκτελεί παραγγελίες για λογαριασμό του, ή

ε) συμμετέχει σε προσωπική εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης, που εδρεύει στην Ελλάδα.

2. Για να προσδιοριστεί το καθαρό κέρδος που προκύπτει στην Ελλάδα από τη μόνιμη εγκατάσταση αλλοδαπής επιχείρησης, η επιβάρυνση της μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα με γενικά έξοδα διαχείρισης και διάφορα άλλα έξοδα οργάνωσης και λειτουργίας της που πραγματοποιούνται από την έδρα της επιχείρησης που βρίσκεται στην αλλοδαπή, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από δύο τοις εκατό (2%) των ακαθάριστων εσόδων που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα από την αλλοδαπή επιχείρηση.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα αναγκαία προς τούτο δικαιολογητικά για την αναγνώριση των δαπανών αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια χρήσιμη για την εφαρμογή αυτού του άρθρου. Επίσης με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί το ποσοστό της παραγράφου αυτής να αναπροσαρμόζεται κατά περίπτωση.

Άρθρο 101
Υποκείμενο του φόρου

1. Στο φόρο υπόκεινται:
  - α) Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες.
  - β) Οι δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα.
  - γ) Οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους.
  - δ) Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας, καθώς και οι κάθε είδους αλλοδαποί οργανισμοί που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων.
  - ε) Οι ημεδαπές εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.
2. Επίσης, στο φόρο αυτόν υπόκεινται και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους ιδρύματα.

Άρθρο 102
Χρόνος επιβολής του φόρου

Ο φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο συνολικό καθαρό εισόδημα από κάθε πηγή που αποκτάται:

- α) Για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, κατά τη διαχειριστική περίοδο η οποία λήγει μέσα στο χρονικό διάστημα από την 1η Σεπτεμβρίου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους μέχρι τις 31 Αυγούστου του οικείου οικονομικού έτους.
- β) Για τους υποχρέους της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου κατά το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 103
Απαλλαγές από το φόρο

1. Απαλλάσσονται από το φόρο:
  - α) Το Ελληνικό Δημόσιο στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες οι οποίες λειτουργούν ως ειδικά ταμεία, οι δήμοι και οι κοινότητες, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα, οι σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων, οι αποκλειστικά αμιγείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδας και οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων για τα κάθε είδους εισοδήματά τους.
  - β) Τα εισοδήματα από οικοδομές γενικά και από εκμίσθωση γαιών των Ιερών Ναών, των Ιερών Μητροπόλεων, των Ιερών Μονών, της Αποστολικής Διακονίας, του Πανάγιου Τάφου, του Αγίου Όρους, της Ιεράς Μονής Σινά και της Ιεράς Μονής Πάτμου.
  - γ) Τα τεκμαρτά εισοδήματα από οικοδομές που ανήκουν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα μη ιδιωτικής φύσης και τα οποία χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία τους.
  - δ) Τα εισοδήματα από οικοδομές γενικά και από εκμίσθωση γαιών των ημεδαπών νομικών προσώπων, που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν αποδεδειγμένα κοινωφελείς σκοπούς. Κατ'εξαιρέση, τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα απαλλάσσονται και για τα εισοδήματα από μερίσματα μετοχών ημεδαπών και αλλοδαπών ανώνυμων εταιριών, καθώς και από τους τόκους των ομολογιών.

ε) Τα τεκμαρτά εισοδήματα από ακίνητα τα οποία ανήκουν σε αναγνωρισμένα ξένα θρησκευόμενα και δόγματα, εφόσον χρησιμοποιούνται για την τέλεση της λατρείας τους και τη διεξαγωγή υπηρεσιών θρησκευτικής φύσης, με τον όρο της αμοιβαιότητας.

στ) Τα τεκμαρτά εισοδήματα από ακίνητα τα οποία ανήκουν σε ξένα κράτη, εφόσον χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση των πρεσβειών και προξενείων τους, με τον όρο της αμοιβαιότητας.

ζ) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων υπό ξένη σημαία, που αποκτώνται από ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, συνεταιρισμούς ή ενώσεις τους, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

Αν δικαιούχος των ως άνω κερδών είναι ημεδαπή ανώνυμη εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης ή συνεταιρισμός, σε περίπτωση διανομής τους με οποιαδήποτε μορφή, τα κέρδη αυτά δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, μη εφαρμοζόμενων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 106 του παρόντος.

η) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων υπό ξένη σημαία και αεροσκαφών, που πραγματοποιούν στην Ελλάδα οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, με τον όρο της αμοιβαιότητας.

θ) Τα εισοδήματα που αποκτούν οι συνεταιρισμοί πρώτου, δεύτερου και τρίτου βαθμού που χαρακτηρίζονται από το νόμο ως αγροτικοί από δραστηριότητες που εμπίπτουν στους σκοπούς που καθορίζονται από τις διατάξεις του καταστατικού τους. Στην απαλλαγή αυτή δεν περιλαμβάνονται:

αα) Τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων και από κινητές αξίες, εκτός των τόκων από συναλλαγματικές και γραμμάτια, εφόσον πηγάζουν από εμπορικές συναλλαγές, καθώς και των τόκων από δάνεια ή πιστώσεις στα μέλη του συνεταιρισμού.

ββ) Τα κέρδη από πώληση προϊόντων μετά από προηγούμενη επεξεργασία τους ή διασκευή η οποία μπορεί να προσδώσει σε αυτά το χαρακτήρα βιομηχανικών προϊόντων. Δεν θεωρείται ως βιομηχανική επεξεργασία η διαλογή, εξευγενισμός, καθαρισμός, έκθλιψη, εκκόκιση, εκχύμωση, αποφλοίωση, παστερίωση, η παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς και η απλή συσκευασία για τη συντήρηση και μεταφορά των γεωργικών προϊόντων στον τόπο της κατανάλωσης, ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτόν.

γγ) Τα κέρδη από τη λιανική πώληση σε τρίτους γεωργικών προϊόντων γενικά παραγωγής του συνεταιρισμού ή των μελών αυτού από ίδια πρατήρια ή με τη μεσολάβηση τρίτων που ενεργούν λιανική πώληση κατ'εντολή και για λογαριασμό τους.

δδ) Τα κέρδη από την πώληση σε τρίτους που δεν είναι μέλη του συνεταιρισμού, αγαθών γενικά που δεν παράγονται από το συνεταιρισμό ή από τα μέλη του, καθώς και τα κέρδη από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους που δεν είναι μέλη του συνεταιρισμού. Στα εισοδήματα αυτά συμψηφίζονται οι τυχόν ζημίες, που προκύπτουν από κλάδους του συνεταιρισμού, που απαλλάσσονται από το φόρο.

ι) Τα εισοδήματα από κινητές αξίες, που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 6 τα οποία αποκτώνται από νομικά πρόσωπα που υπόκεινται στη φορολογία του παρόντος.

ια) Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και τα αμοιβαία κεφάλαια, επιφυλασσόμενων των διατάξεων

των παρ. 3 και 5 του άρθρου 114.

ιβ) Τα εισοδήματα που απαλλάσσονται της φορολογίας με βάση σύμβαση που έχει κυρωθεί με νόμο.

2. Η διαφορά υπερτιμήματος των οικοπέδων που πωλούν στα μέλη τους οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εφόσον εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού και χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, που θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του οικισμού, δεν αποτελεί εισόδημα του συνεταιρισμού. Σε περίπτωση διανομής με οποιονδήποτε τρόπο του πιο πάνω υπερτιμήματος στα μέλη του συνεταιρισμού, αυτό φορολογείται με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 104

Χρονική περίοδος που προκύπτει το εισόδημα

1. Ως χρονική περίοδος κατά την οποία προκύπτει το εισόδημα, λαμβάνεται:

α) Η εταιρική χρήση ή το διαχειριστικό έτος, για τα νομικά πρόσωπα που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Οι διατάξεις του άρθρου 29 εφαρμόζονται και για τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 101.

β) Το ημερολογιακό έτος στις λοιπές περιπτώσεις.

2. Για νομικά πρόσωπα που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση, ως διαχειριστική περίοδος, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, λαμβάνεται η περίοδος μεταξύ του χρόνου που τέθηκαν αυτά σε εκκαθάριση και του χρόνου λήξης αυτής.

Άρθρο 105

Προσδιορισμός ακαθάριστου και καθαρού εισοδήματος νομικών προσώπων

1. Ως ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 101 λαμβάνονται:

α) Το τμήμα των οριστικών πωλήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί, καθώς και οι αμοιβές από παροχή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί.

β) Το εισόδημα από ακίνητα, από κινητές αξίες, από συμμετοχή σε άλλες εμπορικές επιχειρήσεις, από γεωργικές επιχειρήσεις, όπως αυτό προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 13 παράγραφος 1, 20, 21, 22, 24, 25, 28 παράγραφοι 1, 2 και 3, 30, 37, 40, 41, καθώς και κάθε εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 48.

2. Από τα ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης παραγράφου, εκπίπτουν οι δαπάνες απόκτησης εισοδήματος όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 31. Τα έσοδα μισθοδοσίας εργαζομένου σε ανώνυμη εταιρία και συνδεδεμένου με διοικητικό σύμβουλο της εταιρίας αυτής με συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και τον τέταρτο βαθμό εκπίπτουν μόνον εφόσον καταβλήθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές κύριας ή επικουρικής υποχρεωτικής ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

3. Για τις ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες εκπίπτουν, επίσης, από τα ακαθάριστα έσοδα:

α) Τα μαθηματικά αποθέματα των ασφαλειών ζωής, που υπολογίζονται με βάση τους κανόνες της ασφαλιστικής.

β) Τα μαθηματικά για την κάλυψη των κινδύνων που προκύπτουν από τα στοιχεία υπολογίζονται επί των καθαρών εισοδημάτων που συντελείται που ορίζεται κατά κλάδους,

με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου.

γ) Οι κρατήσεις για ζημίες που έχουν συμβεί, οι οποίες λαμβάνονται όπως αυτές καθορίζονται με πραγματογνωμοσύνη, η οποία καταχωρείται υποχρεωτικά στο βιβλίο επισυμβασών ζημιών, που προβλέπεται από την περίπτωση ια' της παρ. 5 του άρθρου 10 του π.δ. 186/1993, μειωμένες κατά το ποσό της τυχόν συμμετοχής των αντασφαλιστών στις κρατήσεις αυτές. Ως καθαρό ασφαλιστρο νοείται, για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου, το ολικό ποσό του ασφαλιστρού μειωμένο κατά το ποσό του αντασφαλιστρού.

4. Οι τράπεζες επιτρέπεται να εκπίπτουν, αντί των ποσών των αποσβέσεων των επισφαλών απαιτήσεων για τις οποίες έχουν γίνει οριστικές εγγραφές, ποσοστό στο ποσό του ετήσιου μέσου όρου των πραγματικών χορηγήσεων, όπως αυτό προκύπτει από τις μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις τους. Τέτοιες χορηγήσεις είναι οι απαιτήσεις κεφαλαίου και οι απαιτήσεις των εγγεγραμμένων τόκων, όχι όμως και επισφαλών ή μη επισπράξιμων τόκων των επισφαλών απαιτήσεων ή απαιτήσεων μη παραγωγικών, τους οποίους οι τράπεζες δικαιούνται να μην εμφανίζουν ή εγγράφουν στα βιβλία τους, έχουν όμως υποχρέωση να αποδεικνύουν ότι πρόκειται για τέτοιους τόκους.

Στις χορηγήσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια γενικά προς το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα δάνεια γενικά για τα οποία δόθηκε εγγύηση του Δημοσίου και οι καταθέσεις σε άλλες Τράπεζες.

Το πιο πάνω ποσοστό ορίζεται:

α) Σε δύο τοις χιλίοις (2%) για τις κτηματικές τράπεζες του ν. 3221/1924 (ΦΕΚ 210 Α'), με εξαίρεση τις χορηγήσεις προς τις ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις στις οποίες το ποσοστό ορίζεται σε ένα τοις εκατό (1%).

β) Σε δύο τοις εκατό (2%) για τράπεζες επενδύσεων.

γ) Σε ένα τοις εκατό (1%) για τις άλλες τράπεζες.

Ως πραγματική χορήγηση νοείται και η από τις τράπεζες επενδύσεων κάλυψη στο σύνολό του ή εν μέρει ομολογιακού δανείου ιδιωτικών επιχειρήσεων ή η απόκτηση μετοχών κατά τη σύσταση ανώνυμης εταιρίας ή αύξηση του κεφαλαίου της, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι τίτλοι των ομολογιών ή μετοχών παραμένουν στο χαρτοφυλάκιο της τράπεζας.

Οι πιο πάνω διατάξεις που αφορούν στις τράπεζες επενδύσεων εφαρμόζονται και στις ναυτιλιακές τράπεζες, καθώς επίσης και για τις εργασίες που ενεργούνται και για τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για εξαγωγικές δραστηριότητες από τράπεζες εξωτερικού εμπορίου και από ειδικά εξαγωγικά τμήματα άλλων τραπεζών.

5. Επίσης, οι τράπεζες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της εταιρικής χρήσης, αιτιολογημένες κατά περίπτωση προβλέψεις για απόσβεση απαιτήσεων, το ύψος των οποίων μπορεί να υπερβαίνει τα προβλεπόμενα από την προηγούμενη παράγραφο ποσοστά έκπτωσης. Κατά το μέρος που οι πιο πάνω προβλέψεις δεν επαληθευθούν και δεν ενεργηθούν οριστικές εγγραφές διαγραφής των απαιτήσεων μέσα στις επόμενες τρεις (3) χρήσεις από τη χρήση σχηματισμού τους, η τραπεζική επιχείρηση υποχρεούται μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη της τρίτης χρήσης να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους,

στο οποίο σχηματίσθηκε η πρόβλεψη. Η δήλωση αυτή είναι εκπρόθεσμη και επιβάλλονται επί του φόρου που προκύπτει από τη δήλωση αυτήν οι προσαυξήσεις που προβλέπονται για την εκπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης.

6. Πλέον των αναφερόμενων στις προηγούμενες παραγράφους δαπανών, από τα ακαθάριστα έσοδα των ημεδαπών ανώνυμων εταιριών εκπίπτουν και οι ακόλουθες:

α) Τα ποσά που καταβάλλει ημεδαπή ανώνυμη εταιρία για την εξαγορά ιδρυτικών τίτλων αυτής, καθώς και οι τόκοι που καταβάλλει στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων της, εφόσον οι τόκοι αυτοί δεν προέρχονται από τα κέρδη της.

β) Οι τόκοι που καταβάλλει ημεδαπή ανώνυμη εταιρία στους κατόχους προνομιάχων μετοχών αυτής, εφόσον οι τόκοι δεν προέρχονται από τα κέρδη της.

γ) Οι αμοιβές και αποζημιώσεις μελών του διοικητικού συμβουλίου που βαρύνουν την ίδια την ανώνυμη εταιρία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 24 του κ.ν. 2190/1920.

7. Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2,3,4,5 και 6 αποτελεί το συνολικό καθαρό εισόδημα των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 101.

8. Ως καθαρό εισόδημα των αλλοδαπών επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται πλοία υπό ξένη σημαία και αεροσκάφη λαμβάνεται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) στα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιούνται από τη μεταφορά επιβατών, εμπορευμάτων και πραγμάτων γενικά, από ελληνικούς λιμένες και αερολιμένες και μέχρι το λιμένα προορισμού ή μέχρι τον αλλοδαπό λιμένα ή αερολιμένα επιβίβασης των επιβατών ή μεταφόρτωσης των εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων σε πλοίο ή αεροσκάφος άλλης αλλοδαπής επιχείρησης.

9. Για τον προσδιορισμό των τυχόν εισοδημάτων που αποκτούν από πηγές που υπάρχουν στην Ελλάδα, αλλοδαπές επιχειρήσεις ή οργανισμοί που δεν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 100, εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου μέρους του πρώτου τμήματος του παρόντος, που αναφέρονται στον προσδιορισμό του εισοδήματος των φυσικών προσώπων.

10. Οι διατάξεις του άρθρου 39 εφαρμόζονται και για τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 101. Επίσης, οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται ανάλογα και για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις ή οργανισμούς που αποκτούν με τις διατάξεις του άρθρου 100 μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, όταν η επιχείρηση που εδρεύει στην αλλοδαπή επιβάλλει στο υποκατάστημα, πρακτορείο, εργοστάσιο κ.λπ., που βρίσκεται στην Ελλάδα όρους εμπορικής ή οικονομικής συνεργασίας καταφανώς επαχθέστερους εκείνων, οι οποίοι θα συνομολογούντο αν η συναλλαγή εγένετο με τρίτους, με αποτέλεσμα να επέρχεται μετάθεση του κέρδους στην αλλοδαπή. Στην περίπτωση αυτή το κέρδος αυτό θεωρείται ότι προέκυψε στην Ελλάδα και επαυξάνει το κέρδος του υποκαταστήματος, πρακτορείου, εργοστασίου κ.λπ., που προκύπτει από τη δραστηριότητά του στην Ελλάδα.

11. Οι διατάξεις των άρθρων 4 παράγραφοι 3, 4 και 7, 32, 34, 35, 36 και 38 εφαρμόζονται αναλόγως και για τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 101. Κατ' εξαίρεση, ο ειδικός τρόπος προσδιορισμού του κέρδους με βάση το άρθρο 34 δεν εφαρμόζεται στην Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος για τις ανε-

γειρόμενες από αυτήν οικοδομές, τις οποίες διαθέτει στους καταθέτες του στεγαστικού ταμειυτηρίου της.

12. Τα εισοδήματα των νομικών προσώπων και ιδρυμάτων της παρ. 2 του άρθρου 101 προσδιορίζονται ως εξής:

α) Τα εισοδήματα από ακίνητα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 20 έως 23.

β) Τα εισοδήματα από κινητές αξίες, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 24 έως 27. Κατ' εξαίρεση, για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος από τόκους που αποκτούν αυτά τα νομικά πρόσωπα, εκπίπτουν οι τόκοι που καταβάλλονται σε δανειοδοτικούς φορείς, μέχρι το ύψος του συνολικού ακαθάριστου εισοδήματος από τόκους.

γ) Τα εισοδήματα από γεωργικές εκμεταλλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 40 και 41.

δ) Τα εισοδήματα τα οποία δεν μπορούν να υπαχθούν σε μία από τις κατηγορίες Α' έως Ζ' της παρ. 2 του άρθρου 4, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 48, 49 και 50.

13. Για την εξεύρεση του συνολικού καθαρού φορολογητέου εισοδήματος των νομικών προσώπων και ιδρυμάτων της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παρ. 3, 4 και 7 του άρθρου 4.

14. Ο φόρος του παρόντος, οι πρόσθετοι φόροι και τα πρόστιμα δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση κατά τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος.

Άρθρο 106

Υπολογισμός φόρολογητέου εισοδήματος

1. Όταν μεταξύ των εισοδημάτων των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 101 του παρόντος, συμπεριλαμβάνονται και μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες, των οποίων τα κέρδη έχουν φορολογηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος ή του άρθρου 10, τα εισοδήματα αυτά αφαιρούνται από τα συνολικά καθαρά κέρδη προκειμένου υπολογισμού των φορολογητέων κερδών του νομικού προσώπου.

Σε περίπτωση όμως, που στα καθαρά κέρδη ημεδαπής ανώνυμης εταιρίας, εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμού, συμπεριλαμβάνονται, εκτός από τα μερίσματα και τα κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες, που ανάφερνται πιο πάνω, και εισοδήματα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή αφορολόγητα έσοδα και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών, για τον προσδιορισμό των διανεμόμενων κερδών, που αναλογούν στα εισοδήματα, που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται τα συνολικά καθαρά κέρδη, που προκύπτουν από τους ισολογισμούς των νομικών αυτών προσώπων.

2. Αν στα καθαρά κέρδη, που προκύπτουν από ισολογισμούς συνεταιρισμών, εταιριών περιορισμένης ευθύνης και ημεδαπών ανώνυμων εταιριών, πλην τραπεζικών και ασφαλιστικών, συμπεριλαμβάνονται και έσοδα αφορολόγητα, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών του νομικού προσώπου προστίθεται σε αυτά το μέρος των αφορολόγητων εσόδων, που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή, μετά την αναγωγή του εξευρισκόμενου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

Αν όμως τα αφορολόγητα έσοδα του νομικού προ-

σώπου είναι μεγαλύτερα από τα προκύψαντα, βάσει ισολογισμού, καθαρά κέρδη και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών με οποιαδήποτε μορφή, το μέρος των κερδών που διανέμεται φορολογείται στο όνομα του νομικού προσώπου κατά την αναγωγή αυτού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου. Στην περίπτωση αυτή, επί της ζημίας που προκύπτει μετά τη λογιστική αναμόρφωση των προκύψαντων αποτελεσμάτων, η οποία λαμβάνει χώρα με την υποβολή της δήλωσης του άρθρου 107, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και επί διανομής κερδών από εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, πλήν τραπεζικών και ασφαλιστικών, και από συνεταιρισμούς, στα κέρδη των οποίων περιλαμβάνονται και κέρδη προσδιορισθέντα ή φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο επ' ονόματί τους.

4. Αφορολόγητα αποθεματικά ανώνυμων εταιριών, εταιριών περιορισμένης ευθύνης ή συνεταιρισμών, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους, διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα οποτεδήποτε, φορολογούνται κατά το χρόνο της διανομής ή κεφαλαιοποίησης με βάση τις διατάξεις του παρόντος στο όνομα του νομικού προσώπου, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου.

Τα ως άνω διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά φορολογούνται αυτοτελώς, μη συναθροιζόμενων των ποσών αυτών με το προκύπτον αποτέλεσμα του ισολογισμού, κατά το χρόνο που γίνεται η διανομή ή κεφαλαιοποίηση.

Προς τούτο, το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση του άρθρου 107 μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από το μήνα που λαμβάνεται η απόφαση από το αρμόδιο όργανο για διανομή ή κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών. Ο προκύπτων φόρος καταβάλλεται σε τρεις ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες, η πρώτη ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες δύο την τελευταία εργάσιμη ημέρα των δύο (2) επόμενων, από την υποβολή της δήλωσης, μηνών.

Με την καταβολή του ως άνω φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά.

Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή: α) σε αφορολόγητα αποθεματικά, για την κεφαλαιοποίηση των οποίων ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν.1473/1984 (ΦΕΚ 127 Α') και του άρθρου 101 του ν.1892/1990, β) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης αφορολόγητων αποθεματικών που έχουν σχηματίσει μέχρι του χρόνου έναρξης ισχύος του ν.2065/1992 οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, με εξαίρεση τα σχηματισθέντα βάσει αναπτυξιακών νόμων αποθεματικά.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 101, σε περίπτωση πίστωσης του κεντρικού καταστήματος ή ανάληψης ή εξαγωγής στο εξωτερικό κερδών ή αποθεματικών που δεν έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους.

Στην περίπτωση αυτή η δήλωση του άρθρου 107, για την καταβολή του οφειλόμενου φόρου υποβάλλεται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από το μήνα που γίνεται η πίστωση ή η ανάληψη ή η εξαγωγή στο εξωτερικό των κερδών ή αποθεματικών

και ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται μέσα στην προθεσμία, που ορίζεται από την παράγραφο αυτή.

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και επί διανομής ή κεφαλαιοποίησης αποθεματικών, προερχόμενων από εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Στην περίπτωση αυτήν, ο παρακρατηθείς στα ανωτέρω εισοδήματα φόρος συμψηφίζεται με αυτόν που αναλογεί στο νομικό πρόσωπο για τα ίδια εισοδήματα. Εξαιρετικά, κατά την κεφαλαιοποίηση ή διανομή αποθεματικών που έχουν σχηματισθεί μέχρι το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος από μερίσματα, προερχόμενα από συμμετοχή σε άλλες ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, αυτά δεν υπόκεινται σε φορολογία και ούτε επιστρέφεται ο παρακρατηθείς φόρος μερισμάτων.

Τα ανωτέρω έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των επιχειρήσεων της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 101, σε περίπτωση πίστωσης του κεντρικού καταστήματος ή ανάληψης ή εξαγωγής στο εξωτερικό κερδών ή αποθεματικών, που έχουν φορολογηθεί κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους.

6. Σε περίπτωση διάλυσης ημεδαπής ανώνυμης εταιρίας θεωρείται ως κέρδος, φορολογούμενο στο όνομα του νομικού προσώπου, το ποσό που λαμβάνουν οι μέτοχοι πέραν του πράγματι καταβληθέντος και μη επιστραφέντος σε αυτούς μετοχικού κεφαλαίου και των κερδών που έχουν υπαχθεί σε φορολογία με βάση τις διατάξεις του παρόντος.

Ως πράγματι καταβληθέν από τους μετόχους ποσό θεωρείται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, προσαυξημένο κατά τα αποθεματικά τα σχηματισθέντα από καταβολή των μετόχων κατά την τυχόν υπέρ το άρτιον έκδοση των μετοχών.

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, έχουν ανάλογη εφαρμογή και σε περίπτωση διάλυσης εταιρίας περιορισμένης ευθύνης.

7. Σε περίπτωση εξαγοράς ή με οποιονδήποτε τρόπο απόκτησης από ημεδαπή ανώνυμη εταιρία ιδίων αυτής μετοχών με σκοπό την απόσβεση ή μείωση του κεφαλαίου της, το ποσό που καταβάλλεται στους μετόχους πέραν του πράγματι καταβληθέντος από αυτούς αντίτιμου μετοχών και μη επιστραφέντος σε αυτούς, προέρχεται από το υπόλοιπο των κερδών που προκύπτει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος, με βάση το άρθρο 109 του παρόντος, φόρου, από τα συνολικά κέρδη.

Ως πράγματι καταβληθέν από τους μετόχους ποσό θεωρείται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, προσαυξημένο κατά τα αποθεματικά τα σχηματισθέντα από την τυχόν υπέρ το άρτιον έκδοση των μετοχών.

Το ανωτέρω ποσό που λαμβάνουν οι μέτοχοι δεν υπόκειται σε φορολογία εφόσον το νομικό πρόσωπο δεν έχει, μέσα στη διαχειριστική χρήση που λαμβάνει χώρα η απόσβεση ή μείωση του κεφαλαίου, εισοδήματα απαλλασσόμενα της φορολογίας ή προσδιοριζόμενα ή φορολογούμενα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Σε περίπτωση ύπαρξης των πιο πάνω εισοδημάτων, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών θα καθοριστούν η λογιστική εμφάνιση και ο τρόπος παρακολούθησης των αποθεματικών, που σχηματίζουν οι

επιχειρήσεις από τα κέρδη κάθε χρήσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 107

Υπόχρεοι σε δήλωση-Προθεσμία
και περιεχόμενο αυτής

1. Κάθε νομικό πρόσωπο του άρθρου 101 υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση φόρου εισοδήματος στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

2. Η δήλωση της προηγούμενης παραγράφου υποβάλλεται:

α) Από τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 101, μέχρι τη δέκατη πέμπτη (15η) ημέρα του πέμπτου μήνα από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής περιόδου, για τα εισοδήματα που απόκτησαν μέσα σε αυτή.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μεταφέρεται ειδικά για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που ορίζεται πιο πάνω, για τρεις (3) ακόμη ημέρες και να κατανέμονται σε αυτές οι υπόχρεοι με βάση την αλφαβητική σειρά της επωνυμίας ή του τίτλου τους.

β) Από τα νομικά πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 101, μέχρι τις 2 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους για τα εισοδήματα που απέκτησαν μέσα στο αμέσως προηγούμενο έτος, ανεξάρτητα αν τα εισοδήματα αυτά υπόκεινται ή όχι σε φορολογία. Η υποβαλλόμενη δήλωση συνοδεύεται υποχρεωτικά με αναλυτική κατάσταση εισόδων και εξόδων.

γ) Από τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της εκκαθάρισης για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν κατά την περίοδο αυτή. Σε περίπτωση παράτασης της εκκαθάρισης πέραν του έτους υποβάλλεται προσωρινή δήλωση για τα εισοδήματα κάθε έτους μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη του, επιφυλασσομένης της υποβολής οριστικής δήλωσης συγχρόνως με τη λήξη της εκκαθάρισης. Σε περίπτωση μη υποβολής της δήλωσης ή υποβολής ανακριβούς δήλωσης, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκδίδει προσωρινό φύλλο ελέγχου, το οποίο περιέχει το φορολογητέο εισόδημα που προκύπτει από τα βιβλία και το ποσό του φόρου που αναλογεί μαζί με τον πρόσθετο φόρο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 86, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στο υπόχρεο νομικό πρόσωπο. Ο φόρος βεβαιώνεται εφάπαξ αμέσως μετά την οριστικοποίηση του προσωρινού φύλλου ελέγχου. Κατά του προσωρινού φύλλου ελέγχου επιτρέπονται τα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Οι δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται κατά την προσωρινή διαδικασία αποτελούν προσωρινό δεδικασμένο και δεν επηρεάζουν την κύρια δίκη. Από το ποσό του κύριου και πρόσθετου φόρου που πρόκειται να βεβαιωθεί με βάση το οριστικό φύλλο ελέγχου εκπίπτει ο φόρος που έχει καταλογισθεί με τα προσωρινά φύλλα ελέγχου και ο επιπλέον φόρος που έχει καταβληθεί επιστρέφεται μετά την τελεσιδικία της εγγραφής.

δ) Από τα διαλυόμενα νομικά πρόσωπα, για τα οποία δεν επιβάλλεται από το νόμο εκκαθάριση, μέσα σε ένα

(1) μήνα από τη διάλυση και σε κάθε περίπτωση πριν από τη διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο των περιουσιακών στοιχείων τους.

3. Οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου και η περίπτωση ια' της παραγράφου 1 καθώς και οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 61 εφαρμόζονται ανάλογα και στα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 101.

4. Ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες στα καθαρά κέρδη των οποίων συμπεριλαμβάνονται και εισοδήματα απαλλασσόμενα της φορολογίας ή κέρδη προσδιορισθέντα ή φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο, εφόσον μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης δεν συνέρχεται η γενική συνέλευση των μετόχων για να εγκρίνει την προταθείσα από το διοικητικό συμβούλιο διανομή κερδών ή συνέρχεται και τροποποιεί την προταθείσα αυτή διανομή κερδών, υποχρεούνται να υποβάλλουν τροποποιητική δήλωση εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη του πιο πάνω εξαμήνου για τα φορολογητέα κέρδη, που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 106. Ο τυχόν οφειλόμενος, βάσει της τροποποιητικής δήλωσης, φόρος και προκαταβολή φόρου καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης και οι υπόλοιπες δύο την τελευταία εργάσιμη ημέρα των δύο επόμενων μηνών.

Σε περίπτωση μεταγενέστερης, αλλά μέσα στην ίδια διαχειριστική χρήση, μερικής ή ολικής έγκρισης της διανομής, εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 106 του παρόντος. Προς τούτο, υποβάλλεται συμπληρωματική δήλωση μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από το χρόνο έγκρισης από τη γενική συνέλευση και ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης.

5. Η δήλωση συντάσσεται σε έντυπο που παρέχεται δωρεάν από το Δημόσιο και υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που υποβάλλονται μαζί με αυτή.

Άρθρο 108

Αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας
οικονομικής υπηρεσίας

1. Αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων και τον έλεγχό τους, την εξεύρεση του εισοδήματος αυτών που δεν έχουν επιδώσει δηλώσεις και γενικά για την επιβολή του φόρου, είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας:

α) Της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα του υπόχρεου ημεδαπού νομικού προσώπου.

β) Της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η κύρια μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα του υπόχρεου αλλοδαπού νομικού προσώπου.

2. Αν στην ίδια περιφέρεια εδρεύουν περισσότεροι από έναν προϊστάμενοι δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ο οποίος μπορεί να είναι διαφορετικός κατά γενικές κατηγορίες νομικών προσώπων. Επίσης, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υ-

πηρεσίας για αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και για το σύνολο των εισοδημάτων τους από κάθε πηγή που αποκτούν στην Ελλάδα.

Άρθρο 109
Υπολογισμός του φόρου

1. Ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα του υπόχρεου νομικού προσώπου, με φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι καθορίζονται, κατά κατηγορία υποχρέων, ως εξής:

α) Για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, των οποίων οι μετοχές κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου είναι ανώνυμες μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και για τις αλλοδαπές εταιρίες και οργανισμούς που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελμάτων, σαράντα τοις εκατό (40%).

β) Για τις λοιπές ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, τριάντα πέντε τοις εκατό (35%). Σε περίπτωση ημεδαπών ανώνυμων εταιριών που έχουν ονομαστικές και ανώνυμες μετοχές μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ο συντελεστής της περίπτωσης α' επιβάλλεται στο μέρος των κερδών που αναλογεί στον αριθμό των υπάρχουσών ανώνυμων μετοχών. Για την εξεύρεση του πιο πάνω μέρους κερδών επιμερίζονται τα συνολικά καθαρά κέρδη ανάλογα με τον αριθμό των ονομαστικών και ανώνυμων μετοχών που προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

γ) Για τα λοιπά νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στο άρθρο 101, τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

2. Ειδικά για εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ο συντελεστής της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται στα καθαρά κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση, από τα συνολικά καθαρά κέρδη, επιχειρηματικής αμοιβής για φυσικά πρόσωπα διαχειριστές εταιριών, και μέχρι τρεις, οι οποίοι συμμετέχουν στην εταιρία με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής.

Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών εταιριών με ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται από την εταιρία και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωσή της. Ως ποσοστά λαμβάνονται εκείνα που υφίστανται κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της.

Αν αυτός δεν εγκριθεί μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά που έχουν αυτοί κατά την τελευταία ημέρα του τριμήνου.

Η ανωτέρω επιχειρηματική αμοιβή θεωρείται ως λαμβανόμενη, από το ήμισυ των συνολικών καθαρών κερδών της εταιρίας, που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση και κατά το ποσοστό συμμετοχής των διαχειριστών.

Όταν η αρχική δήλωση υποβάλλεται εκπρόθεσμα και μέχρι τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της, εξακολουθεί να ισχύει το δικαίωμα αφαίρεσης της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη.

Όταν ο διαχειριστής συμμετέχει σε περισσότερες της μιας εταιρίες περιορισμένης ευθύνης ή σε άλλες προσωπικές εταιρίες ως ομόρρυθμος εταίρος, αυτός δικαιούται επιχειρηματικής αμοιβής από μία από αυτές, κατ' επιλογή του.

Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη, κατά περίπτωση, δήλωση

της εταιρίας και δεν ανακαλείται.

3. Επιπλέον του οριζόμενου στις προηγούμενες παραγράφους φόρου, επιβάλλεται και συμπληρωματικός φόρος στο εισόδημα από ακίνητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) στο συνολικό ακαθάριστο εισόδημα που προέρχεται από ακίνητα, μη δυνάμενος να υπερβεί το ποσό του φόρου εισοδήματος των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Ο φόρος της παραγράφου αυτής δεν επιβάλλεται στα εισοδήματα από ακίνητα των νομικών προσώπων, τα οποία απαλλάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 του παρόντος, του φόρου εισοδήματος για τα εισοδήματα αυτά.

4. Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν:

α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55, 111 και 114 του παρόντος στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο.

β) Ο φόρος που αναλογεί στο μέρος των φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εισοδημάτων, που διανέμονται και με τα οποία έχουν προσαυξηθεί τα υποκείμενα σε φορολογία κέρδη του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 106 του παρόντος.

Ειδικά για τις τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες εκπίπτει από το συνολικό φόρο του νομικού προσώπου, ολόκληρο το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε για εισοδήματα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

γ) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν και υπόκειται σε φόρο. Ο φόρος αυτός σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

5. Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το φόρο που αναλογεί, η επιπλέον διαφορά συμψηφίζεται στο υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαίωση.

Άρθρο 110
Καταβολή του φόρου

1. Ο φόρος εισοδήματος, η βεβαιούμενη με βάση το άρθρο 111 προκαταβολή φόρου εισοδήματος, τα τέλη χαρτοσήμου κ.λπ. ποσά, που οφείλονται με βάση τη δήλωση του άρθρου 107, καταβάλλονται:

α) Από τα νομικά πρόσωπα που υποβάλλουν δήλωση σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 107 του παρόντος, σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες, η μεν πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, οι δε υπόλοιπες τέσσερις, την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων επόμενων, από τη υποβολή της δήλωσης, μηνών.

β) Από τα νομικά πρόσωπα που υποβάλλουν δήλωση σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 107 του παρόντος, εφάπαξ με την υποβολή της εμπρόθεσμης προσωρινής ή οριστικής δήλωσης.

2. Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την καταβολή των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο ποσών, θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα. Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του

συνολικού ποσού της οφειλής που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο με την εμπρόθεσμη δήλωση, παρέχεται έκπτωση ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί του καταβαλλόμενου ποσού.

Άρθρο 111
Προκαταβολή του φόρου

1. Με βάση την οριστική δήλωση του νομικού προσώπου ή τον οριστικό τίτλο, ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαιώνει ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα της διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους, κατά περίπτωση, που έληξε. Η βεβαίωση αυτή γίνεται έναντι του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα της διανυόμενης διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους κατά περίπτωση.

Όταν δεν υπάρχει δήλωση ή οριστικός τίτλος, ο καταβλητέος φόρος υπολογίζεται με βάση το φόρο που προκύπτει από στοιχεία του εγγύτερου οικονομικού έτους.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και επί των προσωρινών δηλώσεων που υποβάλλουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 107, τα νομικά πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση.

3. Τα ποσά του φόρου που εισπράττονται στην πηγή με παρακράτηση, εφόσον συντρέχει περίπτωση, εκπίπτουν από το ποσό που πρέπει να βεβαιωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Δεν εκπίπτουν τα ποσά του φόρου που έχουν παρακρατηθεί σε εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

4. Αν μειωθεί το φορολογητέο εισόδημα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 53. Η εννεάμηνη προθεσμία για την υποβολή της αίτησης μείωσης του προκαταβλητέου ποσού φόρου αρχίζει από την ημέρα έναρξης της νέας διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους κατά περίπτωση.

5. Οι διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 52 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα που φορολογούνται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 101. Αν το προκαταβλητέο ποσό φόρου εισοδήματος που υπολογίζεται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής είναι μικρότερο της προκαταβολής φόρου που οφείλεται με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, η διαφορά που προκύπτει βεβαιώνεται στο όνομα του νομικού προσώπου ως προκαταβολή φόρου.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή επί των διανεμόμενων ή κεφαλαιοποιούμενων κερδών ανώνυμων εταιριών, που απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, βάσει ειδικών διατάξεων νόμων, καθώς και επί των εισοδημάτων που ορίζονται από τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 106 του παρόντος.

Άρθρο 112
Επιβράβευση ειλικρινείας

Οι διατάξεις του άρθρου 73 εφαρμόζονται αναλόγως και για τα νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων α' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 101.

Για τον καθορισμό του ποσού που ορίζεται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 73, λαμβάνεται υπόψη ο κύριος φόρος, που αναλογεί στα μη διανεμόμενα κέρδη.

Άρθρο 113
Διαδικασία βεβαίωσης του φόρου

Οι διατάξεις των άρθρων 65 έως 72, 74, 75, 79, 80, 81, 83 έως 85, εφαρμόζονται αναλόγως και στη φορολογία εισοδήματος των νομικών προσώπων τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 101.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 114
Υποχρέωση παρακράτησης φόρου

1. Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες και συνεταιρισμοί που διανέμουν κέρδη με τη μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών, εκτός μισθού, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους διευθυντές, καθώς και αμοιβών στο εργατούπαλληλικό προσωπικό, δεν προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου, ως φορολογούμενα τα εισοδήματα αυτά στο όνομα του νομικού προσώπου.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στα διανεμόμενα, από εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, κέρδη. Με την καταβολή του οριζόμενου, από το άρθρο 109 του παρόντος, φόρου εισοδήματος, επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για τα διανεμόμενα κέρδη της παραγράφου αυτής.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 54 εφαρμόζονται ανάλογα και όταν ο καταβάλλων το εισόδημα ή δικαιούχος αυτού είναι νομικό πρόσωπο ή επιχείρηση από τα αναφερόμενα στο άρθρο 101 του παρόντος. Εξαιρετικά, αν ο δικαιούχος του εισοδήματος από κινητές αξίες, εκτός μερισμάτων και τόκων από μετοχές και ιδρυτικούς τίτλους, που προέρχονται από τα διανεμόμενα κέρδη ημεδαπής ανώνυμης εταιρίας, είναι πρόσωπο από τα αναφερόμενα στην περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 101, το οποίο όμως δεν έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, το ποσοστό του παρακρατούμενου φόρου ορίζεται σε σαράντα τοις εκατό (40%) στο εισόδημα αυτό και ο αλλοδαπός δικαιούχος δεν υποχρεούται στην υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης για το πιο πάνω εισόδημα.

3. Κατά την εισπραξη τόκων από εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου ενεργείται από τον καταβάλλοντα παρακράτηση φόρου εισοδήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τα άρθρα 12 και 54, κατά περίπτωση. Με την παρακράτηση αυτήν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.

4. Τα εισπραττόμενα από τους μετόχους της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου μερίσματα απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, με εξαίρεση το μέρος των διανεμόμενων μερισμάτων που προέρχεται από εισοδήματα απαλλασσόμενα της φορολογίας, από κέρδη από την πώληση χρεογράφων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης και από εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης, για τα οποία η καταβάλλουσα εταιρία υποχρεούται σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Με την παρακράτηση αυτήν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των μετόχων. Για την εξεύρεση των διανεμόμενων μερισμάτων, που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου, γίνεται επιμερισμός του συνόλου των διανεμόμενων μερισμάτων ανάλογα με το συνολικό ύψος των εσόδων που προέρχονται από απαλλασσόμενα της φορολογίας εισοδήματα, από κέρδη από την πώληση

χρεογράφων και από τίτλους αλλοδαπής προέλευσης και των λοιπών ακαθάριστων εσόδων.

Κατά την υποβολή της δήλωσης απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου εκπίπτει το μέρος του φόρου που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή και το οποίο αναλογεί στα διανεμόμενα εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης. Το ποσό του εκπιπτόμενου φόρου δεν μπορεί να υπερβαίνει αυτό που προκύπτει με την εφαρμογή του συντελεστή του πρώτου εδαφίου.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 αυτού του άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τα αμοιβαία κεφάλαια.

6. Οι διατάξεις των παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 13 εφαρμόζονται ανάλογα και όταν ο καταβάλλων το εισόδημα είναι νομικό πρόσωπο του άρθρου 101.

Άρθρο 115

Ευθύνη διοικούντων νομικά πρόσωπα

1. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές ή διευθύνοντες σύμβουλοι και εκκαθαριστές των ημεδαπών ανώνυμων εταιριών ή συνεταιρισμών κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσής τους, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους. Στις ανώνυμες εταιρίες που συγχωνεύονται, ευθύνεται αλληλεγγύως μαζί με τα πιο πάνω πρόσωπα, για την πληρωμή των κατά το προηγούμενο εδάφιο οφειλόμενων φόρων της διαλυόμενης εταιρίας και εκείνη που την απορρόφησε ή η νέα εταιρία που συστήθηκε ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους. Τα πρόσωπα που αναφέρονται πιο πάνω έχουν δικαίωμα αναγωγής κατά των προσώπων που διατέλεσαν σύμβουλοι, καθώς και μέλη ή μέτοχοι του νομικού προσώπου κατά το χρόνο της διάλυσής του ως προς τους φόρους που αφορούν σε χρήσεις προγενέστερες από την έναρξη της εκκαθάρισης, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.

2. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά εντεταλμένοι στη διοίκηση του νομικού προσώπου, κατά το χρόνο της διάλυσης των λοιπών νομικών προσώπων του άρθρου 101, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και των φόρων που παρακρατούνται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.

Άρθρο 116

Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις

Οι διατάξεις των άρθρων 86 έως 88 και 90 έως 97 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 101.

Ειδικά σε περίπτωση μη υποβολής της δήλωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 105 εκδίδεται φύλλο ελέγχου καταλογισμού του οφειλόμενου τυχόν φόρου πλέον πρόσθετος φόρος μη δήλωσης και πρόστιμο, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της πρόβλεψης.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 117

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα διανεμόμενα μερίσματα από μετοχές, κοινές ή προνομιούχες, ημεδαπών ανώνυμων εταιριών, που εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων από την 1η Ιανουαρίου 1992 και μετά και προέρχονται από κέρδη ισολογισμών διαχειριστικών χρήσεων, που λήγουν την 31η Δεκεμβρίου 1991 και μέχρι την 30ή Ιουνίου 1992, υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης σε κάθε περίπτωση των δικαιούχων αυτών, ως εξής:

α) Στα μερίσματα που προέρχονται από μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της χρήσης στην οποία αναφέρεται το μερίσμα, παρακρατείται ο φόρος με συντελεστή σαράντα δύο τοις εκατό (42%), αν τα μερίσματα προέρχονται από μετοχές, οι οποίες έγιναν ονομαστικές πριν από τη λήξη της χρήσης και σαράντα πέντε τοις εκατό (45%), αν προέρχονται από ανώνυμες μετοχές, χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση.

Στους δικαιούχους των πιο πάνω μερισμάτων παρέχεται αφορολόγητο ποσό πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών για κάθε μέτοχο για τα μερίσματα που εισπράττει από την ίδια ανώνυμη εταιρία. Το αφορολόγητο ποσό για κάθε μέτοχο δεν μπορεί να ξεπεράσει συνολικά τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, όταν τα μερίσματα προέρχονται από περισσότερες ανώνυμες εταιρίες.

Για τον υπολογισμό του παρακρατούμενου φόρου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, η έκπτωση του αφορολόγητου ποσού για μερίσματα που προέρχονται από μετοχές ονομαστικές ή ανώνυμες γίνεται από την ανώνυμη εταιρία κατά την καταβολή ή πίστωση των μερισμάτων στους μετόχους, εφόσον ο μέτοχος που εισπράττει το μερίσμα δηλώσει με υπεύθυνη δήλωσή του στην εταιρία ότι δεν έχει απαλλαγεί από την προείσπραξη του φόρου με βάση τη διάταξη αυτήν, κατά την είσπραξη μερισμάτων από άλλες ανώνυμες εταιρίες που αναφέρονται στη χρήση αυτή για ποσό μερισμάτων μεγαλύτερο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, στο οποίο περιλαμβάνεται και το αφορολόγητο ποσό που ζητάει ο μέτοχος με τη δήλωσή του αυτή.

β) Στα μερίσματα που προέρχονται από μετοχές που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, παρακρατείται φόρος, χωρίς καμιά έκπτωση αφορολόγητου ποσού, με συντελεστή σαράντα επτά τοις εκατό (47%), αν τα μερίσματα προέρχονται από μετοχές οι οποίες έγιναν ονομαστικές πριν από τη λήξη της χρήσης και πενήντα τοις εκατό (50%), αν προέρχονται από ανώνυμες μετοχές, χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση.

γ) Τα μερίσματα που θα εισπραχθούν από τους μετόχους μιας ή περισσότερων εταιριών επενδύσεων-χαρτοφυλακίου μέχρι του συνολικού ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος. Κατά τον υπολογισμό του απαλλασσόμενου συνολικού ποσού μερισμάτων συμπεριλαμβάνονται και τα ποσά των μερισμάτων τα απαλ-

λαγέντα από το φόρο με βάση τις διατάξεις της πιο πάνω περίπτωσης α'. Η απαλλαγή αφορά το μέρισμα ολόκληρης της χρήσης, εφόσον οι μετοχές ήταν εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εκατόν είκοσι (120) ημερών. Σε διαφορετική περίπτωση, το μέρισμα φορολογείται ολόκληρο. Για τον υπολογισμό του παρακρατούμενου φόρου στα καταβαλλόμενα αυτά μερίσματα, η έκπτωση του πιο πάνω απαλλασσόμενου ποσού θα ενεργείται, για τα μερίσματα που προέρχονται από μετοχές ονομαστικές ή ανώνυμες, από την καταβάλλουσα εταιρία επενδύσεων-χαρτοφυλακίου, κατόπιν υποβολής από το μέτοχο υπεύθυνης δήλωσης για το αφορολόγητο ποσό που τυχόν δικαιώθηκε κατά την είσπραξη μερισμάτων μετοχών από άλλες ανώνυμες εταιρίες.

δ) Πέραν από την απαλλαγή αυτήν, το μέρισμα που θα διανεμηθεί από εταιρίες επενδύσεων-χαρτοφυλακίου απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος, μέχρι του ποσοστού κατά το οποίο το μέρισμα αυτό προέρχεται από πώληση χρεογράφων ή μετοχών σε τιμή ανώτερη από την τιμή κτήσης αυτών ή από χρεόγραφα, μετοχές ή καταθέσεις, των οποίων το εισόδημα απαλλάσσεται από το φόρο ή φορολογείται κατά ειδικό τρόπο.

2. Αν δικαιούχος των μερισμάτων της προηγούμενης παραγράφου είναι ανώνυμη εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης ή συνεταιρισμός, σε περίπτωση περαιτέρω διανομής των μερισμάτων αυτών, ουδείς φόρος οφείλεται και ούτε επιστρέφεται ή συμψηφίζεται με το φόρο του νομικού προσώπου ο παρακρατηθείς για τα μερίσματα αυτός φόρος.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται ανάλογα και στα διανεμηθέντα μερίσματα ή κεφαλαιοποιηθέντα κέρδη από 1.1.1992 και μέχρι 12.5.1992, που προέρχονται από κέρδη παρελθουσών χρήσεων φορολογηθέντων στο όνομα του νομικού προσώπου.

4. Οι διατάξεις των παρ. 10, 11 και 12 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 και των παρ. 1 και 3 του άρθρου 15 του ν.δ. 3843/1958, όπως αυτές ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 2065/1992, εξακολουθούν να ισχύουν για την εφαρμογή των προβλεπόμενων από τις παραγράφους 1 έως και 3 του άρθρου αυτού.

5. Κέρδη αδιανέμητα που έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου, αν διανεμηθούν με οποιοδήποτε μορφή ή κεφαλαιοποιηθούν από την κατάθεση του παρόντος στη Βουλή προς ψήφιση και εφεξής, υπόκεινται σε φορολογία με συντελεστή φόρου τρία τοις εκατό (3%), μη επιστρεφόμενου ή συμψηφιζόμενου του φόρου εισοδήματος που είχε καταβληθεί κατά το χρόνο που προέκυψαν τα κέρδη αυτά.

Ο φόρος που οφείλεται αποδίδεται στο Δημόσιο με δήλωση, η οποία πρέπει να υποβληθεί μέσα σε ένα (1) μήνα από το χρόνο που η γενική συνέλευση των μετόχων εγκρίνει τη διανομή ή κεφαλαιοποίηση των πιο πάνω αδιανέμητων κερδών και καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης.

Ο φόρος αυτός βαρύνει την εταιρία και δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της κατά τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών, ούτε συμψηφίζεται με το φόρο εισοδήματος, που οφείλεται από την εταιρία.

Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος της

εταιρίας και των δικαιούχων για τα κέρδη που κεφαλαιοποιήθηκαν ή διανεμήθηκαν στους δικαιούχους.

Οι διατάξεις του άρθρου 113 και του ν. 4125/1960 εφαρμόζονται αναλόγως και στο φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.

6. Το πενήντα τοις εκατό (50%) από το ποσό της εισφοράς το οποίο καταβάλλεται κάθε έτος από φυσικά πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.1870/1989 (ΦΕΚ 250 Α'), εκπίπτει από το συνολικό εισόδημα του υποχρέου. Επίσης, το πενήντα τοις εκατό (50%) από το ποσό της εισφοράς το οποίο καταβάλλεται κάθε έτος από νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.1870/1989, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά τους προκειμένου να υπολογισθούν τα υποκείμενα σε φορολογία καθαρά κέρδη τους.

Άρθρο δεύτερο **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς των διατάξεων αυτού του νόμου αρχίζει:

α. Των διατάξεων των περιπτώσεων α' και β' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 9, από την 1η Ιανουαρίου 1995, για τις αμοιβές που καταβάλλονται στους δικαιούχους από την ημερομηνία αυτή και μετά.

β. Των διατάξεων του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 9 και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 110 από το οικονομικό έτος 1995 για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 1994 και μετά.

γ. Των διατάξεων των περιπτώσεων β', γ' και δ' του άρθρου 17, της περίπτωσης στ' του άρθρου 18, καθώς και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 19, για τα χρηματικά ποσά δαπανών που πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 1995 και μετά.

δ. Των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 57, από την 1η Ιουλίου 1994, για το φόρο που παρακρατείται από εισοδήματα που καταβάλλονται στους δικαιούχους από την ημερομηνία αυτήν και μετά.

ε. Των διατάξεων των περιπτώσεων β' και θ' της παρ. 1, καθώς και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 31, για δαπάνες που αφορούν διαχειριστικές χρήσεις που κλείνουν με 30 Ιουνίου 1994 και μετά.

στ. Των διατάξεων των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 109 για διαχειριστικές χρήσεις που κλείνουν με 30 Ιουνίου 1994 και μετά.

ζ. Των λοιπών διατάξεων από τότε που άρχισε η ισχύς τους, όπως αυτή αναφέρεται στα νομοθετήματα που κωδικοποιούνται με αυτό το νόμο.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1994

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΑΣ		Άρθρα Κώδικα	Πηγές
Ο οποίος περιλαμβάνει τις πηγές των διατάξεων που ενσωματώθηκαν στα άρθρα της κωδικοποίησης.		5 παράγρ. 4	Άρθρο 6 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του ν.1828/ 1989 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 4 του ν. 2065/1992.
Άρθρα Κώδικα	Πηγές		
1	Από το άρθρο 1 του Β.Ν.Δ.*	6 παράγρ. 1	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περιπτώσεις α' και β' του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ.1077/1971.
2 παράγρ. 1, 2, 3	Άρθρο 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ. 398/1969.		Άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ.134/1973.
2 παράγρ. 4	Άρθρο 3 του Β.Ν.Δ., όπως προστέθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.	6 παράγρ. 2	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Α' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 5 παράγρ. 1 του ν.1160/1981 και 1 παράγρ. 6 του ν.1828/1989.
3 παράγρ. 1	Άρθρο 1 του Β.Ν.Δ.		
3 παράγρ. 2	Άρθρο 1 παράγρ. 1 του β.δ. 18/21.5.1956 και άρθρο 5 παράγρ. 2 του ν.δ. 321/1969.		
4 παράγρ. 1	Άρθρο 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	6 παράγρ. 3	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Β' του Β.Ν.Δ., όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 107 παράγρ.3 του ν.1892/1990, με το άρθρο 19 παράγρ. 13 του ν.2166/1993, σε συνδυασμό με το άρθρο 31 εδάφια 1 και 5 του ν.1914/1990, με το άρθρο 34 του ν.2093/1992 και όπως ισχύει μετά το άρθρο 21 του ν.1921/1991.
4 παράγρ. 2	Άρθρο 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.		
4 παράγρ. 3	Άρθρο 4 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν.1828/1989, με την 1037957/357/0012/23.3.90 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που κυρώθηκε με το άρθρο 51 παράγρ. 9 περίπτ. α' του ν.1882/1990 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν.2065/ 1992.	6 παράγρ. 4	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Γ' υποπεριπτώσεις α' και β' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ.1077/1971.
4 παράγρ. 4	Άρθρο 4 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	6 παράγρ. 5	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Ε' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 1 παράγρ. 7 του ν.1828/1989, 18 παράγρ. 1 του ν.2008/1992, 3 παράγρ. 1, 2, 3 και 5, 43 παράγρ. 5 του ν.2065/1992, 41 του ν.2093/ 1992 και 13 παράγρ. 7 του ν.2214/ 1994.
4 παράγρ. 5, 6	Άρθρο 4 παράγρ. 3 και 4 του Β.Ν.Δ., όπως προστέθηκαν με το άρθρο 1 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.	6 παράγρ. 6	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση ΣΤ' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 37 παράγρ. 3 του ν.2008/1992.
4 παράγρ. 7	Άρθρο 4 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 3 του ν.2065/ 1992.		Άρθρο 7 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 60 παράγρ. 2 του ν.1914/1990.
5 παράγρ. 1	Άρθρο 6 παράγρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο του Β.Ν.Δ.. Το άρθρο 6 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του ν.1473/1984.	7	Άρθρο 7 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 4 του ν.2065/1992.
5 παράγρ. 2	Άρθρο 6 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του ν.1828/ 1989.		Άρθρο 8 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν.1828/1989 και με το άρθρο 4 παράγρ. 2 και 3 του ν.2065/1992.
5 παράγρ. 3	Άρθρο 6 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγραφοι 4 και 5 του ν.1828/1989.	8	Άρθρο 8 παράγρ. 3 έως 14 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν.1828/ 1989 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παράγρ.1 του ν.1947/1991, 37 παράγρ. 1 του ν.2008/1992, 4 παράγρ. 1, 4 έως και 18 του ν.2065/ 1992, 19 παράγρ. 1 του ν.2166/ 1993 και 13 παράγρ. 1 έως και 6 του ν.2214/1994.

* Β.Ν.Δ. = Βασικό Νομοθετικό Διάταγμα 3323/1955

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
9	Άρθρο 9 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.1828/1989, τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 1, 2 και 3 του ν.2065/1992, 19 παράγρ. 8 του ν.2166/1993 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 5 του ν.2065/1992 και 14 παράγρ. 1 έως και 4 του ν.2214/1994.	15, 16, 17, 18, 19	Άρθρο 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε ή συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2, 3 και 6 του ν.1882/1990, 5 παράγρ. 1, 2, 3 και 4 του ν.1914/1990, 19 του ν.2008/1992, 1 παράγρ. 2 και 2 παράγρ. 1 έως και 17 του ν.2065/1992, 22 παράγρ. 1 του ν.2093/1993, 5 παράγρ. 1, 3, 4 και 5 του ν.2187/1994 και 12 του ν.2214/1994.
10	Άρθρο 16α παράγρ. 1 έως και 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 2 και 3 του ν.2065/1992 και 16 παράγρ. 1,3 και 4 του ν.2214/1994.	20, 21	Άρθρα 17 και 18 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.
11	Άρθρο 17 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.	22 παράγρ. 1, 2, 3	Άρθρο 19 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 8 του ν.1882/1990, 8 παράγρ. 2 και 3 του ν.2065/1992.
12	Άρθρο 21 του ν.1921/1990, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 12 του ν.1957/1991, 13 παράγρ. 1 και 2 του ν.1989/1991, 14 παράγρ. 1 του ν.2020/1992, 3 παράγρ. 6 του ν.2065/1992, 11 του ν.2074/1992, 18 παράγρ. 2 του ν.2093/1992, 19 παράγρ. 14 του ν.2166/1993, 19 παράγρ. 11 του ν.2214/1994, σε συνδυασμό με το άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Β' του ν.δ.3323/1955.	22 παράγρ. 4 23 24	Άρθρο 9 του ν.2214/1994. Άρθρο 20 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1828/1989 και 8 παράγρ. 5 του ν.2065/1992. Άρθρο 25 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 1 και 2 του ν.1828/1989, 9 παράγρ. 1, 2 και 3 του ν.2065/1992.
13 παράγρ. 1	Άρθρο 32 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του ν.1828/1989. Άρθρο 37α παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.	25 παράγρ. 1 25 παράγρ. 2 έως 5	Άρθρο 26 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ. Άρθρο 26 παράγρ. 2 έως 5 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 4 του ν.2065/1992.
13 παράγρ. 2	Άρθρο 45 παράγρ. 2 τρία τελευταία εδάφια του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ.72/1973.	26	Άρθρο 27 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 5 του ν.2065/1992.
13 παράγρ. 3, 4	Άρθρο 4 παράγρ. 3 και 4 του ν.δ.4486/1985.	27 παράγρ. 1, 2 27 παράγρ. 3	Άρθρο 28 του Β.Ν.Δ. Άρθρο 107 παράγρ. 1 του ν.1892/1990.
13 παράγρ. 5, 6, 7	Άρθρο 4 παράγρ. 3, 4 και 5 του ν.δ.38/1958, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του ν.2065/1992 και 23 παράγρ. 8 του ν.2214/1994.	28 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 31 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του α.ν.239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 1 και 2 του α.ν. 285/1968.
14 παράγρ. 1	Άρθρο 40 παράγρ. 3 περίπτ. δ' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 6 του ν.2065/1992 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 6 του ν.2166/1993 και 13 παράγρ. 8 του ν.2214/1994.	28 παράγρ. 3	Άρθρο 31 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του α.ν.239/1967 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν.12/1975 και το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.
14 παράγρ. 2	Άρθρο 40 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν.1567/1985.		Άρθρο 32 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν.2065/1992.
14 παράγρ. 3	Άρθρο 40 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.		Άρθρο 26 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 4 του ν.2065/1992.

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
28 παράγρ. 4	Άρθρο 31 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ. 1212/1972 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	31 παράγρ. 2	Άρθρο 35 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 14 του ν.2065/1992 και το άρθρο 17 παράγρ. 3 του ν.2214/1994 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 του ν.2120/1993.
28 παράγρ. 5	Άρθρο 31 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του α.ν.239/1967 και η παράγραφος αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ.1212/1972.	31 παράγρ. 3	Άρθρο 35 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 14 του ν.2065/1992.
29 παράγρ. 1	Άρθρο 33 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ..	31 παράγρ. 4	Άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 8 του ν.1249/1992.
29 παράγρ. 2	Άρθρο 33 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του α.ν. 239/ 1967 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του ν.δ.145/ 1969, το άρθρο 8 παράγρ. 2 του ν.814/1978 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν.2065/ 1992.	31 παράγρ. 5	Άρθρο 35 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/ 1977.
29 παράγρ. 3	Άρθρο 33 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ..	31 παράγρ. 6	Άρθρο 35 παράγρ. 4 τέσσερα τελευταία εδάφια του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν.12/1975 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 15 του ν.2065/1992.
29 παράγρ. 4	Άρθρο 33 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ..	31 παράγρ. 7	Άρθρο 33α παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ.587/1970.
29 παράγρ. 5	Άρθρο 33 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του ν.δ. 587/1970 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του ν.814/1978.	31 παράγρ. 8	Άρθρο 35 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε ως παράγρ. 5 με το άρθρο 5 παράγρ. 6 του ν.δ.4444/1964, αριθμήθηκε ως παράγραφος 6 με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977 και στην οποία προστέθηκε εδάφιο με το άρθρο 8 παράγρ. 9 του ν.1828/1989 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 16 του ν.2065/1992.
30 παράγρ. 1	Άρθρο 34 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.814/1978.	31 παράγρ. 9	Άρθρο 55 παράγρ. 4 του ν.2065/1992.
30 παράγρ. 2	Άρθρο 34 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.814/1978 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 6 του ν.1828/1989 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 4 του ν.2065/ 1992.	31 παράγρ. 10	Άρθρο 8 παράγρ. 6 εδάφ. πρώτο του ν.1882/1990 και άρθρο 35 παράγρ. 21 του ν.1884/1990.
30 παράγρ. 3	Άρθρο 34 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.814/1978.	31 παράγρ. 11	Άρθρο 49 παράγρ. 4 του ν.2065/1992.
30 παράγρ. 4	Άρθρο 29 του ν.2008/1992.	31 παράγρ. 12	Άρθρο 35 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 16 του ν.2065/1992.
31 παράγρ. 1	Άρθρο 33α παράγρ. 1 περιπτώσεις α' και β' του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.814/1978. Το άρθρο 33α προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 3 του ν.δ.4444/1964. Άρθρο 35 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του ν.δ.1077/1971, το άρθρο 5 παράγρ. 1 του ν.1591/ 1986, το άρθρο 9 παράγρ. 3 και 5 του ν.1731/1987, το άρθρο 8 παράγρ. 7 του ν.1828/1989, το άρθρο 35 παράγρ. 3 και 5 του ν.1884/ 1990, το άρθρο 37 παράγρ. 2 του ν.2008/1992, το άρθρο 10 παράγρ. 5, 7 έως 13 του ν.2065/1992, το άρθρο 19 παράγρ. 2 του ν.2166/1993 και το άρθρο 17 παράγρ. 1 και 2 του ν.2214/1994.	31 παράγρ. 13	Άρθρο 35 παράγρ. 8 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 16 του ν.2065/1992.
		32 παράγρ. 1	Άρθρο 33α παράγρ. 1 περίπτωση γ' του Β.Ν.Δ., όπως αυτή η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.814/1978. Άρθρο 36 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 1 του α.ν.239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν.δ.587/1970 και με το άρθρο 10 παράγρ. 18 του ν.2065/1992.

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
32 παράγρ. 2	Άρθρο 36 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 10 του ν.1828/1989 και το άρθρο 10 παράγρ. 19 του ν.2065/1992.	38 παράγρ. 1, 3	Άρθρο 10 παράγρ. 3 του α.ν.148/1967, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο,6 παράγρ. 3 του ν.δ.34/1968, αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν.542/1977 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 6 του ν.1591/1986 και με το άρθρο 16 παράγρ. 5 του ν.2065/1992.
32 παράγρ. 3	Άρθρο 36 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 11 του ν.1828/1989 και άρθρο 10 παράγρ. 20 του ν.2065/1992.	38 παράγρ. 2	Άρθρο 13 παράγρ. 1 του ν.2020/1992.
32 παράγρ. 4	Άρθρο 36 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985.	39 παράγρ. 1, 2, 3, 4, 5	Άρθρο 55 παράγρ. 1, 2, 3 και 7 του ν.1041/1980 και παράγρ. 4 του ίδιου άρθρου, μετά την προσθήκη σε αυτή δύο εδαφίων με το άρθρο 8 παράγρ. 13 του ν.1828/1989.
32 παράγρ. 5	Άρθρο 36 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985.	39 παράγρ. 6	Άρθρο 5 παράγρ. 1 τελευταίο εδάφιο του ν.1591/1986.
32 παράγρ. 6	Άρθρο 55 παράγρ. 4 του ν.2065/1992.	40 παράγρ. 1 40 παράγρ. 2	Άρθρο 38 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., Άρθρο 38 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν.542/1977.
33	Άρθρα 1 και 3 του ν.2214/1994.	41	Άρθρο 39 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 14 του ν.1828/1989.
34 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 36α παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 12 του ν.1828/1989, με το άρθρο 2 παράγρ. 3, 4 και 5 του ν.1882/1990 και το άρθρο 18 του ν.2214/1994.	42	Άρθρο 6 παράγρ. 1 έως και 8 του ν.2214/1994.
34 παράγρ. 3, 4	Άρθρο 36α παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.δ.1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 2 και 3 του ν.820/1978, το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.1563/1985, την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών Ε.9854/26.5.85, που κυρώθηκε με το άρθρο 52 του ν.1591/1986, με το άρθρο 2 παράγρ. 6 του ν.1882/1990 και με το άρθρο 10 παράγρ. 17 του ν.2065/1992.	43	Άρθρο 8 παράγρ. 1 και 3 του ν.2214/1994.
	Άρθρο 19 παράγρ. 1 του ν.12/1975.	44	Άρθρο 8 παράγρ. 2 και 3 του ν.2214/1994.
34 παράγρ. 5	Άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν.542/1977, με την οποία προστέθηκαν δύο εδάφια στο άρθρο 19 παράγρ. 1 του ν.12/1975.	45 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 40 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ., όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 10 του ν.2214/1994.
34 παράγρ. 6	Άρθρο 36α παράγρ. 3 δεύτερο εδάφιο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 8 του ν.1473/1984. Το άρθρο 36α προστέθηκε με το άρθρο 14 παραγρ. 1 του α.ν.239/1967.	45 παράγρ. 3	Άρθρο 40 παράγρ. 8 του Β.Ν.Δ., όπως προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του ν.2008/1992.
35	Άρθρο 4 παράγρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 7 του ν.2214/1994.	45 παράγρ. 4	Άρθρο 40 παράγρ. 3 περιπτώσεις α', β', γ του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.2065/1992 και προστέθηκε περίπτωση ε' με το άρθρο 35 παράγρ. 13 του ν.1884/1990. Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών Ε.16149/10.12.1986, που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του ν.1731/1987.
36	Άρθρο 5 παράγρ. 1, 2, 3, 4 και 6 του ν.2214/1994.	46	Άρθρο 47 του ν.75/1975. Άρθρο 41 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 παράγρ. 14 του ν.1884/1990.
37 παράγρ. 1, 2, 3	Άρθρο 37 παράγρ. 1, 2 και 3 του Β.Ν.Δ..	47 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 42 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ..
37 παράγρ. 4	Άρθρο 37 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 11 του ν.δ.4444/1964.	47 παράγρ. 3	Άρθρο 42 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παράγρ. 1 του ν.1041/1980.
		47 παράγρ. 4	Άρθρο 42 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν.2065/1992.

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
48 παράγρ. 1	Άρθρο 45 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	55	Άρθρο 37α παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 22 του ν.2065/1992, με το άρθρο 5 παράγρ. 7 του ν.2187/1994, με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν.2198/1994 και με το άρθρο 19 παράγρ. 5, 6 και 8 του ν.2214/1994.
48 παράγρ. 2	Άρθρο 45 παράγρ.2 περιπτώσεις α', β', γ' και δ' του Β.Ν.Δ.. Η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ.72/1973 και η περίπτωση δ' προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 11 του ν.1473/1984 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.	56	Άρθρο 12 παράγρ. 7 και 9 του ν.2065/1992.
48 παράγρ. 3	Άρθρο 45 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.1828/1989 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 8 του ν.2166/1993.	57 παράγρ. 1	Άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.2019/1992, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν.2065/1992 και το άρθρο 14 παράγρ. 5 του ν.2214/1994. Η περίπτωση στ' από το άρθρο 43 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.
48 παράγρ. 4	Άρθρο 40 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του ν.2065/1992.	57 παράγρ. 2	Άρθρο 1 παράγρ. 3 του ν.2019/1992.
48 παράγρ. 5	Άρθρο 45 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν.δ.1077/1971 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	57 παράγρ. 3	Άρθρο 40 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.
49	Άρθρο 46 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 12 παράγρ. 3, 4 και 5 του ν.2065/1992 και 20 παράγρ. 1 και 3 του ν.2214/1994. Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών 1022100/315/0012/19.3.1990, που κυρώθηκε με το άρθρο 46 περίπτ. ε' του ν.1914/1990.	57 παράγρ. 4	Άρθρο 40 παράγρ. 8 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του ν.2008/1992.
50 παράγρ. 1 έως 10	Άρθρο 47 παράγρ. 1 έως 10 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 3 του ν.1882/1990.	57 παράγρ. 5, 6	Άρθρο 43 παράγρ. 4 και 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.
50 παράγρ. 11	Άρθρο 47 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 4 του ν.1882/1990.	58 παράγρ. 1	Άρθρο 48 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 8 του ν.1882/1990.
51 παράγρ. 1 έως 12	Άρθρο 2 του ν.2214/1994.	58 παράγρ. 2	Άρθρο 48 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 7 του ν.1828/1989.
51 παράγρ. 13	Άρθρο 3 παράγρ. 5 του ν.2214/1994.	59 παράγρ. 1	Άρθρο 37α παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.
52	Άρθρο 15 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.		Άρθρο 44 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν.257/1976.
53 παράγρ. 1	Άρθρο 16 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 1 του ν.δ.3846/1958 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.		Άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν.1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν.814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 8 του ν.1828/1989.
53 παράγρ. 2, 3	Άρθρο 16 παράγρ. 2 και 3 του Β.Ν.Δ..		Άρθρο 12 παράγρ. 8 του ν.2065/1992.
54	Άρθρο 29 παράγρ. 1 έως 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του ν.2065/1992 και με τα άρθρα 19 παράγρ. 1, 2, 3, και 4 και 23 παράγρ. 9 του ν.2214/1994.	59 παράγρ. 2	Άρθρο 44 παράγρ. 1 εδάφιο τελευταίο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 4 του ν.2166/1993.

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
59 παράγρ. 3	Άρθρο 44 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.2065/1992.	60 παράγρ. 4	Άρθρο 29 παράγρ. 8 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.2065/1992.
59 παράγρ. 4	Άρθρο 44 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 56 παράγρ. 3 του ν.1249/1982.	60 παράγρ. 5	Άρθρο 29 παράγρ. 9 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.2065/1992.
59 παράγρ. 5	Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 23 του ν.2065/1992. Άρθρο 44 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν.257/1976.	60 παράγρ. 6	Άρθρο 29 παράγρ. 10 και 11 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.2065/1992. Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989. Άρθρο 44 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν.257/1976.
59 παράγρ. 6, 7	Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 23 του ν.2065/1992. Άρθρο 43 παράγρ. 2 και 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	60 παράγρ. 7	Άρθρο 29 παράγρ. 12 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.2065/1992. Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989. Άρθρο 43 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.
59 παράγρ. 8	Άρθρο 44 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν.1828/1989 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 7 του ν.2166/1993. Άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν.1473/1984 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν.814/1978. Το έκτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 6 του ν.1731/1987.	60 παράγρ. 8	Άρθρο 29 παράγρ. 13 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.2065/1992. Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989. Άρθρο 44 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν.1828/1989.
60 παράγρ. 1	Άρθρο 40 παράγρ. 3 περίπτ. δ' και παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 5 παράγρ. 6 του ν.2065/1992 και με το άρθρο 14 του ν.1567/1985, αντίστοιχα. Άρθρο 44 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν.257/1976.	61	Άρθρο 11 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 παράγρ. 6 του ν.1884/1990, με το άρθρο 6 παράγρ. 1, 2 και 3 του ν.2065/1992, με το άρθρο 22 παράγρ. 2 του ν.2093/1992 και με τα άρθρα 7 παράγρ. 1, 2, 3 και 5 και 15 παράγρ. 1 του ν.2214/1994.
60 παράγρ. 2	Άρθρο 29 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του ν.2065/1992.		
60 παράγρ. 3	Άρθρα 32 παράγρ. 1, 37α παράγρ. 5, 40 παράγρ. 8 και 44 παράγρ. 6 εδάφιο δεύτερο του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 9 του α.ν.239/1967, 10 παράγρ. 23 του ν.2065/1992, 18 παράγρ. 2 του ν.2008/1992, 24 παράγρ. 2 του ν.2198/1994, 19 παράγρ. 9 του ν.2214/1994, αντίστοιχα.		

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
62 παράγρ. 1	Άρθρο 12 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.1591/1986 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του ν.1828/1989, με το άρθρο 35 παράγρ. 8 του ν.1884/1990 και με το άρθρο 6 παράγρ. 5, 6, 7 και 8 του ν.2065/1992.	64 παράγρ. 6, 7	Άρθρο 16α παράγρ. 11 και 12 του Β.Ν.Δ., όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν.2065/1992 και αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 19 παράγρ. 3 του ν.2166/1993 και με το άρθρο 16 παράγρ. 2 του ν.2214/1994.
62 παράγρ. 2	Άρθρο 12 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ.4444/1964, με το οποίο η παλαιά παράγραφος 2 αριθμήθηκε ως παράγραφος 4.	64 παράγρ. 8	Άρθρο 16α παράγρ. 13 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.
62 παράγρ. 3	Άρθρο 12 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ. 4444/ 1964, με το οποίο η παλαιά παράγραφος 3 αριθμήθηκε ως παράγραφος 5.	64 παράγρ. 9	Άρθρο 16α παράγρ. 15 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 2 του ν.1563/1985 και αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.
62 παράγρ. 4	Άρθρο 12 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ.4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.1160/1981, με το άρθρο 35 παράγρ. 9 του ν.1884/1990 και με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν.2214/1994.	65 παράγρ. 1	Άρθρο 49 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν.1828/1989.
62 παράγρ. 5	Άρθρο 12 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 3 του ν.1828/1989.	65 παράγρ. 2	Άρθρο 49 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ..
62 παράγρ. 6	Άρθρο 12 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ. 4444/1964.	66 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 50 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1828/1989 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 25 παράγρ. 1 του ν.2214/1994.
62 παράγρ. 6	Άρθρο 12 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ.4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.1160/1981.	66 παράγρ. 3	Άρθρο 50 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 του ν.2198/1994.
63 παράγρ. 1	Άρθρο 13 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 6 του ν.1473/1984 και το άρθρο 12 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.	66 παράγρ. 4	Άρθρο 50 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1828/1989, τροποποιήθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του ν.1947/ 1991.
63 παράγρ. 2	Άρθρο 13 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.	66 παράγρ. 5	Άρθρο 50 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1828/1989, αριθμήθηκε και τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 και 4 του ν.1947/1991 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 25 παράγρ. 2 του ν.2214/1994.
63 παράγρ. 3	Άρθρο 13 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ..	66 παράγρ. 6, 7	Άρθρο 50 παράγρ. 6 και 7 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 13 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκαν με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του ν.1947/1991.
64 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 16α παράγρ. 6 και 7 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.	66 παράγρ. 8, 9	Άρθρο 50 παράγρ. 8 και 9 του Β.Ν.Δ., όπως προστέθηκαν με το άρθρο 12 παράγρ. 5 του ν.1947/1991 και όπως αντικαταστάθηκε η παράγρ. 8 με το άρθρο 1 παράγρ. 3 του ν.2120/1993.
64 παράγρ. 3	Άρθρο 16α παράγρ. 8 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν.2065/1992 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 12 του ν.2166/1993 και με το άρθρο 16 παράγρ. 5 του ν.2214/1994.	67 παράγρ.1, 2, 3, 5	Άρθρο 50α του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν.1828/1989 και η παράγρ. 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 4 του ν.1882/1990.
64 παράγρ. 4, 5	Άρθρο 16α παράγρ. 9 και 10 του Β.Ν.Δ., όπως αριθμήθηκαν και αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ. 3 και 4 του ν.2065/1992.	67 παράγρ. 4	Άρθρο 7 παράγρ. 18 περίπτωση α' του ν.1160/1981, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν.1563/1985.

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
68 παράγρ. 1	Άρθρο 51 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν.1828/1989. Το άρθρο αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.δ.4444/1964.	75 παράγρ. 2, 3	Άρθρο 65 παράγρ. 2 και 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 41 παράγρ. 4 του ν.2065/1992 και συμπληρώθηκε η παράγρ. 2 με το άρθρο 19 παράγρ. 9 του ν.2166/1993.
68 παράγρ. 2	Άρθρο 51 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.δ.328/1974.	75 παράγρ. 4, 5	Άρθρο 65 παράγρ. 4 και 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.δ.72/1973.
68 παράγρ. 3	Άρθρο 51 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ.	76	Άρθρο 14 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.
68 παράγρ. 4	Άρθρο 51 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του α.ν.239/1967.	77 παράγρ. 1, 3, 4	Άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 3 του ν.4045/1960, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 16 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.
68 παράγρ. 5	Άρθρο 51 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	77 παράγρ. 2	Άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.4045/1960.
68 παράγρ. 6	Άρθρο 51 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	78	Άρθρο 9 του ν.820/1978, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 3 του ν.1828/1989.
68 παράγρ. 7	Άρθρο 51 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	79 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 30 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν.876/1979.
69	Άρθρο 52 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 2 του ν.1828/1989. Το άρθρο αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.δ.4444/1964.	79 παράγρ. 3	Άρθρο 73 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3 του ν.1828/1989.
70 παράγρ. 1 έως 8	Άρθρο 53 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1882/1990, τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 35 παράγρ. 16, 17 και 18 του ν.1884/1990 και με το άρθρο 41 παράγρ. 5 του ν.2065/1992.	80	Άρθρο 36 παράγρ. 2 τελευταίο εδάφιο του ν.820/1978.
70 παράγρ. 9	Άρθρο 4 παράγρ. 11 του ν.1882/1990.	81 παράγρ. 1 έως 9	Άρθρο 71 του Β.Ν.Δ.
71 παράγρ. 1	Άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ.4600/1966, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 5 του ν.1882/1990.	81 παράγρ. 10 έως 14	Άρθρο 72 παράγρ. 1 έως 9 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 16 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.
71 παράγρ. 2 έως 7	Άρθρο 1 παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6 και 7 του ν.δ.4600/1966, όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	81 παράγρ. 15	Άρθρο 72 παράγρ. 10 έως 14 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 1 παράγρ. 11 του ν.1882/1990.
72	Άρθρο 6 παράγραφοι 1, 2 και 3 του ν.δ.4486/1965.	81 παράγρ. 16	Άρθρο 8 παράγρ. 13 του ν.1882/1990.
73	Άρθρο 8 του ν.1591/1986.	82 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 72 παράγρ. 15 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 11 του ν.1882/1990.
74	Άρθρο 59 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 3 και 4 του ν.1882/1990, 41 παράγρ. 1 και 2 του ν.2065/1992 και με το άρθρο 14 παράγρ. 6 του ν.2214/1994.	82 παράγρ. 3	Άρθρο 8 παράγρ. 7 και 10 του ν.1882/1990.
75 παράγρ. 1	Άρθρο 65 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 5 του ν.1160/1981.	82 παράγρ. 4	Άρθρο 35 παράγρ. 21 του ν.1884/1990.
		82 παράγρ. 5	Άρθρο 55 παράγρ. 2 του ν.2065/1992.
		82 παράγρ. 6, 7	Άρθρο 47 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.
		83	Άρθρο 10 παράγρ. 1 και 2 του ν.2214/1994.
		84 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 70 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 4 του ν.1828/1989 και η παράγραφος 3 συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 9 του ν.1882/1990.
			Άρθρο 68 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 13 παράγρ. 2 του ν.2065/1992.

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
84 παράγρ. 3	Άρθρο 68 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 2 του ν.2065/1992.	96 97	Άρθρο 54 του ν.2065/1992. Άρθρο 38 παράγρ. 1 του ν.1473/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.2120/1993.
84 παράγρ. 4, 5	Άρθρο 68 παράγρ. 4 και 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 17 παράγρ. 1 του ν.1828/1989, αριθμήθηκαν με το άρθρο 13 παράγρ. 2 του ν.2065/1992 και τροποποιήθηκαν με το άρθρο 13 παράγρ. 3 και 4 του ν.2065/1992.	98 99	Άρθρο 1 του ν.δ. 3843/1958. Άρθρο 4 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγρ. 1 του ν.δ.4444/1964, του άρθρου 1 παράγρ. 3 του α.ν.378/1968, του άρθρου 11 παράγρ. 2 του ν.542/1977, του άρθρου 18 παράγρ. 1 δύο πρώτα εδάφια και παράγραφος 2 του ν.1731/1987, του άρθρου 15 παράγρ. 2 και 3 του ν.2065/1992 και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 18 παράγρ. 1 του ν.2166/1993.
84 παράγρ. 6, 7	Άρθρο 68 παράγρ. 6 και 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 17 παράγρ. 1 του ν.1828/1989, αριθμήθηκαν με το άρθρο 13 παράγρ. 2 του ν.2065/1992 και η παράγραφος 7 συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 4 του ν.2120/1993.	100 παράγρ. 1	Άρθρο 5 παράγρ. 1 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγρ. 2 του ν.δ.4444/1964, του άρθρου 4 του ν.δ.250/1973 και του άρθρου 6 παράγρ. 5 του ν.1591/1986.
85	Άρθρο 69 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν.2065/1992.	100 παράγρ. 2	Άρθρο 5 παράγρ. 2 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.1473/1984 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.
86	Άρθρο 67 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 του ν.2214/1994.	101	Άρθρο 3 του ν.δ.3843/1958, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 1 του ν. 2065/1992.
87 παράγρ. 1, 3	Άρθρο 73 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30 του ν.2214/1994.	102	Άρθρο 2 του ν.δ. 3843/1958.
87 παράγρ. 2	Άρθρο 36 παράγρ. 1 και 2 του ν.820/1978.	103 παράγρ. 1	Άρθρο 6 παράγρ. 1, 2 περιπτώσεις Α', Β', Γ', Δ', Ε' και 3 περιπτ. β' και γ' του ν.δ.3843/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν.δ.1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 1 και 2 του ν.δ.250/1973, το άρθρο 1 παράγρ. 3 του ν.δ.1212/1972, το άρθρο 16 παράγρ. 1 και 2 του ν.12/1975, το άρθρο 19 παράγρ. 15 του ν.2166/1993 και προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην περίπτωση Γ' με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν. 2065/1992.
88	Άρθρο 73α του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.		Άρθρο 225 του ν.1065/1980, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν.1270/1982 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 28 του ν.1416/1984.
89	Άρθρο 11 του ν. 2214/1994.		Άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν. 542/1977.
90	Άρθρο 73β του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.		Άρθρο 19 παράγρ. 15 του ν.2166/1993. Άρθρα 16 και 48 του ν.1969/1991, όπως αντικαταστάθηκαν με τις παραγρ. 14 και 15, αντίστοιχα, του άρθρου 33 του ν. 2214/1994.
91	Άρθρο 48 του ν.2065/1992, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 28 του ν.2214/1994.		Άρθρο 6 παράγρ. 2 περίπτωση ΣΤ' του ν.δ.3843/1958, όπως η περίπτωση αυτή προστέθηκε με το άρθρο 47 του ν.820/1978.
92	Άρθρο 44 του ν.2065/1992, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγρ. 1 του άρθρου 33 του ν.2214/1994.		
93	Άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε', 2, 3, 4 και 5 του ν.1591/1986, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 19 παράγρ. 1 του ν.1828/1989, 6 παράγρ. 10 του ν.1882/1990 και 41 παράγρ. 4 του ν.1884/1990. Άρθρο 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4 του ν.1591/1986, όπως αντικαταστάθηκε με την 1105135/9049/0009/3.10.1989 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία κυρώθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 51 του ν.1882/1990.		
94	Άρθρο 55 παράγρ. 5 του ν.1041/1980.	103 παράγρ. 2	
95	Άρθρο 45 του ν.2065/1992, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 του ν.2214/1994.		

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
104	Άρθρο 7 του ν.δ. 3843/1958. Άρθρο 33 παράγρ. 4 εδάφιο δεύτερο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του α.ν. 239/1967.	105 παράγρ. 11	Άρθρο 8 παράγρ. 7 του ν.δ.3843/1958, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του ν.δ.4444/ 1964. Άρθρο 36α παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.δ. 72/1973. Το άρθρο 36α προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του α.ν.239/1967.
105 παράγρ. 1	Άρθρο 8 παράγρ. 2 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν. 542/1977.		Άρθρο 19 παράγρ. 1 εδάφιο δεύτερο του ν. 12/1975. Άρθρο 19 παράγρ. 1 εδάφια τρίτο και τέταρτο του ν.12/1975, όπως αυτά προστέθηκαν με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν. 542/1977.
105 παράγρ. 2	Άρθρο 8 παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του ν.δ.3843/ 1958, όπως αυτό το εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 2 του ν.2065/1992. Άρθρο 2 παράγρ. 3 του ν.4045/1960.		Άρθρο 10 παράγρ. 4 του α.ν.148/1967 που προστέθηκε ως παράγραφος 3 με το άρθρο 6 παράγρ. 3 του ν.δ.34/1968 και αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν.542/1977, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν.δ.232/1969 και το άρθρο 10 παράγρ. 6 του ν.1591/1986. Άρθρο 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989.
105 παράγρ. 3	Άρθρο 8 παράγρ. 3 εδάφια μετά το πρώτο του ν.δ.3843/1958, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 5 του ν.δ. 4444/1964.		Άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 8 του ν.1731/1987.
105 παράγρ. 4	Άρθρο μόνο παράγραφοι 1 και 2 του α.ν.396/1968, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το άρθρο μόνο του α.ν.479/1968, του άρθρου 18 του ν.δ.1077/1971 και του άρθρου 3 παράγρ. 1 του ν.1947/1991. Άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν.δ.34/1968. Άρθρο 14 παράγρ. 5 του ν.δ.1321/1972. Άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν.δ.116/1973.	105 παράγρ. 12	Άρθρο 9 παράγρ. 2 εδάφιο πρώτο του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.δ. 250/1973. Άρθρο 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989.
105 παράγρ. 5	Άρθρο μόνο παράγρ. 3 του α.ν. 396/1068, όπως προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 1 του ν.1947/1991.	105 παράγρ. 13	Άρθρο 8 παράγρ. 8 του ν.δ.3843/1958, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του ν.δ.4444/ 1964. Άρθρο 9 παράγρ. 3 του ν.δ.3843/1958.
105 παράγρ. 6	Άρθρο 8 παράγρ. 4 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.	105 παράγρ. 14	Άρθρο 8α του ν.δ.3843/1958, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 4 του ν. 2065/1992, συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3, 4 και 7 του ν.2166/1993 και αντικαταστάθηκε η παράγρ. 4 και το τέταρτο εδάφιο της παραγρ. 5 αυτού με το άρθρο 23 παράγρ. 2 και 3 του ν.2214/1994 αντίστοιχα.
105 παράγρ. 7	Άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν.δ.3843/1958, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.	106	Άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.δ.4444/1964 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 1 του ν.δ.72/ 1973, το άρθρο 25 παράγρ. 1 του ν. 257/1976, το άρθρο 20 του ν.814/1978 και το άρθρο 17 παράγρ. 1 του ν.2065/1992 και το άρθρο 23 παράγρ. 11 του ν. 2214/1994.
105 παράγρ. 8	Άρθρο 8 παράγρ. 5 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του ν.δ. 4444/1964.		
105 παράγρ. 9	Άρθρο 8 παράγρ. 6 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του ν.δ. 4444/ 1964.		
105 παράγρ. 10	Άρθρο 55 παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 6 και 7 του ν.1041/1980.	107 παράγρ. 1, 2	

Άρθρα Κώδικα	Πηγές	Άρθρα Κώδικα	Πηγές
107 παράγρ. 3	Άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν. δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παράγρ. 12 του ν. 2214/1994.	114	Άρθρο 15 παράγρ. 1 και 2 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του ν.2065/1992 και με το άρθρο 23 παράγρ. 7 του ν.2214/1994, ν.1969/1961 άρθρα 16 και 48 παράγρ. 2 και 3, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 23 παράγρ. 14 και 15, αντίστοιχα, του ν.2214/1994.
107 παράγρ. 4	Άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 4 του ν. δ.4486/1965 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 2 του ν. 2065/1992.	115	Άρθρο 17 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 542/1977.
107 παράγρ. 5	Άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 11 του ν.1473/1984.	116	Άρθρα 16 και 18 του ν.δ.3843/1958.
108 παράγρ. 1	Άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν.δ.3843/1958.		Άρθρο 32 παράγρ. 1 του ν.820/1978, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 και το άρθρο 6 παράγρ. 9 του ν.1882/1990.
108 παράγρ. 2	Άρθρο 12 παράγρ. 2 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 8 του ν.δ. 4444/1964.		Άρθρο 18 παράγραφοι 1, 3 και 4 του ν.1828/1989.
109	Άρθρο 10 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 6 του ν.2065/1992 και με το άρθρο 23 παράγρ. 1, 4 και 5 του ν.2214/1994.		Άρθρο 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989.
110	Άρθρο 13 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 3 του ν.2065/1992 και με το άρθρο 23 παράγρ. 6 του ν. 2214/1994.		Άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε' του ν.1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.
111 παράγρ. 1	Άρθρο 14 παράγρ. 1 εδάφια πρώτο, δεύτερο και τελευταίο του ν.δ. 3843/1958.		Άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν.1041/1980.
111 παράγρ. 2, 3	Άρθρο 14 παράγρ. 2 και 3 του ν.δ. 3843/1958, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 παράγρ. 1 του ν. 2065/1992.		Άρθρο 31 παράγρ. 2 του ν.1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 και το άρθρο 41 παράγρ. 4 του ν.1884/1990.
111 παράγρ. 4	Άρθρο 14 παράγρ. 4 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 14 του ν.1473/1984.		Άρθρο 31 παράγρ. 4 και 5 του ν.1591/1986, όπως η παράγρ. 4 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 10 του ν.1882/1990.
111 παράγρ. 5	Άρθρο 14 παράγρ. 5 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 13 του ν.1473/1984 και αριθμήθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.		Άρθρο 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4 του ν.1591/1986, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 3 του ν.1828/1989.
111 παράγρ. 6	Άρθρο 14 παράγρ. 6 του ν.δ.3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του ν.2166/1993.	117 παράγρ. 1, 2, 3, 4, 5 117 παράγρ. 4	Άρθρο 38 παράγρ. 1 του ν.1473/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.2120/1993.
112	Άρθρο 8 του ν.1591/1986.	117 παράγρ. 6	Άρθρο 3 παράγρ. 1 του ν.1947/1991.
113	Άρθρο 16 του ν.δ.3843/1958, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 6 του ν.2065/1992.		Άρθρο 42 παράγρ. 1, 2, 3, και 6 του ν. 2065/1992.
			Άρθρο 42 παράγρ. 5 του ν.2065/1992, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παράγρ.13 του ν.2214/1994.
			Άρθρο 11 του ν.1870/1989.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Ο οποίος εμφανίζει τα νομοθετήματα που έχουν περιληφθεί στην κωδικοποίηση, καθώς και το άρθρο της κωδικοποίησης στο οποίο έχει περιληφθεί κάθε διάταξη αυτών των νομοθετημάτων.

Ν.Δ. 3323/1955
 "Περί φορολογίας του εισοδήματος"
 ΦΕΚ - Α' 214/12.8.1955

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 3323/1955		Άρθρο 5 παράγρ. 5, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 1828/1989 και τροποποιήθηκε ή συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 παράγρ.11 και 12 του ν. 2065/1992 και άρθρο 12 παράγρ.8, 10, 11 του ν.2214/1994.	Άρθρο 17
Άρθρο 1	Άρθρα 1 και 3 παράγρ. 1	Άρθρο 5 παράγρ.6, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 1828/1989, συμπληρώθηκε με το άρθρο 19 του ν. 2008/1992, τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 13 του ν.2065/1992 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.12 του ν.2214/1994.	Άρθρο 18
Άρθρο 2 παράγρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ.1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 4 παράγρ. 1	Άρθρο 5 παράγρ. 7, όπως αριθμήθηκε και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 14 του ν.2065/1992.	Άρθρο 18
Άρθρο 2 παράγρ. 2, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.	Άρθρο 4 παράγρ. 2	Άρθρο 5 παράγρ. 8, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 14 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 18
Άρθρο 3 παράγρ. 1 και 2, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 1 παράγρ.1 του ν.δ. 398/1969.	Άρθρο 2 παράγρ. 1, 2, 3	Άρθρο 5 παράγρ. 9, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν.1828/1989, τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 1,2,3 και 4 του ν. 1914/1990, άρθρο 2 παράγρ. 14,15,16 και 17 του ν. 2065/1992 και αντικαταστάθηκε και προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.13 και 14 του ν.2214/1994.	Άρθρο 19 παράγρ. 1
Άρθρο 3 παράγρ. 3, όπως προστέθηκε με το άρθρο 7 παράγρ.1 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 2 παράγρ. 4	Άρθρο 5 παράγρ.10,11,12 και 13, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 5 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκαν με το άρθρο 2 παράγρ. 14 του ν.2065/1992.	Άρθρο 19 παράγρ. 2
Άρθρο 4 παράγρ.1 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 4 παράγρ. 3	Άρθρο 6 παράγρ.1, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του ν. 1473/1984.	Άρθρο 19 παράγρ. 2
Άρθρο 4 παράγρ. 2, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 4 παράγρ. 4	Άρθρο 6 παράγρ.2, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ.5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 5 παράγρ. 1
Άρθρο 4 παράγρ.3 και 4, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 1 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.	Άρθρο 4 παράγρ. 5,6	Άρθρο 6 παράγρ.5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ.4 και 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 5 παράγρ. 2
Άρθρο 4 παράγρ.5, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 3 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 4 παράγρ. 7	Άρθρο 6 παράγρ.6, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ.5 του ν. 1828/1989, τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 4 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 5 παράγρ. 3
Άρθρο 5 παράγρ.1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 15		Άρθρο 5 παράγρ. 4
Άρθρο 5 παράγρ. 2, 3 και 4, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 5 του ν. 1828/1989 και τροποποιήθηκαν ή συμπληρώθηκαν με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν. 1882/1990, το άρθρο 2 παράγρ. 1 έως 10 του ν. 2065/1992, το άρθρο 22 παράγρ.1 του ν.2093/1992, αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 5 παράγρ.1 έως 5 του ν.2187/1994 και το άρθρο 12 παράγρ.1 έως 7 του ν. 2214/1994.	Άρθρο 16		

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 7 παράγρ.1 περιπτώσεις α' και β', όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971.	Άρθρο 6 παράγρ. 1	Άρθρο 8 παράγρ. 1 και 2, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 2 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 7
Άρθρο 7 παράγρ.1 περίπτωση Α', όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ.1 του ν. 1160/1981 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 6 παράγρ. 2	Άρθρο 8 παράγρ. 6 έως 13, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του ν. 1947/ 1991, 37 παράγρ. 1 του ν. 2008/1992, 4 παράγρ. 6 έως 10 και 13 έως 18 του ν. 2065/1992, 19 παρ.1 του ν. 2166/1993 και προστέθηκε και αντικαταστάθηκε με άρθρο 13 παράγρ. 1 έως 6 του ν. 2214/ 1994.	Άρθρο 8
Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Β', όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ.1077/1971, τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ. 1212/ 1972 με το άρθρο 107 παράγρ.3 του ν.1892/1990, με το άρθρο 19 παράγρ.13 του ν.2166/1993 και ισχύει μετά το άρθρο 21 του ν.1921/ 1991.	Άρθρο 6 παράγρ. 3	Άρθρο 9, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 1, 2, 3 και 5 του ν. 2065/1992, 19 παράγρ.8 του ν.2166/1993 και προστέθηκε και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ.1 έως 4 του ν.2214/1994.	Άρθρο 9
Άρθρο 7 παράγρ.1 περίπτωση Γ' υποπεριπτώσεις α' και β', όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971.	Άρθρο 6 παράγρ. 4	Άρθρο 11, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν. 1828/ 1989, συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 παράγρ. 6 του ν. 1884/ 1990, 6 παράγρ. 1, 2 και 3 και 22 παράγρ. 2 του ν. 2093/1992 και προστέθηκε με το άρθρο 15 παράγρ.1 του ν.2214/1994.	Άρθρο 61
Άρθρο 7 παράγρ.1 περίπτωση Ε', όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3 παράγρ. 2 και 4 του ν.814/ 1978, 2 παράγρ. 1 του ν. 1326/1983, 3 παράγρ. 4 του ν.1473/1984, 2 παράγρ. 4 του ν. 1563/1985, 2 παράγρ.3 και 4 του ν.1731/1987, 1 παράγρ. 7 του ν. 1828/ 1989, 3 παράγρ. 1,2 και 3 του ν.2065/1992 και 18 παράγρ.1 του ν.2008/1992 και προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ.7 του ν.2214/1994.	Άρθρο 6 παράγρ. 5	Άρθρο 12 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν. 1591/1986, τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989, 35 παράγρ.8 του ν.1884/1990, άρθρο 6 παράγρ.5,6 και 7 του ν. 2065/1992 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 8 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 62 παράγρ.1
Άρθρο 7 παράγρ.1 περίπτωση ΣΤ', όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 6 του ν.1473/1984, συμπληρώθηκε με την Ε.12885/1.10.1987 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 37 παράγρ. 3 του ν.2008/1992.	Άρθρο 6 παράγρ. 6	Άρθρο 12 παράγρ. 2 και 3, όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 3 παράγρ.2 του ν.δ. 4444/1964.	Άρθρο 62 παράγρ.2
Άρθρο 7 παράγρ. 2 και 3, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/ 1971 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 6 παράγρ. 1 του ν. 1160/1981, 2 παράγρ.3 του ν. 1326/1983, 60 παράγρ. 2 του ν. 1914/1990 και 3 παράγρ. 4 του ν. 2065/ 1992.	Άρθρο 6 παράγρ. 6	Άρθρο 12 παράγρ.4, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ.1 του ν.1160/1981, άρθρο 35 παράγρ. 9 του ν. 1884/1990 και προστέθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν.2214/1994.	Άρθρο 62 παρ.4,6

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 12 παράγρ.5, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 62 παράγρ.5	Άρθρο 16α παράγρ. 13, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 64 παράγρ.8
Άρθρο 12 παράγρ. 6, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ. 4444/1964.	Άρθρο 62 παράγρ.4	Άρθρο 16α παράγρ.15, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 2 του ν. 1563/1985 και αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ.3 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 64 παράγρ.9
Άρθρο 13 παράγρ.1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.6 του ν.1478/1984 και το άρθρο 12 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 63 παράγρ.1	Άρθρο 17 παράγρ. 1 και 2, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 20 παράγρ.1,2
Άρθρο 13 παράγρ. 2.	Άρθρο 63 παράγρ.3	Άρθρο 17 παράγρ. 3, όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.	Άρθρο 11
Άρθρο 13 παράγρ.3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.	Άρθρο 63 παράγρ.2	Άρθρο 17 παράγρ. 4 και 5, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989 και αριθμήθηκαν με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 20 παράγρ.3,4
Άρθρο 14, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ.1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 76	Άρθρο 18, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 21
Άρθρο 15, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ.1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 52	Άρθρο 19 παράγρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 22 παράγρ.1
Άρθρο 16 παράγρ.1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 1 του ν. 3846/1958 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 53 παράγρ.1	Άρθρο 19 παράγρ. 2, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989, 8 παράγρ. 3 του ν. 2065/1992 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του ν.2065/1992.	Άρθρο 22 παράγρ.2
Άρθρο 16 παράγρ. 2 και 3.	Άρθρο 53 παράγρ.2,3	Άρθρο 19 παράγρ. 3, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989 και 2 παράγρ. 8 του ν. 1882/1990.	Άρθρο 22 παράγρ.3
Άρθρο 16α παράγρ. 1 έως 5, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν.2065/1992 και αντικαταστάθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 16 παράγρ.1,3και 4 του ν.2214/1994.	Άρθρο 10	Άρθρο 20 παράγρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989 και με το άρθρο 8 παράγρ. 5 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 23 παράγρ.1
Άρθρο 16α παράγρ. 6 και 7, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.	Άρθρο 64 παράγρ.1,2	Άρθρο 20 παράγρ. 2, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 23 παράγρ.2
Άρθρο 16α παράγρ.8, όπως προστέθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν.2065/1992, αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο με το άρθρο 19 παράγρ.12 του ν.2166/1993 και προστέθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 5 του ν.2214/1994.	Άρθρο 64 παρ.3	Άρθρο 25, όπως αντικαταστάθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 1 του ν.1828/1989 και με το άρθρο 9 παράγρ. 1,2 και 3 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 24
Άρθρο 16α παράγρ. 9 και 10, όπως αριθμήθηκαν και αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ.3 και 4 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 64 παράγρ.4,5	Άρθρο 26 παράγρ. 1.	Άρθρο 25 παράγρ.1
Άρθρο 16α παράγρ. 11 και 12, όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ. 3 του ν. 2065/1992 και αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 19 παράγρ.3 του ν.2166/1993 και άρθρο 16 παράγρ.2 του ν.2214/1994.	Άρθρο 64 παράγρ. 6,7	Άρθρο 26 παράγρ. 2,3,4 και 5, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 4 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 25 παρ.2 έως 5

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 27, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 5 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 26	Άρθρο 31 παράγρ. 2, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του α.ν. 239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν.12/ 1975, το άρθρο 6 παράγρ. 3 του ν. 1473/1984 και το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 28 παράγρ.3
Άρθρο 28.	Άρθρο 27	Άρθρο 31 παράγρ.4, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ.2 του ν.δ. 1212/1972 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989. Το άρθρο 31 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του α.ν. 239/1967.	
Άρθρο 29 παράγρ.1,2,3,4 και 5, όπως αντικαταστάθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του ν.2065/1992 και το άρθρο 19 παράγρ.1 έως 4 και 9 του ν.2214/1994.	Άρθρο 54	Άρθρο 31 παράγρ.5, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ. 1212/1972. Το άρθρο 31 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του α.ν. 239/1967.	Άρθρο 28 παράγρ.4
Άρθρο 29 παράγρ.6, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του ν.2065/1992.	Άρθρο 60 παράγρ.2	Άρθρο 32 παράγρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.3 του ν.1828/1989, σε συνδυασμό με το άρθρο 37α παράγρ. 3, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ.4 του ν.1828/1989.	Άρθρο 28 παράγρ.5
Άρθρο 29 παράγρ. 8, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 60 παράγρ.4	Άρθρο 32 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 13 παράγρ.1
Άρθρο 29 παράγρ. 9, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν. 2065/1992, σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 6, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ.4 του ν.1828/1989 και 44 παράγρ. 4, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 60 παράγρ.5	Άρθρο 33 παράγρ. 1,2 και 3.	Άρθρο 28 παράγρ.3
Άρθρο 29 παράγρ. 10 και 11, όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.2065/1992, σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 6, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ.4 του ν.1828/1989 και 43 παράγρ. 2, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 60 παράγρ.6	Άρθρο 33 παράγρ.4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του α.ν. 239/1967 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παραγρ. 1 του ν.δ.145/1969, 8 παράγρ. 2 του ν.814/1978 και 10 παράγρ. 3 του ν.2065/1992.	Άρθρο 29 παρ.1, 3, 4
Άρθρο 29 παράγρ. 12, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.2065/1992, σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 6 και 43 παράγρ. 3.	Άρθρο 60 παράγρ.7	Άρθρο 33 παράγρ.4 εδάφιο δεύτερο, όπως αυτή προστέθηκε το άρθρο 10 παράγρ. 1 του α.ν.239/ 1967 σε συνδυασμό με το άρθρο 7 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 29 παράγρ.2
Άρθρο 29 παράγρ. 13, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.7 του ν.2065/1992, σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 6 και 44 παράγρ.7, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 60 παράγρ. 8	Άρθρο 33 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 2 παράγρ.1 του ν.δ.587/1970 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του ν.814/1978.	Άρθρο 104
Άρθρο 30, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν.876/1979.	Άρθρο 79 παρ. 1, 2	Άρθρο 33α παράγρ.1 περιπτώσεις α' και β', όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 9 του ν.814/1978. Το άρθρο 33α προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 3 του ν.δ. 4444/1964.	Άρθρο 29 παράγρ.5
Άρθρο 31 παράγρ. 1, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του α.ν.239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 1 και 2 του α.ν. 285/1968.	Άρθρο 28 παρ. 1, 2		Άρθρο 31 παράγρ.1

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 33α παράγρ. 1 περίπτωση γ, όπως αυτή η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.814/1978.	Άρθρο 32 παράγρ.1	Άρθρο 35 παράγρ.5 δεύτερο εδάφιο, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ.3 του ν.542/1977 σε συνδυασμό με το άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.1 του ν.12/1975 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν.814/1978.	Άρθρο 31 παράγρ.6
Άρθρο 33α παράγρ.4, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 587/1970.	Άρθρο 31 παράγρ.7	Άρθρο 35 παράγρ.6,7 και 8, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 10 παράγρ. 16 του ν.2065/1992.	Άρθρο 31 παράγρ.8, 10, 11
Άρθρο 34 παράγρ.1. Το άρθρο 34 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 814/1978.	Άρθρο 30 παράγρ.1	Άρθρο 36 παράγρ.1, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παράγρ.1 του α.ν. 239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν.δ 587/1970 σε συνδυασμό με το άρθρο 33α παράγρ.1 περίπτωση γ, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.814/1978 και με το άρθρο 10 παράγρ. 18 του ν.2065/1992.	Άρθρο 32 παράγρ.1
Άρθρο 34 παράγρ.2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.6 του ν.1828/1989 και το άρθρο 10 παράγρ. 4 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 30 παράγρ.2	Άρθρο 36 παράγρ.2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985, τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 10 του ν. 1828/1989, και με το άρθρο 10 παράγρ. 19 του ν.2065/1992.	Άρθρο 32 παράγρ.2
Άρθρο 34 παράγρ. 3.	Άρθρο 30 παράγρ.3	Άρθρο 36 παράγρ.3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985, τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.11 του ν. 1828/1989 και με το άρθρο 10 παράγρ. 20 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 32 παράγρ.3
Άρθρο 35 παράγρ.1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τα άρθρα 8 του ν.δ.1077/1971, 5 παράγρ.1 εδάφιο πρώτο του ν. 1591/1986, 9 παράγρ.3 και 5 του ν.1731/1987, 8 παράγρ. 7 του ν.1828/1989, την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών 1105403/ 2049/ 30.10.1989, που κυρώθηκε με το άρθρο 51 του ν.1882/1990, 35 παράγρ.3 και 5 του ν.1884/1990, 37 παράγρ. 2 του ν.2008/1992, 10 παράγρ. 5 έως 13 του ν. 2065/1992, 19 παράγρ. 2 του ν.2166/1993 και 17 παράγρ.1 και 2 του ν.2214/1994.	Άρθρο 31 παράγρ.1	Άρθρο 36 παράγρ.4, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ.21 του ν.2065/1992.	Άρθρο 32 παράγρ.4
Άρθρο 35 παράγρ.2 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 14 του ν. 2065/1992 και το άρθρο 17 παράγρ.3 του ν.2214/1994.	Άρθρο 31 παράγρ.2	Άρθρο 36 παράγρ.5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985.	Άρθρο 32 παράγρ.5
Άρθρο 35 παράγρ.3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 14 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 31 παράγρ.3	Άρθρο 36α παράγρ.1, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του α.ν. 239/1967 και η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.12 του ν. 1828/1989 και με το άρθρο 2 παράγρ. 3,4 και 5 του ν. 1882/1990 και το άρθρο 18 του ν.2214/1994.	Άρθρο 34 παράγρ.1,2
Άρθρο 35 παράγρ.4 εδάφιο πρώτο, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ.8 του ν.1249/1982.	Άρθρο 31 παράγρ.4		
Άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.1 του ν.12/1975 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ.2 του ν.814/1978, σε συνδυασμό με το άρθρο 35 παράγρ.5 εδάφιο δεύτερο, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν. 542/1977.	Άρθρο 31 παράγρ.6		
Άρθρο 35 παράγρ. 5 εδάφιο πρώτο, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παρ. 3 του ν.542/1977.	Άρθρο 31 παράγρ.5		

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 36α παράγρ.2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 παράγρ.2 και 3 του ν.820/1978, το άρθρο 10 παράγρ.1 του ν.1563/1985, το άρθρο 52 του ν.1591/1986 που κύρωσε την Ε.9854/26.5.85 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, σε συνδυασμό με το άρθρο 19 παράγρ.1 του ν. 12/1975, το άρθρο 2 παράγρ.6 του ν. 1882/1990 και το άρθρο 10 παράγρ.17 του ν.2065/1992.		Άρθρο 37α παράγρ.1 περιπτ.ζ' και η' όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 19 παράγρ.8 του ν.2214/1994.	Άρθρο 55
Άρθρο 36α παράγρ.3 πρώτο εδάφιο, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.δ.72/1973 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ. 7 του ν.δ. 3843/1958, 19 παράγρ.1 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο του ν.12/1975, 10 παράγρ. 4 του α.ν.148/1967, 6 παράγρ. 6 του ν. 1473/1984 και 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989.	Άρθρο 34 παράγρ.3,4	Άρθρο 37α παράγρ.3, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989, σε συνδυασμό με το άρθρο 32 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 13 παράγρ.1
Άρθρο 36α παράγρ.3 δεύτερο εδάφιο, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.δ.72/1973 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ. 7 του ν.δ. 3843/1958, 19 παράγρ.1 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο του ν.12/1975, 10 παράγρ. 4 του α.ν.148/1967, 6 παράγρ. 6 του ν. 1473/1984 και 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989.	Άρθρο 105 παράγρ.11	Άρθρο 37α παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, σε συνδυασμό με το άρθρο 44 παράγρ.1 εδάφιο πρώτο, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν.257/1976 και 48 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, όπως η παράγραφος αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν.1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 8 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 59 παράγρ.1
Άρθρο 36α παράγρ.3 δεύτερο εδάφιο, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ.8 του ν. 1473/1984.	Άρθρο 34 παράγρ.6	Άρθρο 37α παράγρ.5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 23 του ν.2065/1992, το άρθρο 24 παράγρ.2 του ν.2198/1994 και το άρθρο 19 παράγρ.9 του ν.2214/1994.	Άρθρο 60 παράγρ.3
Άρθρο 37 παρ. 1,2 και 3.	Άρθρο 37 παράγρ.1,2,3	Άρθρο 37α παράγρ. 5 σε συνδυασμό με τα άρθρα 40 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν.1567/1985 και 44 παράγρ.6, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ.1 του ν. 257/1976.	
Άρθρο 37 παράγρ.4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ.11 του ν.δ. 4444/1964.	Άρθρο 37 παράγρ.4	Άρθρο 37α παράγρ. 6, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 23 του ν.2065/1992, σε συνδυασμό με το άρθρο 44 παράγρ.4, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ.1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 60 παράγρ.1
Άρθρο 37α παράγρ. 1 και 2, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ.4 του ν.1828/1989 και οι περιπτώσεις α' και δ' της παράγρ. 1 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 10 παράγρ.22 του ν.2065/1992 και το άρθρο 19 παράγρ.5 του ν.2214/1994.	Άρθρο 55	Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με το άρθρο 43 παράγραφοι 2 και 3, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 59 παράγρ.5
Άρθρο 37α παράγρ. 1 περιπτ. στ', όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ.7 του ν.2187/1994 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ.1 του ν.2198/1994 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 19 παρ. 6 του ν.2214/1994.	Άρθρο 55	Άρθρο 37α παράγρ.6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 9, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ.3 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.7 του ν. 2065/1992 και 44 παράγρ. 4, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ.1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 59 παράγρ.6,7
	Άρθρο 55		Άρθρο 60 παράγρ.5

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 10 και 11, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989 και αριθμήθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν. 2065/1992 και 43 παράγρ.2, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 60 παράγρ.6	Άρθρο 40 παράγρ.6,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.2 του ν.1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 43 παράγρ. 1,4 και 5,όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 57
Άρθρο 37α παράγρ.6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 12, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.7 του ν. 2065/1992 και 43 παράγρ. 3.	Άρθρο 60 παράγρ.7	Άρθρο 40 παράγρ.8 εδάφιο πρώτο,όπως προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του ν.2008/1992.	Άρθρο 14 παράγρ.3
Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 13,όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν. 2065/1992 και 44 παράγρ. 7,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 60 παράγρ.8	Άρθρο 40 παράγρ.8 εδάφιο δεύτερο έως πέμπτο, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του ν.2008/1992.	Άρθρο 45 παράγρ.3
Άρθρο 38 παράγρ. 1.	Άρθρο 40 παράγρ.1	Άρθρο 41,όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 παράγρ. 14 του ν. 1884/1990.	Άρθρο 57 παράγρ.4
Άρθρο 38 παράγρ.2,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 542/1977.	Άρθρο 40 παράγρ.2	Άρθρο 42 παράγρ. 1 και 2.	Άρθρο 46
Άρθρο 39, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 14 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 40 παράγρ.2	Άρθρο 42 παράγρ.3,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παράγρ. 1 του ν. 1041/1980.	Άρθρο 47 παρ.1,2
Άρθρο 40 παράγρ. 1 και 2, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 19 παράγρ.10 του ν.2214/1994.	Άρθρο 41	Άρθρο 42 παράγρ. 4,όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.6 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 47 παράγρ.3
Άρθρο 40 παράγρ. 3 περίπτωσης α',β'και γ',όπως η περίπτωση α' αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 45 παρ.1,2	Άρθρο 43 παράγρ. 1 περίπτωση στ' εδάφιο πρώτο,όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 47 παράγρ.4
Άρθρο 40 παράγρ. 3 περίπτωση δ',όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 6 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 45 παρ.1,2	Άρθρο 43 παράγρ. 1 περίπτωση στ' εδάφιο πρώτο,όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 57
Άρθρο 40 παράγρ. 3 περίπτωση ε',όπως προστέθηκε με το άρθρο 35 παράγρ.13 του ν.1884/1990 και άρθρο 13 παράγρ.8 του ν.2214/1994.	Άρθρο 45 παρ.1,2	Άρθρο 43 παράγρ. 2 και 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 59 παράγρ.6,7
Άρθρο 40 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν.1567/1985 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ.5 και 44 παράγρ. 6, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 45 παρ.1,2	Άρθρο 43 παράγρ. 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 10 και 11,όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 11 παράγρ.3 του ν. 1828/1989 και αριθμήθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ.7 του ν. 2065/1992 και 37α παράγρ.6,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 23 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 60 παράγρ.6
Άρθρο 40 παράγρ.4,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν.1567/1985.	Άρθρο 45 παρ.1,2	Άρθρο 43 παράγρ.3 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 12 και 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 60 παράγρ.7
Άρθρο 40 παράγρ.4,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν.1567/1985.	Άρθρο 60 παράγρ.1	Άρθρο 43 παράγρ. 4 και 5,όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 40 παράγρ. 6,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 60 παράγρ.7
Άρθρο 40 παράγρ.4,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν.1567/1985.	Άρθρο 14 παράγρ.2		Άρθρο 57 παράγρ.5,6

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 44 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο και 48 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, όπως η παράγραφος αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 8 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 59 παράγρ. 1	Άρθρο 45 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 42 παράγρ. 1
Άρθρο 44 παράγρ. 1 εδάφιο τελευταίο, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 4 του ν. 2166/1993.	Άρθρο 59 παράγρ. 2	Άρθρο 45 παράγρ. 2 περιπτώσεις α', β', γ' και δ'. Η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973 και η περίπτωση δ' προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγραφ. 11 του ν. 1473/1984 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 48 παράγρ. 2
Άρθρο 44 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 59 παράγρ. 3	Άρθρο 45 παράγρ. 2 τρία τελευταία εδάφια, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.	Άρθρο 13 παράγρ. 2
Άρθρο 44 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 56 παράγρ. 3 του ν. 1249/1982.	Άρθρο 59 παράγρ. 4	Άρθρο 45 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 8 του ν. 2166/1993.	Άρθρο 48 παράγρ. 3
Άρθρο 44 παράγρ. 4, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976 σε συνδυασμό με το άρθρο 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 59 παράγρ. 5	Άρθρο 45 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 48 παράγρ. 4
Άρθρο 44 παράγρ. 4, σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 9 και 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 60 παράγρ. 5	Άρθρο 45 παράγρ. 5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 48 παράγρ. 5
Άρθρο 44 παράγρ. 6 εδάφιο πρώτο σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 5, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989 και 40 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 1567/1985.	Άρθρο 60 παράγρ. 1	Άρθρο 46, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989 και με το άρθρο 12 παράγρ. 3, 4 και 5 του ν. 2065/1992 σε συνδυασμό και με την απόφαση 1022100/315/A0012/19.3.1990 που κυρώθηκε με το άρθρο 46 περίπτωση ε' του ν. 1914/1990 και με το άρθρο 20 παράγρ. 1 και 3 του ν. 2214/1994.	Άρθρο 49
Άρθρο 44 παράγρ. 6 εδάφιο δεύτερο, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3 του ν. 2008/1992.	Άρθρο 60 παράγρ. 3	Άρθρο 47, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989, τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 3 και 4 του ν. 1882/1990.	Άρθρο 50
Άρθρο 44 παράγρ. 7, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 6 του ν. 1731/1987.	Άρθρο 59 παράγρ. 8	Άρθρο 48 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 8 του ν. 1882/1990.	Άρθρο 58 παράγρ. 1
Άρθρο 44 παράγρ. 7 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 13 και 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 60 παράγρ. 8	Άρθρο 48 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 37α παράγρ. 1 περίπτωση ε'.	Άρθρο 58 παράγρ. 2

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, όπως η παράγραφος αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ.8 του ν.1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.7 του ν.814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ.8 του ν.1828/1989 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ.4 εδάφιο πρώτο και 44 παράγρ.1 εδάφιο πρώτο, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ.1 του ν. 257/1976.		Άρθρο 50 παράγρ.8, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ.3 του ν. 2120/1993.	Άρθρο 66 παράγρ.8
Άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν.1473/1984 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν.814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ.6 του ν.1731/1987 σε συνδυασμό με το άρθρο 44 παράγρ.7, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 59 παράγρ.1	Άρθρο 50 παράγρ. 9, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.5 του ν. 1947/1991.	Άρθρο 66 παράγρ.9
Άρθρο 49 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989.		Άρθρο 50α, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν.1828/1989 και η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 4 του ν.1882/1990.	Άρθρο 67 παρ.1,2,3,5
Άρθρο 49 παράγρ. 2.		Άρθρο 51 παράγρ. 1, όπως το άρθρο αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ.1 του ν.δ.4444/1964 και η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ.1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 68 παράγρ.1
Άρθρο 50 παράγρ. 1 και 2, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 13 του ν.1828/1989 και προστέθηκαν με το άρθρο 25 παράγρ.1 του ν.2214/1994.	Άρθρο 59 παράγρ.6,8	Άρθρο 51 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ.1 του ν.δ. 328/1974.	Άρθρο 68 παράγρ.2 Άρθρο 68 παράγρ.3
Άρθρο 50 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ.1 του ν.2120/1993 και άρθρο 17 του ν.2198/1994.	Άρθρο 65 παράγρ.1 Άρθρο 65 παράγρ.2	Άρθρο 51 παράγρ. 3.	
Άρθρο 50 παράγρ. 4, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1828/1989, τροποποιήθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.2 του ν.1947/1991.		Άρθρο 51 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 19 παράγρ.1 του α.ν. 239/1967.	Άρθρο 68 παράγρ.4
Άρθρο 50 παράγρ. 5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1828/1989, συμπληρώθηκε, τροποποιήθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.2 και 4 του ν.1947/1991 με το άρθρο 1 παράγρ.2 του ν.2120/1993 και το άρθρο 25 παράγρ.2 του ν.2214/1994.	Άρθρο 66 παράγρ.1,2	Άρθρο 51 παράγρ.5, 6 και 7, όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 14 παράγρ.1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 68 παρ.5,6,7
Άρθρο 50 παράγρ. 6 και 7, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 13 του ν.1828/1989 και αριθμήθηκαν με το άρθρο 12 παράγρ.2 του ν. 1947/1991.	Άρθρο 66 παράγρ.3	Άρθρο 52, όπως αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ.2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 69
		Άρθρο 53 παράγρ. 1,2,3 και 4, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 παράγρ.1 του ν.1882/1990 και η παράγρ. 4 τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 παράγρ. 15 του ν.1884/1990.	Άρθρο 70 παρ.1,2,3,4
	Άρθρο 66 παράγρ.4	Άρθρο 53 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 35 παράγρ.16 του ν. 1884/1990.	Άρθρο 70 παράγρ.5
		Άρθρο 53 παράγρ. 6, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1882/1990, τροποποιήθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 35 παράγρ.16,17 και 18 του ν.1884/1990 και με το άρθρο 41 παράγρ.5 του ν.2065/1992.	Άρθρο 70 παράγρ.6
	Άρθρο 66 παράγρ.5	Άρθρο 53 παράγρ. 7, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1882/1990 και αριθμήθηκε με το άρθρο 35 παράγρ.16 του ν.1884/1990.	Άρθρο 70 παράγρ.7
	Άρθρο 66 παράγρ.6,7		

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 53 παράγρ. 8, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 35 παράγρ. 16 του ν. 1884/1990.	Άρθρο 70 παράγρ.8	Άρθρο 69, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ.2 του ν.1828/1989 και η παράγρ.3 τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ.2 του ν.2065/1992.	Άρθρο 85
Άρθρο 59 παράγρ. 1 έως 5, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ.3 του ν.1828/1989 και η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ.4 του ν.1882/1990.	Άρθρο 74 παρ.1,2,3, 4,5	Άρθρο 70, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ.4 του ν.1828/1989 και συμπληρώθηκε η παράγραφος 3 με το άρθρο 4 παράγρ.9 του ν.1882/1990.	Άρθρο 83 Άρθρο 80
Άρθρο 59 παράγρ.6, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ.3 του ν.1882/1990 και το άρθρο 41 παράγρ. 1 και 2 του ν.2065/1992.	Άρθρο 74 παράγρ.6	Άρθρο 71.	
Άρθρο 59 παράγρ. 7,8 και 9, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 15 παράγρ.3 του ν.1828/1989.	Άρθρο 74 παρ.7,8,9	Άρθρο 72 παράγρ. 1 έως 9, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 16 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 81 παρ.1 έως 9
Άρθρο 65 παράγρ. 1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ.5 του ν.1160/1981.	Άρθρο 75 παράγρ.1	Άρθρο 72 παράγρ. 10 έως 15, όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 1 παράγρ. 11 του ν.1882/1990.	Άρθρο 81 παρ.10 έως 15
Άρθρο 65 παράγρ. 2 και 3, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 41 παράγρ.4 του ν.2065/1992 και η παράγρ.2 συμπληρώθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 9 του ν.2166/1993.	Άρθρο 75 παράγρ.2,3	Άρθρο 73, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ.3 του ν.1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 36 παράγρ.2 τελευταίο εδάφιο του ν.820/1978 και το άρθρο 30 του ν.2214/1994.	Άρθρο 87 παράγρ.1,2
Άρθρο 65 παράγρ. 4 και 5, όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 11 παράγρ.1 του ν.δ. 72/1973.	Άρθρο 75 παράγρ.4,5	Άρθρο 73α, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ.4 του ν.1828/1989.	Άρθρο 88
Άρθρο 67 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ.1 του ν.1828/1989 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ.2 και το άρθρο 13 παράγρ. 1 του ν.2065/1992 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 του ν.2214/1994.		Άρθρο 73β, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.	Άρθρο 90
Άρθρο 68 παράγρ. 1 και 2, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 13 παράγρ.2 του ν.2065/1992.	Άρθρο 86 παρ.1,2,3,4, 5,6,7,8,9	Ν.Δ. 3843/1958 "Περί φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων" ΦΕΚ-Α' 148/30.9.1958	
Άρθρο 68 παράγρ. 3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ.2 του ν.2065/1992.	Άρθρο 84 παρ.1,2	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 68 παράγρ. 4 και 5, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 17 παράγρ.1 του ν.1828/1989, αριθμήθηκαν και τροποποιήθηκαν με το άρθρο 13 παράγρ.2,3 και 4 του ν.2065/1992.	Άρθρο 84 παρ.3	Ν.Δ. 3843/1958	
Άρθρο 68 παράγρ. 6 και 7, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 17 παράγρ.1 του ν.1828/1989 και η παράγραφος 7 συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 4 του ν.2120/1993.	Άρθρο 84 παρ.4,5	Άρθρο 1.	Άρθρο 98
	Άρθρο 84 παρ.6,7	Άρθρο 2.	Άρθρο 102
		Άρθρο 3, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.	Άρθρο 101
		Άρθρο 4, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 9 παράγρ.1 του ν.δ.4444/1964, 1 παράγρ.3 του αν.ν.378/1968, 11 παράγρ.2 του ν.542/1977, 9 παράγρ.1 του ν.1473/1984, 15 παράγρ. 2 και 3 του ν.2065/1992 και 18 παράγρ.1 του ν.2166/1993.	Άρθρο 99 παράγρ.1
		Άρθρο 5 παράγρ. 1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 9 παράγρ.2 του ν.δ.4444/1964, 4 του ν.δ.250/1973 και 6 παράγρ. 5 του ν.1591/1986.	Άρθρο 100 παράγρ.1

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 5 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.1473/1984 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παράγρ.1 του ν.1828/1989.		Άρθρο 8 παράγρ. 6, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.6 του ν.δ.4444/1964.	Άρθρο 105 παράγρ.9
Άρθρο 6 παράγρ.1, 2 περιπτώσεις Α', Β', Γ', Δ', Ε' και 3, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. δ.1077/1971, με το άρθρο 19 παράγρ. 15 του ν.2166/1993, τροποποιήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 5 παράγρ.1 και 2 του ν.δ.250/1973, 1 παράγρ. 3 του ν.δ.1212/1972 και 16 παράγρ. 1 και 2 του ν.12/1975 σε συνδυασμό με τα άρθρα 7 παράγρ. 3 του ν.542/1977 και 225 του ν.1065/1980, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 1270/1982 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 28 του ν.1416/1984 και με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν.2065/1992.	Άρθρο 100 παράγρ.2	Άρθρο 8 παράγρ. 7, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.6 του ν.δ. 4444/1964 σε συνδυασμό με τα άρθρα 36α παράγρ.3 εδάφιο πρώτο του ν.δ. 3323/1955, 19 παράγρ. 1 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο του ν.12/1975, 10 παράγρ.4 του α.ν.148/1967 και 21 παράγρ.7 του ν.1828/1989 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παράγρ.10 του ν.2214/1994.	Άρθρο 105 παράγρ.13
Άρθρο 6 παράγρ. 2 περίπτωση ΣΤ', όπως η περίπτωση αυτή προστέθηκε με το άρθρο 47 του ν.820/1978.	Άρθρο 103 παράγρ.1	Άρθρο 8 παράγρ. 8, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.6 του ν.δ. 4444/1964 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παράγρ.3 του ίδιου ν.δ..	Άρθρο 105 παράγρ.14
Άρθρο 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 33 παράγρ.4 εδάφιο δεύτερο του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 103 παράγρ.2	Άρθρο 8Α, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 4 του ν. 2065/1992, συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3,4 και 7 του ν.2166/1993 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παράγρ.2 και 3 του ν.2214/1994.	Άρθρο 106
Άρθρο 8 παράγρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 1 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 104	Άρθρο 9 παράγρ. 1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.8 του ν.1731/1987.	Άρθρο 105 παράγρ.12
Άρθρο 8 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.1 του ν.542/1977.	Άρθρο 105 παράγρ.7	Άρθρο 9 παράγρ. 2 εδάφιο πρώτο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.δ.250/1973 σε συνδυασμό με το άρθρο 21 παράγρ.7 του ν.1828/1989.	Άρθρο 105 παράγρ.13
Άρθρο 8 παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 2 του ν.2065/1992 σε συνδυασμό με τα άρθρα 47 περίπτωση δ' υποπερίπτωση αα' του ν. 1473/1984 και 2 παράγρ. 3 του ν. 4045/1960.	Άρθρο 105 παράγρ.1	Άρθρο 9 παράγρ. 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παράγρ. 8 του ίδιου ν.δ..	Άρθρο 105 παράγρ.14
Άρθρο 8 παράγρ. 3 εδάφια μετά το πρώτο, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ.5 του ν.δ.4444/1964.	Άρθρο 105 παράγρ.2	Άρθρο 10, όπως αντικαταστάθηκε και προστέθηκε με το άρθρο 16 παράγρ.6 του ν.2065/1992 και το άρθρο 23 παράγρ.1.4 και 5 του ν.2214/1994.	Άρθρο 109
Άρθρο 8 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 16 παράγρ.3 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 105 παράγρ.3	Άρθρο 11 παράγρ. 1, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του ν.δ.4444/1964 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 15 παράγρ.1 του ν.δ.72/1973, 25 παράγρ.1 του ν. 257/1976, 20 του ν.814/1978, 17 παράγρ.1 του ν.2065/1992 και προστέθηκε με το άρθρο 23 παράγρ.11 του ν.2214/1994.	Άρθρο 107 παράγρ.1.2
Άρθρο 8 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.6 του ν.δ. 4444/1964.	Άρθρο 105 παράγρ.8		

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 11 παράγρ. 2, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.7 του ν.δ.4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.10 του ν.1473/1984 και το άρθρο 23 παράγρ.12 του ν. 2214/1994.	Άρθρο 107 παράγρ.3	Άρθρο 16, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ.6 του ν.2065/1992.	Άρθρο 113
Άρθρο 11 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ.2 του ν.2065/1992.	Άρθρο 107 παράγρ.4	Άρθρο 17, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.542/1977.	Άρθρο 115
Άρθρο 11 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.11 του ν.1473/1984.	Άρθρο 107 παράγρ. 5	Άρθρο 18 σε συνδυασμό με τα άρθρα 16 του ιδίου ν.δ., 32 του ν.820/1978, 18 παράγρ.1,3 και 4 του ν. 1828/1989, 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989, 31 παράγρ.1 περιπτώσεις α',β' και ε' του ν.1591/1986, 55 παράγρ.5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν.1041/1980, 31 παράγρ.2,4 και 5 του ν.1591/1986, 32 παράγρ.1,2,3 και 4 του ν.1591/1986 και 38 του ν. 1473/1984, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.2120/1993.	Άρθρο 116 παράγρ.1
Άρθρο 12 παράγρ. 1.	Άρθρο 108 παράγρ. 1		
Άρθρο 12 παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ.8 του ν.δ.4444/1964.	Άρθρο 108 παράγρ.2		
Άρθρο 13, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ.3 του ν.2065/1992 και το άρθρο 23 παράγρ. 6 του ν.2214/1994.	Άρθρο 110	N.Δ.3846/1958 "Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του ν.δ.3323/1955 "Περί φορολογίας του εισοδήματος". ΦΕΚ - Α' 150/2.10.1958	
Άρθρο 14 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο, δεύτερο και τελευταίο.	Άρθρο 111 παράγρ.1		
Άρθρο 14 παράγρ. 2 και 3, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 παράγρ. 1 του ν.2065/1992.	Άρθρο 111 παράγρ.2,3	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 14 παράγρ. 4, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.14 του ν.1473/1984 και το άρθρο 18 παράγρ.2 του ν.2065/1992.	Άρθρο 111 παράγρ.4	N.Δ.3846/1958 Άρθρο 3 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 16 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 53 παράγρ.1
Άρθρο 14 παράγρ. 5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ.15 του ν.1473/1984 και αριθμήθηκε με το άρθρο 18 παράγρ.3 του ν.2065/1992.	Άρθρο 111 παράγρ.5	N.4045/1960 "Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων φορολογικών νόμων και μέτρων αφορώντων τας χερσαίας μεταφοράς". ΦΕΚ - Α' 47/19.4.1960	
Άρθρο 14 παράγρ. 6, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ.2 του ν.2065/1992.	Άρθρο 111 παράγρ.6	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 15 παράγρ. 1 και 2, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 παράγρ.4 του ν.2065/1992 και το άρθρο 23 παράγρ.7 του ν. 2214/1994.	Άρθρο 114 παράγρ.1,2	N.4045/1960 Άρθρο 2 παράγρ.3 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ.3 εδάφιο πρώτο του ν.δ.3843/1958 και 47 περίπτωση δ'υποπερίπτωση αα' του ν.1473/1984.	Άρθρο 105 παράγρ.2
Άρθρο 15 παράγρ. 3, 4 και 5, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 18 παράγρ.4 του ν.2065/1992 και το άρθρο 23 παράγρ.8 του ν.2214/1994.	Άρθρο 13 παράγρ.5,6,7	Άρθρο 3 παράγρ.1 και 3, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 16 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 77 παράγρ.1,3,4 Άρθρο 77 παράγρ.2
		Άρθρο 3 παράγρ.2.	

N.4153/1961
 "Περί αντικατάστασης της παρ.5 του άρθρου 12 του Α.Ν.1470/1948
 "περί Οργανισμού του Ταμείου Λαϊκών Αγορών Αθηνών-Πειραιώς Περιχώρων κ.λ.π.". ΦΕΚ - Α' 45/18.3.1961

Διατάξεις πηγών Άρθρα Κωδικοποίησης

N.4153/1961
 Άρθρο Μόνο Άρθρο 45 παράγρ.4 περ.γ

N.Δ.4444/1964
 "Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των διατάξεων
 "Περί φορολογίας του εισοδήματος". ΦΕΚ - Α' 221/12.11.1964

Διατάξεις πηγών Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.4444/1964
 Άρθρο 3 παράγρ.2 με την οποία προστέθηκαν παράγραφοι 2 και 3 στο άρθρο 12 του ν.δ. 3323/1955 και οι παλαιές παράγραφοι 2,3,4 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 4,5 και 6. Άρθρο 62 παρ.2,3,4,5,6
 Άρθρο 5 παράγρ.3 με την οποία προστέθηκε άρθρο 33α στο ν.δ.3323/1955. Άρθρο 31 παράγρ.1
 Άρθρο 5 παράγρ.11 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 4 στο άρθρο 37 του ν.δ.3323/1955. Άρθρο 37 παράγρ.4
 Άρθρο 9 παράγρ.1 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 4 του ν.δ.3843/1958. Άρθρο 99 παράγρ.1
 Άρθρο 9 παράγρ.2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν.δ.3843/1958. Άρθρο 100 παράγρ.1
 Άρθρο 9 παράγρ.5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ.3 του άρθρου 8 του ν.δ.3843/1958. Άρθρο 105 παράγρ.3
 Άρθρο 9 παράγρ.6 με την οποία προστέθηκαν παράγραφοι 5 και 6 στο άρθρο 8 του ν.δ.3843/1958 και οι παλαιές παράγραφοι 5 και 6 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 7 και 8. Άρθρο 105 παρ.6,7,9,12
 Άρθρο 9 παράγρ.7 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 2 στο άρθρο 11 του ν.δ.3843/1958 και η παλαιά μοναδική παράγραφος αριθμήθηκε ως παράγραφος 1. Άρθρο 107 παρ.1,2,3
 Άρθρο 9 παράγρ.8 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ.2 του άρθρου 12 του ν.δ.3843/1958. Άρθρο 108 παράγρ.2
 Άρθρο 10 παράγρ.1 με την οποία αριθμήθηκαν τα άρθρα 51,52 του ν.δ.3323/1955. Άρθρα 68,69

N.Δ.4486/1965
 "Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης φορολογικών και άλλων τινων διατάξεων". ΦΕΚ - Α' 131/13.7.1965

Διατάξεις πηγών Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.4486/1965
 Άρθρο 4 παράγρ.3 και 4. Άρθρο 13 παράγρ.3,4
 Άρθρο 6 παράγρ.1,2 και 3. Άρθρο 72

N.Δ.4600/1966
 "Περί ρυθμίσεως θεμάτων τινων των φορολογικών Δικαστηρίων". ΦΕΚ - Α' 242/11.11.1966

Διατάξεις πηγών Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.4600/1966
 Άρθρο 1 παράγρ.2,3,4,5,6 και 7, όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 15 παράγρ.2 του ν.1828/1989. Άρθρο 71 παρ.2,3,4,5,6,7

AN.N.148/1967
 "Περί μέτρων προς ενίσχυσιν της κεφαλαιαγοράς". ΦΕΚ - Α' 173/9.10.1967

Διατάξεις πηγών Άρθρα Κωδικοποίησης

AN.N.148/1967
 Άρθρο 10 παράγρ.3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ.3 του ν.δ.34/1968, αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 με το άρθρο 15 παράγρ.4 του ν.542/1977 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν.δ.232/1969 και 10 παράγρ.6 του ν.1591/1986. Άρθρα 38 παράγρ.1,3 και 105 παράγρ.9

AN.N.239/1967
 "Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των περί φορολογίας εισοδήματος νομοθεσίας και άλλων τινων διατάξεων". ΦΕΚ - Α' 240/30.12.1967

Διατάξεις πηγών Άρθρα Κωδικοποίησης

AN.N.239/1967
 Άρθρο 8 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 31 του ν.δ.3323/1955. Άρθρο 28 παρ.1,2,3,5
 Άρθρο 10 παράγρ.1 με την οποία προστέθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 33 του ν.δ.3323/1955. Άρθρα 29 παρ.2 και 94

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

Άρθρο 13 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 36 του ν.δ.3323/1955. Άρθρο 32 παράγρ.1 Άρθρο 14 παράγρ.1 με την οποία προστέθηκε το άρθρο 36α στο ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 19 παράγρ.1 με την οποία προστέθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 51 του ν.δ.3323/1955.

Άρθρα 34 παρ.1,2,3,4,5,6 και 105 παράγρ.9

Άρθρο 68 παράγρ.4

Ν.Δ.34/1968

“Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του αν.ν.148/1967 “περί μέτρων προς ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς”.
ΦΕΚ - Α' 285/3.12.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

Ν.Δ.34/1968

Άρθρο 6 παράγρ.3 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 3 στο άρθρο 10 του αν.ν.148/1967 η οποία τελικά αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 με το άρθρο 15 παράγρ.4 του ν.542/1977.

Άρθρο 11 παράγρ.2 σε συνδυασμό με τα άρθρα, μόνο του αν.ν.396/1968, 14 παράγρ.5 του ν.δ. 1321/1972 και 8 παράγρ.1 του ν.δ.116/1973.

Άρθρα 38 παράγρ.1,3 και 100 παράγρ.9

Άρθρο 105 παράγρ.4

ΑΝ.Ν.285/1968

“Περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του Ν.Δ.3323/1955 “Περί φορολογίας του εισοδήματος” ως τούτο τροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως και τινων άλλων διατάξεων”.
ΦΕΚ - Α' 34/14.2.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

ΑΝ.Ν.285/1968

Άρθρο 7 παράγρ.1 και 2 με τις οποίες τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 31 του ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 28 παράγρ.1,2

ΑΝ.Ν.378/1968

“Περί συμπληρώσεως του αν.ν.89/1967 “Περί εγκαταστάσεως εν Ελλάδι Αλλοδαπών εμποροβιομηχανικών εταιρειών”.
ΦΕΚ - Α' 82/17.4.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

ΑΝ.Ν.378/1968

Άρθρο 1 παράγρ.3 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 4 του ν.δ.3843/1958.

Άρθρο 99 παράγρ.1

ΑΝ.Ν.396/1968

“Περί καθορισμού αποσβέσεων επισφαλών απαιτήσεων των τραπεζών”.
ΦΕΚ - Α' 95/4.5.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

ΑΝ.Ν.396/1968

Άρθρο μόνο παράγρ.1 και 2, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα, μόνο του αν.ν.479/1968 και 18 του ν.δ.1077/1971 σε συνδυασμό με τα άρθρα 11 παράγρ.2 του ν.δ.34/1968, 14 παράγρ.5 του ν.δ. 1321/1972 και 8 παράγρ.1 του ν.δ.116/1973.

Άρθρο 105 παράγρ.4

Άρθρο μόνο παράγρ.3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ.1 του ν.1947/1991.

Άρθρα 105 παράγρ.5 και 116 παράγρ.1

ΑΝ.Ν.479/1968

“Περί αντικαταστάσεως του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου του αν.ν.396/1968 “Περί καθορισμού αποσβέσεων επισφαλών απαιτήσεων των τραπεζών”.
ΦΕΚ - Α' 164/24.7.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

ΑΝ.Ν.479/1968

Άρθρο μόνο με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο μόνο του αν.ν.396/1968.

Άρθρο 105 παράγρ.4

ΑΝ.Ν.513/1968

“Περί καταβολής αποζημιώσεως εις τους εκ της υπηρεσίας αποχωρούντας λόγω συνταξιοδοτήσεως υπαλλήλους ΝΠΔΔ, αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας”.
ΦΕΚ - Α' 186/27.8.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

ΑΝ.Ν.513/1968

Άρθρο 1.

Άρθρο 45 παρ.4 περ.γ'

N.Δ.145/1969
 "Περί συμπληρώσεως διατάξεων τινων της κειμένης
 Φορολογικής Νομοθεσίας".
 ΦΕΚ - Α' 49/18.3.1969

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.145/1969

Άρθρο 2 παράγρ.1 με την
 οποία τροποποιήθηκε η πα-
 ράγραφος 4 του άρθρου 33
 του ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 29 παράγρ.2

N.Δ.232/1969
 "Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του
 αν.ν.148/1967
 "περί μέτρων προς ενίσχυσιν της κεφαλαιαγοράς".
 ΦΕΚ - Α' 130/10.7.1969

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.232/1969

Άρθρο 2 με το οποίο τρο-
 ποποιήθηκε η παράγραφος
 3 του άρθρου 10 του
 αν.ν.148/1967 που τελικά α-
 ριθμήθηκε ως παράγραφος
 4 με το άρθρο 15 παράγρ.4
 του ν.542/1977.

Άρθρα 38 παρ.1,3 και
 105 παράγρ.9

N.Δ.321/1969
 "Περί κώδικος δημοσίου λογιστικού".
 ΦΕΚ - Α' 205/18.10.1969

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.321/1969

Άρθρο 5 παράγρ.2.

Άρθρο 3 παράγρ.2

N.Δ.398/1969
 "Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των
 ν.δ.3323/1955
 "περί φορολογίας του εισοδήματος" και
 ν.δ.3843/1958
 "περί φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων".
 ΦΕΚ - Α' 289/31.12.1969

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.398/1969

Άρθρο 1 παράγρ.1 όπως
 αυτή αντικατέστησε το αρ-
 θρο 3 του ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 2

N.Δ.587/1970

"Περί τροποποιήσεως και αντικαταστάσεως ενίων
 διατάξεων του ν.δ.3323/1955".
 ΦΕΚ - Α' 143/27.6.1970

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.587/1970

Άρθρο 2 παράγρ.1 με την
 οποία προστέθηκε η παρά-
 γραφος 5 του άρθρου 33
 του ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 29 παράγρ.5

Άρθρο 3 που αντικατέστησε
 το άρθρο 33α του
 ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 31 παράγρ.7

Άρθρο 5 με το οποίο τρο-
 ποποιήθηκε η παράγρα-
 φος 1 του άρθρου 36 του
 ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 32 παράγρ.1

N.Δ.1077/1971

"Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και
 αντικαταστάσεως ενίων διατάξεων του ν.δ.3323/1955
 "περί φορολογίας του εισοδήματος"
 του ν.δ.3843/1958 "περί φορολογίας εισοδήματος
 Νομικών Προσώπων"
 και ετέρων τινων φορολογικών διατάξεων".
 ΦΕΚ - Α' 273/27.12.1971

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

N.Δ.1077/1971

Άρθρο 3 με το οποίο αντι-
 καταστάθηκε το άρθρο 7
 του ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 6

Άρθρο 8 με το οποίο τρο-
 ποποιήθηκε η παράγραφος
 1 του άρθρου 35 του
 ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 31 παράγρ.1

Άρθρο 9 με το οποίο αντι-
 καταστάθηκε η παράγραφος
 2 του άρθρου 36α του
 ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 34 παράγρ.3,4

Άρθρο 12 με το οποίο α-
 ντικαταστάθηκε η παράγρα-
 φος 5 του άρθρου 45
 του ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 48 παράγρ.5

Άρθρο 14 με το οποίο α-
 ντικαταστάθηκε το άρθρο 6
 του ν.δ.3843/1958.

Άρθρο 103 παράγρ.1

Άρθρο 18 με το οποίο τρο-
 ποποιήθηκε το άρθρο μόνο
 του α.ν.396/1968.

Άρθρο 105 παράγρ.4

Ν.Δ.1212/1972

"Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως ενίων φορολογικών διατάξεων".
ΦΕΚ - Α' 133/29.6.1972

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ.1212/1972. Άρθρο 1 παράγρ.1 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ.3
Άρθρο 1 παράγρ.3 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 6 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 103 παράγρ.1
Άρθρο 3 παράγρ.2 με την οποία αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 4 και 5 οι παράγραφοι 3 και 4 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ.4,5
Ν.Δ.1321/1972 "Περί ναυτιλιακών τραπεζών". ΦΕΚ - Α' 239/29.12.1972	

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ.1321/1972 Άρθρο 14 παράγρ.5 σε συνδυασμό με τα άρθρα μόνο του αν.ν.396/1968, 11 παράγρ.2 του ν.δ. 34/1968 και 8 παράγρ.1 του ν.δ.116/1973.	Άρθρο 105 παράγρ.4
Ν.Δ.72/1973 "Περί τροποποιήσεως, αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως ενίων φορολογικών διατάξεων". ΦΕΚ - Α' 145/16.7.1973	

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ.72/1973 Άρθρο 6 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 36α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 105 παράγρ.9
Άρθρο 9 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 13 παράγρ.2 και 48 παράγρ.2
Άρθρο 11 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 και προστέθηκαν παράγραφοι 4 και 5 στο άρθρο 65 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 75 παράγρ.4,5
Άρθρο 15 παράγρ.1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 107 παράγρ.1,2

Ν.Δ.116/1973

"Περί τραπεζών εξωτερικού εμπορίου".
ΦΕΚ - Α' 197/31.8.1973

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ.116/1973 Άρθρο 8 παράγρ.1 σε συνδυασμό με τα άρθρα μόνο του αν.ν.396/1968, 11 παράγρ.2 του ν.δ. 34/1968 και 14 παράγρ.5 του ν.δ.1321/1972.	Άρθρο 105 παράγρ.4
Ν.Δ.134/1973 "Περί τροποποιήσεως ενίων φορολογικών διατάξεων". ΦΕΚ - Α' 220/20.9.1973	
Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ.134/1973 Άρθρο 1 παράγρ.1 με την οποία οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ.3323/1955 αριθμήθηκαν σαν περιπτώσεις α' και β' και καταργήθηκε η αρχική περίπτωση α'.	Άρθρο 6 παράγρ.1

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ.250/1973 "Περί τροποποιήσεως, αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων του ν.δ.3323/1955 "Περί φορολογίας του εισοδήματος" και τινων άλλων διατάξεων". ΦΕΚ - Α' 334/31.12.1973	

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ.250/1973 Άρθρο 4 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 100 παράγρ.1
Άρθρο 5 παράγρ.1 και 2 με τις οποίες τροποποιήθηκε το άρθρο 6 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 103 παράγρ.1
Άρθρο 6 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 9 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 105 παράγρ.11
Ν.Δ.328/1974 "Περί τροποποιήσεως, αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων του ν.δ.3323/1955 "Περί φορολογίας του εισοδήματος" και τινων άλλων φορολογικών διατάξεων". ΦΕΚ - Α' 56/5.3.1974	

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ.328/1974 Άρθρο 6 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 51 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 68 παράγρ.2

N.12/1975
 "Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως
 φορολογικών και άλλων τινών συναφών διατάξεων".
 ΦΕΚ - Α' 34/6.3.1975

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N.12/1975 Άρθρο 7 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 20 παράγρ.3
Άρθρο 8 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ.5,6
Άρθρο 16 παράγρ.1 και 2 με τις οποίες τροποποιήθηκε το άρθρο 6 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 103 παράγρ.1
Άρθρο 19 παράγρ.1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν.542/1977 σε συνδυασμό με το άρθρο 36α παράγρ.2 του ν.δ.3323/1955, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.δ.1077/ 1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 παράγρ.2 και 3 του ν.820/1978, το άρθρο 10 παράγρ.1 του ν.1563/1985 και το άρθρο 52 του ν.1591/1986 που κύρωσε την Ε.9854/26.5.85 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.	Άρθρο 34 παρ.3,4,5
Άρθρο 19 παράγρ.1 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ.1 του ν.542/1977 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ.7 του ν.δ.3843/1958, 36α παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του ν.δ.3323/1955, 10 παράγρ.4 του αν.ν.148/1967, και 21 παράγρ.7 του ν.1828/1989.	Άρθρο 105 παρ.9

N.75/1975
 "Περί οργανώσεως του εξωσχολικού αθλητισμού και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων".
 ΦΕΚ - Α' 138/16.7.1975

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N.75/1975 Άρθρο 47 σε συνδυασμό με το άρθρο 40 παράγρ. 3 περιπτώσεις α',β' και γ' του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 45 παράγρ.4

N.103/1975
 "Περί καταβολής εφάπαξ χρηματικού βοηθήματος εις τους εκ της υπηρεσίας αποχωρούντας λόγω συνταξιοδοτήσεως υπαλλήλους ΝΠΔΔ απάσης της χώρας".
 ΦΕΚ - Α' 167/8.8.1975

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N.103/1975 Άρθρο 1	Άρθρο 45 παρ.4 περ.γ'

N.257/1976
 "Περί επιβολής εκτάκτου εφ'άπαξ εισφοράς επί των τυχόντων δανείων και πιστώσεων, βάσει του ποσού των καθαρών κερδών των επιχειρήσεων και περί τροποποιήσεως φορολογικών τινών διατάξεων".
 ΦΕΚ - Α' 26/10.2.1976

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N.257/1976 Άρθρο 24 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 44 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρα 59 παράγρ.1,5 και 60 παράγρ.1,5
Άρθρο 25 παράγρ.1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ.1 του άρθρου 11 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 107 παράγρ.1,2

N.303/1976
 "Περί της καταβαλλομένης αποζημιώσεως, λόγω συνταξιοδοτήσεως, εις τους υπαλλήλους ΝΠΔΔ αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας".
 ΦΕΚ - Α' 94/24.4.1976

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N.303/1976 Άρθρο 1	Άρθρο 45 παρ.4 περ.γ'

N.542/1977
 "Περί τροποποιήσεως, αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων".
 ΦΕΚ - Α' 41/14.2.1977

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N.542/1977 Άρθρο 2 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 38 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 40 παράγρ.2
Άρθρο 7 παράγρ.3 σε συνδυασμό με τα άρθρα 6 παράγρ.1,2 περιπτώσεις Α',Β', Γ',Δ',Ε' και 3 του ν.δ.3843/1958 και 225 του ν.1065/1980.	Άρθρο 103 παράγρ.1

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 8 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 105 παράγρ.1	Άρθρο 11 παράγρ.2 με την οποία αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ.5
Άρθρο 8 παράγρ.2 με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 105 παράγρ.2	Άρθρο 12 παράγρ.7 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 48 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ.1,8
Άρθρο 10 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 17 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 115	Άρθρο 20 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 107 παρ.1,2
Άρθρο 11 παράγρ.2 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 4 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 99 παράγρ.1	N.820/1978 "Περί λήψεως μέτρων δια την περιστολήν της φοροδιαφυγής και άλλων τινων συναφών διατάξεων". ΦΕΚ - Α' 174/17.10.1978	
Άρθρο 12 παράγρ.1 με την οποία προστέθηκαν δύο εδάφια στο άρθρο 19 παράγρ. 1 του ν.12/1975.	Άρθρα 34 παράγρ.5 και 105 παράγρ.9	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 13 παράγρ.3 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 5 στο άρθρο 35 του ν.δ.3323/1955 και οι παράγραφοι 3,4 και 5 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 7,8 και 6.	Άρθρο 31 παρ.4,5,8,10,11	N.820/1978	
Άρθρο 15 παράγρ.4 με την οποία αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 η παράγραφος 3 του άρθρου 10 του αν.ν.148/1967.	Άρθρα 38 παράγρ.1,3 και 105 παράγρ.9	Άρθρο 9, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ.3 του ν.1828/1989.	Άρθρο 78
N.814/1978 "Περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως φορολογικών και άλλων τινων συναφών διατάξεων". ΦΕΚ - Α' 144/13.9.1978		Άρθρο 17 παράγρ.2 και 3 με τις οποίες τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 36α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 34 παράγρ.3,4
Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Άρθρο 36 παράγρ.2 τελευταίο εδάφιο σε συνδυασμό με το άρθρο 73 παράγρ.1 του ν.δ. 3323/1955, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ.3 του ν.1828/1989.	Άρθρο 79 παράγρ.3
N.814/1978		Άρθρο 47 με το οποίο προστέθηκε περίπτωση ΣΤ' στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 103 παράγρ.2
Άρθρο 3 παράγρ.2 και 4 με τις οποίες τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ.5	N.876/1979 "Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων αναφερομένων εις την ανάπτυξιν της κεφαλαιαγοράς". ΦΕΚ - Α' 48/12.3.1979	
Άρθρο 8 παράγρ.2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 33 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 29 παράγρ.2	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 8 παράγρ.3 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 33 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 29 παράγρ.5	N.876/1979	
Άρθρο 9 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 33α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρα 31 παράγρ.1 και 32 παράγρ.1	Άρθρο 18 με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 30 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 79 παράγρ.1,2
Άρθρο 10 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 34 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 30 παρ.1,2,3		

N.1041/1980

“Περί αυξήσεως των αποδοχών των δημοσίων εν γένει υπαλλήλων, πολιτικών, στρατιωτικών και υπαλλήλων ν.π.δ.δ., ρυθμίσεως συναφών θεμάτων, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινων διατάξεων και καθιερώσεως του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου”.

ΦΕΚ - Α' 75/2.4.1980

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N.1041/1980 Άρθρο 22 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 42 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 47 παράγρ.3
Άρθρο 55 παράγρ.1,2,3,7 και παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου μετά την προσθήκη σε αυτή δύο εδαφίων με το άρθρο 8 παράγρ.13 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 39 παρ.1,2,3,4,5
Άρθρο 55 παράγρ.1,2,3,4,6 και 7.	Άρθρο 105 παρ.8
Άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο πρώτο σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παράγρ.1 περιπτώσεις α', β' και ε' του ν. 1591/1986 όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ.1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 93
Άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο πρώτο σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παράγρ. 2 του ν.1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ.2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 93 παράγρ.1
Άρθρο 55 παράγρ.5 περίπτωση β' σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παράγρ.3 περίπτωση β' του ν.1591/ 1986.	Άρθρο 93 παράγρ.2
Άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο δεύτερο σε συνδυασμό με το άρθρο 32 παράγρ.1 του ν.1591/1986.	Άρθρο 93 παράγρ.1
Άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο δεύτερο σε συνδυασμό με το άρθρο 32 παράγρ.3 του ν.1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ.3 του ν.1828/1989.	Άρθρο 93 παράγρ.3
Άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο τρίτο σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παράγρ.3 περιπτώσεις α',β',γ' του ν.1591/1986.	Άρθρο 116 παράγρ.2

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

Άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφια πρώτο και δεύτερο σε συνδυασμό με τα άρθρα 16 και 18 του ν.δ.3843/ /1958, 32 του ν.820/1978, 18 παράγρ.1,3 και 4 και 21 παράγρ.7 του ν.1828/1989, 31 παράγρ.1 περιπτώσεις α',β' και ε',2,4,5 και 32 παράγρ. 1,2,3 και 4 του ν.1591/1986 και 38 του ν.1473/ /1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.2120/1993.

Άρθρο 116. παράγρ.1

N. 1065/1980

“Περί κυρώσεως δημοτικού και κοινοτικού κώδικα”.

ΦΕΚ-Α' 168/24.7.1980

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N. 1065/1980 Άρθρο 225, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 1270/1982 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 28 του ν. 1416/1984 σε συνδυασμό με τα άρθρα 6 παράγρ.1,2 περιπτώσεις Α, Β,Γ,Δ, Ε και 3 του ν.δ.3843/1958 και 7 παράγρ.3 του ν. 542/1977.	Άρθρο 103 παράγρ. 1

N.1144/1981

“περί επικολλήσεως εντύπων, διενεργείας ετέρων συναφών πράξεων, ως και ρυθμίσεως θεμάτων τινων αφορώντων εις τους Ο.Τ.Α. και το Υπουργείον Εσωτερικών”.

ΦΕΚ - Α 96/14-4-1981

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N. 1144/1981 Άρθρο 9, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 16 παράγρ.5 του από 24.9 - 20.10.1958 Β.Δ/τος	Άρθρο 31 παράγρ.1

N. 1160/1981

"Περί αυξήσεως των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων πολιτικών και στρατιωτικών, των υπαλλήλων ν.π.δ.δ., ρυθμίσεως συναφών θεμάτων, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων".
ΦΕΚ-Α' 147/5.6.1981

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N. 1160/1981 Άρθρο 5 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 2
Άρθρο 6 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 6 στο άρθρο 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 6
Άρθρο 7 παράγρ. 18 περίπτωση α', όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν. 1563/1985.	Άρθρο 67 παράγρ. 4
Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 12 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 62 παρ. 4,5,6
Άρθρο 10 παράγρ. 5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 65 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 75 παράγρ. 1
N. 1249/1982 "Διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία, μισθολογικά θέματα και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 43/5.4.1982	
N. 1249/1982 Άρθρο 3 παράγρ. 8 με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 4
Άρθρο 56 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 44 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 4
N. 1270/1982 "Τροποποιήσεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα για το εκλογικό σύστημα, τη δημοτική αποκέντρωση, τη λαϊκή συμμετοχή και τη διοικητική αυτοτέλεια των δήμων και κοινοτήτων". ΦΕΚ-Α' 93/10.8.1982.	
N. 1270/1982 Άρθρο 22 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 225 του ν. 1065/1980.	Άρθρο 103 παράγρ. 1

N. 1416/1984

"Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της αποκέντρωσης και την ενδυνάμωση της τοπικής αυτοδιοίκησης".
ΦΕΚ-Α' 18/21.2.1984

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
N. 1416/1984 Άρθρο 28 με το οποίο συμπληρώθηκε το άρθρο 225 του ν. 1065/1980.	Άρθρο 103 παράγρ. 1
N. 1473/1984 "Μεταρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 127/7.9.1984	
N. 1473/1984 Άρθρο 2 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 6 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 5 παράγρ. 1
Άρθρο 3 παράγρ. 4 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 6 παράγρ. 8 με την οποία προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 3 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 34 παράγρ. 6
Άρθρο 6 παράγρ. 11 με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση δ' της παράγρ. 2 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 48 παράγρ. 2
Άρθρο 7 παράγρ. 8 με την οποία αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 η παράγραφος 3 του άρθρου 48 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 1,8
Άρθρο 8 παράγρ. 6 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 13 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 63 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 10 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 11 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 107 παράγρ. 3
Άρθρο 8 παράγρ. 11 με την οποία προστέθηκε παράγρ. 4 στο άρθρο 11 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 107 παράγρ. 5
Άρθρο 8 παράγρ. 13 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 14 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 111 παράγρ. 5
Άρθρο 8 παράγρ. 14 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 14 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 111 παράγρ. 4

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Ν. 1591/1986 "Ρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία". ΦΕΚ-Α' 50/24.4.1986
Άρθρο 8 παράγρ. 15 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 6 του άρθρου 14 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 111 παράγρ.6	
Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 100 παράγρ.2	
Άρθρο 38 παράγρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2120/1993.	Άρθρα 97,116 παρ.1	
Άρθρο 47 περίπτωση δ' υποπερίπτωση αα' σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ.3 εδάφιο πρώτο του ν.δ. 3843/1958 και 2 παράγρ.3 του ν.4045/1960.	Άρθρο 105 παράγρ.2	
N. 1563/1985 "Διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 251/17.9.1985		
Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	
N. 1563/1985		
Άρθρο 5 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 16α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 64 παράγρ.8,9	
Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ.2 του άρθρου 36α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 34 παράγρ.3,4	
Άρθρο 13 με το οποίο προστέθηκε παράγρ.5 και αντικαταστάθηκαν οι παράγρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 36 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ.2,3,4,5	
Άρθρο 15 παράγρ.3 με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' της παράγρ.18 του άρθρου 7 του ν.1160/1981.	Άρθρο 67 παράγρ.4	
N. 1567/1985 "Κύρωση του τελωνειακού δασμολογίου εισαγωγής και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 171/10.10.1985		
Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	
N. 1567/1985		
Άρθρο 14 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 40 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρα 14 παράγρ. 2 και 60 παράγρ. 1	
		N. 1591/1986 Άρθρο 3 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του ν.δ.3323/1955.
		Άρθρο 5 παράγρ.1 τελευταίο εδάφιο.
		Άρθρο 6 παράγρ. 5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 5 του ν.δ.3843/1958.
		Άρθρο 8.
		Άρθρο 10 παράγρ.6 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 10 του α.ν.148/1967.
		Άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε', όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ.1 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο πρώτο του ν.1041/1980.
		Άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε', σε συνδυασμό με τα άρθρα 16 και 18 του ν.δ.3843/1958, 32 του ν.820/1978, 18 παράγρ. 1,3 και 4 του ν.1828/1989, 21 παράγρ.7 του ν.1828/1989, 55 παράγρ.5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν.1041/1980, 31 παράγρ.2,4 και 5 του ίδιου νόμου, 32 παράγρ.1,2,3 και 4 του ίδιου νόμου και 38 παράγρ.1 του ν.1473/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.2120/1993.
		Άρθρο 31 παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ.2 του ν.1828/1989, σε συνδυασμό με τις προηγούμενες διατάξεις.
		Άρθρο 31 παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ.2 του ν.1828/1989, σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο πρώτο του ν.1041/1980.
		Άρθρο 31 παράγρ.3 περιπτώσεις α',β' και γ', σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο τρίτο του ν.1041/1980.
		Άρθρο 62 παράγρ. 1
		Άρθρο 39 παράγρ. 6
		Άρθρο 100 παράγρ. 1 Άρθρα 73, 112
		Άρθρα 38 παράγρ. 1, 3 και 105 παράγρ. 11
		Άρθρο 93
		Άρθρο 116 παράγρ. 1
		Άρθρο 116 παράγρ. 1
		Άρθρο 93 παράγρ.2,3
		Άρθρο 116 παράγρ. 2

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	N. 1665/1986 "Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης" ΦΕΚ - Α 194/4-12-1986
Άρθρο 31 παράγρ. 4 και 5, σε συνδυασμό με τα άρθρα 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε', 31 παράγρ. 2 και 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4 του ίδιου νόμου, 16 και 18 του ν.δ. 3843/1958, 32 του ν. 820/1978, 18 παράγρ. 1, 3 και 4 και 21 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989, 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν. 1041/1980 και 38 παράγρ. 1 του ν. 1473/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.2120/1993.		Διατάξεις πηγών
Άρθρο 31 παράγρ. 3 περίπτωση β', σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ. 5 περίπτωση β' του Ν. 1041/1980.	Άρθρο 116 παράγρ.1	Άρθρο 6 παράγρ.4,5,8
Άρθρο 31 παράγρ. 4, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 10 του ν. 1882/1990.	Άρθρο 93 παράγρ.3	Άρθρο 31 παράγρ.1, 12 και 13
Άρθρο 31 παράγρ.5.	Άρθρο 93 παράγρ. 4	N. 1731/1987 "Ρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 161/9.9.1987
Άρθρο 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με την 1105135/9049/0009/3.10.1989 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία κυρώθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 51 του ν. 1882/1990, σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ.5 εδάφιο δεύτερο του ν. 1041/1980.	Άρθρο 93 παράγρ. 5	Διατάξεις πηγών
Άρθρο 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με την 1105135/9049/0009/3.10.1989 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία κυρώθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 51 του ν.1882/1990, σε συνδυασμό με τα άρθρα 31 παράγρ.1 περιπτώσεις α', β', ε', 2, 4 και 5 του ίδιου νόμου, 16 και 18 του ν.δ. 3843/1958, 32 του ν. 820/1978, 18 παράγρ. 1, 3 και 4 και 21 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989, 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν. 1041/1980 και 38 παράγρ. 1 του ν. 1473/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.2120/1993.	Άρθρο 93	N. 1731/1987 Άρθρο 7 παράγρ. 6 με την οποία αντικαταστάθηκε το έκτο εδάφιο της παράγρ.4 του άρθρου 48 του ν.δ. 3323/1955.
Άρθρο 52 με το οποίο κυρώθηκε η Ε. 9854/26.5.85 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών η οποία είχε τροποποιήσει την παράγρ. 2 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 116 παράγρ.1	Άρθρο 9 παράγρ. 5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ.1 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.
	Άρθρο 34 παράγρ. 4	Άρθρο 9 παράγρ. 8 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ.1 του άρθρου 9 του ν.δ.3843/1958.
		Άρθρο 18 παράγρ. 1 δύο πρώτα εδάφια και 2, όπως το πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του ν. 1882/1990.
		Άρθρο 48 με το οποίο κυρώθηκε η Ε.16149/10.12.1986 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.
		Άρθρο 59 παράγρ. 8
		Άρθρο 31 παράγρ. 1
		Άρθρο 105 παράγρ. 12
		Άρθρο 99 παράγρ. 2
		Άρθρο 45 παράγρ. 4 περ. γ'
		N. 1828/1989 "Αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 2/3.1.1989
		Διατάξεις πηγών
		Άρθρα Κωδικοποίησης
		N. 1828/1989
		Άρθρο 1 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 2 του ν.δ.3323/1955.
	Άρθρο 4 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 1 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 4 του ν.δ.3323/1955.
	Άρθρο 4 παράγρ. 3,4,7	Άρθρο 1 παράγρ. 5 με την οποία αριθμήθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3323/1955.
	Άρθρο 5 παράγρ. 2	Άρθρο 1 παράγρ. 4 και 5, με τις οποίες αντικαταστάθηκε και αριθμήθηκε το άρθρο 6 παράγρ.5 του ν.δ. 3323/1955.
	Άρθρο 5 παράγρ. 3	

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 1 παράγρ.5 με την οποία αριθμήθηκε το άρθρο 6 παράγρ.6 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 5 παράγρ. 4	Άρθρο 9 παράγρ. 2 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 7 και αντικαταστάθηκε η παράγραφος 6 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 14 παράγρ. 3 και 57 παράγρ. 3
Άρθρο 1 παράγρ. 6 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 2 περ. β'	Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 48, παράγρ. 1,3
Άρθρο 1 παράγρ. 7 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5 περ. β'	Άρθρο 10 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 48, παράγρ. 5
Άρθρο 2 που αντικατέστησε το άρθρο 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρα 7, 8	Άρθρο 10 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκαν τα άρθρα 46 και 47 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 49, 50
Άρθρο 3 που αντικατέστησε το άρθρο 9 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 9 παράγρ. 4, 5, 6	Άρθρο 11 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 15 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 52
Άρθρο 5 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 15, 16, 17, 18, 19	Άρθρο 11 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 29 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 60 παράγρ. 4,5, 6,7,8
Άρθρο 6 παράγρ.1 με την οποία αντικαταστάθηκε το Κεφάλαιο Α' δευτέρου μέρους (άρθρα 17 έως 20) του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 20, 21, 22, 23	Άρθρο 11 παράγρ.4 με την οποία προστέθηκε άρθρο 37α στο ν.δ.3323/1955.	Άρθρα 13 παράγρ.1, 55, 59 παράγρ. 1, 5, 6, 7, 60 παράγρ. 1, 3, 5, 6, 7, 8
Άρθρο 7 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 25 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 24 παράγρ. 1	Άρθρο 11 παράγρ. 5 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 43 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 57, παράγρ. 1, 5, 6, 59 παράγρ. 6, 7 και 60 παράγρ. 6,7
Άρθρο 8 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 31 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 4	Άρθρο 11 παράγρ. 6 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 7 του άρθρου 44 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 8
Άρθρο 8 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ.1 του άρθρου 32 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 13 παράγρ. 1	Άρθρο 11 παράγρ. 7 με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 48 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 58 παράγρ. 2
Άρθρο 8 παράγρ.6 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 34 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 2 περ. β'	Άρθρο 11 παράγρ. 8 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 48 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 7 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1	Άρθρο 12 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 11 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 61
Άρθρο 8 παράγρ. 12 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 36α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 34 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 12 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 62 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 13 με την οποία προστέθηκαν δύο εδάφια στην παράγρ.4 του άρθρου 55 του ν. 1041/1980.	Άρθρο 39 παράγρ. 1, 2, 3, 4, 5	Άρθρο 12 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 12 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 62 παράγρ. 5
Άρθρο 8 παράγρ. 14 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 39 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 41	Άρθρο 12 παράγρ. 4 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 και προστέθηκε παράγραφος 3 στο άρθρο 13 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 63 παράγρ. 1,2

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 1 παράγρ. 10, με την οποία προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην περίπτωση δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955, η οποία μεταφέρθηκε ως περίπτωση ιγ' στην παράγραφο 6 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955 με το άρθρο 4 παράγρ. 13 του ν. 2065/1992.	Άρθρο 8 παράγρ. 1 περ. στ'	Άρθρο 6 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 53 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 70
Άρθρο 1 παράγρ. 11, με την οποία προστέθηκαν παράγραφοι 10, 11, 12, 13, 14 και 15 στο άρθρο 72 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 81 παράγρ. 10 έως 15	Άρθρο 6 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 47 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 7
Άρθρο 2 παράγρ. 3, με την οποία προστέθηκε μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955 νέο εδάφιο.	Άρθρο 34 παράγρ. 1	Άρθρο 6 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 11 στο άρθρο 47 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 11
Άρθρο 2 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκαν μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 36α του ν.δ.3323/1955 τρία νέα εδάφια.	Άρθρο 34 παράγρ. 1	Άρθρο 6 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν.δ.4600/1966.	Άρθρο 71 παράγρ. 1
Άρθρο 2 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 34 παράγρ. 1	Άρθρο 6 παράγρ. 10, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 31 του ν.1591/1986.	Άρθρο 93 παράγρ. 3 Άρθρο 31 παράγρ.10 Άρθρο 82 παράγρ.1 Άρθρο 82 παράγρ.2 Άρθρο 81 παράγρ.15
Άρθρο 2 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 2 του άρθρου 36α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 34 παράγρ. 2	Άρθρο 8 παράγρ.6. Άρθρο 8 παράγρ.7. Άρθρο 8 παράγρ.10. Άρθρο 8 παράγρ.13.	
Άρθρο 2 παράγρ. 8, με την οποία αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 19 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 34 παράγρ. 4	Άρθρο 12 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 1731/1986.	Άρθρο 99 παράγρ. 2
Άρθρο 4 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 59 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 22 παράγρ. 3	Άρθρο 51 παράγρ. 9 περίπτ. α', με την οποία κυρώθηκε η 1037957/357/0012/23.3.1989 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία αντικαταστάθηκε το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του π.δ.129/1989.	Άρθρο 4 παράγρ. 3
Άρθρο 4 παράγρ. 8, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 48 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 74 παράγρ. 3	Άρθρο 51 παράγρ.2 περίπτ.β', με την οποία κυρώθηκε η 1105135/4.10.1989 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 32 του ν.1591/1986.	Άρθρο 93 παράγρ.6 έως 9
Άρθρο 4 παράγρ. 9, με την οποία προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 70 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 58 παράγρ. 1	Άρθρο 51 παράγρ. 9 περίπτ. θ', με την οποία κυρώθηκε η 1105403/2049/A.0012/3.10.1989 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την παράγραφο 4 της οποίας αντικαταστάθηκαν τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του π.δ. 129/1989 και τέθηκαν στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτ.α' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/ 1955 με την παράγρ. 3 του άρθρου 35 του ν.1884/1990.	Άρθρο 31 παράγρ. 1
Άρθρο 4 παράγρ.11.	Άρθρο 83 παράγρ. 3 Άρθρο 70 παράγρ. 9		
Άρθρο 5 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 50α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 67 παράγρ. 3		

Ν. 1884/1990 "Διαρρυθμίσεις στην έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 81/16.6.1990		Ν. 1892/1990 "Για το εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 101/31.7.1990	
Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1884/1990 Άρθρο 35 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα δύο τελευταία εδάφια της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1	Ν. 1892/1990 Άρθρο 107 παράγρ.1. Άρθρο 107 παράγρ. 3 και 4, σε συνδυασμό με το άρθρο 21 παράγραφος 7 του ν.1921/1990.	Άρθρο 27 παράγρ. 3 Άρθρο 12 παράγρ. 7
Άρθρο 35 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 61 παράγρ 1	Ν. 1914/1990 "Εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη του δημόσιου τομέα και της κεφαλαγοράς, φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 178/17.12.1990	
Άρθρο 35 παράγρ. 8, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 62 παράγρ. 1	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 35 παράγρ. 9, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 62 παράγρ. 4	Ν. 1914/1990 Άρθρο 5 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 8 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 19 παράγρ. 2
Άρθρο 35 παράγρ. 13, με την οποία προστέθηκε περίπτωση ε' στην παράγραφο 3 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 45 παράγρ. 4	Άρθρο 5 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 19 παράγρ. 2
Άρθρο 35 παράγρ. 14, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 41 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 46	Άρθρο 5 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση δ' της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 19 παράγρ. 2
Άρθρο 35 παράγρ. 16, με την οποία προστέθηκε νέα παράγραφος 5 στο άρθρο 53 του ν.δ.3323/1955, οι παράγραφοι 5 και 6 αυτού αριθμήθηκαν σε 6 και 7 αντιστοίχως και μετά την παράγραφο 7 προστέθηκε νέα παράγραφος 8.	Άρθρο 70 παράγρ. 5,8	Άρθρο 5 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση ε' της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 19 παράγρ. 2
Άρθρο 35 παράγρ. 17, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 53 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 70 παράγρ. 6	Άρθρο 31 εδάφια πρώτο και πέμπτο	Άρθρο 6 παράγρ.3
Άρθρο 35 παράγρ. 18, με την οποία προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην παράγραφο 6 του άρθρου 53 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 70 παράγρ. 6	Άρθρο 46 παράγρ. 1 περίπτ. ε', με την οποία κυρώθηκε η 1022100/315/Α.0012/ΠΟΛ. 1056/19.3.1990 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.	Άρθρο 49 παράγρ. 5
Άρθρο 35 παράγρ.21.	Άρθρο 83 παράγρ.3	Άρθρο 60 παράγρ. 2, με την οποία συμπληρώθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 6
Άρθρο 41 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ν.1591/1986.	Άρθρο 93 παράγρ. 1		

Ν. 1921/1991

"Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις".
ΦΕΚ-Α' 12/8.2.1991

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

Ν. 1921/1991

Άρθρο 21, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 12 του ν.1957/1991, 13 παράγρ. 1 και 2 του ν. 1989/1991, 21 παράγρ. 1 του ν. 2008/1992, 14 παράγρ.1 του ν.2020/1992,3 παράγρ.6 του ν. 2065/1992, 11 του ν. 2074/1992, 18 παράγρ.2 του ν. 2093/1992 και 19 παράγρ. 14 του ν. 2166/1993 και 19 παράγρ.11 του ν.2214/1994 σε συνδυασμό με το άρθρο 7 παράγρ.1 περίπτ.β' του ν.δ.3323/1955.

Άρθρο 12

Ν. 1947/1991

"Απλούστευση φορολογικών διαδικασιών και άλλες ρυθμίσεις".
ΦΕΚ-Α' 70/14.5.1991

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
-----------------	---------------------

Ν. 1947/1991

Άρθρο 2 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτ. δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955.

Άρθρο 8 παράγρ. 1

Άρθρο 3 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 3 στο άρθρο μόνο του αν. ν.396/1968.

Άρθρα 105 παράγρ. 5, 116 παράγρ. 1

Άρθρο 12 παράγρ. 2, με την οποία καταργήθηκαν οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 50 του ν.δ. 3323/1955 και οι παράγραφοι 7, 8, 9 και 10 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 4,5,6 και 7.

Άρθρο 66 παράγρ. 4, 5, 6, 7

Άρθρο 12 παράγρ. 3, με την οποία η περίπτωση α' της παραγράφου 4, του άρθρου 50 του ν.δ.3323/1955, όπως αριθμήθηκε με την προηγούμενη παράγραφο, καταργήθηκε και οι περιπτώσεις β' και γ' αριθμήθηκαν σε περιπτώσεις α' και β'.

Άρθρο 66 παράγρ. 4

Άρθρο 12 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 50 του ν.δ. 3323/1955, όπως αυτή αριθμήθηκε με την προηγούμενη παράγραφο 2.

Άρθρο 66 παράγρ. 5

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

Άρθρο 12 παράγρ. 5, με την οποία προστέθηκαν παράγραφοι 8 και 9 στο άρθρο 50 του ν.δ.3323/1955.
Άρθρο 34 παράγρ.1

Άρθρο 66 παράγρ. 8, 9
Άρθρο 57 παράγρ.5

Ν. 1957/1991

"Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις".
ΦΕΚ-Α' 114/19.7.1991

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

Ν. 1957/1991

Άρθρο 12, με το οποίο προστέθηκε περίπτωση θ' στην παράγραφο 7 του άρθρου 21 του ν.1921/1991.

Άρθρο 12 παράγρ. 7

Ν.1969/1991

"Εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, αμοιβαία κεφάλαια, διατάξεις εκσυγχρονισμού και εξυγιάνσεως της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις".
ΦΕΚ - Α' 167/30-10-1991

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

Ν.1969/1991

Άρθρο 16, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παραγράφος 14 του ν.2214/1994.

Άρθρο 114 παράγρ. 3,4 και 5

Άρθρο 48, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παραγράφος 15 του ν.2214/1994.

Άρθρο 114 παράγρ.3,4 και 5

Ν. 1989/1991

"Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις".
ΦΕΚ-Α' 192/16.12.1991

Διατάξεις πηγών

Άρθρα Κωδικοποίησης

Ν. 1989/1991

Άρθρο 13 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση στ' της παραγράφου 7 του άρθρου 21 του ν. 1921/1991.

Άρθρο 12 παράγρ. 7

Άρθρο 13 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση ζ' της παραγράφου 7 του άρθρου 21 του ν. 1921/1991.

Άρθρο 12 παράγρ. 7

Ν. 2008/1992

"Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των διατάξεων του Ν. 1571/1985. "Ρύθμιση θεμάτων πετρελαϊκής πολιτικής και εμπορίας πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις". Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και συναρμόδιων Υπουργείων".
ΦΕΚ-Α' 16/11.2.1992

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 2008/1992 Άρθρο 18 παράγρ.1, με την οποία προστέθηκε υποπερίπτωση ιβ' στην περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 18 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 8 στο άρθρο 40 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρα 45 παράγρ. 3 και 57 παράγρ. 4
Άρθρο 18 παράγρ. 3, με την οποία προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 6 του άρθρου 44 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 60 παράγρ. 3
Άρθρο 19, με την οποία στην παράγραφο 6 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 προστέθηκε νέα περίπτωση στ' και η περίπτωση στ' αυτού αριθμήθηκε σε ζ'.	Άρθρο 18 περίπτ. γ' Άρθρο 30 παράγρ. 4
Άρθρο 29.	
Άρθρο 37 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκε νέο τρίτο εδάφιο στην περίπτωση δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1
Άρθρο 37 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε νέο τρίτο εδάφιο στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1
Άρθρο 37 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση ΣΤ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 6

Ν. 2019/1992

"Παρακράτηση φόρου και άλλες διατάξεις".
ΦΕΚ-Α' 34/28.2.1992

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 2019/1992 Άρθρο 1 παράγρ. 1 και 3. Άρθρο 1 παράγρ.5 όπως προστέθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 14 του ν.2214/1994 και η παράγραφος 5 αριθμήθηκε σε 6.	Άρθρο 57 παράγρ. 1, 2 Άρθρο 57 παράγρ.1

Ν. 2020/1992

"Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις".
ΦΕΚ-Α' 34/28.2.1992

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 2020/1992 Άρθρο 13 παράγρ. 1. Άρθρο 14 παραγράφου 1, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 1921/1991.	Άρθρο 38 παράγρ. 2 Άρθρο 12 παράγρ. 1

Ν. 2065/1992

"Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις".
ΦΕΚ-Α' 113/30.6.1992

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 2065/1992 Άρθρο 1 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 3323/1955. Άρθρο 1 παράγρ. 2, με την οποία τροποποιήθηκαν το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4, το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 5, η παράγραφος 7 του άρθρου 67 και η παράγραφος 3 του άρθρου 69 του ν.δ.3323/1955. Άρθρο 1 παράγρ. 3, με την οποία στο άρθρο 4 του ν.δ. 3323/1955 προστέθηκαν μετά την παράγραφο 2 νέες παράγραφοι με αριθμούς 3 και 4 και η παράγραφος 3 αυτού αριθμήθηκε σε 5. Άρθρο 1 παράγρ. 4, με την οποία οι παράγραφοι 3 και 4 και η περίπτωση δ' της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν.δ. 3323/1955 καταργήθηκαν και στην παράγρ. 6 αυτού προστέθηκε περίπτωση ε'. Άρθρο 2 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955. Άρθρο 2 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκε προτελευταίο εδάφιο στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 4 παράγρ. 2 Άρθρα 4 παράγρ. 3, 15 παράγρ. 1, 86 παράγρ. 6 και 85 παράγρ. 3 Άρθρο 4 παράγρ. 5,6,7 Άρθρο 5 παράγρ. 4 Άρθρο 16 παράγρ. 1 Άρθρο 16 παράγρ. 1

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 2 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ. 1	Άρθρο 3 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι υποπεριπτώσεις η' και θ' της περίπτωσης Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 2 παράγρ. 7, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ. 1	Άρθρο 3 παράγρ. 4, με την οποία καταργήθηκαν οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 7 του ν.δ.3323/1955 και η παράγραφος 5 αυτού αριθμήθηκε σε 3.	Άρθρο 6 παράγρ. 6
Άρθρο 2 παράγρ. 8, με την οποία αντικαταστάθηκε το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ. 1	Άρθρο 3 παράγρ. 5, όπως αναδιατυπώθηκε με το άρθρο 41 του ν. 2093/1992.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 2 παράγρ. 10, με την οποία προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ. 1	Άρθρο 3 παράγρ. 6, με την οποία προστέθηκε περίπτωση ι' στην παράγραφο 7 του άρθρου 21 του ν. 1921/1991.	Άρθρο 12 παράγρ. 7
Άρθρο 2 παράγρ. 11, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις β', και γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ. 1	Άρθρο 4 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε ο τίτλος του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8
Άρθρο 2 παράγρ. 12, με την οποία συμπληρώθηκε η περίπτωση δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 17 παράγρ. 1	Άρθρο 4 παράγρ. 2, με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 7 παράγρ. 2
Άρθρο 2 παράγρ. 14, με την οποία η περίπτωση ζ' της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αριθμήθηκε ως παράγραφος 7 αυτού και οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11 και 12 αυτού αριθμήθηκαν σε 8, 9, 10, 11, 12 και 13 αντιστοίχως και η νέα παράγραφος 7 αντικαταστάθηκε.	Άρθρο 17 παράγρ. 1	Άρθρο 4 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1
Άρθρο 2 παράγρ. 15, με την οποία προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην περίπτωση δ' της νέας παραγράφου 9 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 18 περιπτ. δ	Άρθρο 4 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα εδάφια πρώτο και δεύτερο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1
Άρθρο 2 παράγρ. 16, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση στ' της νέας παραγράφου 9 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 19 παράγρ. 2	Άρθρο 4 παράγρ. 7, με την οποία αντικαταστάθηκε το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1
Άρθρο 2 παράγρ. 17, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα τέσσερα τελευταία εδάφια της νέας παραγράφου 9 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 19 παράγρ. 2	Άρθρο 4 παράγρ. 8, με την οποία αντικαταστάθηκε το έκτο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1
		Άρθρο 4 παράγρ. 9 και 10, με τις οποίες αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις η' και θ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1
		Άρθρο 4 παράγρ. 11, με την οποία το πρώτο εδάφιο και οι περιπτώσεις β', στ', ζ' και η' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955 καταργήθηκαν και η περίπτωση γ' αυτής της παραγράφου μεταφέρθηκε ως περίπτωση ια' στην παράγραφο 6 αυτού του άρθρου.	Άρθρο 8 παράγρ. 1

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 4 παράγρ. 12, με την οποία η περίπτωση α' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 μεταφέρθηκε ως περίπτωση ιβ' στην παράγραφο 6 αυτού του άρθρου.	Άρθρο 8 παράγρ. 1	Άρθρο 6 παράγρ. 5, 6 και 7, με τις οποίες τροποποιήθηκαν το πρώτο εδάφιο και οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 62 παράγρ. 1
Άρθρο 4 παράγρ. 13, με την οποία η περίπτωση δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 μεταφέρθηκε ως περίπτωση ιγ' στην παράγραφο 6 αυτού του άρθρου.	Άρθρο 8 παράγρ. 1	Άρθρο 6 παράγρ. 8, με την οποία προστέθηκε υποπερίπτωση δδ' στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 62 παράγρ. 1
Άρθρο 4 παράγρ. 14, με την οποία η περίπτωση ε' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 μεταφέρθηκε ως περίπτωση ιδ' στην παράγραφο 6 αυτού του άρθρου και αντικαταστάθηκε.	Άρθρο 8 παράγρ. 1	Άρθρο 7 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 3 στο άρθρο 3 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 2 παράγρ. 4
Άρθρο 4 παράγρ. 15, με την οποία προστέθηκε περίπτωση ιε' στην παράγραφο 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1	Άρθρο 7 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκε ο τίτλος του άρθρου 16α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 10
Άρθρο 4 παράγρ. 16, με την οποία προστέθηκε νέα παράγραφος 7 στο άρθρο 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1	Άρθρο 7 παράγρ. 3 και 4, με τις οποίες καταργήθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955 και προστέθηκαν σε αυτό νέες παράγραφοι 1 έως και 8 και οι παράγραφοι 3 έως και 9 αυτού αριθμήθηκαν σε 9 ως και 15 και οι 9 έως 11 αντικαταστάθηκαν.	Άρθρα 10 και 64
Άρθρο 4 παράγρ. 17 και 18, με τις οποίες αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 8,9,11 και 12 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 3, 4, 6, 7	Άρθρο 8 παράγρ. 1, με την οποία μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 17 του ν.δ.3323/1955 προστέθηκε νέα παράγραφος 3 και οι παράγραφοι 3 και 4 αυτού αριθμήθηκαν σε 4 και 5.	Άρθρα 11 και 20 παράγρ. 3 και 4
Άρθρο 5 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 3 και 7 του άρθρου 9 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 9 παράγρ.3,7	Άρθρο 8 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε νέο εδάφιο μεταξύ του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 22 παράγρ. 2
Άρθρο 5 παράγρ. 5, με την οποία προστέθηκε νέα παράγραφος 8 στο άρθρο 9 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 9 παράγρ. 8	Άρθρο 8 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 22 παράγρ. 2
Άρθρο 5 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 14 παράγρ. 1	Άρθρο 8 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 23 παράγρ. 1
Άρθρο 6 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 61 παράγρ. 1	Άρθρο 9 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 24 παράγρ. 1
Άρθρο 6 παράγρ.2, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 61 παράγρ. 1	Άρθρο 9 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε περίπτωση στ' στην παράγραφο 1 του άρθρου 25 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 24 παράγρ. 1
Άρθρο 6 παράγρ. 3, με την οποία στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3323/1955 προστέθηκαν μετά την περίπτωση στ' νέες περιπτώσεις ζ', η', θ' και ι' και η περίπτωση ζ' αριθμήθηκε σε ια' και αντικαταστάθηκε.	Άρθρο 61 παράγρ. 1		

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 9 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 25 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 24 παραγρ. 2	Άρθρο 10 παράγρ. 14, 15 και 16, με τις οποίες αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 2, 3, 6, 7 και 8 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955 και το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 αυτού καταργήθηκε.	Άρθρο 31 παράγρ. 2, 3, 8
Άρθρο 9 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 2 έως 5 του άρθρου 26 του ν.δ. 3323/1955 και η παράγραφος 6 αυτού καταργήθηκε.	Άρθρο 25 παράγρ. 2, 3, 4, 5	Άρθρο 10 παράγρ. 17, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 34 παράγρ. 3
Άρθρο 9 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 27 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 26	Άρθρο 10 παράγρ. 18, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 36 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 1
Άρθρο 9 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 έως 6 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 54 και 60 παράγρ. 2	Άρθρο 10 παράγρ. 19, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 2
Άρθρο 9 παράγρ. 7, με την οποία καταργήθηκαν οι παράγραφοι 7 έως και 12 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 και οι παράγραφοι 13 έως και 19 αριθμήθηκαν σε 7 έως και 13 αντιστοίχως.	Άρθρο 60 παράγρ. 4, 5, 6, 7, 8	Άρθρο 10 παράγρ. 20, με την οποία καταργήθηκαν τα τέσσερα τελευταία εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 36 του ν.δ. 3323/1955 και προστέθηκε σε αυτή δεύτερο εδάφιο.	Άρθρο 32 παράγρ. 3
Άρθρο 10 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 3	Άρθρο 10 παράγρ. 22, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις α' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 37α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 55 παράγρ. 1
Άρθρο 10 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 32 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 3	Άρθρο 11 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' της παραγρ.3 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 45 παράγρ. 4
Άρθρο 10 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 33 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 29 παράγρ. 2	Άρθρο 11 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2019/1992.	Άρθρο 57 παράγρ. 1
Άρθρο 10 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 2	Άρθρο 11 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 44 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 3
Άρθρο 10 παράγρ. 5, με την οποία προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1	Άρθρο 12 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 48 παράγρ. 2
Άρθρο 10 παράγρ. 7 και 8, με τις οποίες αντικαταστάθηκε η υποπερίπτωση δδ' και καταργήθηκε η υποπερίπτωση εε' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1	Άρθρο 12 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 4 στο άρθρο 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 48 παράγρ. 4
Άρθρο 10 παράγρ. 9 έως και 13, με τις οποίες αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις β', ε', στ', η', και ι' και προστέθηκαν παράγραφοι ιβ', ιγ', ιδ' και ιε' στην παράγραφο 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1	Άρθρο 12 παράγρ. 3, 4 και 5, με τις οποίες αντικαταστάθηκαν η παράγραφος 3, το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 49 παράγρ. 3, 5, 2

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 12 παράγρ.6, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 4 στο άρθρο 42 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 47 παράγρ. 4	Άρθρο 16 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκε νέο άρθρο 8α στο ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 106
Άρθρο 12 παράγρ.7 και 9.	Άρθρο 56.	Άρθρο 16 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 10 του αν. ν. 148/1967.	Άρθρο 38 παράγρ. 1
Άρθρο 12 παράγρ.8.	Άρθρο 59 παράγρ. 1	Άρθρο 16 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 10 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 109
Άρθρο 13 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1,2 και 3 του άρθρου 67 του ν.δ. 3323/1955 και η παράγραφος 4 αυτού καταργήθηκε.	Άρθρο 86 παράγρ. 1, 2, 3	Άρθρο 17 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 107 παράγρ. 1
Άρθρο 13 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 68 του ν.δ. 3323/1955, προστέθηκε στο άρθρο αυτό νέα παράγραφος 3 και οι παράγραφοι 3 έως 6 αριθμήθηκαν σε 4 έως 7.	Άρθρο 84	Άρθρο 17 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 11 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 107 παράγρ. 4
Άρθρο 13 παράγρ. 3, με την οποία τροποποιήθηκε το πρώτο εδάφιο της νέας παραγράφου 4 του άρθρου 68 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 84 παράγρ. 4	Άρθρο 17 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 13 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 110
Άρθρο 13 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της νέας παραγράφου 5 του άρθρου 68 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 84 παράγρ. 5	Άρθρο 18 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 14 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 111 παράγρ. 2,3
Άρθρο 15 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκε η περίπτωση ε' στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 101 παράγρ. 1	Άρθρο 18 παράγρ. 3, με την οποία καταργήθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 14 του ν.δ.3843/1958 και η παράγραφος 6 αυτού αριθμήθηκε σε 5.	Άρθρο 111 παράγρ. 5
Άρθρο 15 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις α' και γ' του άρθρου 4 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 99 παράγρ. 1	Άρθρο 18 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 15 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρα 13 παράγρ. 5, 6, 7 και 114 Άρθρο 13 παράγρ. 5, 6, 7
Άρθρο 15 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης δ' του άρθρου 4 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 99 παράγρ. 1	Άρθρο 18 παράγρ.5.	Άρθρο 113
Άρθρο 15 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην περίπτωση Γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 103 παράγρ. 1	Άρθρο 18 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 16 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 113
Άρθρο 16 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 105 παράγρ. 7	Άρθρο 41 παράγρ. 1 και 2, με τις οποίες αντικαταστάθηκαν το πρώτο και το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 59 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 74 παράγρ. 6
Άρθρο 16 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 105 παράγρ. 2	Άρθρο 41 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγρ. 2 και 3 του άρθρου 65 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 75 παράγρ. 2 Άρθρο 117 παράγρ. 1, 2, 3, 4, 5
Άρθρο 16 παράγρ. 3, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 4 στο άρθρο 8 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 105 παράγρ. 6	Άρθρο 42 παράγρ.1,2,3,5 και 6.	
		Άρθρο 44, όπως αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 με την παράγραφο 1 του άρθρου 33 του ν.2214/1994.	Άρθρο 92

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Ν. 2120/1993 "Ρύθμιση σχέσεων κράτους και φορολογουμένων" ΦΕΚ-Α' 24/4.3.1993
Άρθρο 45, όπως αντικαταστάθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 32 του ν.2214/1994.	Άρθρο 95	
Άρθρο 47 παράγρ.1	Άρθρο 82 παράγρ.5	
Άρθρο 48, όπως τροποποιήθηκαν οι περιπτώσεις γ', δ' και ε' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 και του τρίτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου, με το άρθρο 28 του ν.2214/1994.	Άρθρο 91	
Άρθρο 49 παράγρ.4	Άρθρο 31 παράγρ.11	
Άρθρο 54 παράγρ.1.2.3 και 4	Άρθρο 96	
Άρθρο 55 παράγρ.2	Άρθρο 82 παράγρ.4	
Άρθρο 55 παράγρ.4	Άρθρα 31 παράγρ. 9 και 32 παράγρ. 6	
Ν. 2074/1992 "Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 128/31.7.1992		
Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	
Ν. 2074/1992 Άρθρο 11, με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 21 του ν.1921/1991.	Άρθρο 12 παράγρ. 3	
Ν. 2093/1992 "Διαρρυθμίσεις στην έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 181/25.11.1992		
Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	
Ν. 2093/1992 Άρθρο 18 παράγρ. 2, με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 21 του ν. 1921/1991.	Άρθρο 12 παράγρ. 2	
Άρθρο 22 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκαν δύο εδάφια στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ. 1	
Άρθρο 22 παράγρ. 2, με την οποία συμπληρώθηκε η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 61 παράγρ. 1	
Άρθρο 34	Άρθρο 6 παράγρ.3	
Άρθρο 41, με το οποίο αναδιατυπώθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 3 του ν.2065/1992.	Άρθρο 6 παράγρ. 5	
		Ν. 2120/1993 Άρθρο 1 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 5 του άρθρου 50 του ν.δ. 3323/1955.
		Άρθρο 1 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 8 του άρθρου 50 του ν.δ.3323/1955.
		Άρθρο 1 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 7 του άρθρου 68 του ν.δ. 3323/1955.
		Άρθρο 3, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 38 του ν. 1473/1984.
		Άρθρο 6, με το οποίο συμπληρώθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.
		Άρθρο 66 παράγρ. 5
		Άρθρο 66 παράγρ. 8
		Άρθρο 84 παράγρ. 7
		Άρθρα 97 και 116 παράγρ. 1
		Άρθρα 31 παράγρ. 2

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Ν. 2166/1993 "Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, διαρρυθμίσεις στην έμμεση και άμεση φορολογία και άλλες διατάξεις". ΦΕΚ-Α' 137/24.8.1993
Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	
Ν. 2166/1993 Άρθρο 18 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκαν νέα εδάφια στο τέλος της περίπτωσης α' του άρθρου 4 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 99 παράγρ. 1	
Άρθρο 18 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 6 στο άρθρο 14 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 111 παράγρ. 6	
Άρθρο 18 παράγρ. 3, με την οποία προστέθηκαν δύο νέα εδάφια στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 8Α του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 106 παράγρ. 2	
Άρθρο 18 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκε δεύτερο εδάφιο, μετά το πρώτο, στην παράγραφο 4 του άρθρου 8Α του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 106 παράγρ. 4	
Άρθρο 18 παράγρ. 7, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 8Α του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 106 παράγρ. 5	
Άρθρο 19 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε το ενδέκατο εδάφιο της περίπτωσης ιγ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ. 1	

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	N.2187/1994 "Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με τη σύναψη και διαχείριση δανείων του Ελληνικού Δημοσίου από το εσωτερικό και το εξωτερικό και άλλες διατάξεις" ΦΕΚ - Α' 16/8-2-1994
Άρθρο 19 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα δύο εδάφια πριν από το τελευταίο της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1	
Άρθρο 19 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 11 και 12 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 64 παράγρ. 6	
Άρθρο 19 παράγρ. 4, με την οποία προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 44 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 2	
Άρθρο 19 παράγρ. 6, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 14 παράγρ. 1	
Άρθρο 19 παράγρ. 7, με την οποία συμπληρώθηκε η παράγραφος 7 του άρθρου 44 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 8	
Άρθρο 19 παράγρ. 8, με την οποία τροποποιήθηκαν οι παράγραφοι 5 του άρθρου 9 και 3 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 9 παράγρ. 5 και 48 παράγρ. 3	
Άρθρο 19 παράγρ. 9, με την οποία συμπληρώθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 65 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 75 παράγρ. 2	
Άρθρο 19 παράγρ. 12, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 64 παράγρ. 3	
Άρθρο 19 παράγρ. 13, με την οποία προστέθηκε υποπερίπτωση θ' στο άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Β του ν.δ. 3323/1955, σε συνδυασμό με το άρθρο 21 παράγρ.7 περίπτ.ιβ' του ν.1921/1991.	Άρθρο 12 παράγρ. 7	
Άρθρο 19 παράγρ. 14, με την οποία προστέθηκαν περιπτώσεις ι' και ια' στην παράγραφο 7 του άρθρου 21 του ν. 1921/1991.	Άρθρο 12 παράγρ. 7	
Άρθρο 19 παράγρ. 15, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 103 παράγρ. 1	
		N. 2187/1994 Άρθρο 5 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε ο πίνακας του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.
		Άρθρο 16 παράγρ.1
		Άρθρο 5 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκε η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης ε' της παραγρ.2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.
		Άρθρο 16 παράγρ.1
		Άρθρο 5 παράγρ.4, με την οποία αντικαταστάθηκε ο πίνακας του πρώτου εδαφίου της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.
		Άρθρο 16 παράγρ.1
		Άρθρο 5 παράγρ.5, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι υποπεριπτώσεις αα', ββ' και γγ' της περίπτωσης στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.
		Άρθρο 16 παράγρ.1
		N.2198/1994 "Αύξηση αποδοχών δημοσίων υπαλλήλων εν γένει, σύναψη δανείων, υπό του Ελληνικού Δημοσίου και δημιουργία στην Τράπεζα της Ελλάδος Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή (Αύλοι Τίτλοι) και άλλες διατάξεις" ΦΕΚ - Α' 43/22-3-1994
		Διατάξεις πηγών
		Άρθρα Κωδικοποίησης
		N.2198/1994
		Άρθρο 17, με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 50 του ν.δ.3323/1955
		Άρθρο 66 παράγρ.3
		Άρθρο 24 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 37α του ν.δ.3323/1955.
		Άρθρο 55 παράγρ.1

Ν. 2214/1994

"Αντικειμενικό σύστημα φορολογίας
εισοδήματος και άλλες διατάξεις"

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 2214/1994		Άρθρο 12 παράγρ.10, με την οποία προστέθηκαν περιπτώσεις ε' και στ' στην παράγρ.5 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 17
Άρθρο 1	Άρθρο 33	Άρθρο 12 παράγρ.11, με την οποία καταργήθηκε το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955 και στην παράγρ.12 του άρθρου 5 του ίδιου νομοθετήματος, προστέθηκε δεύτερο εδάφιο.	Άρθρα 17 και 19 παράγρ.4
Άρθρο 2	Άρθρο 51	Άρθρο 12 παράγρ.12, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 6 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 18
Άρθρο 3	Άρθρα 33 και 51	Άρθρο 12 παράγρ.13, με την οποία αντικαταστάθηκε η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης δ' της παραγρ.9 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 19 παράγρ.2
Άρθρο 4	Άρθρο 35	Άρθρο 12 παράγρ.14, με την οποία προστέθηκαν εδάφια στο τέλος της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 9 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 19 παράγρ.2
Άρθρο 5	Άρθρο 36	Άρθρο 13 παράγρ.1, με την οποία προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην περίπτωση ιβ' της παραγρ.6 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ.1
Άρθρο 6	Άρθρο 42	Άρθρο 13 παράγρ.2, με την οποία αντικαταστάθηκε η υποπερίπτωση εε' της περίπτωσης ιβ' της παραγρ.6 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ.1
Άρθρο 7	Άρθρα 61 και 62	Άρθρο 13 παράγρ.3, με την οποία καταργήθηκαν τα πέμπτο και έβδομο εδάφια της περίπτωσης ιγ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955 και προστέθηκε μετά το τρίτο νέο τέταρτο εδάφιο.	Άρθρο 8 παράγρ.1
Άρθρο 8	Άρθρα 43 και 44	Άρθρο 13 παράγρ.4, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση ιδ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ.1
Άρθρο 9	Άρθρο 22 παράγρ.4	Άρθρο 13 παράγρ.5, με την οποία προστέθηκε περίπτωση ιστ' στην παράγρ.6 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ.1
Άρθρο 10	Άρθρο 82 παράγρ.6	Άρθρο 13 παράγρ.6, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 10 του άρθρου 8 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 8 παράγρ.5
Άρθρο 11	Άρθρο 89	Άρθρο 13 παράγρ.7, με την οποία προστέθηκε υποπερίπτωση ιγ' στην περίπτωση ε' της παραγρ.1 του άρθρου 7 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ.5
Άρθρο 12 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ.1		
Άρθρο 12 παράγρ.2, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι υποπερίπτώσεις αα', ββ' και γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955 και καταργήθηκε η υποπερίπτωση δδ'.	Άρθρο 16 παράγρ.1		
Άρθρο 12 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκε η πρώτη περίοδος του τρίτου εδαφίου και η υποπερίπτωση ε' της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ.1		
Άρθρο 12 παράγρ.4, με την οποία αντικαταστάθηκε η υποπερίπτωση ιιι' του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ.1		
Άρθρο 12 παράγρ.5, με την οποία προστέθηκαν δύο νέα εδάφια, μετά το τρίτο εδάφιο, στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ.1		
Άρθρο 12 παράγρ.6, με την οποία προστέθηκε η φράση, μετά τη λέξη "διτρόχου", "ή τριτρόχου" στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ.1		
Άρθρο 12 παράγρ.7, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 16 παράγρ.3		
Άρθρο 12 παράγρ.8, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' της παραγρ.5 του άρθρου 5 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 17		

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 13 παράγρ.8, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγρ.3 του άρθρου 40 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 14 παράγρ.1	Άρθρο 16 παράγρ.5, με την οποία προστέθηκαν δύο νέα εδάφια, μετά το δεύτερο εδάφιο, στην παράγραφο 8 του άρθρου 16α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 64 παράγρ.3
Άρθρο 14 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 9 παράγρ.1,2	Άρθρο 17 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγρ.1 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ.1
Άρθρο 14 παράγρ.2, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 9 παράγρ.3	Άρθρο 17 παράγρ.2, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ.1
Άρθρο 14 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις α' και β' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 9 παράγρ.4	Άρθρο 17 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ.2
Άρθρο 14 παράγρ.4, με την οποία προστέθηκαν δύο τελευταία εδάφια στην παράγραφο 7 του άρθρου 9 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 9 παράγρ.7	Άρθρο 18, με το οποίο αντικαταστάθηκαν τα όγδοο και ένατο εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 36α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 33
Άρθρο 14 παράγρ.5, με την οποία αριθμήθηκε η παράγραφος 5 σε 6 του άρθρου 1 του ν.2019/1992 και προστέθηκε νέα παράγραφος 5.	Άρθρο 57 παράγρ.1	Άρθρο 19 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 54
Άρθρο 15 παράγρ.1, με την οποία προστέθηκε περίπτωση ιβ' στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 61 παράγρ.1	Άρθρο 19 παράγρ.2, με την οποία προστέθηκαν περιπτώσεις στ' και ζ' στην παράγραφο 4 του άρθρου 29 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 54
Άρθρο 15 παράγρ.3, με την οποία προστέθηκε νέο εδάφιο στην παράγραφο 4 του άρθρου 12 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 62 παράγρ.4	Άρθρο 19 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 29 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 54
Άρθρο 16 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρα 10 και 64	Άρθρο 19 παράγρ.4, με την οποία προστέθηκε περίπτωση δ' στην παράγραφο 5 του άρθρου 29 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 54
Άρθρο 16 παράγρ.2, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 12 του άρθρου 16α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 64 παράγρ.7	Άρθρο 19 παράγρ.5, με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 37α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 55
Άρθρο 16 παράγρ.3, με την οποία προστέθηκε νέο εδάφιο, μετά το τέταρτο εδάφιο, στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 10	Άρθρο 19 παράγρ.6, με την οποία προστέθηκε υποπερίπτωση δδ' και στη συνέχεια δύο νέα εδάφια στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 37α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 55
Άρθρο 16 παράγρ.4, με την οποία αντικαταστάθηκε το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 10	Άρθρο 19 παράγρ.8, με την οποία προστέθηκαν περιπτώσεις ζ' και η' στην παράγραφο 1 του άρθρου 37α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 55

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης	Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 19 παράγρ.9, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 37α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 60.	Άρθρο 23 παράγρ.9, με την οποία προστέθηκαν δύο νέα εδάφια στην παράγραφο 3 του άρθρου 29 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 54
Άρθρο 19 παράγρ.10, με την οποία προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 40 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 45	Άρθρο 23 παράγρ.10, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 7 του άρθρου 8 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 105
Άρθρο 19 παράγρ.11, με την οποία προστέθηκαν δύο εδάφια στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν.1921/1991.	Άρθρο 12	Άρθρο 23 παράγρ.11, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 107 παρ.2
Άρθρο 20 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκαν το πρώτο εδάφιο και οι περιπτώσεις αυτού α' έως και ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 46 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 49	Άρθρο 23 παράγρ.12, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 11 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 107
Άρθρο 20 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκε το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 46 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 49	Άρθρο 23 παράγρ.13, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου του ν.2065/1992.	Άρθρο 117 παρ.4 42
Άρθρο 23 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 109 παρ.1	Άρθρο 23 παράγρ.14, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 16 του ν.1969/1991.	Άρθρο 114
Άρθρο 23 παράγρ.2, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 8Α του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 106 παρ.4	Άρθρο 23 παράγρ.15, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 48 του ν.1969/1991.	Άρθρο 114
Άρθρο 23 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκε το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 8Α του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 106 παρ.5	Άρθρο 25 παράγρ.1, με την οποία προστέθηκαν εδάφια στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 50 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 66
Άρθρο 23 παράγρ.4, με την οποία προστέθηκε νέο εδάφιο, μετά το πέμπτο εδάφιο, στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 109 παρ.2	Άρθρο 25 παράγρ.2, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 50 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 66
Άρθρο 23 παράγρ.5, με την οποία αντικαταστάθηκε το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 109 παρ.2	Άρθρο 28, με το οποίο αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις γ', δ' και ε' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 και του τρίτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου του άρθρου 48 του ν.2065/1992.	Άρθρο 91 παρ.2
Άρθρο 23 παράγρ.6, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 110 παρ.2	Άρθρο 29, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 67 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 86
Άρθρο 23 παράγρ.7, με την οποία αντικαταστάθηκε το ποσοστό του συντελεστή του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 114 παρ.2	Άρθρο 30, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 73 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 87
Άρθρο 23 παράγρ.8, με την οποία αντικαταστάθηκαν τα ποσοστά των συντελεστών που ορίζονταν στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 15 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 13 παράγρ.7	Άρθρο 32 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 45 του ν.2065/1992.	Άρθρο 95 παρ.1,2
		Άρθρο 32 παράγρ.2, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 8 του άρθρου 45 του ν.2065/1992.	Άρθρο 95 παρ.8
		Άρθρο 32 παράγρ.3, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 45 του ν.2065/1992.	Άρθρο 95 παρ.9

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 32 παράγρ.4, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 14 στο άρθρο 45 του ν.2065/1992	Άρθρο 95 παρ.14
Άρθρο 33 παράγρ.1, με την οποία αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παράγρ.4 του άρθρου 44 του ν.2065/1992	Άρθρο 92 παρ.4